

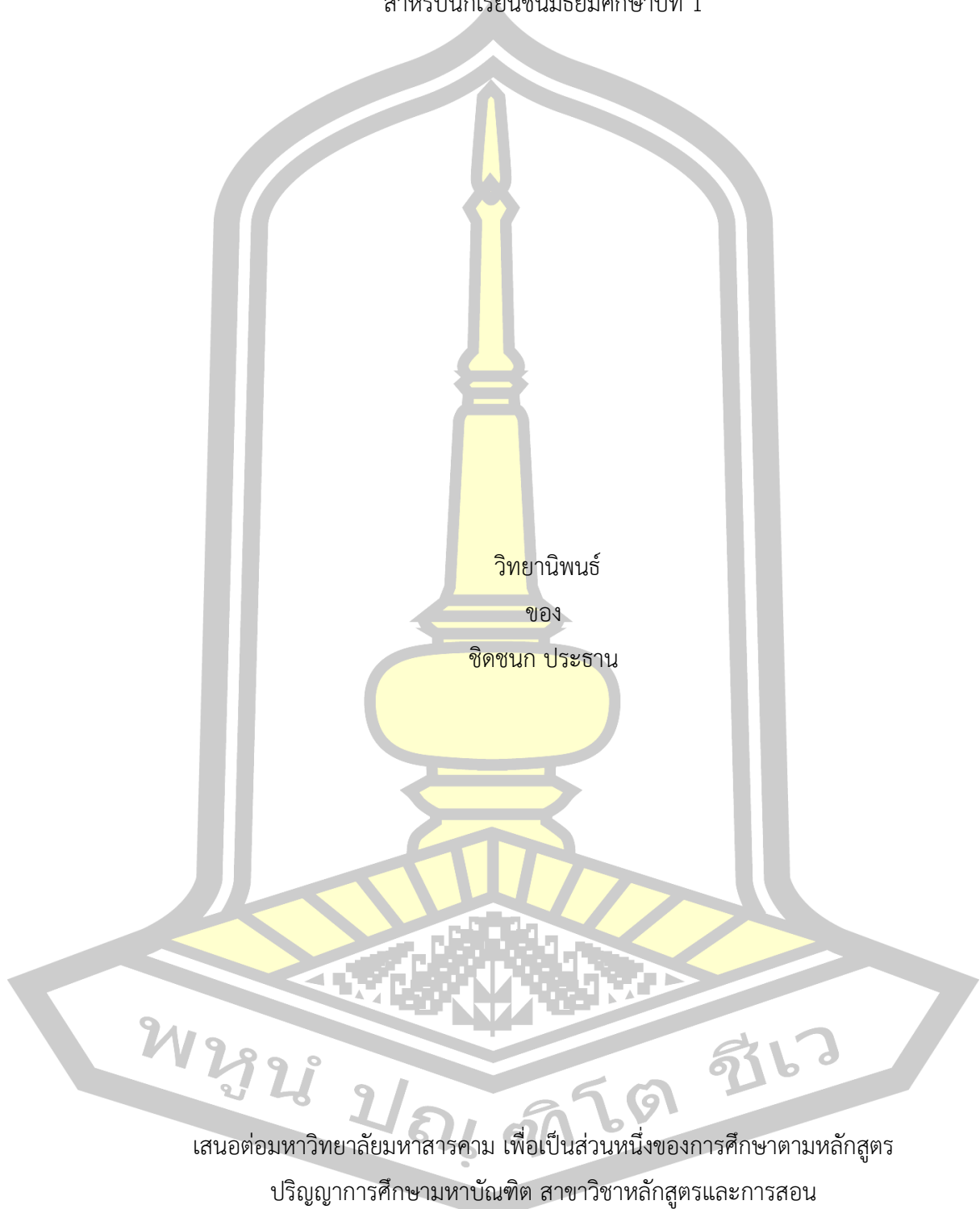
การพัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคดาย
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

วิทยานิพนธ์
ของ
ชิตชนก ประธาน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
พฤษภาคม 2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคดาเย
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1



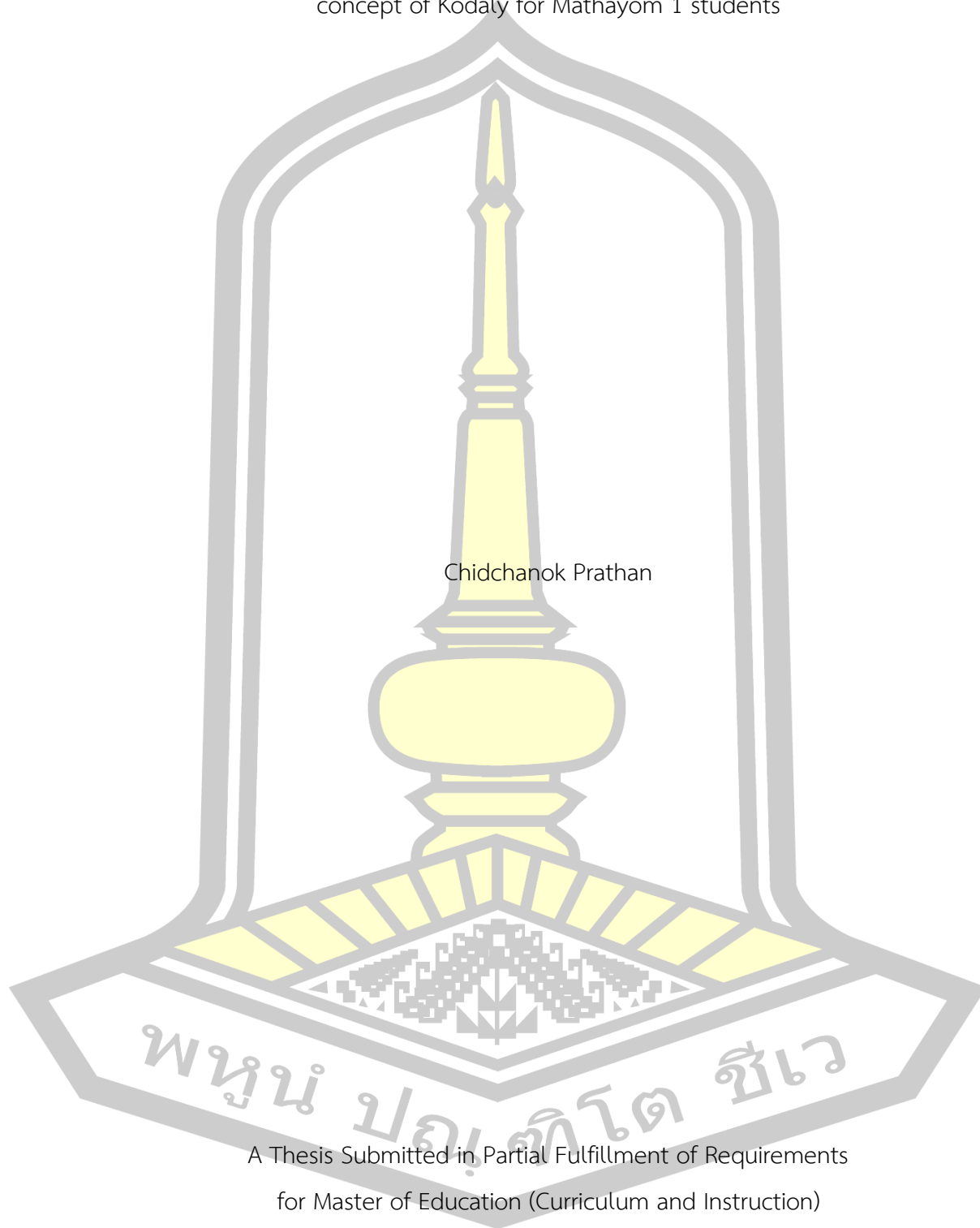
เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

พฤษภาคม 2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Developing note reading skill Using a note reading skill training set based on the
concept of Kodaly for Mathayom 1 students

Chidchanok Prathan



A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Curriculum and Instruction)

May 2024

Copyright of Mahasarakham University



คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของสืบเอกหญิงชิดชนก
ประธาน แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ผศ. ดร. สมทรง สิทธิ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผศ. ดร. วิทยา วรพันธุ์)

.....กรรมการ

(รศ. ดร. มนต์รี วงษ์สะพาน)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ผศ. ดร. มานิตย์ อาษานอก)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

.....
(รศ. ดร. ขวลิต ชูกำแพง)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

.....
(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

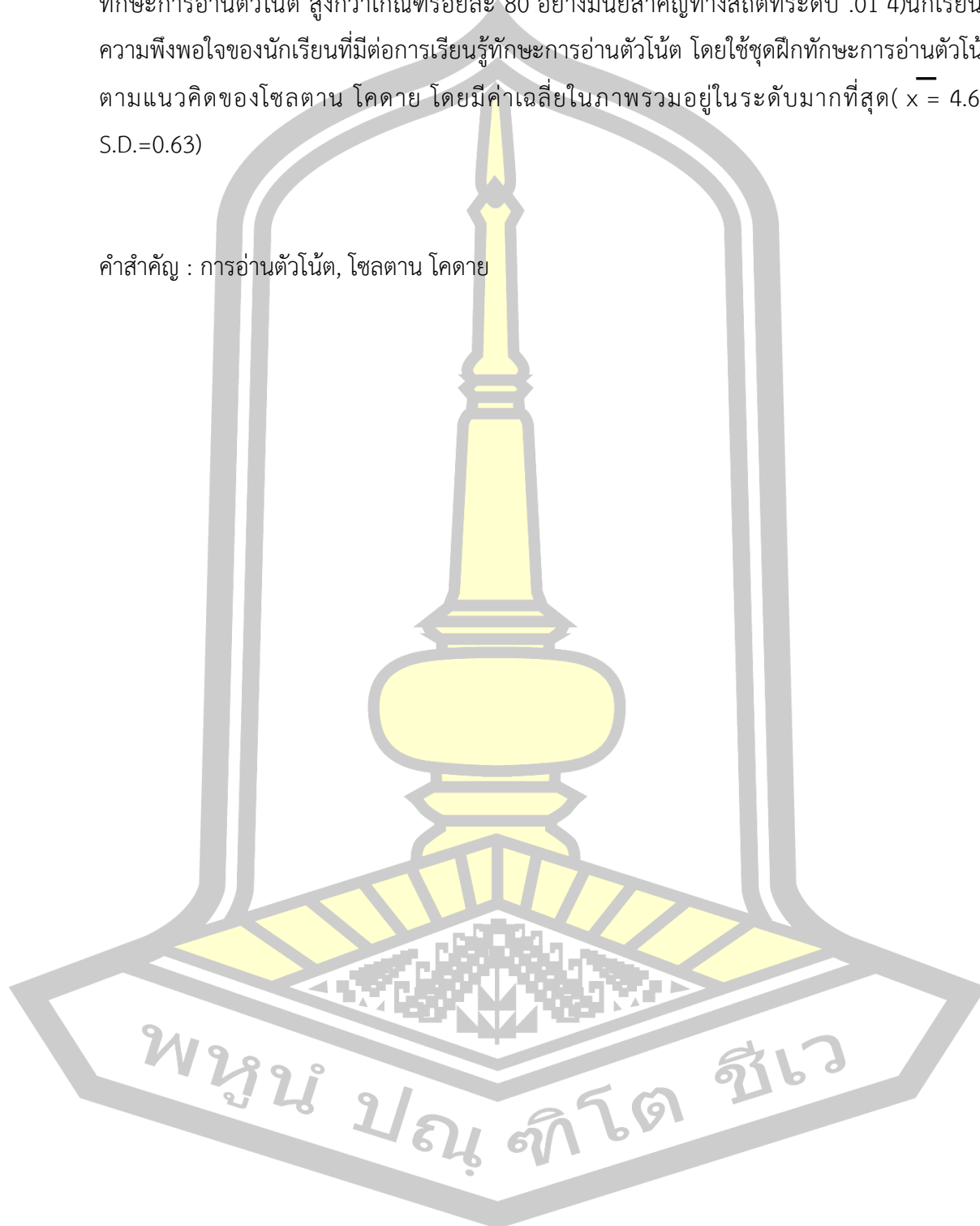
ชื่อเรื่อง	การพัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคดาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1		
ผู้วิจัย	ชิตชนก ประธาน		
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิทยา วรพันธุ์		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของ โซลตาน โคดาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) ศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคดาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 3) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านตัวโน้ต ของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซลตาน โคดาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซลตาน โคดาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพังงูวิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 5 จำนวน 33 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ชุดฝึกทักษะตามแนวคิดของโซลตาน โคดาย จำนวนรูปแบบละ 5 แผน 2) ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซลตาน โคดาย จำนวน 5 ชุด 3) แบบทดสอบทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซลตาน โคดาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ 4) แบบประเมินทักษะการอ่านตัวโน้ต เป็นแบบสังเกตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองเป็นแบบรูบรีคสกออร์ โดยเกณฑ์การให้คะแนนตัดสินคุณภาพ 3 ระดับ 5) แบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซลตาน โคดาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคดาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 81.39/86.76 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ตั้งไว้ 80/80 2) ค่าดัชนีประสิทธิผลทักษะการอ่านตัวโน้ต ของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซลตาน โคดาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 71.08 3) นักเรียนที่เรียน

ทักษะทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคดาย มีทักษะการอ่านตัวโน้ต สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4)นักเรียนมีความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคดาย โดยมีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.63$, S.D.=0.63)

คำสำคัญ : การอ่านตัวโน้ต, โซลตาน โคดาย



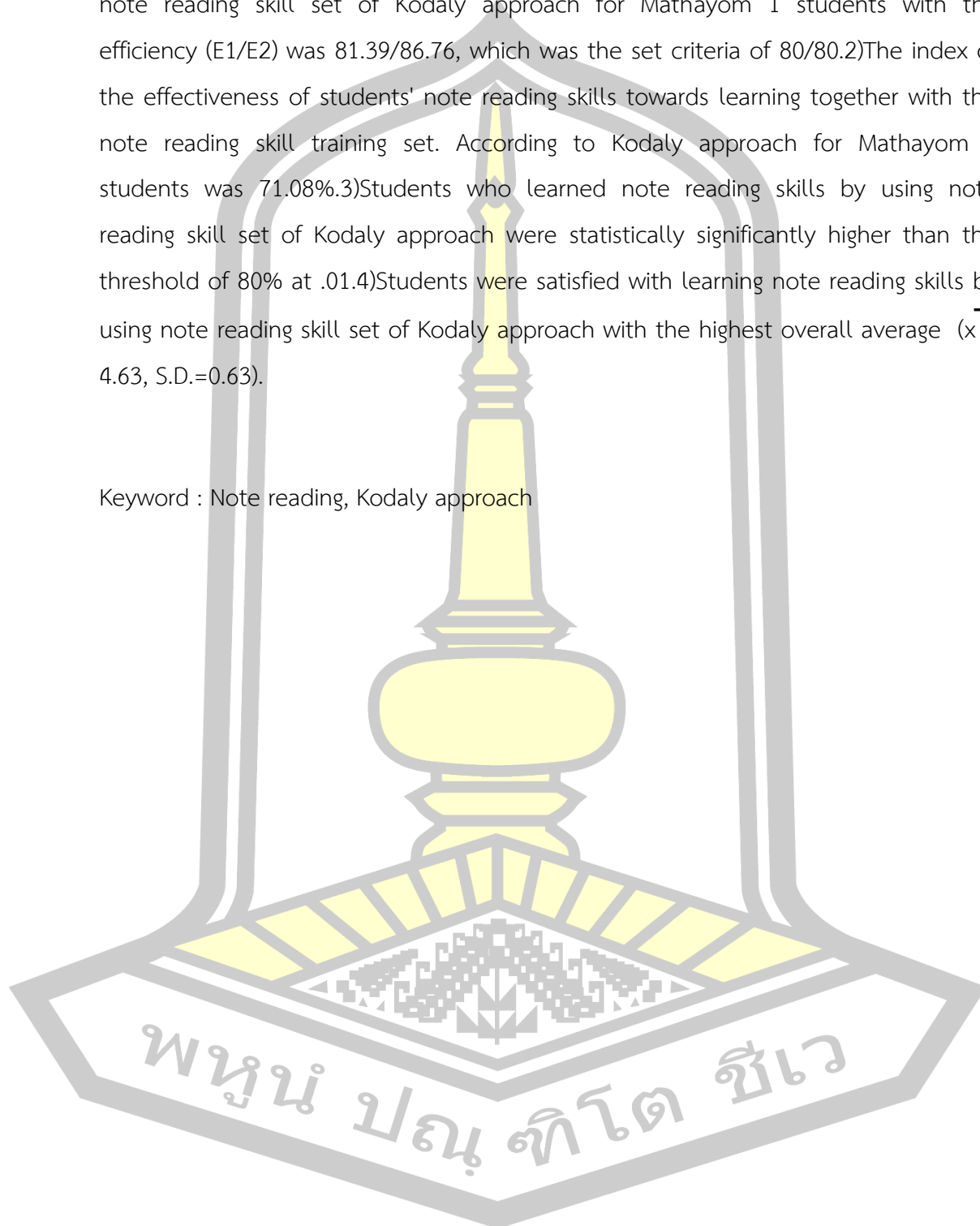
TITLE	Developing note reading skill Using a note reading skill training set based on the concept of Kodaly for Mathayom 1 students		
AUTHOR	Chidchanok Prathan		
ADVISORS	Assistant Professor Wittaya Worapun , Ph.D.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Curriculum and Instruction
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2024

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to develop note reading skills by using the note reading skill set based on Kodaly approach for Mathayom 1 students which was the specified efficient criteria of 80/80. 2) to study the Learning Effectiveness Index by using note reading skill set of Kodaly approach for Mathayom 1 students. 3) to compare students' note reading skills towards learning together with the note reading skill set according to Kodaly approach for Mathayom 1 students compared to the threshold of 80%. 4) to study students' satisfaction with learning together with note reading skill set of Kodaly approach for Mathayom 1 students. The sample groups included 33 students in Mathayom 1 of Phang Ngu Wittaya School, Udon Thani Provincial Administration Organization 5, a total of 33 students were obtained using group random sampling (Cluster Random Sampling). The tools used in the research included 1) 5 plans for learning activities using skill training sets based on Kodaly approach. 2) 5 sets to practice note reading skills according to Kodaly approach. 3) note reading skills test by using the note reading skill set based on Kodaly approach for Mathayom 1 students that created by the researcher is a multiple choice test with 4 choices, 30 questions. 4) note reading skills assessment is an observation form that the researcher is created by himself as a rubric score using scoring criteria to judge quality at 3 levels. 5) Measurement of satisfaction with the development of note reading skills by using a note reading skill training set according to Kodaly approach for Mathayom 1 students by rating scale type (Rating Scale) 5

levels. The results of the research found that 1) Developing note reading skills by using note reading skill set of Kodaly approach for Mathayom 1 students with the efficiency (E1/E2) was 81.39/86.76, which was the set criteria of 80/80.2) The index of the effectiveness of students' note reading skills towards learning together with the note reading skill training set. According to Kodaly approach for Mathayom 1 students was 71.08%.3) Students who learned note reading skills by using note reading skill set of Kodaly approach were statistically significantly higher than the threshold of 80% at .01.4) Students were satisfied with learning note reading skills by using note reading skill set of Kodaly approach with the highest overall average ($\bar{x} = 4.63$, S.D.=0.63).

Keyword : Note reading, Kodaly approach



กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิทยา วรพันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมทรง สิทธิ ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ ดร. มนตรี วงษ์สะพาน กรรมการ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์ อาชานอก กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

ขอขอบพระคุณอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ รองศาสตราจารย์ ดร.อพันธ์ พูลพุทธา ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม รองศาสตราจารย์ ดร.อัฐพล อินตะเสนา ตำแหน่ง ประธานหลักสูตร กศ.บ ภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สยาม จวงประโคน ตำแหน่ง รองคณบดีฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม อาจารย์ ดร.สุธาสินี ถิระพันธ์ ตำแหน่ง อาจารย์ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม อาจารย์เสกสิทธิ์ สังฆะมณี ครูตำแหน่ง วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบรือวิทยาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรากร สร้อย อาจารย์ภาควิชา ดุริยางคศิลป์ตะวันตก วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการรองผู้อำนวยการ และคณะครู โรงเรียนพังงูวิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 5

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อคุณแม่ นางสาวอนัญญา ชุมแวงวาปี และสมาชิกในครอบครัวทุกคน และเพื่อนสนิทมิตรสหายทุกคน ที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจตลอดมา จนการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงอย่างสมบูรณ์และประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดา ครูอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ให้การศึกษอบรมสั่งสอนส่งผลให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการศึกษาและก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

ชิดชนก ประธาน

พูน ปณ ภิโต ชีเว

สารบัญ

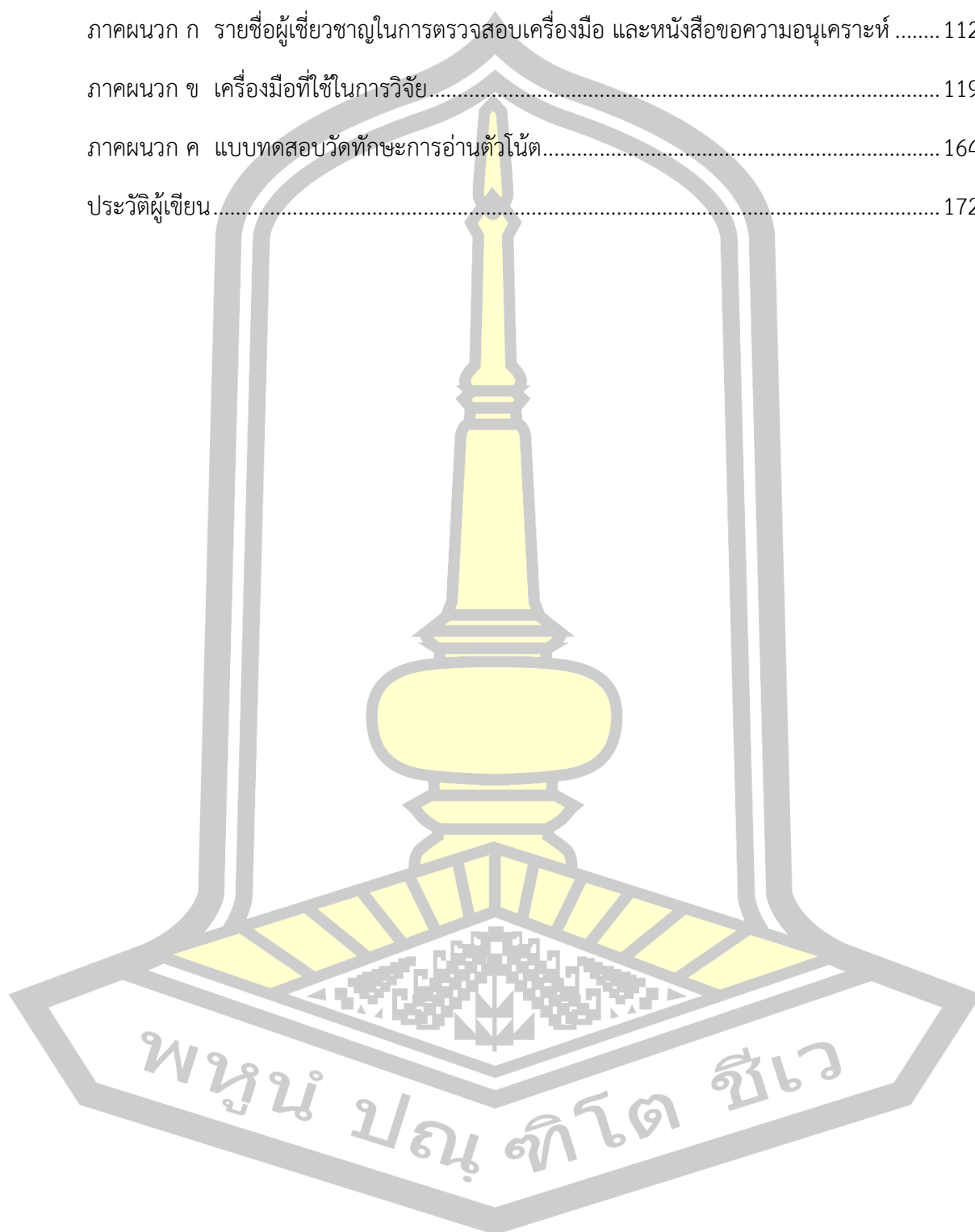
หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ณ
สารบัญตาราง.....	ฐ
สารบัญภาพประกอบ.....	ฒ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ภูมิหลัง.....	1
1.2 ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	8
1.1 วิสัยทัศน์.....	8
1.2 หลักการ.....	8
1.3 จุดหมาย.....	9
1.4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน.....	9
1.5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์.....	10
1.6 ความสำคัญของรายวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 3.....	11

1.7 เนื้อหาสาระของรายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 3	11
1.8 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้.....	12
1.9 คุณภาพผู้เรียน.....	12
1.10 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง.....	13
2. ทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซลต่าน โคดาเย.....	18
2.1 กิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของโซลต่าน โคดาเย	22
2.2 สาระวิชาดนตรี.....	23
3. การสอนดนตรีตามแนวคิดของโซลต่าน โคดาเย.....	25
3.1 ความหมายของดนตรี.....	26
3.2 พื้นฐานการสอนดนตรี.....	30
3.3 ทฤษฎีเบื้องต้นเกี่ยวกับดนตรี.....	30
3.4 แผนการจัดการเรียนรู้.....	40
3.5 เกณฑ์การประเมิน (Rubrics).....	43
3.5.1 ความหมายของ Rubrics.....	43
3.5.2 ประโยชน์ของเกณฑ์การให้คะแนน.....	45
3.5.3 ลักษณะของ Rubrics ที่ดี และ จุดประสงค์ของการสร้าง rubrics.....	49
3.5.4 การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน.....	50
3.5.5 การสร้างเกณฑ์การให้คะแนน.....	52
3.5.6 ขั้นตอนการสร้างเกณฑ์การให้คะแนน.....	53
3.5.7 การเขียน Rubrics.....	55
3.5.8 ข้อดีของการประเมินโดยใช้ Rubrics.....	61
4. การหาประสิทธิภาพ E1/E2.....	64
5. การหาดัชนีประสิทธิผล.....	65
7. ความพึงพอใจ.....	65

8.1 ความหมายของความพึงพอใจ.....	65
8.2 องค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ	66
8.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ.....	66
8.4 การวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้.....	68
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	73
8.1 งานวิจัยในประเทศ	73
8.2 งานวิจัยต่างประเทศ	76
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	77
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	77
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	77
3.3 การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย	78
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	91
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	92
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	98
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	98
4.2 ลำดับขั้นที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	98
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	99
บทที่ 5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	103
5.1 ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	103
5.2 สรุปผลการวิจัย.....	103
5.3 อภิปรายผลการวิจัย.....	104
5.4 ข้อเสนอแนะ	107
บรรณานุกรม.....	108

ภาคผนวก.....	112
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ และหนังสือขอความอนุเคราะห์	112
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	119
ภาคผนวก ค แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านตัวโน้ต.....	164
ประวัติผู้เขียน.....	172



สารบัญตาราง

หน้า

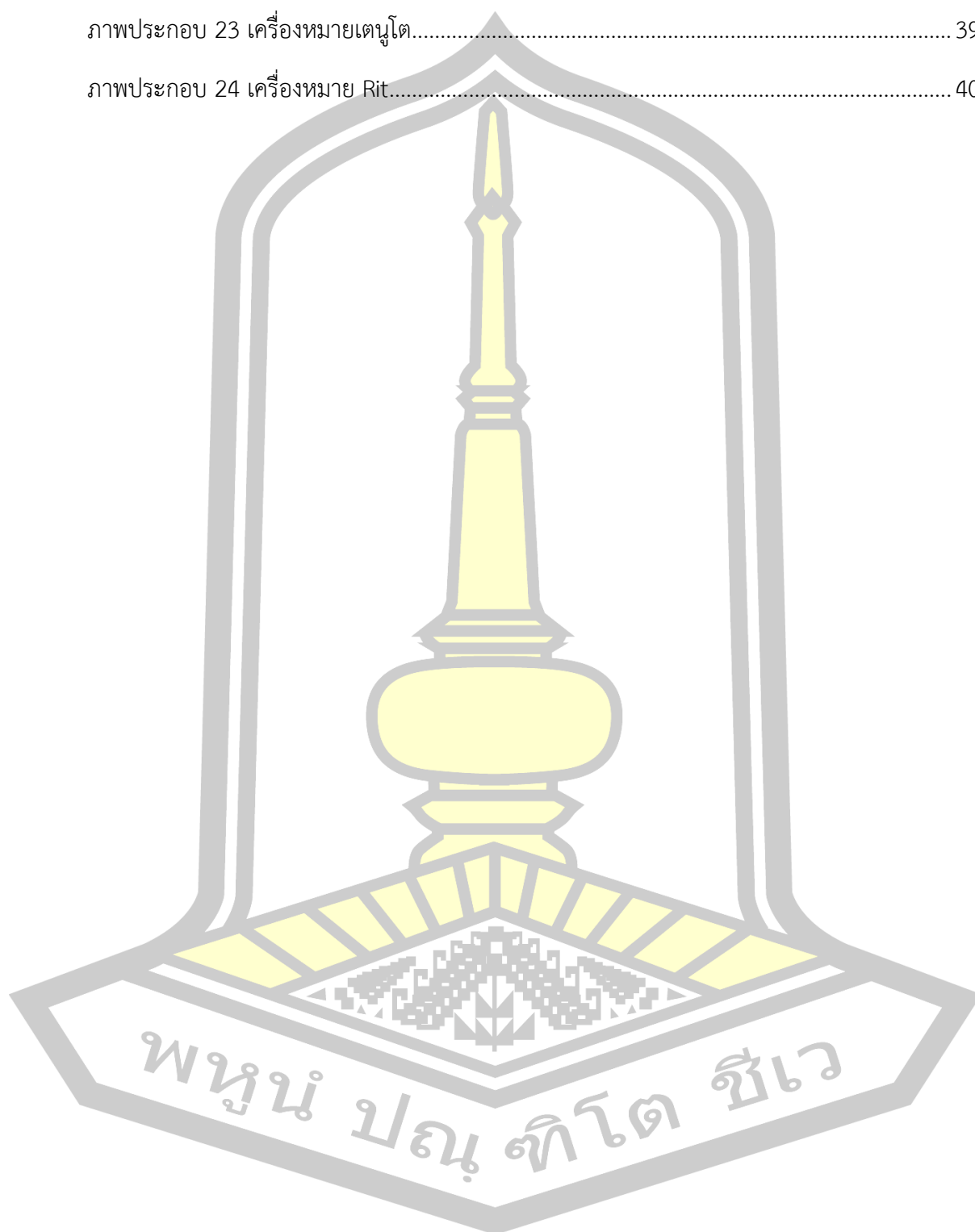
ตาราง 1 มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ คุณค่าทางดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน . 14	14
ตาราง 2 มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็น คุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล..... 15	15
ตาราง 3 รหัสวิชา ศ 21101 รายวิชาศิลปะพื้นฐาน (ดนตรี) จำนวนหน่วยกิต 0.5 จำนวน 10 ชั่วโมง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 17	17
ตาราง 4 ตัวอย่างของเกณฑ์การประเมินภาพรวม (ทักษะการเขียน)..... 51	51
ตาราง 5 ตัวอย่างที่ 1 Rubrics แบบภาพรวมเพื่อประเมินการนำเสนอปากเปล่า 56	56
ตาราง 6 ตัวอย่างการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกเป็นประเด็นย่อย..... 57	57
ตาราง 7 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสาระการเรียนรู้ สาระสำคัญ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ และชั่วโมงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้..... 79	79
ตาราง 8 แบบวัดทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซลตาน โคดาเย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1..... 84	84
ตาราง 9 เกณฑ์การประเมินทักษะการอ่านตัวโน้ต แบบรูบริคสเกอร์ โดยเกณฑ์ให้คะแนนคุณภาพ 3 ระดับ ที่ ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยอิงจากเกณฑ์ของ (บุญเรียง ขจรศิลป์ 2543)..... 86	86
ตาราง 10 แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) สำหรับผู้เชี่ยวชาญ..... 88	88
ตาราง 11 แสดง วัน เวลา ในการดำเนินการศึกษา..... 91	91
ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตด้วยมือ ตามระดับเสียงของ โซลตาน โคดาเย 99	99
ตาราง 13 วิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิด ของโซลตาน โคดาเย..... 99	99

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านตัวโน้ต ของนักเรียนที่ด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซลตัน โคดาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 33 คน ตามเกณฑ์ร้อยละ 80	100
ตาราง 15 แสดงผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วย ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตัน	101
ตาราง 16 ตารางสรุปผลการประเมินทักษะการอ่านตัวโน้ตการอ่านโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่าน ตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตัน โคดายวิชาดนตรี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	155
ตาราง 17 ตารางผลการหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินทักษะการอ่านตัวโน้ตการ อ่านโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตัน โคดายวิชาดนตรี ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1	156
ตาราง 18 ตารางผลการหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความพึงพอใจ ที่มีต่อ ทักษะ การอ่านตัวโน้ต ของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ร่วมกับชุดฝึกการอ่านโน้ตตามแนวคิดของโซลตัน โค ดาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	157
ตาราง 19 ค่าดัชนีประสิทธิผลทักษะการอ่านตัวโน้ต ของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ร่วมกับชุดฝึกการ อ่านโน้ตตามแนวคิดของโซลตัน โคดาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลัง เรียน.....	158
ตาราง 20 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	160
ตาราง 21 ตารางแสดงคะแนนการวัดทักษะการอ่านตัวโน้ตหลังเรียน (E2)	162
ตาราง 22 คะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ต ตามแนวคิดของโซลตัน โคดาย เรื่อง การอ่านโน้ต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	170

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 สัญลักษณ์	19
ภาพประกอบ 2 แสดงสัญลักษณ์ภาพแทนจังหวัดตัวโน้ต	20
ภาพประกอบ 3 แสดงสัญลักษณ์คล้ายตัวโน้ต	20
ภาพประกอบ 4 การเปรียบเทียบลักษณะตัวโน้ต	31
ภาพประกอบ 5 ค่าของโน้ต	32
ภาพประกอบ 6 โน้ตสามพยางค์	32
ภาพประกอบ 7 ตัวหยุด	33
ภาพประกอบ 8 บรรทัด 5 เส้น	33
ภาพประกอบ 9 ลักษณะการวางตัวโน้ต	33
ภาพประกอบ 10 กุญแจซอล	34
ภาพประกอบ 11 กุญแจฟา	34
ภาพประกอบ 12 เครื่องหมายบังคับเสียง	35
ภาพประกอบ 13 ภาพแสดงวิธีเขียนชาร์ปแฟลช	35
ภาพประกอบ 14 สัญลักษณ์ เนเชอรัล	36
ภาพประกอบ 15 การติดชาร์ปหรือแฟลช	36
ภาพประกอบ 16 ภาพเครื่องหมายกำหนดจังหวะ	37
ภาพประกอบ 17 เส้นกันห้อง	37
ภาพประกอบ 18 เส้นจบ	38
ภาพประกอบ 19 เครื่องหมายเฟอมาต้า	38
ภาพประกอบ 20 เครื่องหมายเครสเซนโต้และดิเครสเซนโต้	39
ภาพประกอบ 21 เครื่องหมายเอกเซนท์	39

ภาพประกอบ 22 เครื่องหมายสตัคคาโต	39
ภาพประกอบ 23 เครื่องหมายเตนูโต.....	39
ภาพประกอบ 24 เครื่องหมาย Rit.....	40



บทที่ 1

บทนำ

1.1 ภูมิหลัง

วิชาดนตรีเป็นวัฒนธรรมส่วนหนึ่งและเป็นเอกลักษณ์ที่บ่งบอกถึง ความเป็นชาติ ไทยที่มีมาตั้งแต่ในอดีตจวบจนถึงปัจจุบันเป็นมรดกทางสังคมที่ได้สืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษสู่รุ่นลูกหลาน เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นถึงความเจริญรุ่งเรืองทางวัฒนธรรมดนตรีเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้มีการเสริมสร้างความแข็งแกร่ง สร้างจิตสำนึก ค่านิยม คุณธรรม และจริยธรรม ที่ดีงามของคนในชาติและยังเป็นแรงขับเคลื่อนในการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และคุณภาพชีวิต ซึ่งในปัจจุบันสภาพสังคมได้เปลี่ยนแปลงตามสภาพ เศรษฐกิจและสังคมทำให้วิถีชีวิตมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมวัฒนธรรมทางดนตรีมีการเปลี่ยนแปลงตามความต้องการของสังคม และอารยธรรมของ ต่างชาติที่เข้ามามีผลกระทบต่อสังคมปัจจุบัน (วรากร สีย 2019)

ดังนั้นดนตรีจึงเป็นเครื่องมือที่จะเปลี่ยนแปลงบรรยากาศของการศึกษาดนตรีจะส่งเสริมให้เด็กไทยมีความฉลาดในการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กจำเป็นต้องกระตุ้นให้สมองสามารถเรียนรู้ ได้ตลอดชีวิตการเรียนรู้จากสิ่งรอบตัว โดยผ่านประสาทสัมผัสและอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายจะทำให้ เด็ก ๆ ตื่นเต้นสนุกสนานไปกับธรรมชาติการสัมผัสสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ โดยใช้อวัยวะต่าง ๆ รับรู้ ความรู้สึกรอบตัวที่แปลกใหม่จะทำให้จิตสำนึกของเด็กได้รับการพัฒนาอย่างรวดเร็วและจะเป็นพื้นฐาน สำคัญของการพัฒนาสติปัญญาความสามารถในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ของเด็กเมื่อเติบโตขึ้นกิจกรรมการเล่นดนตรีการขับร้องและการทำงานศิลปะเป็นสิ่งที่ช่วยให้เด็กมีความเฉลียวฉลาดมีความรู้สึกที่ดีมองโลกในแง่ดีมีความรอบคอบสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดนตรีให้เสียงที่มีความไพเราะเสียงเป็นกระแสน้ำที่สามารถสร้างความเคลื่อนไหวความเคลื่อนไหวจะก่อให้เกิดการพัฒนาปัญญาและคุณภาพชีวิต คนจะมีคุณภาพชีวิตที่ดีเมื่อมีดนตรีในหัวใจจิตใจสงบมีสมาธิเมื่อทุกคนเป็นเช่นนี้สังคมก็ย่อมน่าอยู่ มากขึ้น (Hargreaves, MacDonald et al. 2018)

สำหรับการจัดการเรียนรู้วิชาดนตรีในปัจจุบันนี้ อยู่ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ผู้เรียนในทุกระดับชั้นจะต้องเรียนวิชาดนตรีเพื่อฝึกทักษะการเล่นดนตรีและเป็นการช่วยฝึกสมาธิของผู้เรียน แต่กลับพบว่ามีผู้เรียนอีกหลายคนที่ยังไม่มีทักษะทางด้านดนตรี ทำให้ไม่สามารถเรียนรู้และปฏิบัติได้ เพราะไม่ได้ฝึกฝนมาตั้งแต่วัยเด็ก หรืออาจจะเริ่มเรียนรู้ในช่วงมัธยม ดังนั้นการเรียนวิชาดนตรีจะให้ได้ผลเร็วขึ้นนั้นควรริเริ่มตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ให้ผู้เรียนได้สัมผัส ทำความรู้จักกับดนตรีจนคุ้นชิน ได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถในการเล่นดนตรีได้อย่างชำนาญ โดยทางโรงเรียนสามารถใช้หลักสูตรดังกล่าวประกอบกับหนังสือหรือ

ชุดฝึกทักษะในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การปฏิบัติเครื่องดนตรี การอ่านเขียนตัวโน้ตดนตรี การขับร้อง เป็นต้น การเรียนดนตรีมีความเกี่ยวเนื่องกันจำเป็นต้องมีเครื่องดนตรี เพื่อลงมือปฏิบัติอย่างจริงจังสำหรับการจัดการเรียนรู้ดนตรี แนวคิดทฤษฎีจากนักวิชาการที่นำมาใช้นั้น คือ โชลตาน โคคาย มีหลักการสอนโดยการจัดลำดับของเนื้อหาและกิจกรรมดนตรี ให้มีความสอดคล้องกับการพัฒนาของผู้เรียน โดยมีขั้นตอนจากง่ายไปยาก (ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์ 2557a)

ด้วยเหตุนี้กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายบรรจุการเรียนการสอนวิชาดนตรีและให้บรรจุอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เน้นส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงามสุนทรีย์ภาพ ความมีคุณภาพชีวิตมนุษย์ ดังนั้นกิจกรรมศิลปะสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน โดยตรงทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคมตลอดจนนำไปสู่พัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง และแสดงออกในเชิงสร้างสรรค์ พัฒนากระบวนการรับรู้ทางศิลปะการเห็นภาพรวม การสังเกตรายละเอียดสามารถ ค้นพบศักยภาพของตนเองอันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ ด้วยความมีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัยสามารถทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข และได้กล่าวถึงคุณภาพของผู้เรียนอีกว่าเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะแล้วผู้เรียนจะมีสภาพจิตใจที่งดงาม มีสุนทรีย์ภาพ มีรสนิยมรักความสวยงามรักความเป็นระเบียบมีการรับรู้อย่างพินิจพิเคราะห์ เห็นคุณค่าความสำเร็จของศิลปะธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ตลอดจนศิลปะวัฒนธรรมอันเป็นมรดกทางภูมิปัญญาของคนในชาติ สามารถค้นพบศักยภาพความสนใจของตนเองอันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพทางศิลปะมีจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่นพัฒนาตนเองได้และแสดงออกได้อย่างสร้างสรรค์มีสมาธิในการทำงาน มีระเบียบวินัย รับผิดชอบต่อสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ 2551)

สำหรับการจัดการเรียนรู้วิชาดนตรีในปัจจุบันนี้ อยู่ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ผู้เรียนในทุกระดับชั้นจะต้องเรียนวิชาดนตรีเพื่อฝึกทักษะการเล่นดนตรีและเป็นการช่วยฝึกสมาธิของผู้เรียน แต่กลับพบว่ายังมีผู้เรียนอีกหลายคนที่ยังไม่มีทักษะทางด้านดนตรี ทำให้ไม่สามารถเรียนรู้และปฏิบัติได้ เพราะไม่ได้ฝึกฝนมาตั้งแต่วัยเด็ก หรืออาจจะเริ่มเรียนรู้ในช่วงมัธยม ดังนั้นการเรียนวิชาดนตรีจะให้ได้ผลเร็วขึ้นนั้นควรริเริ่มตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ให้ผู้เรียนได้สัมผัส ทำความรู้จักกับดนตรีจนคุ้นชิน ได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถในการเล่นดนตรีได้อย่างชำนาญ โดยทางโรงเรียนสามารถใช้หลักสูตรดังกล่าวประกอบกับหนังสือหรือชุดฝึกทักษะในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การปฏิบัติเครื่องดนตรี การอ่านเขียนตัวโน้ตดนตรี การขับร้อง เป็นต้น การเรียนดนตรีมีความเกี่ยวเนื่องกันจำเป็นต้องมีเครื่องดนตรี เพื่อลงมือปฏิบัติอย่างจริงจังสำหรับการจัดการเรียนรู้ดนตรี แนวคิดทฤษฎีจากนักวิชาการที่นำมาใช้นั้น คือ โชลตาน โคคาย มี

หลักการสอนโดยการจัดลำดับของเนื้อหาและกิจกรรมดนตรี ให้มีความสอดคล้องกับการพัฒนาของผู้เรียน โดยมีขั้นตอนจากง่ายไปยาก(ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์ 2557a)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระวิชาดนตรียังมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจถึงวิธีการคิดที่เป็นผล วิธีการทางดนตรีความเป็นมาของรูปแบบ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และรากฐานทางวัฒนธรรมค้นคว้า ผลงานทางศิลปะสื่อความหมายกับตัวเอง ค้นหาศักยภาพ ความสนใจส่วนตัว ฝึกการรับรู้การสังเกตที่ละเอียดอ่อนนำไปสู่ความรัก เห็นค่าและเกิดความทราบบ้างคุณค่าของศิลปะ และสิ่งรอบตัว พัฒนาทักษะ กระบวนการ วิธีการแสดงออก การคิดสร้างสรรค์ส่งเสริมให้ผู้เรียนตระหนักถึงบทบาทของศิลปกรรมในสังคมและบริบทของการสะท้อนวัฒนธรรมทั้งตนเองและวัฒนธรรมอื่นๆ เพื่อพิจารณาว่าผู้คนในวัฒนธรรมของตนมีปฏิกิริยาตอบสนองต่องานดนตรี ช่วยให้มีมุมมองของชีวิต สภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครองและความเชื่อความศรัทธา ศาสนา ด้วยลักษณะธรรมชาติของกลุ่มสาระการเรียนรู้ดนตรี การเรียนรู้เทคนิควิธีการทำงาน ตลอดจนการเปิดโอกาสให้แสดงออกอย่างอิสระ ทำให้ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้คิดริเริ่มสร้างสรรค์ ดัดแปลงจินตนาการ มีสุนทรียภาพและเห็นคุณค่าของศิลปะวัฒนธรรม (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา 2551)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาศิลปะพื้นฐานสาระดนตรี ตามหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนพังงาวิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 5 ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาศิลปะพื้นฐานสาระการเรียนรู้ดนตรีผู้เรียนจะได้เรียนรู้ทฤษฎีและปฏิบัติเครื่องดนตรี ทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตัน โคดาเย ผู้เรียนจะได้พัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ตที่มุ่งให้ผู้เรียนเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการการอ่านตัวโน้ต ที่มีทักษะในการอ่านตัวโน้ต มีสมาธิ มีระเบียบวินัย ฝึกความอดทน และสามารถนำมาพัฒนาการร้องหรือปฏิบัติเครื่องดนตรีชนิดอื่น ๆ ในขั้นต่อไปอย่างถูกต้องเหมาะสม และเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติดนตรีร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตลอดจนทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ รวมทั้งผสมผสานศิลปะวัฒนธรรมไทย และศิลปะวัฒนธรรมสากล เห็นคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาดนตรี การพัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ต ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพต่อทักษะการอ่านตัวโน้ตเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ซึ่งดนตรีเป็นวิชาที่ให้ความรู้และทักษะการอ่านตัวโน้ต เมื่อทักษะการการตัวโน้ตของผู้เรียนที่มีพัฒนาการที่ช้าและความสามารถของบุคคลที่ต่างกัน ผู้เรียนไม่สามารถนำเทคนิคการฝึกต่างๆ ไปใช้ในการอ่านตัวโน้ตได้ตามเหมาะสม จึงทำให้ทักษะการตัวโน้ตของผู้เรียนมีพัฒนาการช้าอีกด้วย

การพัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ต เป็นการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาศิลปะพื้นฐานสาระการเรียนรู้ดนตรี ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ในการพัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ต จะสังเกตเห็นได้ว่าผู้เรียนมีปัญหาด้านการอ่านโน้ต การร้องโน้ต โดยผู้เรียนมักอ่านโน้ตเพลงและทำนองเพลงได้ไม่ตรงตามโน้ตตามจังหวะ และระดับเสียงของเพลง จากการสอบถามปัญหาเบื้องต้น พบว่าผู้เรียนมีปัญหา

เกี่ยวกับรูปแบบการอ่านโน้ตที่ค่อนข้างซับซ้อนจากวิธีการสอนแบบเดิมเพราะใช้รูปแบบโน้ตสากลและตัวอักษร ที่ใช้แทนเสียงตัวโน้ตนั้นๆ ทำให้จำได้ยากจึงทำให้ผู้เรียนมีทักษะด้านการอ่านโน้ต และปฏิบัติเครื่องดนตรีที่ช้ากว่าปกติ

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของ โซลตาน โคคาย ประกอบด้วย 5 แนวคิด ได้แก่ 1.)ลักษณะของตัวโน้ตและจังหวะ 2.)การอ่านระดับเสียงโน้ต 3.)สัญลักษณ์ตัวหยุดและการร้อง 4.)องค์ประกอบสร้างสรรค์บทเพลง 5.)บทเพลงสำหรับการร้อง การศึกษาครั้งนี้จะส่งผลต่อผู้เรียนและผู้วิจัยโดยตรง คือการได้รับองค์ความรู้ใหม่ เทคนิควิธีการอ่านตัวโน้ตแบบใหม่ ทั้งทางการศึกษาทางด้านดนตรี ถือเป็นการสืบทอดเผยแพร่และพัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ตสืบไป

1.2 ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของ โซลตาน โคคาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ศึกษาดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของ โซลตาน โคคาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านตัวโน้ต ของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคคาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ร่วมกับชุดฝึกการอ่านโน้ต ตามแนวคิดของโซลตาน โคคาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคคาย มีทักษะการอ่านตัวโน้ตหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพังงาวิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 5 จำนวน 3 ห้องเรียน รวม 67 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพังงูวิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 5 จำนวน 33 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรต้น คือ ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคคาย

2.2 ตัวแปรตาม คือ ทักษะการอ่านตัวโน้ตและความพึงพอใจ

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยการวิจัยครั้งนี้ใช้เนื้อหาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ปรับปรุงพุทธศักราช 2561 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนพังงูวิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล จำนวน 5 ชุด ชุดฝึกละ 2 ชั่วโมง รวมเป็น 10 ชั่วโมง

ชุดฝึกที่ 1 ลักษณะของตัวโน้ตและจังหวะ	2 ชั่วโมง
ชุดฝึกที่ 2 การอ่านระดับเสียงโน้ต	2 ชั่วโมง
ชุดฝึกที่ 3 สัญลักษณ์ตัวหยุดและการร้อง	2 ชั่วโมง
ชุดฝึกที่ 4 องค์ประกอบสร้างสรรคบทเพลง	2 ชั่วโมง
ชุดฝึกที่ 5 บทเพลงสำหรับการร้อง	2 ชั่วโมง

4. ระยะเวลาในการวิจัย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนพังงูวิทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 5 อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ทักษะการอ่านตัวโน้ต

หมายถึง ทักษะการฟัง ทักษะร้องเพลง ทักษะการอ่าน - ท่องโน้ตและทักษะการปฏิบัติการเล่น โดยใช้ศัพท์เบื้องต้นทางดนตรีมาถ่ายทอดความรู้สึก ผ่านทักษะการอ่านตัวโน้ตรูปแบบต่างๆ และลงมือทำออกมาอย่างถูกต้อง คล่องแคล่วและรวดเร็ว ซึ่งต้องอาศัยการฝึกหัดซ้ำๆ จนเกิดความชำนาญ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเป็นอัตโนมัติ เพื่อวัดทักษะการอ่านตัวโน้ต ทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ ความถูกต้องของตัวโน้ต การร้องตัวโน้ต ความสัมพันธ์ตัวโน้ตกับจังหวะ และ ความพร้อมเพรียง วัดได้จากแบบประเมินทักษะปฏิบัติการอ่านตัวโน้ต โดยเป็น เกณฑ์การประเมิน (Rubrics) หมายถึง เกณฑ์การให้คะแนนโดยพิจารณาจากการปฏิบัติทักษะการอ่านโน้ตของผู้เรียน โดยจะมีคำอธิบายลักษณะของ

ทักษะการปฏิบัติในแต่ละระดับไว้ชัดเจน โดยเป็น แบบบูรณาการ โดยเกณฑ์ให้คะแนนคุณภาพ 3 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยอิงจากเกณฑ์ของ (นัฐพร พิชญากร 2020)

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดนตรีตามแนวคิดของโซลตัน โคดาย

หมายถึง การจัด กิจกรรมการสอนเนื้อหาเกี่ยวกับการปฏิบัติดนตรีสากล โดยมุ่งทักษะการอ่านโน้ต ร้องโน้ต ตลอดจน การพัฒนาสไตล์ทักษะในการเรียนรู้วิธีการสอนคือเน้นการฟัง การอ่านโน้ต การ ร้องโน้ตตามจังหวะ การอ่านโน้ตใช้สัญลักษณ์มือแทนระดับเสียงของโน้ต สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่ง ผู้วิจัยได้นำหลักการและวิธีสอน ตามแนวคิดของโซลตัน โคดายมาพัฒนา โดยมี 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นฟังและร้องเพลง หมายถึง ผู้เรียนฟังและฝักร้องเพลงตามที่คุณสอนกำหนดให้

ขั้นที่ 2 ขั้นใช้สัญลักษณ์มือแทนระดับเสียง หมายถึงผู้เรียนร้องโน้ตโดยใช้สัญลักษณ์มือ แทน ระดับเสียงต่างๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นใช้สัญลักษณ์แทนจังหวะ หมายถึง ผู้เรียนออกเสียงดนตรีในระดับเสียง ต่าง ๆ โดยใช้คำร้องเป็นภาษาไทย คือ โด เร มี ฟา ซอล ลา ที

ขั้นที่ 4 ขั้นการอ่านและร้องโน้ต หมายถึงผู้เรียนอ่านโน้ตและร้องโน้ต โดยใช้ตัวโน้ต ที่เป็น ตัวอักษรย่อ ค ร ม ฟ ซ ล ท แทนเสียง โด เร มี ฟา ซอล ลา ที

ขั้นที่ 5 ขั้นบรรเลงดนตรี หมายถึงผู้เรียนบรรเลงดนตรีตามโน้ตเพลงที่กำหนด

2. ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซลตัน โคดาย

หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ตาม แนวคิดของโซลตัน โคดาย โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามขั้นตอนของรูปแบบการสอนทักษะ การอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซลตัน โคดาย นำเข้ามาอยู่ในชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ซึ่ง กระบวนการเรียนการสอนของชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซลตัน โคดาย มีทั้งหมด 5 ขั้นตอนได้แก่

ขั้นที่1 ขั้นฟังและร้องเพลง ผู้สอนแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตาม ความ สามารถ คือ เก่ง ปานกลางค่อนข้างเก่ง ปานกลางค่อนข้างอ่อน และอ่อน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่กันเป็น 2 คู่ ครูเปิดเสียงตัวโน้ตให้นักเรียนฟัง แล้วครูได้ร้องให้นักเรียนเป็นตัวอย่าง เสร็จ แล้วให้นักเรียนซ้อมร้องตัวโน้ตตามครู

ขั้น2 ขั้นใช้สัญลักษณ์มือแทนระดับเสียง ผู้สอนให้นักเรียนจับคู่ของตัวเอง เสร็จแล้ว ครูอธิบาย หรือทำภาษามือ(โซลตัน โคดาย)ให้นักเรียนดูละร้องโน้ตไปพร้อมกัน

ขั้นที่3 ขั้นใช้สัญลักษณ์แทนจังหวะ ผู้สอนเขียนตัวโน้ต บนกระดาน แล้วอธิบายให้ นักเรียนฟังว่า ลักษณะตัวโน้ตละจังหวะ ซึ่งครูผู้สอนจะใช้เครื่องหมาย (+) แทนจังหวะตก และใช้ เครื่องหมายลบ (-) แทนจังหวะยก

ขั้นที่4 ขั้นการอ่านและร้องโน้ต ผู้สอนให้สมาชิกแต่ละคู่ช่วยกันฝึกซ้อมร้องตัวโน้ตให้คล่องแคล่ว ในเพลงที่กำหนดให้ 2 เพลง เพื่อที่จะนำมาร้องเล่นดนตรีในขั้นตอนถัดไป

ขั้นที่5 ขั้นบรรเลงดนตรี ผู้สอนให้ผู้เรียนแต่ละคู่แบ่งหน้าที่กัน คนหนึ่งทำหน้าที่อ่านโน้ต และคนหนึ่งทำสัญลักษณ์มือ สลับกันให้ครบทั้ง 2 เพลงที่ผู้สอนกำหนดให้ เพื่อเป็นการวัดและการประเมินผล ทักษะการอ่านตัวโน้ตของผู้เรียน

3. ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (E1/E2)

หมายถึง ผลที่เกิดจากการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคดา ย ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก (E1) หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการที่เกิดจากการนำทักษะการอ่านตัวโน้ตไปใช้กับนักเรียน แล้วทำการวัดผลทักษะการอ่านตัวโน้ตระหว่างเรียน เป็นแบบทดสอบทักษะการอ่านตัวโน้ตแบบย่อย ท้ายแผนในแต่ละแผน โดยใช้คะแนนจากแบบประเมินทักษะการอ่านตัวโน้ต ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

80 ตัวหลัง (E2) หมายถึง ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ซึ่งคำนวณได้ทำการวัดผลทักษะการอ่านตัวโน้ตหลังเรียน เป็นแบบทดสอบทักษะการอ่านตัวโน้ต ทั้งหมด 2 เพลง แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยแล้วเทียบเป็นร้อยละกับคะแนนเต็ม ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

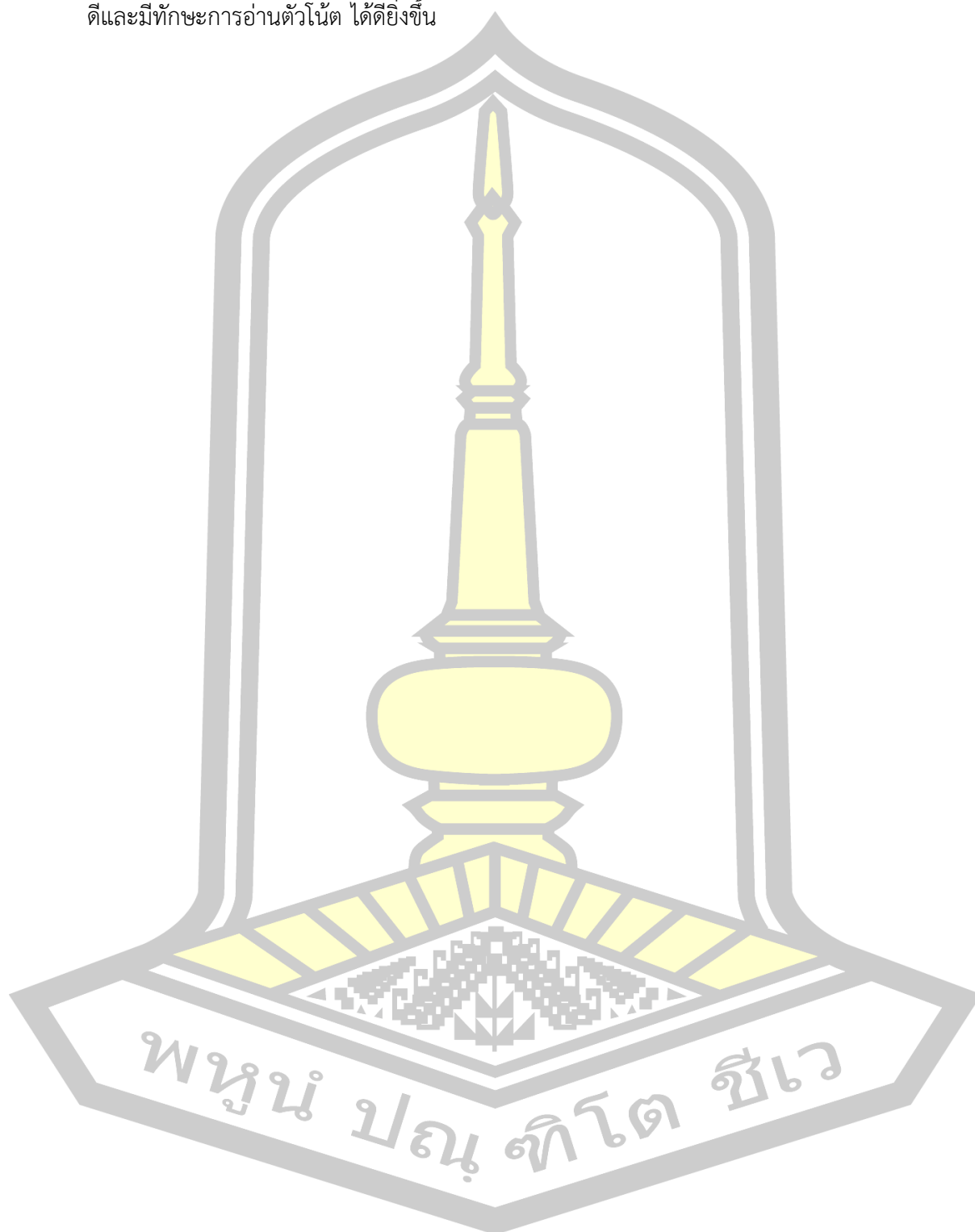
4. ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ค่าที่แสดงความก้าวหน้าของนักเรียนซึ่งเปรียบเทียบจากค่าความแตกต่างของคะแนนจากแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ในที่นี้หมายถึงความก้าวหน้าของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคดา ย

5. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของ โซลตาน โคดา ย หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่ดีของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของ โซลตาน โคดา ย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในด้านเนื้อหาที่สอดคล้องกับการวิจัย โดยใช้เครื่องมือแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ พอใจมากที่สุด, มาก, ปานกลาง, น้อย และน้อยที่สุด

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะการอ่านตัวโน้ตพื้นฐานและแสดงดนตรีได้
2. ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ตได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามการเรียนรู้
3. ครูได้แนวทางในการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และได้สื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพหลากหลายเพิ่มมากขึ้น เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ตของนักเรียนให้สูงขึ้น

4. ผลจากการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน ให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ มีความพึงพอใจที่ดีและมีทักษะการอ่านตัวโน้ต ได้ดียิ่งขึ้น



บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคคาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พอสรุปได้ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. ทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซลตาน โคคาย
3. การจัดการเรียนการสอนดนตรี
 - 3.4 แผนการจัดการเรียนรู้
 - 3.5 เกณฑ์การประเมิน (Rubrics)
4. ดัชนีประสิทธิผล
5. ประสิทธิภาพ E1/E2
6. ความพึงพอใจ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 7.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1.1 วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

1.2 หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1.2.1 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ และ คุณธรรมบนพื้นฐาน ของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล

1.2.2 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับ การศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ

1.2.3 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

1.2.4 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้

1.2.5 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.2.6 เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกกระบบและ ตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายสามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

1.3 จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1.3.1 มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเองมีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง

1.3.2 มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

1.3.3 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

1.3.4 มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่น ในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

1.3.5 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยการอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันใน สังคมอย่างมีความสุข สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1.4.1 ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

1.4.2 ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

1.4.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

1.4.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

1.4.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้ เทคโนโลยีด้านต่างๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

1.5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1.5.1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

1.5.2 ซื่อสัตย์สุจริต

1.5.3 มีวินัย

1.5.4 ใฝ่เรียนรู้

1.5.5 อยู่อย่างพอเพียง

1.5.6 มุ่งมั่นในการทำงาน

1.5.7 รักความเป็นไทย

1.5.8 มีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้ สถานศึกษายังสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเอง

1.6 ความสำคัญของรายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมคุณค่าความงาม มีสุนทรียภาพ ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตและช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตัวเอง ซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพได้

1.7 เนื้อหาสาระของรายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ มีทักษะทางศิลปะ มีความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงอย่างอิสระ ในศิลปะแขนงต่างๆ ประกอบด้วยสาระสำคัญคือ

1.7.1 ทักษะศิลป์ มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบศิลป์ ทักษะธาตุ สร้างและนำเสนอผลงานทางทัศนศิลป์จากจินตนาการ โดยสามารถใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม รวมทั้งสามารถใช้เทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานศิลปะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล ชื่นชม ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

1.7.2 ดนตรี มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบดนตรีแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ทางดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล ร้องเพลง และเล่นดนตรีในรูปแบบต่าง ๆ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเสียงดนตรี แสดงความรู้สึที่มีต่อดนตรีในเชิงสุนทรีย์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับประเพณีวัฒนธรรม และเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์

1.7.3 นาฏศิลป์ มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบนาฏศิลป์ แสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ ใช้ศัพท์เบื้องต้นทางนาฏศิลป์ วิเคราะห์วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์

ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ ประยุกต์ใช้นาฏศิลป์ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์กับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล

1.8 สารและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 ทศนศิลป์

มาตรฐาน ศ 1.1 สร้างสรรค์งานทศนศิลป์ตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่างานทศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่องานศิลปะอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 1.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมเห็นคุณค่างานทศนศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล

สาระที่ 2 ดนตรี

มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และ ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และ วัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

สาระที่ 3 นาฏศิลป์

มาตรฐาน ศ 3.1 เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และ ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และ วัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

1.9 คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1. รู้และเข้าใจเรื่องทศนธาตุ และ หลักการออกแบบและเทคนิคที่หลากหลาย ในการสร้างงานทศนศิลป์ 2 มิติ และ 3 มิติ เพื่อสื่อความหมายและเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างมีคุณภาพ วิเคราะห์รูปแบบเนื้อหาและประเมินคุณค่างานทศนศิลป์ของตนเองและผู้อื่น สามารถ

เลือกงานทัศนศิลป์โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นอย่างเหมาะสม สามารถออกแบบรูปภาพ สัญลักษณ์ กราฟิกในการนำเสนอข้อมูลและมีความรู้ ทักษะที่จำเป็นด้านอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์

2. รู้และเข้าใจการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการของงานทัศนศิลป์ของชาติ และท้องถิ่นแต่ละยุคสมัย เห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่สะท้อนวัฒนธรรมและสามารถเปรียบเทียบงาน ทัศนศิลป์ที่มาจากยุคสมัยและวัฒนธรรมต่างๆ

3. รู้และเข้าใจถึงความแตกต่างทางด้านเสียง องค์ประกอบ อารมณ์ ความรู้สึกของบทเพลงจากวัฒนธรรมต่างๆ มีทักษะในการร้อง บรรเลงเครื่องดนตรี ทั้งเดี่ยวและเป็น วงโดยเน้นเทคนิคการร้องบรรเลงอย่างมีคุณภาพ มีทักษะในการสร้างสรรค์บทเพลงอย่างง่าย อ่าน เขียนโน้ตในบันไดเสียง ที่มีเครื่องหมาย แปลงเสียงเบื้องต้นได้ รู้และเข้าใจถึงปัจจัยที่มีผลต่อรูปแบบ ของผลงานทางดนตรี องค์ประกอบของผลงานด้านดนตรีกับศิลปะแขนงอื่น แสดงความคิดเห็นและ บรรยายอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อบทเพลง สามารถนำเสนอบทเพลงที่ชื่นชอบได้อย่างมีเหตุผล มีทักษะ ในการประเมินคุณภาพของบทเพลงและการแสดงดนตรี รู้ถึงอาชีพต่างๆที่เกี่ยวข้อง ข้องกับดนตรีและ บทบาทของดนตรีในธุรกิจบันเทิง เข้าใจถึงอิทธิพลของดนตรีที่มีต่อบุคคลและสังคม

4. รู้และเข้าใจที่มา ความสัมพันธ์ อิทธิพลและบทบาทของดนตรีแต่ละ วัฒนธรรมในยุคสมัยต่างๆ วิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้งานดนตรีได้รับการยอมรับ

5. รู้และเข้าใจการใช้นาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละครในการแปลความ และสื่อสารผ่านการแสดง รวมทั้งพัฒนารูปแบบการแสดงสามารถใช้เกณฑ์ต่างๆในการพิจารณา คุณภาพการแสดง วิเคราะห์เปรียบเทียบงานนาฏศิลป์ โดยใช้ความรู้เรื่ององค์ประกอบทางนาฏศิลป์ร่วม จัดการแสดง นำแนวคิดของการแสดงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

6. รู้และเข้าใจประเภทละครไทยในแต่ละยุคสมัย ปัจจัยที่มีผลต่อการ เปลี่ยนแปลงของนาฏศิลป์ไทย นาฏศิลป์พื้นบ้าน ละครไทย และละครพื้นบ้าน เปรียบเทียบ ลักษณะเฉพาะของการแสดงนาฏศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ รวมทั้งสามารถออกแบบและสร้างสรรค์ อุปกรณ์เครื่องแต่งกายในการแสดงนาฏศิลป์และละคร มีความเข้าใจ ความสำคัญ บทบาทของ นาฏศิลป์และละครในชีวิตประจำวัน

1.10 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระที่ 3 ดนตรี

ตาราง 1 มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์
คุณค่าทางดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.1	1.อ่าน เขียน ร้องโน้ตไทย และโน้ตสากล	● เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี - โน้ตบทเพลงไทยอัตราจังหวะสองชั้น - โน้ตสากล ในกุญแจซอลและฟา ในบันไดเสียง C Major
	2. เปรียบเทียบเสียงร้องและเสียงของเครื่องดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมต่างๆ	● เสียงร้องและเสียงของเครื่องดนตรีในบทเพลงจากวัฒนธรรมต่างๆ - วิธีการขับร้องเครื่องดนตรีที่ใช้
	3. ร้องเพลงและใช้เครื่องดนตรีบรรเลงประกอบการร้องเพลงด้วยบทเพลงที่หลากหลายรูปแบบ	● การร้องและการบรรเลงเครื่องดนตรีประกอบการร้อง - บทเพลงพื้นบ้าน บทเพลงปลุกใจ - บทเพลงไทยเดิม - บทเพลงประสานเสียง 2 แนว - บทเพลงรูปแบบ ABA - บทเพลงประกอบการเต้นรำ
	4. จัดประเภทของวงดนตรีไทยและวงดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมต่างๆ	● วงดนตรีพื้นเมือง ● วงดนตรีไทย ● วงดนตรีสากล
	5. แสดงความคิดเห็นที่มีต่ออารมณ์บทเพลงที่มีความเร็วของจังหวะและความดัง - เบา แตกต่างกัน	● การถ่ายทอดอารมณ์ของบทเพลง - จังหวะกับอารมณ์เพลง
	6. เปรียบเทียบอารมณ์ ความรู้สึกในการฟังดนตรีแต่ละประเภท	- ความดัง - เบากับอารมณ์เพลง - ความแตกต่างของอารมณ์เพลง
	7. นำเสนอตัวอย่างเพลงที่ตนชื่นชอบ และอภิปรายลักษณะเด่นที่ทำให้งานนั้นน่าชื่นชม	● การนำเสนอบทเพลงที่ตนสนใจ

ตาราง 1 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.1	8. ใช้เกณฑ์สำหรับประเมินคุณภาพงานดนตรีหรือเพลงที่ฟัง	● การประเมินคุณภาพของบทเพลง - คุณภาพด้านเนื้อหา - คุณภาพด้านเสียง - คุณภาพด้านองค์ประกอบดนตรี
	9. ใช้และบำรุงรักษาเครื่องดนตรีอย่างระมัดระวังและรับผิดชอบ	● การใช้บำรุงรักษาเครื่องดนตรีของตน

ตาราง 2 มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.1	1. อธิบายบทบาทความสัมพันธ์ และอิทธิพลของดนตรีที่มีต่อสังคมไทย	● บทบาทและอิทธิพลของดนตรี - บทบาทดนตรีในสังคม - อิทธิพลของดนตรีในสังคม
	2. ระบุความหลากหลายขององค์ประกอบดนตรีในวัฒนธรรมต่างกัน	● องค์ประกอบของดนตรีในแต่ละวัฒนธรรม



คำอธิบายรายวิชา

รายวิชา ดนตรี รหัสวิชา ศ21101 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
เวลา 10 ชั่วโมง/ภาคเรียน

แสดงโดยให้หลักเกณฑ์พิจารณา คุณภาพเรื่องการอ่าน เขียน ร้องโน้ตไทย และโน้ตสากล ความรู้ความเข้าใจทักษะดนตรี และการแสดงดนตรีในรูปแบบต่างๆ สามารถใช้ทักษะการทำงานเป็นกลุ่มในกระบวนการผลิตการแสดงดนตรีโดยกำหนดบทบาทและหน้าที่อย่างชัดเจนเพื่อสร้างสรรค์ กิจกรรมแสดงให้น่าสนใจวิเคราะห์และประเมินค่าคุณภาพการ

โดยการใช้ทักษะกระบวนการทางด้านดนตรีในการแสดงออกรูปแบบการแสดงอย่าง สร้างสรรค์ การวิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์เพื่อให้เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิ ปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล เข้าใจความสำคัญของของดนตรี ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต มี วินัย ใฝ่เรียนรู้ มีความมุ่งมั่นในการทำงาน อยู่อย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ และรักความเป็นไทย เห็นความสำคัญและคุณค่าของดนตรีไทยและดนตรีสากลสามารถนำเอาความรู้ด้านดนตรีไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และประกอบการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ตลอดจนสร้าง อาชีพ

ศ 2.1 ม.1/1 ม.1/2 ม.1/3 ม.1/4 ม.1/9

ศ 2.2 ม.1/4

รวม 9 ชั่วโมง

พูน ปณ จิต ชีเว

โครงสร้างรายวิชา รายวิชาศิลปะพื้นฐาน (ดนตรี)

ตาราง 3 รหัสวิชา ศ 21101 รายวิชาศิลปะพื้นฐาน (ดนตรี) จำนวนหน่วยกิต 0.5 จำนวน 10 ชั่วโมง
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ผลการ เรียนรู้	สาระสำคัญ	เวลา (ชม.)		คะแนน น้ำหนัก	
1	ลักษณะ ของตัวโน้ต และจังหวะ	ผลการ เรียนรู้ที่ 1	การกำหนดชื่อชนิด ตัวโน้ตค่าความสั้น ยาวของเสียงและ ความยาวของ เสียงดนตรี	2		20	
2	การอ่าน ระดับเสียง โน้ต	ผลการ เรียนรู้ที่ 2	การบันทึกโน้ตทาง ดนตรีเราสามารถทำ ให้เราทราบถึงระดับ เสียง (Pitch) หรือ ความแตกต่างของ เสียงที่แน่นอนได้ ใน การบันทึกเสียงโดย ใช้บรรทัด 5 เส้น (Staff)	2	10	20	100
3	สัญลักษณ์ ตัวหยุดและ การร้อง	ผลการ เรียนรู้ที่ 3	การบรรเลงดนตรี หรือการร้องเพลง ใน บทเพลงใดบทเพลง หนึ่งต้องมีบางตอนที่ หยุดไปการหยุดนั้น อาจเป็น 4,3,2... จังหวะ หรืออาจมาก – น้อยกว่านี้ขึ้นอยู่กับผู้แต่ง	2		20	

ตาราง (3) ต่อ

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การ เรียนรู้/ผล การเรียนรู้	สาระสำคัญ	เวลา (ชม.)		คะแนน น้ำหนัก	
4	องค์ประกอบ สร้างสรรค์ บทเพลง	ผลการ เรียนรู้ที่ 4	ดนตรีไม่ว่าจะเป็น ของชาติใด ภาษาใด ล้วนมีพื้นฐานมาจาก ส่วนต่าง ๆ เหล่านี้ ทั้งสิ้น ความแตกต่าง ในรายละเอียดของ แต่ละส่วนแต่ละ วัฒนธรรมนั้น	2	10	20	100
5	บทเพลง	ผลการ เรียนรู้ที่ 5	เพลงหนูมาลี เพื่อ สร้างชีวิตชีวา เป็น องค์กร สาธารณประโยชน์ที่ มีความเชื่อว่า “การ เล่นคือการเรียนรู้” ทุกประเภท	2		20	
รวม				10		100	100

2. ทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซลตาน โคดาย

ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์ (2557a) กล่าวว่า โซลตาน โคดาย เป็นผู้ประพันธ์เพลงคนสำคัญของ
ฮังการี ซึ่งในระยะเวลาต่อมาได้ทุ่มเทกำลังกายและกำลังความคิดทั้งหมดให้กับการพัฒนาการดนตรี
ศึกษาในประเทศฮังการี ซึ่งเป็นแบบแผนมาจนถึงทุกวันนี้ วิธีการของโคดายได้ใช้เป็นรากฐานของการ
สอนดนตรีให้เด็กชาวฮังการีทั่วประเทศมาตั้งแต่ ปีค.ศ. 1905 จุดมุ่งหมายของวิธีการนี้ คือ ต้องการให้
ชาวฮังการีมีความรู้ทางด้านดนตรี สามารถอ่านและเขียนภาษาดนตรี (โน้ตดนตรี) ได้ในลักษณะ

เดียวกับการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ ในปัจจุบันวิธีการของโคดาไล ได้รับการดัดแปลงเพื่อใช้ใน ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก

สำหรับหลักการสำคัญของวิธีการสอนนี้คือ ดนตรีเป็นสิ่งสำคัญของชีวิตมนุษย์ซึ่งควรพัฒนา ตั้งแต่ยังเด็ก การฟังและการร้องเพลงเป็นทักษะดนตรีที่ควรเน้นเป็นอันดับแรก เพื่อให้เด็กเข้าใจและซาบซึ้งในดนตรี การอ่าน การเล่นดนตรีการสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่ควรสอนในระยะต่อมา รวมทั้งวรรณคดีดนตรีที่ควรนำมาใช้คือ เพลงพื้นบ้านเพราะใกล้ตัวผู้เรียนมากที่สุด ในระยะต่อมาจึงนำเอา เพลงที่มีคุณค่ามาใช้ในการเรียนการสอน หลักการนี้สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการสอนดนตรีในทุก ประเทศทั่วโลกได้โคดาไลเน้นการร้องเป็นหลักซึ่งรวมไปถึงการอ่านโน้ตด้วย วิธีการสอนของโคดาไลจึง มุ่งส่งเสริมทั้งการร้องและการอ่าน ซึ่งโคดาไลนำสิ่งต่าง ๆ ต่อไปนี้มาช่วยในการสอนดนตรีเพื่อให้ ผู้เรียนร้องและอ่านตลอดจนเป็นพื้นฐานในการฝึกทักษะอื่น ๆ ทางดนตรีต่อไปด้วย

1. การร้องและการฟังโดยใช้เทคนิคโทนิคซอล – ฟา ได้แก่การใช้ระบบการเรียนเรียกชื่อตัว โน้ต ซึ่งมาจากภาษาลาตินคือโด เร มี ฟา ซอล ลา ที (Do Re Mi Fa So La Ti) ในการร้องและอ่าน โดยใช้เสียงโดเป็นเสียงหลักหรือโทนิคในบันไดเสียงเมเจอร์ และลาเป็นเสียงหลักหรือโทนิคในบันได เสียงไมเนอร์ ผู้เรียนเรียนรู้เกี่ยวกับระยะคู่เสียงต่าง ๆ เรื่อยไป เมื่อใช้ระบบ ซอล – ฟา โดยทราบ ความสัมพันธ์ระดับเสียงต่าง ๆ ที่แปรเปลี่ยนไปตามกุญแจเสียงต่าง ๆ ในระยะต่อมาผู้เรียนเริ่มใช้ ระบบเรียกชื่อตัวโน้ตโดยใช้อักษรโรมัน คือ A B C D E F G แทนระดับเสียง ลา ที โด เร มี ฟา โซ ควบคู่ไปกับระบบ ซอล – ฟา ทำให้ผู้เรียนจดจำระดับเสียงต่าง ๆ ได้ด้วยสัญญาณมือ ควบคู่ไปกับการร้องโน้ต ในระยะแรกหรือแม้กระทั่งในระยะต่อ ๆ มา การใช้สัญลักษณ์มือแทนระดับเสียงต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ช่วยให้การเรียนรู้ระดับเสียงเป็นรูปธรรมมากขึ้น ซึ่งทำให้ผู้เรียน เรียนรู้ระดับเสียงต่าง ๆ ได้ง่าย ซึ่งเป็นไปตามหลักการพัฒนาการของการเรียนรู้ เนื่องจากผู้เรียนจะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดีกว่า เมื่อสิ่งนั้นเป็นรูปธรรม สัญญาณมือแทนระดับเสียงนี้ โคดาไลดัดแปลงมาจากสัญญาณมือที่จอห์น เคอร์ เวน (John Kerwane) คิดขึ้นมาลักษณะของสัญญาณมือแทนระดับเสียงต่าง ๆ ดังภาพประกอบที่ 1



ภาพประกอบ 1 สัญญาณมือ

2. สัญลักษณ์ของจังหวะ นอกจากโคตตายจะใช้สัญลักษณ์มือแทนระดับเสียงแล้วโคตตายยังมีการใช้ระบบสัญลักษณ์ต่าง ๆ แทนจังหวะเพื่อให้การเรียนรู้เรื่องจังหวะเป็นรูปธรรมโดยในระยะแรกการใช้สัญลักษณ์แทนจังหวะเป็นลักษณะของรูปภาพ ในระยะต่อมาเปลี่ยนเป็นสัญลักษณ์คล้ายตัวโน้ต ในที่สุดตัวโน้ตแทนจังหวะจึงนำมาใช้ อย่างไรก็ตามสัญลักษณ์คล้ายตัวโน้ตก็สามารถใช้ได้อยู่ เมื่อผู้สอนต้องการเน้นเฉพาะจังหวะ นอกจากกำหนดสัญลักษณ์แทนจังหวะแล้วโคตตายยังได้กำหนดเสียงใช้ในการเรียนสัญลักษณ์ต่าง ๆ ไว้เพื่อให้ผู้เรียนใช้พูดแทนการปรบมือได้ด้วยสัญลักษณ์สำหรับสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้สัญลักษณ์ภาพ (ผู้สอนอาจใช้สัญลักษณ์ใด ๆ แทนก็ได้) โดยมีหลักคือ ขนาดใหญ่จะแทนจังหวะยาว ขนาดเล็กจะแทนจังหวะสั้น ดังภาพประกอบที่ 2



ภาพประกอบ 2 แสดงสัญลักษณ์ภาพแทนจังหวะตัวโน้ต

1	ทา	♪
ก	ที-ที	♪♪
๐	ทา-อา	♪
ก	ทา-อา-อา-อา	○
ก	ที-ทีรี	♪♪
ก	ทีรี-ที	♪♪
ก	ทีม-รี	♪
ก.	ที-ริม	♪.
ก (3)	หรีโอลา	♪ (3)
ก	จินโกพะ	♪♪

ภาพประกอบ 3 แสดงสัญลักษณ์คล้ายตัวโน้ต

3. การร้องโคตตายเน้นการร้องเป็นหลัก การเล่นเครื่องดนตรีเป็นกิจกรรมที่จัดให้กับผู้เรียนในระยะต่อมา การร้องรวมไปถึงทักษะการอ่านด้วยโน้ต ในกระบวนการร้องนี้ โคตตายเน้นการฝากให้ผู้เรียนรับรู้เกี่ยวกับเรื่องระดับเสียง และจังหวะของทำนองโดยสม่ำเสมอ วิธีการหนึ่งคือ การฝึกให้ผู้เรียนได้ยินเสียงทำนองในความคิด คือการให้ผู้เรียนร้องเพลงและให้หยุดร้องแต่ให้ร้องในใจเป็นระยะ ๆ สลับกันไปตามสัญญาณ ที่ผู้สอนกำหนดให้ทำ ให้เรียนรู้เกี่ยวกับเสียงทั้งในความคิดและสามารถร้องได้ด้วย นอกจากนี้ยังเน้นให้จดจำเกี่ยวกับระดับเสียงและบทเพลงที่เรียนไปแล้วเสมอเช่น

ครูอาจจะทำสัญญาณมือในวรรคต้นของเพลงใดเพลงหนึ่งที่เรียนไป และให้ผู้เรียนตอบว่าเพลงอะไร หรืออาจจะตบจังหวะของทำนองเพลงหนึ่งและให้ผู้เรียนตอบว่าเป็นจังหวะของทำนองเพลงอะไร หรืออาจจะฮัมตามทำนองเพลงตอนใดตอนหนึ่งของเพลง และให้ผู้เรียนตอบชื่อเพลง

4. การร้อง โคตยเน้นการร้องเป็นหลัก การเล่นเครื่องดนตรีเป็นกิจกรรมที่จัดให้กับ ผู้เรียนในระยะต่อมา การร้องรวมไปถึงทักษะการอ่านโน้ตด้วย ในกระบวนการร้องนี้โคตยเน้น การฝึกให้ผู้เรียนรับรู้เกี่ยวกับเรื่องระดับเสียง และจังหวะของทำนองโดยสม่ำเสมอ วิธีการหนึ่ง คือการฝึกให้ผู้เรียนได้ยินเสียงทำนองในความคิด คือการให้ผู้เรียนร้องเพลงและให้หยุดร้องแต่ให้ร้อง ในใจเป็นระยะ ๆ สลับกันไปตามสัญญาณที่ผู้สอนกำหนดให้ ทำให้เรียนรู้อับรู้เกี่ยวกับเสียง ทั้งในความคิดและสามารถร้องได้ด้วย นอกจากนี้ยังเน้นให้จดจำเกี่ยวกับระดับเสียงและบทเพลง ที่เรียนไปด้วยเสมอเช่น ครูอาจจะทำสัญญาณมือในวรรคต้นของเพลงใดเพลงหนึ่งที่เรียนไป และให้ผู้เรียนตอบว่าเพลงอะไร หรืออาจจะตบจังหวะของทำนองเพลงหนึ่ง และให้ผู้เรียนตอบว่า เป็นจังหวะของทำนองเพลงอะไร หรืออาจจะฮัมตามทำนองเพลงตอนใดตอนหนึ่งของเพลงหนึ่ง และให้ผู้เรียนตอบชื่อเพลง

5. การสร้างสรรค์ เนื่องจากวิธีของโคตยเน้นการร้องเพลงเป็นกิจกรรมหลักการ สร้างสรรค์จึงมักออกมาในรูปของการร้องเช่นกัน โคตยเน้นเสมอว่าการเลือกเพลงมาใช้นั้นควร เป็นเพลงที่ดี ซึ่งมีลักษณะของประโยคของเพลงเด่นชัดมีวรรคตอน เมื่อผู้เรียนเริ่มเข้าใจโครงสร้าง ของเพลงผู้สอนเริ่มต้นฝึกให้ผู้เรียนคิดสร้างสรรค์ประโยคของเพลงต่อจากประโยคที่ผู้สอนให้ ซึ่งมีลักษณะของจังหวะและเป็นทำนองด้วยเช่นตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างลักษณะของจังหวะและทำนอง

ผู้สอนให้จังหวะ

ผู้เรียนคนที่ 1 ตอบด้วย ทา ทา ทา ทา

ผู้เรียนคนที่ 2 ตอบด้วย ทา ทิทาทา ทา

ผู้เรียนคนที่ 3 ตอบด้วย ทา ทิทาทาทา

ผู้เรียนคนที่ 4 ตอบด้วย ทิทาทาทาทาทา

การสร้างสรรค์สามารถทำได้ในหลายลักษณะ นอกเหนือไปจากการร้อง ซึ่งในระยะต่อ ๆ มา เมื่อผู้เรียนมีทักษะดนตรีมากขึ้น การวิเคราะห์บทเพลงต่าง ๆ มีบทบาทมากขึ้นเพื่อเป็นหลักในการสร้างสรรค์เพลงทั้งในลักษณะของการประพันธ์และการเรียบเรียงเสียงประสาน (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2555)

2.1 กิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของโซตาน โคดาย

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2018) กล่าวว่ากิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของโซตาน โคดาย ให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียน ซึ่งเป็นหลักเดียวกับจิตวิทยาพัฒนาการเด็ก คือ การเรียนการสอนดนตรีควรมีระดับความยากง่ายเหมาะสมกับลักษณะการพัฒนของเด็ก ดังนั้น สิ่งง่าย ๆ ไม่สลับซับซ้อนควรนำเสนอก่อนสิ่งที่ยาก ดังเช่นในเรื่องทำนองของโคดาย เริ่มด้วยการสอนเพลงที่ประกอบด้วยโน้ต 3 ตัว คือ La So Mi ก่อน และเพิ่มเป็นเพลงที่มี 4 ตัว คือ So Mi Re Do และจึงเป็นเพลงที่ใช้บันไดเสียงเพนตาโทนิค คือ มีโน้ต 5 ตัว ได้แก่ la so mi re do ซึ่งเป็นลักษณะของเพลงพื้นบ้านของฮังการี ในที่สุดจึงนำเพลงในบันไดเสียงไดอาโทนิค คือ มีตัวโน้ต 7 ตัว Do Re Mi Fa So La Ti มาสอน และผู้เรียนจะได้เรียนรู้ถึงตัวโน้ตอื่น ๆ ต่อไป หรือในเรื่องของอัตราจังหวะโดยปกติอัตราจังหวะ 2 จังหวะ ทั้งลักษณะปกติและผสม (2/4 : 6/8) จะพบได้มากกว่าเพลงในอัตราจังหวะสามชั้น (3/4) การสอนจึงควรใช้เพลงอัตราจังหวะสองจังหวะก่อน ส่วนในเรื่ององค์ประกอบดนตรีอื่น ๆ (เสียงประสาน รูปแบบ สี สัน ลักษณะของเสียง) ก็เช่นกัน ควรมีการจัดเรียงจากง่ายไปยากจึงสามารถกล่าวได้ว่าวิธีการของโซตาน โคดายเน้นการจัดระบบขั้นตอนของสาระดนตรีเป็นอย่างมากโดยคำนึงถึงลักษณะความยากง่ายของสาระดนตรี ประกอบกับลักษณะวัฒนธรรมทางดนตรีของแต่ละสังคม รวมทั้งพัฒนาการของเด็กด้วย

หลักการของโซตาน โคดายเน้นการร้องเป็นหลัก โดยมีการจัดสาระดนตรีอย่างเป็นระบบระเบียบและใช้ระบบสัญลักษณ์แทนเสียงดนตรีให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก รวมทั้งการใช้ระบบการอ่านโน้ตแบบ ซอล – ฟา โดยให้ตัวโทนิค คือ โด ในบันไดเสียงเมเจอร์ และ ลา ในบันไดเสียงไมเนอร์ เคลื่อนที่ไปตามบันไดเสียงต่าง ๆ (Movable-do) จุดมุ่งหมายในการสอนดนตรีของโคดาย คือ ให้เด็กสามารถอ่านและเขียนโน้ตเพลงได้ เพราะเชื่อว่าหากเด็กอ่านโน้ตและเขียนโน้ตเพลงได้ก็สามารถเรียนรู้และเข้าใจศิลปะดนตรีทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นการเรียนประวัติศาสตร์ด้านดนตรี การวิเคราะห์เพลง แต่งเพลง หรือการฝึกดนตรีในภาคปฏิบัติ

การสอนดนตรีในแบบโคดาย มีพื้นฐานมาจากความต้องการแก้ไขปัญหาเครื่องดนตรีขาดแคลน โคดาย สอนดนตรีแบบใช้การฝึกร้องเพลงประสานเสียงเป็นแกนหลักในการสอนอ่านโน้ตสากล ต่อเมื่อเด็ก ๆ สามารถอ่านและร้องเสียงโน้ตได้ถูกต้องอย่างดีแล้ว จึงจะเลือกเครื่องดนตรีในเวลาต่อมา เหตุผลของ โคดาย ในการสอนอ่านโน้ตและร้องเสียงโน้ตได้ถูกต้องก่อนจะฝึกปรีความสามารถในการบรรเลงดนตรี เนื่องจากเห็นว่าทักษะในการอ่านและเขียนสัญลักษณ์ของโน้ตดนตรี การร้องเสียงโน้ตได้นั้น ต้องมาก่อนการเรียนวิชาดนตรีอื่น ๆ ทั้งหมด และนับเป็นพื้นฐานสำคัญที่ต้องเข้าใจก่อนจะไปเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เกี่ยวกับดนตรีได้อย่างทะลุปรุโปร่ง

วิธีการสอนดนตรีแบบโคดาย จะเริ่มต้นจากสิ่งใกล้ตัวโดยไม่ต้องอาศัยเครื่องมือเครื่องมือนำประกอบให้ยุ่งยาก นั่นคือ การร้องเพลงของเด็ก เสียงร้องเพลงเป็นเสียงที่ใกล้ตัวที่สุดในการแสดงความรู้สึกทางดนตรีของมนุษย์ การร้องเพลงจะช่วยฝึกการฟังเสียงและแยกแยะตัวโน้ตได้ดี โดยที่เด็ก

จะสามารถร้องเพลงและแยกแยะโน้ตโดยไม่ผิดเพี้ยนรวมทั้งการฝึกร้องเพลงบ่อย ๆ พร้อมทั้งให้รู้จักโน้ตดนตรี จะทำให้ได้ร้องเพลงประสานเสียงได้ (สุธาสิณี ถิระพันธ์ 2016)

ดังนั้น สิ่งที่ได้จากทฤษฎีเหล่านี้ คือ ในการเรียนการสอนดนตรี ครูควรใช้ การเสริมแรง ซึ่งอาจเป็นรางวัลในรูปแบบใด ๆ กับผู้เรียน เมื่อผู้เรียนปฏิบัติสิ่งที่ผู้สอนมุ่งหวังไว้ ได้แล้วควรให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกฝนสิ่งนั้น ๆ เสมอ ๆ เพื่อการจดจำ พยายามให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ด้วยตนเอง โดยให้ตอบสนองในหลาย ๆ รูปแบบจนเมื่อผู้เรียนปฏิบัติถูกต้องจึงให้การเสริมแรง เช่น การเรียนร้องเพลง ถ้าผู้เรียนคนใดร้องเพลงบางตอนได้ถูกต้องควรเน้นร้องให้คนอื่น ๆ ฟัง เพื่อใช้สิ่งนี้เป็นตัวเสริมแรงให้ผู้เรียนคนอื่น ๆ เกิดการเรียนรู้

2.2 สารวิชาดนตรี

1. เนื้อหาดนตรี (Music Content) เนื้อหาดนตรี ประกอบด้วยสิ่งสำคัญ 2 ส่วน คือ องค์ประกอบดนตรี และวรรณคดีดนตรี

1.1 องค์ประกอบทางดนตรี (Music Elements) ประกอบด้วย จังหวะ ทำนอง เสียงประสาน รูปแบบ สีสันทะและลักษณะของเสียง ในแต่ละองค์ประกอบมีเนื้อหาและแนวคิดพื้นฐานที่จำเป็นที่นักเรียนด้านดนตรีควรทราบและเข้าใจ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.1.1 จังหวะ (Rhythm) คือ การจัดเรียงของเสียง หรือความเงียบ ซึ่งมีความสั้นยาว ต่าง ๆ กันมีการกำหนดช่วงระยะห่างที่สม่ำเสมอ

1.1.2 ทำนอง (Melody) คือ การจัดเรียงระดับเสียง ซึ่งมีความสั้นยาวกำหนดโดย จังหวะของทำนองเพลงนั้น ๆ

1.1.3 เสียงประสาน (Harmony) คือ ระดับเสียงตั้งแต่สองเสียงขึ้นไปที่ร้องหรือบรรเลงในขณะเดียวกันลักษณะของการประสานเสียงมีอยู่ด้วยกันหลายลักษณะ เช่น เป็นลักษณะของการใส่เสียงประสานให้กับทำนองเพลง 1 ทำนอง หรือเป็นการนำทำนองเพลงสองทำนองมาร้องพร้อมกันทำให้เกิดการสอดประสานของสองทำนอง

1.1.4 รูปแบบ (Form) เป็นโครงสร้างที่ทำให้ดนตรีมีความหมายในลักษณะของเสียง กับเวลา รูปแบบช่วยทำให้นดนตรี มีความต่อเนื่องสัมพันธ์ ทำให้เพลงแต่ละเพลงมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ

1.1.5 สีสันท (Tone Color) เป็นลักษณะเฉพาะที่ได้จากเสียงร้องของมนุษย์ หรือเสียงที่บรรเลงโดยเครื่องดนตรีชนิดต่าง ๆ ซึ่งไม่เหมือนกัน ระดับเสียงเดียวกันเมื่อใช้เครื่องดนตรีต่างชนิดกันบรรเลงจะให้อารมณ์หรือคุณค่าต่างกันไป

1.1.6 ลักษณะของเสียง (Characteristics of Sound) เป็นองค์ประกอบทางดนตรีเกี่ยวกับการถ่ายทอดความรู้สึก หรืออารมณ์เพลง และเรื่องเกี่ยวกับความดังค่อยของเสียง

1.2 วรรณคดีดนตรีประกอบด้วย

1.2.1 บทเพลง (Repertoire) เป็นส่วนสำคัญมากสิ่งหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้ศึกษาดนตรี เข้าใจดนตรี มากขึ้นเนื่องจากการศึกษาบทเพลงในแต่ละสมัยหรือบทเพลงต่าง ๆ ทำให้เห็นความแตกต่างของบทเพลงนั้น ๆ

1.2.2 ประวัติดนตรี (Music History) ในการศึกษาดนตรีการได้ทราบถึงประวัติดนตรี ช่วยให้เกิดความเข้าใจในบทเพลงและองค์ประกอบของดนตรีได้มากขึ้นและเกิดความซาบซึ้งในบทเพลงดังกล่าวได้เป็นอย่างดี

2. ทักษะดนตรี (Music Skills) เป็นส่วนสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจสาระดนตรีได้ และจัดเป็นหัวใจของการศึกษาดนตรีแบ่งออกได้ดังนี้

2.1 ทักษะการฟัง (Listening) จัดเป็นทักษะที่จำเป็นมากสำหรับนักดนตรี เนื่องจากดนตรีเป็นเรื่องของเสียง และจัดเป็นทักษะพื้นฐานของนักเรียนดนตรี ทักษะการฟังเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝน ศึกษาใช้ไม่เพียงแต่การฟังเพลงธรรมดาโดยทั่วไปเท่านั้น

2.2 ทักษะการขับร้อง (Singing) จัดว่าเป็นทักษะทางดนตรีที่มีอยู่ในคนทุกคนและเป็นทักษะที่สามารถฝึกฝนและเรียนรู้ได้ ผู้ที่มีทักษะการขับร้องเข้าใจหลักการ มีพื้นฐานการขับร้องและฝึกฝนตนเองอยู่เสมอย่อมขับร้องได้ไพเราะน่าฟัง

2.3 ทักษะการเล่น (Playing) การเล่นดนตรีเป็นทักษะที่สำคัญมากของผู้ศึกษาดนตรี เป็น วิชาเอก สำหรับการศึกษาดนตรีตั้งแต่ระดับอนุบาล ประถม หรือมัธยมได้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ นักเรียนเกิดความชำนาญในการเล่นดนตรี แต่เพื่อให้ นักเรียนมีประสบการณ์ทางดนตรีครบถ้วน

2.4 ทักษะการเคลื่อนไหว (Moving) การเคลื่อนไหวร่างกายเพื่อสนองตอบต่อดนตรี เป็นทักษะพื้นฐานอย่างหนึ่งที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจดนตรีได้

2.5 ทักษะการสร้างสรรค์ (Creating) หมายถึง การประพันธ์เพลง เป็นเรื่องของการแสดงออกทางดนตรีที่รวมเอาความรู้ความเข้าใจไว้ทั้งหมดซึ่งสามารถกระทำได้ในหลายลักษณะ และหลากหลายรูปแบบ

2.6 ทักษะการอ่าน (Reading) การอ่านสัญลักษณ์ทางดนตรี จัดได้ว่าเป็นพื้นฐานสำคัญประการหนึ่งในการศึกษาดนตรี เนื่องจากดนตรี เป็นเรื่องของเสียง และในปัจจุบันต้องมี การบันทึกเสียงเป็นสัญลักษณ์เพื่อใช้ในการถ่ายทอดและบันทึกไว้ นักเรียนดนตรี จึงต้องเข้าใจ สัญลักษณ์ดังกล่าวเป็นสำคัญ

3. การสอนดนตรีตามแนวคิดของโซลตัน โคตาย

โคตายแนะนำว่าเครื่องดนตรีชิ้นแรกที่ได้จะใช้ควรเป็นระนาดไม้ที่ยกถูกระนาดออกได้ โดยเริ่มตั้งแต่ถูกระนาดเพียงสองลูกสำหรับ ซอล - มี จากนั้น จึงค่อยเพิ่มถูกระนาดทีละลูกตามโน้ต ในบันไดเสียงที่ครูแนะนำเพิ่ม ขลุ่ยรีคอร์เดอร์เป็นเครื่องดนตรีชิ้นที่ 2 สำหรับเด็ก ในการเป่าขลุ่ย เด็กจะเรียนถึงชื่อพยัญชนะอังกฤษของ ระดับเสียงสมบูรณ์ (Absolute Pitches A B C D E F G) และตำแหน่งบนบรรทัดห้าเส้นของชื่อเหล่านั้นเด็กจะยังไม่เริ่มเรียนเปียโนจนกว่าจะมีพื้นฐานในการ ร้องเพลงเป็นอย่างดีเสียก่อน โคตายแนะนำว่าการเรียนเปียโนควรเริ่มต้นจากคีย์ดำและใช้เพลงล้อไล้แบบสองแนว(2-Part canon) ในการพัฒนาความเป็นอิสระของมือทั้งสองเขาแนะนำว่าเพลงล้อไล้แบบสองแนวแสดงถึงพื้นฐานของเพลงหลายทำนอง (Polyphonic เพลงที่มีตั้งแต่ 2 ทำนองขึ้นไปดังพร้อม ๆ กันโดยทำนองเหล่านั้นต่างเป็นอิสระต่อกัน) ได้อย่างดีที่สุดในักเปียโนบรรเลงทั้งสองแนวจากการอ่านโน้ตเพียงแนวเดียว (กล่าวคือมือหนึ่งบรรเลงล้อตามหลังอีกมือหนึ่ง) และการใช้กระดานบอร์ดสักหลาดในการวางสัญลักษณ์ทางดนตรีและค่าจังหวะต่าง ๆ เพื่อให้มองเห็นภาพชัดเจน (ณรุทธ์ สุทธจิตต์ 2018)

จุดมุ่งหมายในการสอนดนตรีของโซลตัน โคตาย นี้คือ ให้เด็กสามารถอ่านและเขียน โน้ตเพลงได้ เพราะเชื่อว่าหากเด็กอ่านโน้ตและเขียนโน้ตเพลงได้ก็สามารถเรียนรู้และเข้าใจศิลปะ ดนตรีทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นการเรียนประวัติศาสตร์ด้านดนตรี การวิเคราะห์เพลง แต่งเพลง หรือการฝึกดนตรีในภาคปฏิบัติการสอนดนตรีในแบบโซลตัน โคตาย นี้มีพื้นฐานมาจากความต้องการแก้ไขปัญหาเครื่องดนตรีขาดแคลน โซลตัน โคตาย สอนดนตรีแบบใช้การร้องเพลงประสานเสียงเป็นแกนหลัก ในการสอนอ่านโน้ตสากล ต่อเมื่อเด็ก ๆ สามารถอ่านและร้องเสียงโน้ตได้ถูกต้องอย่างดีแล้ว จึงจะเลือกเครื่องดนตรีในเวลาต่อมา เหตุผลของ โซลตัน โคตาย ในการสอนอ่านโน้ตและร้องเสียง โน้ตได้ถูกต้องก่อนจะฝึกปรีความสามารถในการบรรเลงดนตรี เนื่องจากเห็นว่าทักษะในการอ่าน และเขียนสัญลักษณ์ของโน้ตดนตรีการร้องเสียงโน้ตได้นั้น ต้องมาก่อนการเรียนวิชาดนตรีอื่น ๆ ทั้งหมด และนับเป็นพื้นฐานสำคัญที่ต้องเข้าใจก่อนจะไปเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เกี่ยวกับดนตรีได้อย่าง ทะลุปรุโปร่ง

วิธีการสอนดนตรีแบบโซลตัน โคตาย จะเริ่มต้นจากสิ่งใกล้ตัวโดยไม่ต้องอาศัยเครื่องมือเครื่องมือนี้อื่นมาประกอบให้ยุ่งยาก นั่นคือ การร้องเพลงของเด็ก เสียงร้องเพลงเป็นเสียงที่ใกล้ตัวที่สุดในการแสดงความรู้สึกทางดนตรีของมนุษย์ การร้องเพลงจะช่วยฝึกการฟังเสียงและแยกแยะตัวโน้ตได้ดี โดยที่เด็กจะสามารถร้องเพลงและแยกแยะโน้ตโดยไม่ผิดเพี้ยนรวมทั้งการฝึกร้องเพลงบ่อย ๆ พร้อมทั้ง ให้อ่านโน้ตดนตรี จะทำให้เด็กร้องเพลงประสานเสียงได้ (สุธาสินี ถิระพันธ์ 2016)

นอกจากนี้โซลตัน โคตาย ได้สอนให้เด็กสามารถใช้พลังเสียงได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ โดยเพลงที่นำมาสอนภายในห้องเรียนสามารถใช้ได้ทั้งเพลงคลาสสิกและเพลงพื้นเมือง ด้วยเหตุตั้งนั้นการเรียนดนตรีในระบบนี้จึงได้รับความนิยมทั่วโลกเพราะแต่ละประเภทสามารถนำเพลงพื้นเมืองของ

ตน มาใช้สอนได้ นอกจากนี้ยังนำความสนุกสนานจากเกมการเล่นนิทาน การร้องลำทำเพลงเข้ามา เป็น องค์ประกอบในการสอนอีกด้วย

สรุป การสอนดนตรีแนวคิดโคตยาจะเริ่มต้นจากสิ่งใกล้ตัวโดยไม่ต้องอาศัยเครื่องมือ เครื่องมือ อื่นมาประกอบให้ยุ่งยาก คือ เน้นการร้องเพลงเป็นหลัก จัดการเรียนการสอนอย่างเป็น ระบบจากง่าย ไปหายาก สรุปได้เป็นขั้นตอน 5 ขั้น คือ ขั้นที่1 ขั้นฟังและร้องโน้ต หมายถึงผู้เรียน ฟังและฝึกร้องโน้ต ตามที่ผู้สอนกำหนดให้ ขั้นที่ 2 ขั้นใช้สัญญาณมือแทนระดับเสียง หมายถึงผู้เรียน ร้องโน้ตโดยใช้ สัญญาณมือแทนระดับเสียงต่าง ๆ ขั้นที่3 ขั้นใช้สัญลักษณ์แทนจังหวะ หมายถึง การกำหนด สัญลักษณ์ต่าง ๆ แทนอัตราจังหวะและความยาวของเสียงดนตรี ขั้นที่ 4 ขั้นการอ่าน และร้องโน้ต หมายถึงผู้เรียนอ่านโน้ตและร้องโน้ต โดยใช้ตัวโน้ตแทนเสียง ขั้นที่ 5 ขั้นบรรเลงดนตรี หมายถึงผู้เรียน บรรเลงดนตรีตามโน้ตเพลงที่กำหนด

3.1 ความหมายของดนตรี

ดนตรีเป็นรูปแบบหนึ่งของศิลปะที่สื่อความหมายด้วยเสียงที่มีองค์ประกอบพื้นฐาน ประกอบด้วย ระดับเสียง (Pitch) จังหวะ (Rhythm) ความดังเบา (Dynamics) ซึ่งประกอบด้วย น้ำหนักเสียงโดยเกี่ยวข้องกับพลศาสตร์ของเสียง และน้ำเสียง (Timbre) นอกจากนี้เสียงยังครอบคลุม ถึงทำนอง (Melody) เสียงประสาน (Harmony) ในขณะที่จังหวะเกี่ยวข้องกับความเร็ว (Tempo) จังหวะที่ดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอ (Meter) และสุนทรียะของน้ำเสียง (Articulation) จากคำกล่าว ข้างต้นสามารถนำมาสรุปความหมายของดนตรีได้ว่า เป็นโสตศิลป์ที่สื่อความหมายด้วยเสียงมี องค์ประกอบพื้นฐานเกี่ยวข้องกับเสียง เช่น ความยาวสั้น ความเข้ม คุณภาพของเสียง และเวลา เช่น ความเร็วจังหวะ สามารถทำให้เกิดอารมณ์และความรู้สึกต่อผู้ฟังได้ตามความต้องการของผู้ประพันธ์ และผู้แสดงดนตรี

ดนตรีคือ เสียงที่ประกอบกันเป็นทำนองเพลงเครื่องบรรเลงซึ่งมีเสียงดังทำให้รู้สึกเพลิดเพลิน หรือเกิดอารมณ์รัก โศกหรือรื่นเริง ดนตรีเป็นเครื่องมือ (Tool) ไร้ชื่อ ความคิด (idea) ความนึกฝัน (Imagination) และความรู้สึก(Emotion) โดยออกมาในรูปของเสียงเพื่อให้ตนเอง ผู้อื่น ได้ชื่นชมชื่น ใจ (อัครพล เดชวัชรนนท์ 2023)

ดนตรีเป็นศิลปะที่เน้นการใช้เสียงเป็นสื่อ ธรรมชาติของดนตรีจึงเป็น-นามธรรมไม่ขึ้นอยู่กับ โลกแห่งปรากฏการณ์เสียงซึ่งถือเป็นสื่อนี้หากเป็นไปโดยธรรมชาติเช่น ฟาร้อง ฟาผ่า เสียงน้ำไหล หรือเสียงที่เกิดจากการกระทบระหว่างของสองสิ่ง ยังไม่อาจเรียกว่าเป็นเสียงของดนตรีความลึกซึ้งใน เสียงเพลงความคิดและจินตนาการจะมีความสัมพันธ์กับลีลาของเพลงย่อมต้องอาศัยการร้อยกรองของ ระดับเสียงให้เกิดความงาม ความไพเราะ สอดแทรกด้วยอารมณ์และการสร้างสรรค์ศิลปะการดนตรี

เป็นปรากฏการณ์ในสังคมของมวลมนุษย์เกิดขึ้นจากแรงกระตุ้น แรงการสร้างสรรค์ที่มีอยู่พร้อมในจิตใจของคีตกวีและถ่ายทอดความงานนั้นออกมา (จรินพร จิตต์มัน 2020) ดนตรีเป็นศิลป์ที่เกี่ยวข้องกับเสียงและเวลา คุณสมบัติของเสียงที่สำคัญได้แก่ระดับเสียง ความยาวเสียง ความเข้มของเสียง และคุณภาพของเสียง คุณสมบัติที่เกี่ยวข้องกับเวลาคือ ความเร็วของจังหวะ อัตราจังหวะ และตัวจังหวะ เมื่อนำเสียงและเวลามาสัมพันธ์กันทำให้เกิดเป็นองค์ประกอบทางดนตรีขึ้นมา

ประเภทของดนตรีปัจจุบันดนตรีได้ถูกแบ่งออกเป็นหลายประเภท เช่นดนตรีประเภทขับร้อง (Vocal Music) คือดนตรีที่ใช้เสียงร้องของมนุษย์เป็นหลักและดนตรีประเภทบรรเลง (Instrumental Music) คือ ดนตรีที่ใช้เครื่องดนตรีในการบรรเลงเป็นหลัก (ณรุทธิ์ สุทธิจิตต์ 2561) และนอกจากนี้ยังได้แบ่งประเภทของดนตรีโดยสรุปได้ว่าประเภทของดนตรีที่ควรแก่การสนใจได้แก่ดนตรีพื้นบ้าน (Folk Music) และดนตรีศิลปะ (Art Music) เพราะเป็นดนตรีที่มีรูปแบบเป็นของตนเองและมีมานาน ควรแก่การศึกษาและฟังเป็นอย่างยิ่ง ดนตรีศิลปะ เป็นดนตรีที่สร้างอย่างตั้งใจและมีจุดประสงค์มีลักษณะเป็นแบบแผน มีองค์ประกอบที่ชัดเจน สร้างสรรค์ขึ้นเพื่อความสวยงามตามกฎเกณฑ์ของศิลปะที่มีลักษณะเป็นโน้ตศิลป์ส่วนมากจะเป็นที่รู้จักกันในรูปแบบของดนตรีตะวันตก (Western Music) และดนตรีประจำชาติ (Traditional Music) สำหรับดนตรีตะวันตกมีความเป็นมายาวนานพอกับอารยธรรมตะวันตก สืบทอดกันตามช่วงเวลาในแต่ละช่วงและมีพัฒนาการมาจนถึงปัจจุบัน มีหลักฐานที่สามารถเรียนรู้และเป็นศาสตร์ทางการศึกษาอย่างหนึ่งซึ่งในปัจจุบันยังแบ่งออกเป็นแขนงต่าง ๆ อีกมากมาย เช่น ดนตรีคลาสสิก (Classical Music) ดนตรีแจ๊ส (Jazz Music) ดนตรีป๊อปปูล่า (Popular Music) และแม้แต่ดนตรีพื้นบ้านที่มีลักษณะเฉพาะในกลุ่มสังคมตะวันตกเครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงสำหรับดนตรีตะวันตกแบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. ประเภทคีย์บอร์ด (Keyboard Instruments) เครื่องดนตรีประเภทคีย์บอร์ดที่พบได้ในปัจจุบันมีอยู่ด้วยกัน 4-5 ชนิดคือ

1.1 เปียโน (Piano) เริ่มใช้อย่างแพร่หลายในราวปลายศตวรรษที่ 18 เสียงของเปียโนเกิดจากการตีสายด้วยกลไกภายใน และสามารถทำเสียงให้ยาวได้โดยการเหยียบ Pedal เปียโนสามารถทำเสียงให้ดังและเบาได้หลายระดับตามแรงที่ผู้เล่นกดลงบนคีย์เปียโน

1.2 ออร์แกน (Organ) เป็นเครื่องดนตรีที่อาศัยลมเป็นตัวทำให้เกิดเสียง ทำเสียงได้หลายชนิด สามารถทำให้สีสนของเสียงต่างกันได้สามารถยืดเสียงให้ยาวโดยไม่หยุดได้

1.3 ฮาร์พซิคอร์ด (Harpsichord) เป็นเครื่องดนตรีที่ใช้เล่นอย่างแพร่หลายในศตวรรษที่ 16 และ 17 แต่ในปัจจุบันก็ยังมิใช้กันอยู่ เป็นเครื่องดนตรีที่เสียงเกิดจากการตีด้วยกลไกภายในสามารถเล่นให้เสียงดังและเบาได้แต่มีขอบเขตจากการตีเปียโนแลออร์แกน

1.4 คลาวิคอร์ด (Clavichord) เป็นเครื่องดนตรีที่ใช้ในยุคกลางจนถึงศตวรรษที่ 18 มีลักษณะคล้ายกับฮาร์พซิคอร์ด แต่เสียงที่ได้เกิดจากการตีให้เสียงแตกต่างได้ไม่มากนัก

1.5 คีย์บอร์ดประเภทอื่น ในปัจจุบันมีเครื่องดนตรีคีย์บอร์ดมากมายเกิดขึ้น เช่น ออร์แกน ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ และคีย์บอร์ดที่ใช้อิเล็กทรอนิกส์เป็นเครื่องสังเคราะห์เสียงตัวอย่างเช่น ซินธิไซเซอร์ (Synthesizer)

2. ประเภท เครื่องสาย (String Instruments) เป็นเครื่องดนตรีที่เกิดเสียงโดยการดีดหรือสีที่สายต่าง ๆ ที่มีอยู่ที่เครื่องดนตรีนั้น ที่สำคัญคือ

2.1 ไวโอลิน (Violin) เริ่มปรากฏราวศตวรรษที่ 17 โดยทำหน้าที่เป็นเครื่องเอกในวงออร์เคสตรา มีสาย 4 เส้น เสียงได้เกิดจากการสีด้วยคันสี (Bow) เป็นส่วนใหญ่แต่มีการดีดด้วยนิ้ว (Plucking) บ้างซึ่งขึ้นอยู่กับบทเพลงที่เล่น

2.2 วิโอลา (Viola) มีลักษณะคล้ายกับไวโอลินและการเกิดเสียงแบบเดียวกัน แต่มีหน้าที่เล่นเสียงประสานกับไวโอลิน

2.3 วิโอลอนเชลโล่ (Violoncello) มีลักษณะใหญ่กว่าไวโอลามาก ผู้เล่นต้องตั้งกับพื้นและนั่งสีให้เสียงต่ำทุ้มกว่าไวโอลามากเช่นกัน บางครั้งนิยมเรียกสั้น ๆ ว่าเชลโล่

2.4 ดับเบิลเบส (Double Bass) เป็นเครื่องสายที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในวงออร์เคสตรา ให้เสียงที่ต่ำทุ้มมากกว่า วิโอลอนเชลโล่และทำหน้าที่ในแนวเบสของบทเพลงมากกว่าที่จะทำหน้าที่เป็นทำนองเพลง

2.5 ฮาร์พ (Harp) เครื่องดนตรีประเภทพิณชนิดหนึ่ง มีความเป็นมายาวนาน เกิดเสียงได้โดยการดีดด้วยนิ้วบนสายโดยตรง มีจำนวนสาย 43 เส้น ให้เสียงที่ไพเราะนุ่มนวล

2.6 ลูท (Lute) เป็นเครื่องดนตรีที่มีมายาวนานมาก มีลักษณะลำตัวด้านหลังโค้งนูน เกิดเสียงด้วยการดีดด้วยนิ้วมือขวาลงบนสายโดยตรงและปรับเปลี่ยนระดับเสียงด้วยนิ้วมือซ้ายบนสะพาน นิ้วลูท ยังสามารถแบ่งออกได้หลายประเภทและมีสายแตกต่างกันออกไป เช่น ลูทในศตวรรษที่ 15-16 นิยมใช้สายเป็นคู่มีด้วยกัน 6 คู่ และลูทในระหว่างศตวรรษที่ 16-17 นิยมใช้สายเป็นคู่แต่มีตั้งแต่ 6 คู่ ไปจนถึง 16 คู่ เป็นต้น

2.7 กีตาร์ (Guitar) เป็นเครื่องดนตรีที่มีมายาวนานพอกับ ลูท แต่มีรูปร่างแตกต่างโดยมีลำตัวด้านหลังแบนราบ เกิดเสียงด้วยการดีดด้วยนิ้วมือขวาลงบนสายโดยตรงและปรับเปลี่ยนระดับเสียงด้วยนิ้วมือซ้ายบนสะพานนิ้วเช่นกัน ในปัจจุบันใช้สาย 6 เส้น

3. ประเภทเครื่องลมไม้ (Woodwind Instruments) เป็นเครื่องดนตรีที่เดิมทำด้วยไม้แต่ในปัจจุบันอาจทำด้วยวัสดุอื่น ๆ แต่ยังใช้ลมในการเป่าทำให้เกิดเสียง นอกจากนั้นยังแบ่งออกเป็นชนิดต่าง ๆ อีก 3 ชนิด มีลักษณะแตกต่างกันคือ

3.1 ชนิดที่มีลิ้นเดี่ยว เช่น คลาริเน็ต (Clarinet) และแซกโซโฟน (Saxophone) เป็นต้น

3.2 ชนิดที่มีลิ้นคู่ เช่น โอโบ (Oboe) บาสซูน (Bassoon) อิงลิชฮอร์น (English Horn) เป็นต้น

3.3 ชนิดที่ไม่มีลิ้นซึ่งเทียบได้กับขลุ่ยของไทย เช่น ฟลูท (Flute) และปิโคโล (Piccolo) เป็นต้น

4. ประเภทเครื่องลมทองเหลือง (Brass Instruments) เป็นเครื่องดนตรีที่ทำจากโลหะทองเหลือง ได้แก่ ฮอร์นหรือเฟรนช์ฮอร์น (Horn or French Horn) ทรัมเป็ต (Trumpet) ทรอมโบน (Trombone) ทูบา (Tuba) เป็นต้น

5. ประเภทเครื่องตี (Percussion Instruments) เป็นเครื่องดนตรีที่เล่นด้วยการเคาะ ตีหรือกระทบกัน โดยแบ่งออกเป็น 2 ชนิดด้วยกันคือชนิดที่ไม่มีระดับเสียง เช่น กลองใหญ่ (Bass Drum) กลองแต๊ก (Snare Drum) สามเหลี่ยม (Triangle) ฉาบ (Cymbals) ลูกแซก (Maracas) เป็นต้น

6. ประเภทที่มีระดับเสียง เช่น กลองทิมปานี (Timpani) ระนาดฝรั่ง (Bell, Glockenspiel, Xylophone) เซเลสเตา (Celesta) เป็นต้น

ดนตรีประจำชาติจัดเป็นศิลปะประจำชาติของแต่ละชาติซึ่งมีอยู่ทุกชาติทุกประเทศในโลก มีลักษณะเป็นศิลปะของแต่ละชาติสื่อความหมายความเป็นลักษณะเด่นของชาตินั้น ๆ

นอกจากนั้นเครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงก็มีเสียงและลักษณะเฉพาะอีกด้วย เช่น เครื่องดนตรีไทย เครื่องดนตรีจีน เครื่องดนตรีอินเดีย เป็นต้น (ณรุทธิ์ สุทธจิตต์ 2561) ได้สรุปว่า ดนตรีมีหลายประเภท บางประเภทไม่ต้องการความรู้ความเข้าใจมากนักก็สามารถเข้าถึงและสนุกสนานไปกับดนตรีได้แต่มีดนตรีบางประเภทที่มีเนื้อหาสาระลึกซึ้ง ซึ่งผู้ที่เข้าถึงต้องศึกษาอย่างจริงจัง ดนตรีประเภทนี้ได้แก่ ดนตรีศิลปะ ดนตรีตะวันตกหรือดนตรีคลาสสิก และดนตรีประจำชาติต่าง ๆ เนื่องจากดนตรีประเภทนี้มีเนื้อหา ทฤษฎีตลอดจนการบรรเลง การร้อง การเล่นที่ละเอียดอ่อนลึกซึ้ง

นักการศึกษาได้ให้ความหมาย การเรียนการสอน (Instruction) หมายถึง การสอนโดยคำนึงถึงการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งต้องอาศัยวิธีการที่หลากหลาย (ทิตนา แหมมณี 2564) กล่าวถึงการเรียนการสอนว่า

1. คำนึงถึงการเรียนรู้ของผู้เรียนในการเรียนการสอน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้แทนการที่ครูเป็นศูนย์กลางในการเรียนซึ่งเป็นลักษณะของ “การสอน” (Teaching)

2. เป็นการถ่ายทอดความรู้ทักษะ และเจตคติต่าง ๆ มีการเตรียมการมีการวางแผนตามหลักหลักวิชา มีขั้นตอนหรือกระบวนการสอนที่เป็นแบบแผนชัดเจน มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย

3. ครอบคลุมปฏิสัมพันธ์หลายรูปแบบไม่ใช่เพียงปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับบุคคลเท่านั้น อาจเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสื่อต่าง ๆ ในขณะที่ “การสอน” เน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์หรือครูกับผู้เรียน

4. มักเกิดขึ้นในสถานการณ์ของการเรียนการสอน ในขณะที่ “การสอน” เกิดขึ้นได้ทุกหนทุกแห่งไม่จำกัดเวลาและสถานที่

3.2 พื้นฐานการสอนดนตรี

หลักการพื้นฐานในการสอนดนตรีที่ใช้เป็นแนวปฏิบัติ คือ

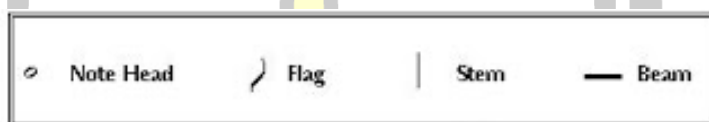
1. สอนเรื่องเสียงก่อนสัญลักษณ์ ได้แก่ การสอนที่เริ่มต้นให้ผู้เรียนได้ยิน ได้ฟังเสียงจนผู้เรียนคุ้นเคย จึงค่อยสอนเรื่องสัญลักษณ์ต่าง ๆ ทางดนตรีในเวลาต่อมา
2. นำเสนอดนตรีให้เป็นรูปธรรม ธรรมชาติของดนตรีเป็นเรื่องของเสียง ซึ่งในการรับรู้ด้านหนึ่งสามารถกล่าวได้ว่า เป็นนามธรรมในลักษณะของเสียง แต่ในอีกด้านหนึ่ง เรื่องเสียงสามารถจับต้องได้ ถ้าผู้สอนสามารถสร้างภาพให้เกิดขึ้นโดยใช้สัญลักษณ์ การเรียนรู้ดนตรีในหลายสภาพจึงควรทำให้ดนตรีเป็นรูปธรรมขึ้นมาก เช่น การใช้สื่อต่าง ๆ เป็นต้น
3. พัฒนาและฝึกทักษะดนตรีพื้นฐานให้ครบถ้วนโดยเน้นการร้องเพลง ทักษะดนตรีพื้นฐาน ได้แก่ การฟัง การร้อง การเคลื่อนไหว การเล่น การสร้างสรรค์ และการอ่าน ซึ่งเป็นทักษะที่ผู้เรียนควรได้ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ โดยเน้นการร้องที่ไพเราะ ทั้งนี้เนื่องจากการร้องเป็นการแสดงออกทางดนตรีที่มีทุกคนควรมีโอกาสได้แสดงออกได้เป็นอย่างดี และสามารถใช้เป็นทักษะเพื่อเรียนรู้เนื้อหาดนตรีต่าง ๆ ต่อไปได้อย่างดี ครูอนุบาลที่สอนดนตรีจึงควรมีความรู้และความสามารถในการร้องเพลง
4. เรียนรู้โดยกระบวนการสร้างสรรค์ การจัดกิจกรรมดนตรีควรเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ดนตรีโดยผู้เรียนมีโอกาสร่วมสร้างสรรค์ด้วยเสมอ การเรียนการสอนดนตรีสามารถเน้นการคิดสร้างสรรค์ได้ตลอดเวลา ขึ้นอยู่กับที่ผู้สอนจะดำเนินการสอนอย่างไรเท่านั้น การเรียนการสอนดนตรีที่ไม่เน้นการคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน โดยผู้สอนให้ผู้เรียนปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ตามอยู่เสมอ เป็นการเรียนการสอนดนตรีที่ไม่มีประสิทธิภาพ
5. สอนอย่างเป็นขั้นเป็นตอนต่อเนื่องสัมพันธ์กันโดยสอดแทรกความสนุกสนาน เป็นความสำคัญอย่างยิ่งในการวางแผนการสอนดนตรีอย่างเป็นขั้นต่อเนื่องและสัมพันธ์กันไปโดยตลอด เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้เรื่องราวสาระดนตรีอย่างเป็นระบบต่อเนื่องกันไป โดยในกระบวนการเรียนการสอนมีความสนุกสนานเพลิดเพลิน ไม่ทำให้การเรียนการสอนเป็นสิ่งที่น่าเบื่อ การสอนเช่นนี้สามารถช่วยสร้างเสริมให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนดนตรี และมีความชอบ ความรักในดนตรีอย่างแท้จริงในเวลาต่อไป

3.3 ทฤษฎีเบื้องต้นเกี่ยวกับดนตรี

การอ่านโน้ตดนตรีหรือบทเพลงต่าง ๆ ก็เฉกเช่นเดียวกันกับการอ่านหนังสือโดยทั่วไป กล่าวคือ ผู้เรียนหรือผู้อ่านจะต้องจดจำสัญลักษณ์หรือพยัญชนะเบื้องต้นที่ใช้ แทนเสียง เช่น ก,ข,ค, ... ฮ. หรือสระต่าง ๆ แล้วจึงนำสิ่งเหล่านั้นมารวมกันแล้วสะกดเป็นคำ ๆ จึงจะมีความหมาย ที่เราสามารถเข้าใจ

เขียนเป็นการแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ และเป็นการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นในทางดนตรีก็เช่นกันความคิดของผู้ประพันธ์เพลง (Composer) ที่แต่งเพลงออกมาจะถูกบันทึกไว้ด้วยตัวโน้ตเพื่อให้นักดนตรีได้เล่นและถ่ายทอดอารมณ์ออกมาให้ผู้ฟังได้โดยที่นักดนตรี ผู้นั้นไม่เคยรู้จักมาก่อนได้ตัวโน้ตที่ใช้บันทึกในลักษณะต่าง ๆ นั้นจะกลายเป็นโสตภาษาของผู้ฟัง ตัวโน้ตดนตรีเป็นระบบการบันทึกแทนเสียงดนตรีที่มีมาตั้งแต่ศตวรรษที่ 11 โดยกิโด เดอ เรซโซ บาทหลวงชาวอิตาลี ต่อมาได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งสมบูรณ์อย่างที่เราได้พบเห็นและ ใช้กันในปัจจุบัน

ตัวโน้ตสามารถบอกหรือสื่อให้นักดนตรีทราบถึงความสั้น-ยาว, สูง-ต่ำ ของระดับเสียงได้เราจึงควรมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับลักษณะของตัวโน้ตดนตรี (Music Notation) ดังภาพประกอบที่ 4



ส่วนประกอบของตัวโน้ต



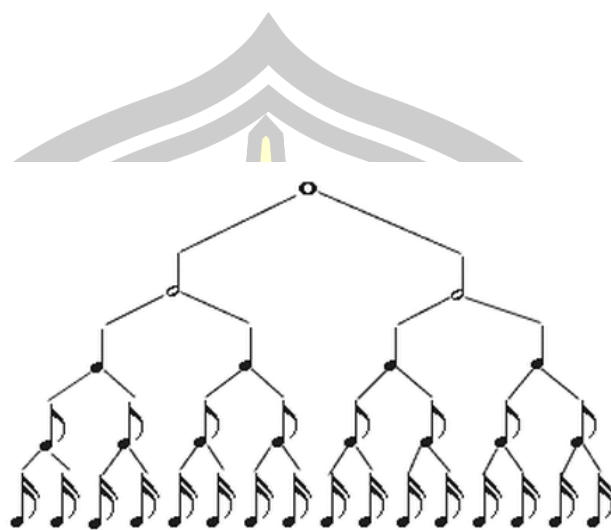
การเปรียบเทียบลักษณะตัวโน้ต

ที่มา : <https://sites.google.com>

ภาพประกอบ 4 การเปรียบเทียบลักษณะตัวโน้ต

1. โน้ตตัวกลม Whole Note เป็นโน้ตที่มีความยาวมากที่สุด
2. โน้ตตัวขาว Half Note เป็นโน้ตที่มีความยาวเป็นครึ่งหนึ่งของตัวกลม
3. โน้ตตัวดำ Quarter Note เป็นโน้ตที่มีค่าเป็น $\frac{1}{4}$ ของตัวกลม หรือครึ่งหนึ่งของตัวขาว
4. โน้ตตัวเข็บครึ่งหนึ่ง Eighth Note เป็นโน้ตที่มีค่าเป็นครึ่งหนึ่งของตัวดำ
5. โน้ตตัวเข็บสองชิ้น Sixteenth Note เป็น โน้ตที่มีค่าเป็น $\frac{1}{4}$ ของตัวดำกำหนดค่าตัวกลมเป็น 4 จังหวะ ตัวขาวมีค่า 2 จังหวะ ตัวดำมีค่า 1 จังหวะ ตัวเข็บครึ่งหนึ่งมีค่าครึ่งจังหว

และตัวเข้ตสองชั้นมีค่า $1/4$ ของจังหวะเพราะเพลงที่เรานิยมเล่นกันนั้นมักเป็นเพลงที่ตัวกลมมีค่า 4 จังหวะ



ที่มา : <http://recorderthai.weebly.com>

ภาพประกอบ 5 ค่าของโน้ต

ตัวโน้ตต่าง ๆ ที่ได้อธิบายไปนั้น ยังมีโน้ตที่เรียกว่า โน้ตสามพยางค์หรืออื่น ๆ อีกโดยโน้ตสามพยางค์ จะมี 3 ลักษณะที่พบได้บ่อย คือสามพยางค์ตัวดำ สามพยางค์ตัวเข้ตหนึ่งชั้น และสามพยางค์ตัวเข้ต 2 ชั้นดังรูป



ที่มา : <http://recorderthai.weebly.com>

ภาพประกอบ 6 โน้ตสามพยางค์

ตัวโน้ตที่เป็นสามพยางค์ เริ่มจากประเภทแรก คือสามพยางค์ตัวดำ จะมีค่า $2/3$ จังหวะ หรือในสองจังหวะ จะมีโน้ต 3 ตัว ประเภทที่สองคือ สามพยางค์เข้ต 1 ชั้น จะค่า $1/3$ จังหวะโดยใน 1 จังหวะจะมีโน้ต 3 ตัว ประเภทที่สามสามพยางค์เข้ตสองชั้น จะมีค่าเป็น 1 ส่วน 6 ของจังหวะ หรือในหนึ่งจังหวะมีโน้ต 6 ตัว ซึ่ง"พยางค์"นั้น ไม่ได้มีเพียง สามพยางค์ เท่านั้นแต่ยังมีในรูปอื่นอีก เช่น 6 พยางค์ 8 พยางค์ 12 พยางค์ ซึ่งหมายถึงจำนวนตัวโน้ตที่ต้องเล่นในหนึ่งจังหวะ เช่น 6 พยางค์ หมายถึงหนึ่งจังหวะจะเล่นโน้ต 6 ตัว โน้ต 4 พยางค์ในหนึ่งจังหวะจะมีโน้ต 4 ตัวหรือก็คือเข้ตสอง

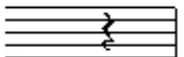
ชั้นนั่นเอง ตัวหยุดซึ่งเป็นจังหวะที่ไม่มีการเล่นหรือบรรเลงในจังหวะนั้น ๆ ของเพลงตามที่เครื่องหมายกำกับไว้ ตัวหยุดแต่ละจังหวะจะมีลักษณะต่างกัันดังภาพประกอบที่ 7



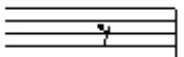
ตัวหยุดตัวกลม



ตัวหยุดตัวขาว



ตัวหยุดตัวดำ

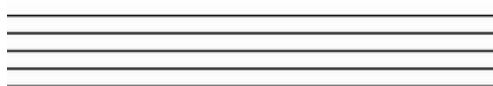


ตัวหยุดตัวเขมิต 1 ชั้น

ที่มา : <https://ngingn.wordpress.com>

ภาพประกอบ 7 ตัวหยุด

1. บรรทัด 5 เส้น



ภาพประกอบ 8 บรรทัด 5 เส้น

ซึ่งบรรทัด 5 เส้นมีลักษณะเป็นเส้น 5 เส้นชิดในแนวนอน มีช่องระหว่างเส้น 4 ช่องใช้สำหรับบันทึกโน้ต เป็นการบอกระดับเสียงของโน้ต ตัวโน้ตที่ทับเส้น หรือเส้นลากผ่านกึ่งกลาง เรียกว่า "ตัวโน้ตคาบเส้น" โน้ตที่อยู่ระหว่างช่องเรียกว่า "โน้ตในช่อง" เส้นในบรรทัด 5 เส้นเรียงจากล่างขึ้นบน เส้นล่างคือเส้นที่ 1 นอกจากนี้ยังมี "เส้นน้อย" ซึ่งช่วยในการบันทึกโน้ตที่มีระดับเสียงไม่ได้อยู่ในระยะของบรรทัด 5 เส้นอีกด้วย การเขียนโน้ตในบรรทัด 5 เส้นตั้งแต่เสียง ลา (ในช่อง 2) ขึ้นไปให้กลับหัวโน้ตดังตัวอย่างภาพด้านล่าง



ภาพประกอบ 9 ลักษณะการวางตัวโน้ต

สำหรับโน้ตดนตรี โดยพื้นฐานจะมีส่วนประกอบอยู่ 7 ส่วนหากไม่นับรวมตัวโน้ต และบรรทัด 5 เส้น คือ เครื่องหมายกำหนดความเร็วเครื่องหมายกำหนดความเร็วจะมีอยู่ 2 แบบ คือแบบที่เป็นตัวเลขและแบบที่เป็นตัวหนังสือ โดยเครื่องหมายกำหนดความเร็วนั้นเป็นเครื่องหมายที่ใช้บอกความเร็วของจังหวะเคาะ

2. กุญแจประจำหลัก หรือ Clef

เครื่องหมายที่ใช้กำหนดว่าโน้ตตัวใดอ่านเป็นโน้ตอะไรในบรรทัด 5 เส้น มีอยู่หลายแบบ แต่แบบที่เป็นที่นิยมที่สุด มีอยู่ 2 แบบ คือ

2.1 กุญแจซอลหรือ G Clef เป็นกุญแจที่ใช้กับเครื่องดนตรีจำพวกที่มีเสียงสูงปานกลาง เช่น ทรัมเป็ต เฟรนฮอร์น แซ็กโซโฟน และอื่น ๆ รวมทั้งขลุ่ยรีคอร์เดอร์ด้วย กุญแจซอล จะมีลักษณะดังรูปตัวอย่าง โดยกุญแจซอลจะยึดตัวซอลซึ่งอยู่ทับเส้นที่สองเป็นหลักในการอ่านกุญแจซอลเป็นกุญแจที่ใช้สำหรับเขียนโน้ตที่มีเสียงสูงปานกลาง



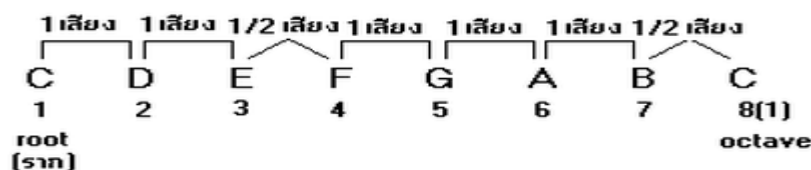
ภาพประกอบ 10 กุญแจซอล

2.2 กุญแจฟา หรือ F Clef เป็นกุญแจที่ใช้กับเครื่องดนตรีจำพวกที่มีเสียงต่ำ เช่น ยูโฟเนียม บาร์โธน เบส ทูบา ทอมโบน เป็นต้น กุญแจฟาจะลักษณะดังรูปภาพตัวอย่าง โดยกุญแจฟาจะยึดตัว ฟา ซึ่งทับเส้นที่ 4 เป็นหลักในการอ่าน กุญแจฟาเป็นกุญแจที่ใช้กับโน้ตเพลงที่มีเสียงต่ำ



ภาพประกอบ 11 กุญแจฟา

เครื่องหมายบังคับเสียง หรือ Key Signature เป็นเครื่องหมายที่ใช้กำหนดเสียงชาร์ปแฟลชต่าง ๆ ในเพลงซึ่งเป็นเครื่องหมายกำหนดจังหวะทั้งเพลง ก่อนที่เราจะรู้ถึงเรื่องของ key Signature เราต้องรู้ก่อนว่า ความห่างของเสียงคืออะไร และเครื่องหมายชาร์ปแฟลช ความห่างของเสียง คือค่าระดับเสียงที่ต่างกันระหว่างเสียง ช่วงห่างที่เล็กที่สุดคือ ครึ่งเสียงได้แก่ เสียงมี-ฟาและเสียงฟิ-โด



ที่มา : <http://recorderthai.weebly.com>

ภาพประกอบ 12 เครื่องหมายบังคับเสียง

จากภาพประกอบ 9 จะเห็นว่า เสียงที่ 3 หรือตัวมี และเสียงที่ 4 คือโน้ตตัวฟาและเสียงที่ 7 คือตัวที และเสียงที่ 8 คือตัวโดห่างกันครึ่งเสียง หรือคือเสียงที่ 3-4 และเสียงที่ 7-8 ในลำดับตัวโน้ตห่างกันครึ่งเสียงเราเรียกโน้ตที่มีการเรียงระดับความห่างเสียงลักษณะนี้ว่า บันไดเสียงเมเจอร์ซึ่งในที่นี่จะไม่ขอกล่าวถึงเนื่องจากเป็นเรื่องที่เจาะลึกเกินไปในเรื่องของโน้ตพื้นฐานดังภาพประกอบที่ 13

3. เครื่องหมายชาร์ปและเครื่องหมายแฟลช



ที่มา : <http://recorderthai.weebly.com>

ภาพประกอบ 13 ภาพแสดงวิธีเขียนชาร์ปแฟลช

เครื่องหมายชาร์ป คือเครื่องหมายที่บังคับให้เสียงสูงกว่าเสียงเดิมครึ่งเสียงโดยโน้ตตัวที่มีเครื่องหมายชาร์ปจะเรียกโน้ตตัวนั้นโดยมีคำว่าชาร์ปตามหลังเช่น โดชาร์ป ฟาชาร์ป เป็นต้นซึ่งในการเขียนเครื่องหมายบังคับเสียงนี้ จะเขียนเรียงตัวทุกครั้ง คือ ฟา โด ซอล เร ลา มี ที เครื่องหมายแฟลช คือ เครื่องหมายที่บังคับให้เสียง ต่ำ ลง ครึ่งเสียงโดยโน้ตที่มีเครื่องหมายแฟลชจะเรียกโน้ตนั้นโดยมีคำว่าแฟลชตามหลังเช่นเดียวกับชาร์ป เช่น ทีแฟลชฟาแฟลช เป็นต้น ซึ่งการเขียนเครื่องหมายบังคับเสียงในทางแฟลช จะเขียนเรียงตัว ได้แก่ ที มี ลา เร ซอล โด ฟา เครื่องหมายชาร์ปและแฟลชที่เขียนในรูปเครื่องหมายบังคับเสียงหรือ Key Signature ที่หัวเพลงนี้จะเป็นการบังคับให้เสียงทุกเสียงที่ติดเครื่องหมายชาร์ปแฟลชในเพลงนั้นติดชาร์ปหรือแฟลชนั้นทั้งเพลง เช่น หากติด ที แฟลช ตัว ทีทุกตัวในเพลงจะเป็นทีแฟลชและในกรณีที่เรต้องการตัดเสียงชาร์ปหรือแฟลชออกให้เป็น "เสียงตรง" ให้ใส่เครื่องหมาย "เนเชอรัล" ไว้เพื่อให้เสียงนั้นเป็นเสียงตรงหรือเสียงเนเชอรัล



ที่มา : <http://recorderthai.weebly.com>

ภาพประกอบ 14 สัญลักษณ์ เนเชอรัล

สัญลักษณ์ เนเชอรัล วางหน้าตัวโน้ต ทำให้โน้ตเป็นเสียงตรงขอเสริมเล็กน้อยการติดชาร์ปหรือแฟลชในเครื่องหมายบังคับเสียงนี้ส่งผลให้เพลงนั้นสูงขึ้นหรือต่ำลงได้ หรือก็คือ คีย์ ของเพลง ดังนั้นการติดชาร์ปหรือแฟลชจะมีชื่อเรียกต่างกันตามจำนวนของชาร์ปหรือแฟลชที่ติด

	A major		A major
	Bb major		B major
	Bbb major		B major
	Bbbb major		B major
	Bbbbb major		B major
	Bbbbb major		B major
	Bbbbbbb major		B major

ที่มา : <http://recorderthai.weebly.com>

ภาพประกอบ 15 การติดชาร์ปหรือแฟลช

จากภาพประกอบ 12 เป็นชื่อคีย์ของโน้ต ซึ่งมีวิธีการจำง่าย ๆ 2 ข้อ คือ แบบชาร์ปให้บวกเสียงสุดท้ายที่ติดแฟลชขึ้นไป 1 เสียง ตัวโน้ตนั้นคือชื่อของคีย์เช่น ติดชาร์ป 3 ตัว ได้แก่ฟา โด ซอล ตัวสุดท้ายคือซอล ดังนั้นคีย์นี้คือคีย์ A Major เป็นต้น แบบที่ 2 คือแฟลชตัวโน้ตรองสุดท้ายคือชื่อของคีย์ เช่น ติดแฟลช 4 ตัว คือ ที มี ลา เร ตัวรองสุดท้ายคือตัว ลา ดังนั้น คีย์นี้จึงคือคีย์ A แฟลช Major เป็นต้น

เครื่องหมายกำหนดจังหวะ หรือ Time Signature เป็นเครื่องหมายที่บอกจำนวนของจังหวะในท้องเพลงรวมทั้งเครื่องหมายกำหนดจังหวะบางรูปแบบอาจผิดพลาดกับค่าของตัวโน้ตด้วยแต่ในที่นี้จะขอกล่าวถึงเพียงพื้นฐานจะไม่ขอกล่าวถึงเครื่องหมายกำหนดจังหวะที่มีผลต่อค่าของตัวโน้ต



ที่มา : <http://recorderthai.weebly.com>

ภาพประกอบ 16 ภาพเครื่องหมายกำหนดจังหวะ

จากภาพประกอบ 13 เป็นตัวอย่างของเครื่องหมายกำหนดจังหวะวิธีเขียนจะเขียนตัวบนระหว่างช่อง 2 ช่องด้านบน และตัวล่างอยู่ระหว่าง 2 ช่องด้านล่าง โดยการเขียนจะไม่ใส่ขีดเป็นเศษส่วน และเวลาอ่านจะอ่านเลขบนและเลขล่าง เช่น สี่สี่ สองสี่ จะไม่อ่านเป็นสี่ส่วนสี่หรือสองส่วนสี่ จากตัวอย่างเครื่องหมายกำหนดจังหวะที่เป็นที่นิยมและไม่ส่งผลกับค่าโน้ต ได้แก่ สี่สี่ สามสี่ และสองสี่ โดยเพลงที่มีเครื่องหมายกำหนดจังหวะแบบนี้ตัวกลมจะมีค่า 4 จังหวะ ตัวดำจะมีค่า 1 จังหวะ

ความหมายของตัวเลขในเครื่องหมายกำหนดจังหวะนั้นตัวล่างจะหมายถึงค่าของตัวโน้ต เลข 2=ตัวขาว เลข 4=ตัวดำ เลข 8=ตัวเข้บิตหนึ่งชั้น เลข 16=ตัวเข้บิตสองชั้นส่วนตัวเลขด้านบนหมายถึงจำนวนตัวโน้ตในท้องนั้น ๆ ตัวอย่างเช่น โน้ตสี่สี่หมายถึงมีตัวดำ 4 ตัวในหนึ่งห้อง สองสี่ หมายถึงมีตัวดำ 2 ตัวในหนึ่งห้องซึ่งโน้ตที่ได้กล่าวไปคือ สี่สี่ สามสี่ สองสี่ นั้นจะมีตัวดำมีค่า 1 จังหวะ ตัวกลมมีค่า 4 จังหวะ แต่ในกรณีที่เลขตัวล่างไม่ใช่เลข 4 ตัวโน้ตจะมีค่าต่างกันไปเช่น หากเป็นสองสอง หรือ C-cut (จากภาพรูปที่3และ4) ค่าโน้ตทุกตัวจะลดลงครึ่งหนึ่ง ตัวกลมจะมีค่า 2 จังหวะตัวขาวจะมีค่า 1 จังหวะ ตัวดำมีค่า 1/2 จังหวะ และหากมีเลขตัวล่างเป็น 8 เลขด้านบนเป็นเลขที่หารด้วย 3 ลงตัว โน้ตในเพลงนั้นตัวเข้บิตหนึ่งชั้นจะมีค่าเป็น 1/3 ของจังหวะ ดังนั้น ตัวดำ จะมีค่าเป็น 2/3 จังหวะ หรือ=สามพยางค์ตัวดำ เป็นต้น

4. เส้นกันห้อง หรือ Bar Line เป็นเส้นที่กั้นระหว่างท้องเพลงทำให้ง่ายต่อการอ่านโดยเส้นกันห้องจะแบ่งท้องเพลงให้แต่ละห้องเพลงที่อัตราจังหวะตามที่กำหนดในเครื่องหมายกำหนดจังหวะ ดังภาพประกอบที่ 17-18



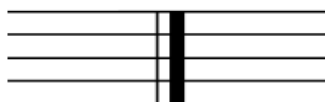
Standard

ที่มา : <http://recorderthai.weebly.com>

ภาพประกอบ 17 เส้นกันห้อง

5. เส้นจบ หรือ Double Bar Line เป็นเส้นที่เขียนไว้ท้ายสุดของบทเพลง หมายถึง

จบเพลง



ที่มา : <http://recorderthai.weebly.com>

ภาพประกอบ 18 เส้นจบ

6. เครื่องหมายต่าง ๆ ในเพลง การที่เราจะเล่นหรือบรรเลงเพลงต่าง ๆ ได้อย่างไพเราะจำเป็นจะต้องมีอารมณ์ร่วมกับบทเพลงซึ่งเครื่องหมายต่าง ๆ ในเพลงจะช่วยให้ผู้ที่อ่านโน้ตเข้าใจอารมณ์ของผู้แต่งที่ต้องการสื่อในบทเพลงและทำให้เล่นเพลงต่าง ๆ ได้อย่างไพเราะและทำให้ผู้ฟังมีอารมณ์คล้อยตามทั้งอีกเหิม เศร้าสร้อย สนุก ตื่นเต้น ซึ่งเครื่องหมายในดนตรีก็มีอยู่หลายอย่างแต่ที่มักพบได้บ่อย ๆ ได้แก่

6.1 เครื่องหมายเฟอร์มาต้า (Fermata) หรือเครื่องหมายตาไก่ เป็นเครื่องหมายที่ให้ผู้เล่นบรรเลงโน้ตที่มีตัวเฟอร์มาต้ากำกับอยู่ไปเรื่อย ๆ ตามอารมณ์ของเพลงหรือจนกว่า"วาทกกรหรือคอนดักเตอร์" จะสั่งให้หยุดหรือบรรเลงต่อไปดังภาพประกอบที่ 19



ที่มา : <http://recorderthai.weebly.com>

ภาพประกอบ 19 เครื่องหมายเฟอร์มาต้า

6.2 เครื่องหมายบอกไดนามิก คือเครื่องหมายบอกความเข้มเสียงหรือดัง-เบา มีหลักอยู่ 8 ตัว ได้แก่

PPP ย่อมาจาก Pianississimo	หมายถึง เบามาก
PP ย่อมาจาก Pianissimo	หมายถึง เบามาก
P ย่อมาจาก Piano	หมายถึง เบา
MP ย่อมาจาก Mezzo-Piano	หมายถึง เบาปานกลาง
MF ย่อมาจาก Mezzo-Forte	หมายถึง ดังปานกลาง
F ย่อมาจาก Forte	หมายถึง ดัง
FF ย่อมาจาก Fortissimo	หมายถึง ดังมาก
FFF ย่อมาจาก Fortississimo	หมายถึง ดังที่สุด



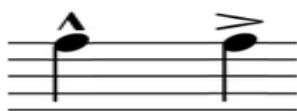
ที่มา : <http://recorderthai.weebly.com>

ภาพประกอบ 20 เครื่องหมายเครสเซนโต้และดิเครสเซนโต้

6.3 เครื่องหมายของเสียงเป็นเครื่องหมายที่บอกถึงวิธีการเล่นโน้ตตัวนั้น ๆ

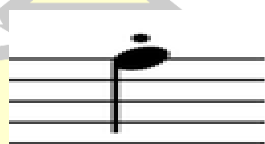
ตามอารมณ์ของเพลงเช่นการเป่าสั้น การกระแทก เป็นต้น มีหลักอยู่ 3 แบบ คือ

6.3.1 เครื่องหมายเอกเซนท์ (Accent) หมายถึง เครื่องหมายเน้นจังหวะหรือเน้นเสียง หรือ กระแทกหัวโน้ต มี 2 แบบคือ > คละ ^ แบบ > จะมีความยาวเสียงมากกว่าแบบ ^



ที่มา : <http://recorderthai.weebly.com>

ภาพประกอบ 21 เครื่องหมายเอกเซนท์



ที่มา : <http://recorderthai.weebly.com>

ภาพประกอบ 22 เครื่องหมายสตัคคาโต

6.3.3 เครื่องหมายเตนุโต (Tenuto) หมายถึงการเล่นโน้ตให้มี "หางเสียง" คือ ลากเสียงให้ครบจังหวะเต็มมากที่สุดโน้ตตัวกลมก็ลากเสียงให้ยาวเต็มค่าน้ตของตัวกลม



ที่มา : <http://recorderthai.weebly.com>

ภาพประกอบ 23 เครื่องหมายเตนุโต

6.3.4 เครื่องหมาย Rit ย่อมาจาก Ritardando คือ การลดความเร็วของจังหวะเคาะลงไปเรื่อย ๆ ซึ่งมักใช้ในท่อนก่อนจบเพลงหรือในเพลงที่ต้องการทำให้เกิดความอลังการในท่อนที่เป็น ท่อนเด่น อาจใช้การ Rit ก่อนที่จะเข้าท่อนเพลงนั้น ๆ ประกอบกับใช้เครสเซนโต้ร่วมด้วย ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มความอลังการมากขึ้น



ที่มา : <http://recorderthai.weebly.com>

ภาพประกอบ 24 เครื่องหมาย Rit

สรุปได้ว่า ดนตรีไม่มีรูปแบบที่ตายตัวและไม่มีรูปแบบใดที่ดีที่สุดเหมาะสม ที่สุด ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนจะเลือกใช้รูปแบบใดแต่ต้องเป็นกิจกรรมที่ให้แนวทางการ สอนให้แก่ผู้สอนอย่างชัดเจน ทั้งด้านจุดประสงค์การสอน เนื้อหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรเป็นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง ได้คิดได้ทำได้แก้ปัญหา และได้ฝึกทักษะกระบวนการ สามารถนำความรู้ และประสบการณ์จากการเรียนรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้

3.4 แผนการจัดการเรียนรู้

1. ความหมายของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็น สิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการนำ หลักสูตรไปปรับใช้ และเป็นสิ่งที่ช่วยให้ครูได้วางแผนการสอน เตรียมการสอนไว้ล่วงหน้า ส่งผลให้ การสอนที่ให้กับนักเรียนได้ผลอย่างมีประสิทธิภาพ

แซมมณี (2562) ได้ให้ความหมายของ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ว่าหมายถึง การเตรียมการเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละครั้ง โดยกำหนดสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล คุณธรรม จริยธรรม หลักศาสนาที่ต้องการเน้น ตัวบ่งชี้บัณฑิตหลังสอน

วาริรัตน์ แก้วอุไร (2564) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การนำวิชาการหรือกลุ่มประสบการณ์ที่ต้องการสอนตลอดภาคเรียนมาสร้างเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนตลอดภาคเรียน โดยมีจุดประสงค์การเรียนการสอน เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อ การวัดประเมินผลโดยให้สอดคล้องกับจุดเน้นของหลักสูตร สภาพของผู้เรียนและความพร้อมของโรงเรียน และตรงกับชีวิตจริงในท้องถิ่น

ชวลิต ชูกำพอง (2551)ให้ความหมายว่าแผนการสอนหรือแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การเตรียมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้า เพื่อเป็นแนวทางการสอนสำหรับครู โดยเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างเป็นระบบ ซึ่งประกอบไปด้วย จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อ การวัดประเมินผลและบันทึกหลังสอน ทำให้การจัด กิจกรรมการเรียนการสอนดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทางอย่างมีประสิทธิภาพ

มนตรี วงษ์สะพาน (2563)ให้ความหมายว่า แผนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนหรือโครงการที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาใดวิชาหนึ่ง เป็นการเตรียมการสอนอย่างมีระบบและเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการ จัดการเรียนรู้ไปสู่ จุดประสงค์การเรียนรู้และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ที่ได้กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

นรรีชต์ ฝั้นเชียร (2561)ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนการสอนว่า แผนการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เป็นการเตรียมการเรียนรู้ ล่วงหน้าอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้เป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุ จุดประสงค์การเรียนรู้ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ประสาธต์ เนื่องเฉลิม (2554)ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนการหรือโครงการที่ผู้สอนกำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ และจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2554)ได้สรุปความหมายของแผนการสอนได้ว่าแผนการสอน คือ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การวัดผลประเมินผลให้ สอดคล้องกับ เนื้อหาและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า แผนการสอนเป็นแผนที่ผู้สอนจัดทำขึ้นจากคู่มือครูหรือแนวการสอนของกรมวิชาการ ทำให้ผู้สอนทราบว่าสอน เนื้อหาใด เพื่อจุดประสงค์ใด สอนอย่างไร ใช้สื่ออะไร และวัดผลประเมินผลโดยวิธีใด

จากความหมายของนักการศึกษาที่กล่าวมา สรุปได้ว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การเตรียมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้า เพื่อเป็นแนวทางการสอนสำหรับครู โดยเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างเป็นระบบ ซึ่งประกอบไปด้วย จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อ การวัดประเมินผลและบันทึกหลังสอน ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความสำคัญของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ 2554) กล่าวว่า การวางแผนการสอนมีความสำคัญดังนี้

2.1 ทำให้ผู้สอนสอนด้วยความมั่นใจ เมื่อเกิดความมั่นใจในการสอนย่อมเกิดความคล่องแคล่วเป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างราบรื่น ไม่ติดขัดเพราะได้เตรียมการทุกอย่างไว้พร้อมแล้ว การสอนจะดำเนินการไปสู่จุดหมายปลายทางอย่างสมบูรณ์

2.2 ทำให้การสอนมีคุณค่าคุ้มกับเวลาที่ผ่านไป เพราะผู้สอนสอนอย่างมีแผน เป้าหมาย และมีทิศทางในการสอนมีใช้สอนอย่างเลื่อนลอย ผู้เรียนก็จะได้รับความรู้ ความคิด

เกิดเจตคติ เกิดทักษะ และประสบการณ์ใหม่ตามที่ผู้สอนวางแผนไว้ทำให้การเรียนการสอนมีคุณค่า

2.3 ทำให้เป็นการสอนที่ตรงตามหลักสูตร ทั้งนี้เพราะในการวางแผนการสอนผู้สอน ต้องศึกษาหลักสูตรทั้งทางด้านจุดประสงค์การสอน เนื้อหาสาระ กิจกรรม การใช้สื่อการสอน และการวัดประเมินผล เมื่อผู้สอนสอนตามแผนการสอนก็เป็นการสอนที่ตรงตามจุดหมายและทิศทางของ หลักสูตร

2.4 ทำให้การสอนบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพดีกว่าการสอนที่ไม่มีการวางแผน เนื่องจากการวางแผนการสอน ผู้สอนต้องวางแผนอย่างรอบคอบในทุกองค์ประกอบของการสอน รวมทั้งการจัดเวลา สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ได้ สะดวกและง่ายขึ้น

2.5 ทำให้ผู้สอนมีเอกสารเตือนความจำ สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการสอน ต่อไป ทำให้ไม่เกิดความซ้ำซ้อน และเป็นแนวทางในการทบทวนหรือการออกข้อสอบเพื่อวัดผล ประเมินผล ผู้เรียนได้ นอกจากนี้ทำให้ผู้สอนมีเอกสารไว้ให้แนวทางแก่ผู้สอนแทนในกรณีที่จำเิน เมื่อผู้สอนไม่สามารถเข้าสอนเองได้ ผู้เรียนจะได้รับความรู้และประสบการณ์ที่ต่อเนื่องกัน

2.6 ทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อวิชาที่เรียน ทั้งนี้เพราะว่าผู้สอนสอน ด้วยความพร้อมทั้งทางด้านจิตใจและวัตถุ ความพร้อมทางด้านจิตใจ คือ ความมั่นใจในการสอน เพราะผู้สอนได้เตรียมการสอนไว้อย่างพร้อมเพรียง เมื่อเกิดความพร้อมในการสอนย่อมสอนด้วยความ กระจำเ็น ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในบทเรียน อันส่งผลให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อ วิชาที่จะเรียน

3. ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้(Chanchang Jirachapan 2022) ได้สรุปขั้นตอนการจัดทำแผนการเรียนรู้ไว้ดังนี้

3.1 เลือกรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ นำหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้แล้วมา พิจารณาจัดทำเป็นแผนการเรียนรู้

3.2 ตั้งชื่อแผนตามหัวข้อสาระการเรียนรู้

3.3 กำหนดจำนวนเวลาในระดับชั้น

3.4 วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้

3.5 เลือกจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วิเคราะห์แล้ว เฉพาะข้อที่สัมพันธ์กับสาระ การเรียนรู้ กำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ หรือจุดประสงค์ปลายทาง

3.6 วิเคราะห์สาระการเรียนรู้เป็นรายละเอียดสำหรับนำไปจัดการเรียนรู้

3.7 กำหนดจุดประสงค์นำทางตามลำดับความยากง่ายของเนื้อหา นั้น ๆ

3.8 เลือกกิจกรรมและเทคนิคการสอนที่เหมาะสม

3.9 เลือกสื่อ อุปกรณ์ สำหรับใช้ประกอบการสอน

3.10 จัดลำดับขั้นตอนการทำกิจกรรมการเรียนรู้

3.11 กำหนดการวัดประเมินผลโดยระบุถึงวิธีการประเมินผลการเรียนรู้

สรุปได้ว่า การจัดทำแผนการเรียนรู้ ควรประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ ได้แก่ มาตรฐาน การเรียนรู้
สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ กระบวนการประเมินผล แหล่งการเรียนรู้

3.5 เกณฑ์การประเมิน (Rubrics)

3.5.1 ความหมายของ Rubrics

ความหมายแรกเริ่มของคำว่า rubric คือ “ทำเครื่องหมายสีแดง” (marks in red) (พินสัน เควินดี 1998) ปัจจุบันคำดังกล่าวถูกนำมา ใช้ในแวดวงการประเมิน มีการใช้ rubric เพื่อตัดสินผลการทำงานของผู้เรียน ดังนั้น rubric จึงกลายเป็นเครื่องมือการให้คะแนนที่จะบอกว่า “ให้คะแนนสำหรับอะไร?” (what counts) เพราะถ้าหากต้องการทราบว่าผู้เรียนสามารถพูดหรือเขียนในระดับใด เราไม่สามารถประเมินให้ว่าถูกหรือผิดเท่านั้น แต่เราจะให้คะแนนว่าตรงตามสิ่งที่คาดหวังหรือไม่ rubric หรือในที่นี้จะใช้คำว่า “เกณฑ์การให้คะแนน” ช่วยให้เรากำหนดความคาดหวังกับผู้เรียน และตัดสินได้ว่าเขาไปถึงตามที่คาดหวังไว้หรือยัง

มาปาตัง วรายุทธ (2020) ได้กล่าวว่า คำว่า “รูบรีค” (rubrics) หรือ “เกณฑ์การให้คะแนน” (scoring rubrics) หมายถึง แนวทาง ในการประเมินงานของผู้เรียน รูบรีคช่วยให้ครูสามารถเปรียบเทียบผลการเรียนของนักเรียนกับเกณฑ์ ที่ระบุในรูบรีคในระดับต่าง ๆ รูบรีคมีระดับสำหรับการประเมินความสามารถ แต่ส่วนใหญ่มีช่วงจาก 3 ระดับ คือ ระดับดีเด่น (outstanding) ระดับยอมรับ (acceptable) และระดับไม่ยอมรับ (unacceptable) ถึง 5 ระดับ คือ ยอดเยี่ยม (excellent) ดี (good) พอใช้ (satisfactory) พอดี (fair) และไม่ดี (poor) รูบรีคหลักที่ใช้มี 4 ประเภท คือ รายการตรวจสอบ (checklist) รูบรีคแบบกำหนดคะแนน (point system rubrics) รูบรีคแบบองค์รวมซึ่งกำหนดเกณฑ์ ในภาพรวม (holistic rubrics) และรูบรีคการวิเคราะห์หรือแยกส่วน (analytic rubrics) โดยกำหนด เกณฑ์แยกเป็นส่วนๆอย่างใดก็ตามการประเมินผลตามสภาพจริงตอนนี้ใช้เกณฑ์การให้คะแนนหรือ รูบรีค (rubrics) ช่วยให้ครูสามารถประเมินความสามารถของนักเรียนในบริบทต่าง ๆ ได้อย่างมี คุณภาพ ในการประเมินตามสภาพจริงผู้ประเมินควรก าหนด

เกณฑ์การประเมินและผู้เรียนควรได้ทราบ ก่อนการลงมือปฏิบัติงาน เกณฑ์การประเมินเป็นแนวทางในการให้คะแนนที่เกิดจากการรวมมาตร วัดประมาณค่าและเกณฑ์การให้คะแนน

Ritcharoon Pichit (2019) ได้กล่าวว่า รูบริก (Rubric) มาจากภาษาลาติน ว่า RUBRICATERRA เป็นคำที่ใช้ในภาษาโบราณเกี่ยวกับศาสนาซึ่งหมายถึงการทำเครื่องหมายสีแดงไว้บนสิ่งสำคัญหรือการที่นักเขียนใส่ข้อความพิเศษหรือต้องการอธิบายเพิ่มเติมจากข้อความเดิมที่เป็นสีดำข้อความที่เพิ่มเติมนั้นก็ใช้แทนด้วยสีแดงปัจจุบันมีความหมายถึงการสร้างกฎเกณฑ์ขึ้นมาเพื่อแสดงลักษณะที่สำคัญ ซึ่งได้แก่ เกณฑ์การให้คะแนน (Scoring guide) ซึ่งจะต้องกำหนดมาตราการวัด (Scale) และรายการคุณลักษณะที่บรรยายถึงความสามารถในการแสดงออกของผู้เรียนในแต่ละระดับ ข้อมูลจากรูบริกจะสะท้อนให้ครู ผู้ปกครองและผู้สนใจอื่นๆ ทราบเห็นว่า ผู้เรียนเรียนรู้อะไรบ้าง และทำอะไรได้มากน้อยเพียงใดดังนั้นรูบริกจึงมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้โดยสามารถทำให้เป้าหมายการแสดงออกของผู้เรียนมีความชัดเจน อันจะนำไปสู่การบรรลุจุดประสงค์หรือสมรรถภาพที่สำคัญของมาตรฐานการศึกษาได้

Ritcharoon Pichit (2019) ได้กล่าวถึง Rubrics ว่า คือ เครื่องมือในการให้คะแนน (Scoring Tool) ที่เกิดจากการรวมกันระหว่างเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring criteria) กับ มาตราประมาณค่าหรือระดับคะแนน (Rating scale) เพื่อระบุถึงความแตกต่างของผลงาน หรือ ประสิทธิภาพ (Proficiency) ของงาน สำหรับเป็นแนวทางที่จะนำไปใช้ในการประเมินผลงานของนักเรียนต่อไป ซึ่งการประเมินผลงานของนักเรียนจะมี 2 ลักษณะคือ ผลงานที่ได้จากกระบวนการของนักเรียน และกระบวนการที่นักเรียนใช้เพื่อให้เกิดผลงาน จะประเมินในลักษณะใดขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ อาจจะประเมินลักษณะใดลักษณะหนึ่งหรือประเมินทั้งสองลักษณะก็ได้

รัตนภรณ์ ทรงนภาวุฒิกุล (2017) ได้กล่าวถึง รูบริก (Rubrics) ว่า คือเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผู้เรียน ประกอบด้วยชุดของเกณฑ์หรือคำอธิบายที่มีความเฉพาะเจาะจงและมีความต่อเนื่องกัน สำหรับวิเคราะห์ผลงานหรือกระบวนการทำงานของผู้เรียน ซึ่งได้มาจากการพิจารณาอย่างรอบคอบของผู้สอนแล้วว่าอะไรคือสิ่งที่มุ่งหวังให้เกิดกับผู้เรียน โดยจะกำหนดคำอธิบาย/รายละเอียดของเกณฑ์ไว้อย่างชัดเจน(กำหนดจากคุณลักษณะของระดับคุณภาพสูงสุด)มีการจัดลำดับและให้คะแนนแบ่งออกเป็นระดับคุณภาพต่างๆ เพื่อใช้ระบุความแตกต่างของผลงานหรือประสิทธิภาพของงาน ทั้งในด้านกระบวนการ(การประเมินจากการปฏิบัติ : Process) และผลผลิต (ผลงาน/ชิ้นงาน : Product) ของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูและการเรียนรู้ของผู้เรียน

สรุปเกณฑ์การประเมิน (Rubrics) คือเกณฑ์การให้คะแนน ถือเป็นเครื่องมือสำหรับใช้ประเมินผลการเรียน เพื่ออธิบายความสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียนโดยทั่วไปมี 2 แบบ คือ

1. การกำหนดเกณฑ์โดยภาพรวม (Holistic Score)

2. การกำหนดเกณฑ์โดยแยกเป็นประเด็นย่อย (Analytic Score)

ดังนั้นการกำหนดเกณฑ์การ ให้คะแนนที่ดีต้องคำนึงถึงงานที่ให้ทำ และมีความสอดคล้องระหว่างคะแนนกับจุดมุ่งหมายการประเมิน นอกจากนี้เกณฑ์ที่สร้างต้องเป็นรูปธรรม มีความชัดเจนเหมาะสมกับระดับชั้น เพื่อให้เกิดความยุติธรรม และปราศจากความลำเอียง

3.5.2 ประโยชน์ของเกณฑ์การให้คะแนน

(Shabani 2020) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของรูปรีด ไวดังนี้

1. ช่วยให้การคาดหวังของครูที่มีต่อผลงานของนักเรียนบรรลุผลสำเร็จได้ โดยนักเรียนจะเกิดความเข้าใจ และสามารถใช้อุปกรณ์ต่อการประเมินและพัฒนาตนเอง
2. ช่วยให้ครูเกิดความกระตือรือร้นยิ่งขึ้นว่าต้องการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ หรือพัฒนาการอะไรบ้าง
3. ช่วยให้นักเรียนสามารถระบุคุณลักษณะจากงานที่เป็นตัวอย่างได้โดยใช้รูปรีดตรวจสอบ
4. ช่วยให้นักเรียนสามารถควบคุมตนเองในการปฏิบัติงานเพื่อไปสู่ความสำเร็จได้
5. เป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมการปฏิบัติงานต่างๆ ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี
6. ช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องของ เช่น ผู้ปกครอง ผู้สนับสนุน ผู้เน็ต ได้เกิดความเข้าใจเกณฑ์ในการตัดสินผลงานนักเรียนที่ครูใช้
7. ช่วยในการให้เหตุผลประกอบการให้เกรดนักเรียนได้
8. ช่วยเพิ่มคุณภาพผลงานของนักเรียน

ฐาไพ สมชนก (2560)ให้แนวคิดว่ เกณฑ์การให้คะแนนสามารถจำแนกได้หลายประเภทขึ้นอยู่กับลักษณะงานที่ต้องการประเมิน ระดับของมาตรวัด ว่ามีกี่ระดับขึ้นอยู่กับคำอธิบายคุณภาพของผลการปฏิบัติงานซึ่งเป็นที่ต้องการวัดประเมิน โดยเสนอแบ่งเกณฑ์การให้คะแนนออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. เกณฑ์การให้คะแนนแบบวิเคราะห์ (analytic scoring rubric) บางทีเรียกว่า scoring key, point scale หรือ trait scale เป็นเกณฑ์การให้คะแนนที่มีการบรรยายเกี่ยวกับคุณภาพของผลการปฏิบัติงานของผู้เรียนโดยแบ่งแยกส่วนตามองค์ประกอบที่จำเป็นหรือลักษณะสำคัญที่ใช้เป็นเกณฑ์การวัดประเมิน

2. เกณฑ์การให้คะแนนแบบองค์รวม (holistic scoring rubric) บางทีเรียกว่า global, sorting หรือ rating เป็นเกณฑ์การให้คะแนนที่มีการบรรยายเกี่ยวกับคุณภาพของผลการปฏิบัติงานของผู้เรียนในภาพรวมแบบกว้าง ๆ

3. เกณฑ์การให้คะแนนแบบทั่วไป (generic rubrics) บางทีเรียกว่า general rubrics เป็นเกณฑ์การให้คะแนนที่มีการบรรยายเกี่ยวกับคุณภาพของผลการปฏิบัติงานของผู้เรียนโดยใช้คำศัพท์หรือระบุข้อกำหนดในรูปทั่วไป จึงสามารถนำไปปรับใช้ในการให้คะแนนผลการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันได้หลายลักษณะงาน

4. เกณฑ์การให้คะแนนแบบเจาะจง (task-specific rubrics) เป็นเกณฑ์การให้คะแนนที่มีการบรรยายเกี่ยวกับคุณภาพของผลการปฏิบัติงานของผู้เรียนโดยใช้คำศัพท์หรือระบุข้อกำหนดในรูปเจาะจงเฉพาะงาน (particular task) จึงนำไปใช้ในการให้คะแนนผลการปฏิบัติงานเฉพาะงานใดงานหนึ่งเท่านั้น

ฐอภาไพ สมชนก (2560) เปรียบเทียบข้อดีและข้อจำกัดของเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละประเภทโดยทั่วไปเกณฑ์การให้คะแนนแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ (1) เกณฑ์การให้คะแนนแบบองค์รวม (holistic scoring rubrics) เป็นเกณฑ์การให้คะแนนคุณลักษณะหรือมิติของสิ่งที่ต้องการประเมินในภาพรวมโดยใช้มาตรฐานการให้คะแนนเดียวกัน ในทุกคุณลักษณะหรือทุกมิติของสิ่งที่ต้องการประเมิน และ (2) เกณฑ์การให้คะแนนแบบวิเคราะห์ (analytic scoring rubrics) เป็นเกณฑ์การให้คะแนนที่แยกองค์ประกอบของคุณลักษณะหรือ มิติของสิ่งที่ต้องการประเมิน แล้วนำ แต่ละส่วนหรือองค์ประกอบของคุณลักษณะมารวมกันเป็นคะแนนรวม

ฤทธิจรูญ พิจิตร (2565) กล่าวว่า ประโยชน์ของเกณฑ์การให้คะแนน สรุปได้ดังนี้

1. เกณฑ์การให้คะแนนช่วยให้เป้าหมายของการประเมินที่คลุมเครือมีความชัดเจนมากขึ้น ในการประเมินการปฏิบัติงาน ผลงานหรือคุณลักษณะของผู้เรียน บางครั้งเป้าหมายหรือประเด็นการประเมินยังมีความคลุมเครือไม่ชัดเจนเพียงพอผู้ประเมินจะต้องทำให้เกิดความชัดเจนเพื่อให้เห็นแนวทางในการประเมิน โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ซึ่งจะช่วยให้เป้าหมายหรือประเด็นการประเมินมีความชัดเจนมากขึ้น เช่นกำหนดเป้าหมายว่า “แสดงทักษะการเขียนที่มีประสิทธิภาพ” ซึ่งเป็นเป้าหมายที่คลุมเครือไม่ชัดเจน เพราะคำว่า “ทักษะการเขียนที่มีประสิทธิภาพ” คืออะไร จะพิจารณาจากอะไร ซึ่งทำให้เข้าใจได้ยากจึงต้องกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนที่แสดงรายละเอียดเพื่อการประเมิน “ทักษะการเขียนที่มีประสิทธิภาพ” ให้ชัดเจน จึงจะช่วยให้เป้าหมายที่จะประเมินมีความชัดเจนมากขึ้น

2. เกณฑ์การให้คะแนนช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจต่อความคาดหวังของครู ในการประเมินถ้าครูได้สื่อสารและแจกเกณฑ์การให้คะแนนสำหรับงานที่มอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติ ผู้เรียนจะมีความเข้าใจในการทำงานให้ตรงกับความต้องการของครูผู้เรียนก็จะใช้ความสามารถในการ

ทำงานให้ตรงตามความคาดหวังที่ครูต้องการ เกณฑ์การให้คะแนนจึงเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในความคาดหวังของครูที่ถูกต้อง

3. เกณฑ์การให้คะแนนสามารถช่วยให้ผู้เรียนปรับปรุงตนเองถ้าครูกระตุ้นจิตใจให้ผู้เรียนใช้เกณฑ์การให้คะแนนเพื่อการประเมินผลงานด้วยตนเอง (self - assessment) จะทำให้ผลงานมีความสมบูรณ์มากขึ้นและช่วยยกระดับคุณภาพของผลงานให้ได้รับการยอมรับตามมาตรฐาน เป็นการช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะสำคัญในการเรียนรู้ตลอดชีวิต คือการให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้และการปฏิบัติสะท้อนคิด (reflecting) เพื่อปรับปรุงผลงานของผู้เรียนด้วยตนเอง (self-improvement) เกณฑ์การให้คะแนนจึงช่วยทำให้ผู้เรียนสามารถปรับปรุงงานได้ด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความตระหนัก มีทักษะในการปรับปรุงพัฒนาตนเอง และมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานและผลงานของตนเองได้มากยิ่งขึ้น

4. เกณฑ์การให้คะแนนสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้ ผู้เรียนปฏิบัติงานดีขึ้นการแสดงเกณฑ์การให้คะแนนเพื่อให้เรียนเข้าใจอย่างชัดเจนว่า สิ่งที่เขาจะใช้เป็นแนวทางในการประเมินผลงานของเขานั้นคืออะไรก็จะช่วยให้ผู้เรียนรู้ความคาดหวังของตนเองต่อการสร้างผลงาน ซึ่งจะเป็นการสร้างแรงจูงใจบางส่วนให้ผู้เรียนตั้งจุดมุ่งหมายเพื่อค้นหาเป้าหมายในการพัฒนาผลงานต่อไปได้เกณฑ์การให้คะแนนจึงช่วยสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนปฏิบัติงานให้ดีขึ้นกว่าเดิม

5. เกณฑ์การให้คะแนนช่วยให้การตรวจให้คะแนนทำได้ง่ายและรวดเร็วแม้ว่าการใช้เกณฑ์การให้คะแนนเป็นแนวทางในการประเมินการปฏิบัติงาน ผลงานหรือ คุณลักษณะของผู้เรียน อาจเป็นการเพิ่มภาระงานในกระบวนการประเมินและการให้ระดับผลการเรียนก็ตาม แต่เกณฑ์การให้คะแนนก็จะช่วยทำให้กระบวนการให้คะแนนและให้ระดับผลการเรียนทำได้ง่ายและมีความรวดเร็วขึ้น เพราะผู้สอนมีแนวทางการให้คะแนนที่ชัดเจนและไม่ต้องเสียเวลาในการเขียนความเห็นใดๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ผลงานและคุณลักษณะของผู้เรียนที่มุ่งประเมินเหล่านั้น

6. เกณฑ์การให้คะแนนช่วยทำให้การให้คะแนนในการประเมินมีความถูกต้อง ไม่ลำเอียงและมีความคงที่ในการให้คะแนนมากขึ้น ในการประเมินผลงานแต่ละชิ้นหรือคุณลักษณะของผู้เรียนแต่ละคน ต้องใช้เกณฑ์การให้คะแนนชุดเดียวกันตลอด จะช่วยให้ครูและผู้เรียนสามารถประเมินและตัดสินคุณภาพผลงานอย่างมีเหตุผลที่ยังตรง เกิดความยุติธรรม และมีความคงที่ในการให้คะแนนมากขึ้น ทั้งโดยการประเมินจากครูการประเมินตนเองของผู้เรียน หรือการประเมินโดยเพื่อน ถือว่า เป็นสร้างความรับผิดชอบในการประเมินร่วมกัน

7. เกณฑ์การให้คะแนนช่วยปรับปรุงการให้ข้อมูลป้อนกลับสู่ผู้เรียน การให้คะแนนผลงานหรือคุณลักษณะของผู้เรียนตามเกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนดไว้จะช่วยทำให้การสะท้อนต่อภาพของผลงานและคุณลักษณะของผู้เรียนที่เป็นจุดอ่อนและจุดแข็งของผู้เรียนมีความชัดเจนขึ้นมากกว่าการเขียนความคิดเห็นแบบลวกๆ บนชิ้นงานหรือความเห็นต่อคุณลักษณะของ

ผู้เรียนแบบกว้างๆ ซึ่งขาดร่องรอยพยานหลักฐานเชิงประจักษ์ในการประเมินเกณฑ์การให้คะแนนจึงช่วยปรับปรุงกระบวนการให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อการพัฒนาผลงานและคุณลักษณะของผู้เรียนได้ชัดเจนขึ้น

8. เกณฑ์การให้คะแนนช่วยลดข้อโต้แย้งจากผู้เรียนหรือผู้ปกครอง การประเมินการปฏิบัติงานหรือผลงานของผู้เรียนที่มีเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจน จะช่วยป้องกัน หรือลดข้อโต้แย้งของผู้เรียนหรือผู้ปกครองเกี่ยวกับเกรดหรือระดับผลการเรียน เช่น กรณีที่ผู้เรียนได้เกรด “C+” เขาอาจโต้แย้งว่า ทำไมเขาจึงไม่ได้เกรด “B-” เป็นต้น ครูก็สามารถอธิบายแนวทางการให้คะแนนผลงานตามเกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนดและแจ้งให้ทราบแล้ว โดยสามารถให้ความสนใจในการสนทนากับผู้เรียนที่มุ่งมั่น ให้เรียนควรปรับปรุงการปฏิบัติงานหรือผลงานให้มีคุณภาพดีขึ้นมากกว่าจะหาสิ่งมาโต้แย้งเกี่ยวกับเกรดที่ได้รับ เกณฑ์การให้คะแนนจึงเป็นเครื่องมือและหลักฐานสำคัญ ที่จะช่วยให้ครูอธิบายให้ผู้เรียนและผู้ปกครองได้เข้าใจที่มาของคะแนนในการตัดสินผลการเรียน ซึ่งจะช่วยป้องกันและปกป้องการทำ ผิดพลาดในกระบวนการประเมินของครูได้และเมื่อมีการประชุมผู้ปกครอง ครูอาจใช้เครื่องมือประเมินแบบนี้สื่อสารชี้แจงกับผู้ปกครองให้เข้าใจถึงแนวทางการเรียนรู้ การปฏิบัติงานและการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผู้ปกครองเข้าใจแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาบุตรหลานของตนให้ประสบความสำเร็จในการเรียน

9. เกณฑ์การให้คะแนนช่วยปรับปรุงการให้ข้อมูลป้อนกลับสู่คณาจารย์และคณะวิชาถ้าจากผลการประเมินสะท้อนว่า มีจำนวนผู้เรียนที่ไม่สามารถแสดงออกถึงความรู้ความเข้าใจหรือมีทักษะเฉพาะ เกณฑ์การให้คะแนนทำให้ครูมีความสนใจต่อการปรับปรุงการให้ข้อมูลป้อนกลับสู่คณาจารย์และคณะวิชาความคงที่ของเกณฑ์การให้คะแนนสามารถช่วยเปลี่ยนแปลงแนวทางการปฏิบัติงานของผู้เรียนและการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูด้วย เช่น การปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อนำ ไปสู่การปรับปรุงทักษะการวิเคราะห์ของผู้เรียน

รุ่งศิริรินทร์ จันทรหอม (2006) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของรูบรีคไว้ดังนี้ คือ

1. ทำให้ครู ผู้ปกครองและผู้เรียนเข้าใจถึงความหมายของคะแนนที่สะท้อนถึงระดับความสามารถของผู้เรียน
2. ผู้เรียนรู้ตั้งแต่แรกถึงแนวทางและเกณฑ์ที่จะถูกประเมิน
3. ผู้เรียนสามารถพัฒนางานที่ได้รับมอบหมายโดยใช้ฐานของเกณฑ์และมาตรฐานที่ตั้งไว้

ราชบัณฑิตยสถาน (2555) โดยทั่วไปเกณฑ์การให้คะแนนแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) เกณฑ์การให้คะแนนแบบองค์รวม (holistic scoring rubrics) เป็นเกณฑ์การให้คะแนนคุณลักษณะหรือมิติของสิ่งที่ต้องการประเมินในภาพรวมโดยใช้มาตรฐานการให้คะแนนเดียวกัน ในทุกคุณลักษณะหรือทุกมิติของสิ่งที่ต้องการประเมิน และ 2) เกณฑ์การให้คะแนนแบบวิเคราะห์ (analytic scoring

rubrics) เป็นเกณฑ์การให้คะแนนที่แยกองค์ประกอบของคุณลักษณะหรือมิติของสิ่งที่ต้องการประเมิน แล้วนำ แต่ละส่วนหรือองค์ประกอบของคุณลักษณะมารวมกันเป็นคะแนนรวม

สรุปได้ว่า ประโยชน์ของเกณฑ์การให้คะแนน เป็นเครื่องมือที่สามารถใช้ได้ทั้งการสอนและการประเมินเราสามารถนำ rubric เพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงการปฏิบัติงานของนักเรียนได้ และช่วยให้ครูสามารถตั้งความคาดหวังกับ การปฏิบัติงานของนักเรียนได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังสามารถให้นักเรียนเห็นได้อย่างชัดเจนว่าทำอะไรจึงจะปฏิบัติงาน ได้ตามความคาดหวังที่ตั้งไว้เพื่อกำหนดแนวทางในการตัดสินใจอย่างยุติธรรมจะต้องมีความชัดเจนในเกณฑ์การให้คะแนนอย่างพอเพียง เกณฑ์การให้คะแนนช่วยลดข้อโต้แย้งจากผู้เรียนหรือผู้ปกครอง การประเมินการปฏิบัติงานหรือผลงานของผู้เรียนที่มีเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจน จะช่วยป้องกัน หรือลดข้อโต้แย้งของผู้เรียนหรือผู้ปกครองเกี่ยวกับเกรดหรือระดับผลการเรียน

3.5.3 ลักษณะของ Rubrics ที่ดี และ จุดประสงค์ของการสร้าง rubrics

Rubrics เป็นชุดคะแนนที่ใช้เป็นแนวทางสำหรับการประเมินผลงานของผู้เรียน ลักษณะที่ดีของ Rubrics มีดังนี้ (Walser Tamara M 2011)

1. มีความเกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมาย หรือ เป้าหมายทั่วไป (General goals) กล่าวคือ เกี่ยวข้องกับงานที่ทำ
2. จำแนกการปฏิบัติได้อย่างเที่ยงตรง (Performances validly)
3. ในแต่ละ Rubric จะไม่มีการรวมเกณฑ์การให้คะแนน
4. วิเคราะห์งานได้อย่างละเอียด
5. ภาษาที่ใช้อธิบายคุณลักษณะงาน จำแนกคุณภาพของงานได้ถูกต้อง
6. สามารถตัดสินงานได้ถูกต้อง
7. อธิบายอย่างชัดเจนในแต่ละระดับของคะแนน และ มีความแม่นยำตรงในการให้คะแนนในตัวของมันเอง
8. ตัดสินให้คะแนนจากผลงานที่ปฏิบัติ มากกว่ากระบวนการ รูปแบบเนื้อหา หรือ ความตั้งใจในการทำงาน

นอกจากนี้ (Walser Tamara M 2011) ได้นำเสนอ คุณลักษณะของ Rubrics ว่าต้องมีลักษณะ ดังนี้

1. คะแนนต้องมีลักษณะต่อเนื่อง (Continuous) กล่าวคือ ให้คะแนนเป็นจำนวนเต็ม เช่น ให้คะแนน เป็น 5 4 3 2 และ 1 คะแนนแต่ละคะแนน มีความห่างเท่ากัน

2. มีความสอดคล้องกัน (Parallel) คะแนนแต่ละระดับแสดงถึงคุณลักษณะของคุณภาพงาน

3. มีความเกี่ยวเนื่องกัน (Coherent) ในแต่ละระดับของการให้คะแนน

4. น้ำหนักการให้คะแนนในแต่ละระดับมีความเหมาะสม (Aptly weighted) มีเหตุผล (not arbitrary) น้ำหนักของคะแนนในแต่ละระดับสามารถอ้างอิงไปยังระดับอื่นๆ ได้

5. มีความเที่ยงตรง (Valid) คะแนนในแต่ละระดับ สอดคล้องถึงคุณภาพของการปฏิบัติ เป็นถึงคุณภาพของงาน ไม่ได้เน้นถึงปริมาณ แต่เป็นเกณฑ์ตามสภาพจริง (Authentic criteris)

6. เชื่อถือได้ (Reliable) กล่าวคือ มีความคงเส้นคงวาในการให้คะแนน ถึงแม้ใครจะเป็นผู้และ จะประเมินในช่วงเวลาใดก็ตาม

3.5.4 การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน

Chanprasert, Thepgoonhanimita et al. (2022) ได้กล่าวว่า กล่าวไว้ว่ารูปแบบของเกณฑ์การประเมินมี 2 แบบ ดังนี้

1. การให้คะแนนเป็นภาพรวม (Holistic Score) คือ การให้คะแนนโดยดูภาพรวมของชิ้นงานว่ามีความคิดรวบยอด การสื่อความหมาย กระบวนการที่ใช้และผลเป็นอย่างไร แล้วบรรยายคุณภาพของงานเป็นระดับ

2. การให้คะแนนเป็นรายองค์ประกอบ (Analytic Score) คือ การให้คะแนนโดยพิจารณา แต่ละองค์ประกอบของงาน และบรรยายคุณภาพของงานแต่ละองค์ประกอบเป็นระดับ

บุญเรียง ขจรศิลป์ (2543) กล่าวว่า การกำหนดเกณฑ์โดยภาพรวม (Holistic) โดยการอธิบายลักษณะคุณภาพของงานโดยจะมีคำอธิบายลักษณะของงานในแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจน เกณฑ์การประเมินในภาพรวมนี้เหมาะที่จะใช้ในการประเมินทักษะการเขียน สามารถที่จะตรวจสอบความต่อเนื่อง ความคิดสร้างสรรค์และความสละสลวยของภาษาที่เขียนได้

เกณฑ์การประเมินในภาพรวม (Holistic Rubric) คือ แนวทางการให้คะแนนโดยพิจารณาจากภาพรวมของชิ้นงาน โดยจะมีคำอธิบายลักษณะของงานในแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจน เกณฑ์การประเมินในภาพรวมนี้ เหมาะที่จะใช้ในการประเมินทักษะการเขียน สามารถที่จะตรวจสอบความต่อเนื่อง ความคิดสร้างสรรค์ และความสละสลวยของภาษาที่เขียนได้ ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 4 ตัวอย่างของเกณฑ์การประเมินภาพรวม (ทักษะการเขียน)

ระดับคะแนน	ลักษณะของงาน
3 (ดี)	เขียนได้ตรงประเด็นตามที่กำหนดไว้ มีการจัดระบบการเขียน เช่น มีคำนำ เนื้อหา และบทสรุปอย่างชัดเจน ภาษาที่ใช้เช่น ตัวสะกด และไวยากรณ์มีความถูกต้อง สมบูรณ์ ทำให้ผู้อ่าน เข้าใจง่าย มีแนวคิดที่น่าสนใจ ใช้ภาษาสละสลวย
2 (ผ่าน)	เขียนได้ตรงประเด็นตามที่กำหนดไว้ มีการจัดระบบการเขียน เช่น มีคำนำ เนื้อหา และบทสรุป ภาษาที่ใช้ทำให้ผู้อ่านเกิดความสับสน ใช้ศัพท์ที่เหมาะสม
1(ต้องปรับปรุง)	เขียนไม่ตรงประเด็น ไม่มีการจัดระบบการเขียน ภาษาที่ใช้ทำให้ผู้อ่านเกิดความสับสน ใช้ศัพท์ที่เหมาะสม
0	ไม่มีผลงาน

เกณฑ์การประเมินในภาพรวมส่วนใหญ่จะประกอบด้วย 3-6 ระดับ เกณฑ์การประเมิน 3 ระดับจะเป็นที่นิยมใช้กันมาก เนื่องจากการใช้เกณฑ์ 3 ระดับนั้นจะง่ายต่อการกำหนดรายละเอียด ซึ่งจะยึดเกณฑ์ ค่าเฉลี่ย สูงกว่าค่าเฉลี่ย และต่ำกว่าค่าเฉลี่ย นอกจากง่ายต่อการกำหนดค่าแล้วยังง่ายต่อการตรวจให้คะแนนอีกด้วย เนื่องจากความแตกต่างระหว่างระดับของเกณฑ์ทั้ง 3 ระดับนั้นจะแตกต่างกันอย่างชัดเจน แต่ถ้าใช้ 5 หรือ 6 ระดับความแตกต่างระหว่างระดับจะต่างกันเพียงเล็กน้อย ซึ่งทำให้ยากต่อการตรวจคะแนนถ้าต้องการใช้เกณฑ์ 5 หรือ 6 ระดับ วิธีการที่จะช่วยในการกำหนดเกณฑ์ง่ายขึ้น ผู้สอนอาจจะสุ่มตัวอย่างงานของนักเรียนมาตรวจแล้วแยกเป็น 3 กอง เป็นงานที่มีคุณภาพดีปานกลาง และไม่ดี แล้วตรวจสอบลักษณะที่เป็นตัวแยกระหว่างงานที่มีคุณภาพไม่ดี ลักษณะเหล่านี้จะมาเป็นรายละเอียดของแต่ละระดับ (Bratcher and Ryan 2003) แบบแยกส่วน (Analytic Rubric) คือแนวทางการให้คะแนนโดยพิจารณาจากแต่ละส่วนของงาน ซึ่งแต่ละส่วนจะต้องกำหนดแนวทางการให้คะแนนโดยมีคำนิยามหรือคำอธิบายลักษณะของงานในส่วนนั้นๆ ในแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจน

สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ (กระทรวงศึกษาธิการ 2544) ได้กล่าวถึง เกณฑ์การให้คะแนน เป็นการระบุคุณภาพของงานหรือการกระทำที่ครูต้องการให้นักเรียนกระทำหรือตอบสนอง การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนจะช่วยให้สิ่งที่คาดหวังและมาตรฐานของงานชัดเจนยิ่งขึ้น

และเกณฑ์ยังช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองเมื่อทราบเกณฑ์ที่ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนด การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนมีวิธีการ 2 แบบ คือ

1. การกำหนดเกณฑ์โดยภาพรวม (Holistic Score) เป็นการให้คะแนน โดยพิจารณาผลงานของผู้เรียนในภาพรวมว่ามีคุณภาพสอดคล้องกับเกณฑ์ในระดับใดและมีคะแนนเดียวสำหรับงานนั้น ซึ่งจะมีคำอธิบายคุณภาพของงานประกอบการให้คะแนนและตัดสินคะแนนต่างๆ ได้ด้วย เช่น การประเมินการแปรผันอย่างถูกวิธีจะได้ระดับคะแนนออกมาเป็นระดับคะแนนเดียวเช่น ถูกต้องดี พอใช้ หรือยังต้องปรับปรุง

2. การกำหนดเกณฑ์โดยจำแนกสิ่งที่ประเมินออกเป็นประเด็นย่อย (Analytic Score) เป็นการให้คะแนนเป็นส่วน ๆ โดยระบุรายละเอียดออกเป็นประเด็นย่อย ๆ และแต่ละประเด็นมีคุณภาพอย่างไร เช่น การประเมินการเขียน จะแบ่งเป็นด้าน จำนวนภาษา ความคิดสร้างสรรค์ การเขียนถูกหลักไวยากรณ์ หรือ การประเมินการแปรผันอย่างถูกวิธี จะจำแนกประเด็นการประเมินออกเป็นวิธีการแปรผัน ความสะอาดของฟัน และลักษณะนิสัยได้แก่ การใช้น้ำ การใช้ยาสีฟัน เป็นต้น

3.5.5 การสร้างเกณฑ์การให้คะแนน

แนวทางในการให้คะแนนนั้นถือว่าเป็นสิ่งสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะจะทำให้การประเมินครอบคลุม พร้อมทั้งการให้คะแนนมีความยุติธรรม การสร้างเกณฑ์การให้คะแนนจึงควรพิจารณา ดังนี้ (Mc Millan JH 2001)

1. ต้องแน่ใจว่าเกณฑ์การให้คะแนน ได้เน้นประเด็นที่สำคัญของงาน (Be sure the criteria focus on important aspects of the performance)
2. มีความสอดคล้องระหว่างระดับคะแนน กับ จุดมุ่งหมายของการประเมิน (Match the type of rating with the purpose of assessment ถ้าจุดมุ่งหมายของการประเมินกว้างและต้องใช้การตัดสินทุกๆส่วนของชิ้นงานควรจะใช้การประเมินแบบภาพรวม (Holistic Scale) แต่ถ้าการประเมินต้องการสะท้อนกลับให้เห็นความแตกต่างของประเด็นต่าง ๆ ของงาน ควรใช้ การประเมินแบบแยกเป็นรายด้าน (Analytical)
3. ข้อความที่ใช้อธิบายในแต่ละระดับคะแนน ต้องเป็นข้อความที่สามารถประเมินหรือสังเกต ได้ (The descriptions of the criteria should be directly observable)
4. ควรให้นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เชี่ยวชาญ ได้ร่วมกันสร้างเกณฑ์ (The criteria should be written so that students, parents, and others understand them) การ

เปิด โอกาสให้นักเรียนได้ร่วมสร้างเกณฑ์ การปฏิบัติงานนั้น ๆ จะเป็นการกระตุ้นนักเรียนให้สนใจที่จะทำงาน และจะทำให้ให้นักเรียนนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานนั้น ๆ

5. คุณลักษณะ หรือ สิ่งที่จะวัดควรมีนิยามให้ชัดเจน (The characteristics and traits used in the scale should be clearly and specifically defined)

6. แสดงขั้นตอน หรือ ลำดับขั้น ที่เหมาะสมของคะแนนในแต่ละระดับ เพื่อให้เกิดความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด (Take an appropriate to minimize scoring error) เช่น หลีกเลี่ยงการให้คะแนนที่สูงเกินไป (Generosity error) การ ให้คะแนนต่ำเกินไป (Severity error) การ ให้คะแนนส่วนใหญ่อยู่ตรงกลาง (Central tendency error) และการให้คะแนนที่เกิดจากความพึงพอใจเป็นการส่วนตัวของครูที่มีต่อนักเรียนคนนั้น ๆ (Halo effect)

7. ระบบของการให้คะแนนต้องมีความเป็นไปได้ (The scoring system needs to be feasible) กล่าวคือ การให้คะแนนนิยมแบ่งระดับคะแนนเป็น 3 - 8 ระดับ ดังนั้น ในแต่ละระดับคะแนนต้องมีความชัดเจน และแยกจากกันได้

กมลวรรณ ตั้งชนกานนท์ (2557)การกำหนดระดับคะแนนใน rubrics ส่วนใหญ่จะมีตั้งแต่ 3 - 8 ระดับ ขึ้นอยู่กับลักษณะของงานและความต้องการของครูว่าจะพิจารณางานละเอียดมากน้อยเพียงใด การให้ระดับคะแนน 3 ระดับ คือ สูง-ปานกลาง-ต่ำ เป็นการง่ายในการอธิบายคุณลักษณะและง่ายต่อการตัดสินใจ แต่บางคน ชอบใช้ 4 ระดับเพราะสัมพันธ์กับการให้ grade คือ 1, 2, 3 และ 4 จะเลือกใช้อย่างไร ขึ้นอยู่กับความต้องการของครูและนักเรียนที่จะตกลงร่วมกัน ในการกำหนดระดับคะแนน เมื่อครูและนักเรียนมีความเข้าใจ และมีทักษะแล้วค่อยเพิ่มเป็น 5 หรือ 6 ระดับ

จากที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า การสร้างเกณฑ์การให้คะแนน ต้องคำนึงถึงงานที่ให้อาศัยมีความสำคัญ มีความสอดคล้องระหว่างคะแนนกับจุดมุ่งหมายการประเมิน เกณฑ์ที่สร้างต้องเป็นรูปธรรม มีความชัดเจน เหมาะสมกับระดับชั้น และควรให้นักเรียนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการสร้างเกณฑ์การประเมินด้วย

3.5.6 ขั้นตอนการสร้างเกณฑ์การให้คะแนน

Brookhart (1999)ได้กล่าวว่า การสร้างเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูปธรรมมีการสรุปเป็นขั้นตอนการออกแบบรูปธรรมไว้ 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ตรวจสอบจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องใช้ในการทำงาน เป็นการจับคู่แนวทางการให้คะแนนกับจุดประสงค์และการชี้แนะตามความเป็นจริง

ขั้นที่ 2 ศึกษาและทำความเข้าใจทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติที่ต้องการประเมิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความหมายและองค์ประกอบของทักษะการปฏิบัติที่

ต้องการวัดให้ชัดเจน โดยอธิบายคุณลักษณะที่ต้องสังเกตเป็นพิเศษซึ่งผู้สอนต้องการเห็น (และที่ไม่ต้องการเห็น) ผู้เรียนแสดงออกในผลผลิตกระบวนการหรือการปฏิบัติ นั่นคืออธิบายคุณลักษณะทักษะหรือพฤติกรรมที่ผู้สอนต้องการเห็น รวมทั้งข้อผิดพลาดทั่ว ๆ ไปที่ไม่ต้องการให้เกิด

ขั้นที่ 3 ผู้ประเมินต้องกำหนดว่าสิ่งที่สำคัญและจำเป็นต้องประเมินตามจุดประสงค์ หรือผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้คืออะไร การประเมินทักษะการปฏิบัติ นั้น เน้นที่กระบวนการปฏิบัติงานหรือผลการปฏิบัติงาน หรือทั้งกระบวนการปฏิบัติงานและผลการปฏิบัติงาน

ขั้นที่ 4 หาวิธีการต่างๆ ที่จะอธิบายลักษณะการปฏิบัติที่สูงกว่าระดับค่าเฉลี่ย ระดับค่าเฉลี่ยและต่ำกว่าระดับค่าเฉลี่ย สำหรับแต่ละคุณลักษณะที่สังเกตจากขั้นที่ 3

ขั้นที่ 5 การให้คะแนนรูบรีคแบบองค์รวมเขียนคำบรรยายลักษณะงานที่ดี และงานที่ไม่ดีโดยรวมทุกเกณฑ์เข้าด้วยกันเป็นข้อเดียวส่วนรูบรีคแบบแยกองค์ประกอบเขียนคำบรรยายลักษณะงานที่ดีและงานที่ไม่ดีโดยแยกต่างหากแต่ละเกณฑ์

ขั้นที่ 6 การให้คะแนนรูบรีคแบบองค์รวมจะเขียนรายละเอียดการปฏิบัติที่อยู่ในระหว่างกลางของระดับสูงกว่าค่าเฉลี่ย ระดับค่าเฉลี่ยและระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ย เพื่อให้รูบรีคสมบูรณ์ส่วนรูบรีคแบบแยกองค์ประกอบ เขียนรายละเอียดสำหรับการปฏิบัติที่อยู่ระหว่างกลางของทุกเกณฑ์ จากนั้นจึงกำหนดระดับคะแนนหรือระดับคุณภาพของลักษณะการปฏิบัติหรือผลการปฏิบัติในแต่ละมิติหรือองค์ประกอบที่ประเมิน ซึ่งสามารถกำหนดระดับคะแนนในลักษณะเชิงปริมาณหรือคุณภาพก็ได้ ตัวอย่างเช่น ให้เชิงปริมาณอาจกำหนดเป็นระดับคะแนน 4 3 2 และ 1 ตามลำดับ ส่วนในเชิงคุณภาพอาจกำหนดเป็นระดับ ดีมาก ดี พอใช้ และปรับปรุงตามลำดับ โดยทั่วไปมักจะกำหนดให้จำนวนระดับคะแนนหรือระดับคุณภาพของลักษณะมีจำนวน 4 ถึง 6 ระดับ

ขั้นที่ 7 รวบรวมตัวอย่างผลงานของผู้เรียนซึ่งเป็นตัวแทนของแต่ละระดับ ซึ่งจะช่วยให้คะแนนของผู้สอนในอนาคต (ระดับคุณภาพละ 3 ตัวอย่างขึ้นไป) ในบริบทของขั้นเรียนควรนำร่างเกณฑ์การให้คะแนนที่พัฒนาขึ้นไปพิจารณาร่วมกันกับผู้เรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับความเข้าใจของผู้เรียนที่มีต่อร่างเกณฑ์การให้คะแนนที่พัฒนาขึ้น เนื่องจากความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับเกณฑ์การให้คะแนนและสิ่งที่คุณเรียนจะได้รับการประเมินเป็นสิ่งสำคัญในการนำเกณฑ์การให้คะแนนไปใช้ขั้นตอนนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนด้วย เนื่องจากการพิจารณาเกณฑ์การให้คะแนนจะช่วยให้คุณเรียนสามารถวิเคราะห์จุดเด่นและจุดด้อยของการปฏิบัติงานหรือผลงานในด้านทักษะการปฏิบัติของตนเองได้ดียิ่งขึ้น ทบทวนรูบรีคที่ทำแล้ว โดยนำข้อมูลย้อนกลับที่ได้จากผู้เรียนในขั้นที่ 5-7 ไปพิจารณาและปรับร่างเกณฑ์การให้คะแนนก่อนนำไปใช้จริง

สำนักงานทดสอบทางการศึกษา (กรมวิชาการ 2546) ได้กล่าวว่า เนื่องจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เน้นการประเมินให้คำเนิการควบคู่กันไปในกิจกรรมการเรียน ดังนั้นการสร้างและพัฒนาเกณฑ์การให้คะแนนสามารถทำได้ดังนี้

1. เนื้อหา หน่วยการเรียนรู้หรือภาระงานที่กำหนดขึ้นนั้นตรงกับมาตรฐานการเรียนรู้ข้อใด
2. ประเด็นที่จะนำมาประเมินภาระงานนั้นสามารถบอกได้ว่าเป็นคุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ข้อใดบ้าง
3. จัดทำกรอบการประเมินที่ครอบคลุมประเด็นที่จะนำมาประเมิน
4. อธิบายการแสดงออกถึงระดับความสามารถตามประเด็นที่กำหนดเป็นระดับๆ
5. ทดลองหาความชัดเจนของเกณฑ์โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาและให้ผู้เรียน ได้ทำความเข้าใจ
6. หลังจากนำเกณฑ์ไปใช้ประเมินผู้เรียนแล้วให้หาข้อคือ ข้อควรปรับปรุงแก้ไขด้านต่างๆ เช่นความชัดเจน ความสะดวกในการนำไปใช้ ฯลฯ
7. ทบทวนและปรับปรุงเกณฑ์ที่ยังมีข้อบกพร่องหรือพัฒนาเกณฑ์อื่นๆให้ดียิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า การสร้างเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริกมีการสรุปเป็นขั้นตอนการออกแบบรูบริกไว้ 7 ขั้นตอน ขั้นที่ 1 ตรวจสอบจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องใช้ในการทำงาน เป็นการจับคู่แนวทางการให้คะแนนกับจุดประสงค์และการชี้แนะตามความเป็นจริง ขั้นที่ 2 ศึกษาและทำความเข้าใจทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติที่ต้องการประเมิน ขั้นที่ 3 ผู้ประเมินต้องกำหนดว่าสิ่งที่สำคัญและจำเป็นต้องประเมินตามจุดประสงค์ หรือผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้คืออะไรขั้นที่ 4 หาวิธีการต่างๆ ที่จะอธิบายลักษณะการปฏิบัติที่สูงกว่าระดับค่าเฉลี่ย ขั้นที่ 5 การให้คะแนนรูบริกแบบองค์รวมเขียนคำบรรยายลักษณะงานที่ดี ขั้นที่ 6 การให้คะแนนรูบริกแบบองค์รวมจะเขียนรายละเอียดการปฏิบัติที่อยู่ในระหว่างกลางของระดับสูงกว่าค่าเฉลี่ย ขั้นที่ 7 รวบรวมตัวอย่างผลงานของผู้เรียนซึ่งเป็นตัวแทนของแต่ละระดับ

3.5.7 การเขียน Rubrics

สมศักดิ์ ภูวิภาดารรรณ (2544)ได้กล่าวว่า ในการเขียน Rubrics จะเป็นแบบการประเมินภาพรวม หรือ ประเมินแยกเป็นด้านๆ ขึ้นอยู่กับความถนัดของครู โดยให้ยึดตามแนวทางคุณลักษณะที่ดีของ Rubrics ดังที่กล่าวมาแล้ว เทคนิคการเขียน Rubrics อาจจะเริ่มจากด้านดีที่สุดกับ ด้านที่แย่ที่สุด ให้ตรงข้ามกันก่อน เพื่อง่ายต่อการเขียนในระดับอื่น ๆ หรือ อาจจะเขียนด้านดีที่สุดก่อน (เขียนเหมือนกับแบบประเมินภาพรวม)แล้วระบุด้านลบ หรือ ด้านไม่ดี ในระดับคะแนนที่ต่ำ ลงมา หรือ อาจจะเขียนด้านแย่ที่สุดก่อน เป็นด้านลบทั้งหมด ซึ่งเป็น คะแนนต่ำสุด แล้วในระดับคะแนนที่สูงขึ้น ให้เพิ่มด้านบวกหรือด้านดีไป เรื่อย ๆ ในที่นี้ผู้เขียนขอเสนอแนวทางการเขียน Rubrics ดังนี้

1. การเขียนแบบประเมินภาพรวม

ให้อธิบายคุณลักษณะของงานในแต่ละระดับ โดยต้องให้ครอบคลุมคุณภาพในระดับนั้น แต่ต้องไม่ใช่สิ่งเพื่อฟัน เกินความเป็นจริง จนนักเรียนไม่สามารถที่จะปฏิบัติ ตัวอย่างการสร้างเกณฑ์การประเมินแบบภาพรวม

ตาราง 5 ตัวอย่างที่ 1 Rubrics แบบภาพรวมเพื่อประเมินการนำเสนอปากเปล่า

ระดับ	คำอธิบาย
5 ยอดเยี่ยม	นักเรียนอธิบายเรื่องที่ศึกษาได้มาอย่างชัดเจน พร้อมให้เหตุผลที่หนักแน่นชี้ให้เห็นความสำคัญของเรื่องที่ศึกษา มีข้อมูลที่เฉพาะเจาะจงสนับสนุนข้อสรุปการนำเสนอ มีความต่อเนื่อง มีการสบสายตาผู้ฟัง โดยตลอด มีการเตรียมการอย่างดีมีการจัดลำดับระบบระเบียบในการนำเสนออย่างดี มีความกระตือรือร้น มีการใช้สื่อในการนำเสนออย่างมีประสิทธิภาพ ตอบคำถามของผู้ฟังได้ชัดเจน ตรงประเด็น และเหมาะสม
4 ดีมาก	นักเรียนอธิบายเรื่องที่ศึกษาพร้อมให้เหตุผลที่ชี้ให้เห็นความสำคัญของเรื่องที่ศึกษามีข้อมูลเพียงพอที่สนับสนุนข้อสรุป การนำเสนอถูกต้อง มีการเตรียมการก่อนนำเสนอ และมีการจัดลำดับการนำเสนอ มีการใช้สื่อ และตอบคำถามผู้ฟังได้ชัดเจน
3 ดี	นักเรียนอธิบายเรื่องที่ศึกษามาพร้อมกล่าวถึงข้อสรุป แต่ข้อมูลสนับสนุนข้อสรุปไม่มากพอเหมือน กับ การนำเสนอถูกต้อง มีการเตรียมการก่อนนำเสนอและมีการจัดลำดับการนำเสนอ มีการใช้สื่อและตอบคำถามผู้ฟัง
2 พอใช้	นักเรียนอธิบายเรื่องที่ศึกษามาแต่ไม่ค่อยสมบูรณ์ ไม่มีการกล่าวข้อสรุป ลำดับการนำเสนอที่ทำให้เข้าใจได้ แต่มีข้อผิดพลาดบางจุด เตรียมการไม่ดี จัดระบบ ระเบียบไม่ดี มีการตอบคำถามได้บางคำถาม
1 ควรปรับปรุง	นักเรียนนำเสนอโดยไม่ได้เริ่มที่คำถามหรือความสำคัญ หัวข้อที่นำเสนอไม่ชัดเจน ควรและมีข้อสรุปที่ไม่เพียงพอ การนำเสนอเน้นย้ำต่อการติดตามฟัง ขาดการเตรียมตัวปรับปรุงหรือขาดการ จัดระบบระเบียบ มีการตอบคำถามเฉพาะบางคำถามหรือไม่ตอบ
0	ไม่มีการนำเสนอปากเปล่า

2. การเขียนแบบแยกเป็นประเด็นย่อย

การให้คะแนนแบบนี้จะดีกว่าแบบประเมินภาพรวม เพราะมีความเป็นปรนัยในการให้คะแนนมากขึ้น และในการตัดสินให้คะแนน ผู้ประเมินสามารถตัดสินใจได้ง่ายขึ้น โดยเทียบงานกับเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละระดับ ในแต่ละประเด็นการกำหนดระดับคะแนน อาจกำหนดให้แต่ละประเด็นมีน้ำหนักเท่ากันในทุกประเด็น หรือมีน้ำหนักแตกต่างกันในแต่ละประเด็นดังตัวอย่างต่อไปนี้

สิ่งที่จะประเมิน: สมุดภาพ

1. น้ำหนักประเด็นเท่ากัน

รูปเล่ม	: 1 ส่วน ระดับ 1-4 คะแนน (เต็ม 4)
เนื้อเรื่อง	: 1 ส่วน ระดับ 1-4 คะแนน (เต็ม 4)
ภาษา	: 1 ส่วน ระดับ 1-4 คะแนน (เต็ม 4)
ภาพประกอบ	: 1 ส่วน ระดับ 1-4 คะแนน (เต็ม 4)
คะแนนรวม	4 - 16 คะแนน

2. น้ำหนักประเด็นไม่เท่ากัน โดยนำน้ำหนักคูณกับระดับคะแนน

รูปเล่ม	: 1 ส่วน ระดับ 1-4 คะแนน (เต็ม 4)
เนื้อเรื่อง	: 3 ส่วน ระดับ 1-4 คะแนน (เต็ม 12)
ภาษา	: 2 ส่วน ระดับ 1-4 คะแนน (เต็ม 8)
ภาพประกอบ	: 2 ส่วน ระดับ 1-4 คะแนน (เต็ม 8)
คะแนนรวม	4 - 32 คะแนน

ตาราง 6 ตัวอย่างการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกเป็นประเด็นย่อย

ตัวอย่างที่ 1 แบบประเมินแฟ้มสะสมงาน

รายการประเมิน	คำอธิบายคุณภาพ				น้ำหนัก จุดเน้น
	ดีมาก 4	ดี 3	พอใช้ 2	ปรับปรุง 1	
1. อธิบายเหตุผลในการเลือกชิ้นงาน	แสดงออกถึงพัฒนาการและความก้าวหน้าในการเรียนรู้มากและสะท้อนเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้	แสดงออกถึงพัฒนาการและความก้าวหน้าในการเรียนรู้พอสมควรและสะท้อนเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้	แสดงออกถึงพัฒนาการและความก้าวหน้าในการเรียนรู้พอสมควรแต่ไม่สะท้อนเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้	แสดงออกถึงพัฒนาการและความก้าวหน้าในการเรียนรู้น้อยและไม่สะท้อนเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้	3

ตาราง 6 (ต่อ)

รายการ ประเมิน	คำอธิบายคุณภาพ				น้ำหนัก จุดเน้น
	ดีมาก 4	ดี 3	พอใช้ 2	ปรับปรุง 1	
2. ความ ครอบคลุม ของ เนื้อหา	ชิ้นงานครอบคลุม เนื้อหาของราย วิชามีความหลาก หลาย	ชิ้นงานครอบคลุม เนื้อหาของ รายวิชาแต่ไม่มี ความหลากหลาย	ชิ้นงานไม่ ครอบคลุม เนื้อหาของ รายวิชาแต่มี ความหลากหลาย	ชิ้นงานไม่ครอบคลุม เนื้อหาของรายวิชาและ ไม่มี ความหลากหลาย	3
3. การ จัดการ ระบบและ ความมี ระเบียบ เรียบร้อย	การจัดเรียง ส่วนประกอบ ของแฟ้มไว้ อย่างค่อนข้าง เป็นระบบ ครบถ้วนและมี ความเป็น ระเบียบเรียบร้อย อย่างดี	การจัดเรียง ส่วนประกอบ ของแฟ้มไว้ อย่างค่อนข้าง เป็นระบบและมี ความเป็นระเบียบ เรียบร้อย พอสมควร	การจัดเรียง ส่วนประกอบ ของแฟ้มไว้ ยังไม่เป็นระบบแต่ มีความเป็น ระเบียบเรียบร้อย พอสมควร	การจัดเรียง ส่วนประกอบ ของแฟ้มไว้ ไม่เป็นระบบและงาน ขาดความเรียบร้อย	3
3. การ จัดการ ระบบและ ความมี ระเบียบ เรียบร้อย	การจัดเรียง ส่วนประกอบ ของแฟ้มไว้ อย่างค่อนข้าง เป็นระบบ ครบถ้วนและมี ความเป็น ระเบียบเรียบร้อย อย่างดี	การจัดเรียง ส่วนประกอบ ของแฟ้มไว้ อย่างค่อนข้าง เป็นระบบและมี ความเป็นระเบียบ เรียบร้อย พอสมควร	การจัดเรียง ส่วนประกอบ ของแฟ้มไว้ ยังไม่เป็นระบบแต่ มีความเป็น ระเบียบเรียบร้อย พอสมควร	การจัดเรียง ส่วนประกอบ ของแฟ้มไว้ ไม่เป็นระบบและงาน ขาดความเรียบร้อย	2

ตาราง 6 (ต่อ)

4. ความชัดเจนและความสมบูรณ์ของแผ่นสรุปนักเรียน	แผ่นสรุปเขียนได้เข้าใจง่ายมี ความชัดเจน สมบูรณ์มาก ทั้งรูปแบบและสาระ	แผ่นสรุปเขียนได้เข้าใจง่ายมี ความชัดเจน พอสมควรทั้งรูปแบบและสาระ	แผ่นสรุปเขียนเข้าใจยาก ขาด ความชัดเจน สมบูรณ์บางประเด็น	แผ่นเขียนสรุปเข้าใจยาก	2
--	--	--	---	------------------------	---

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

คะแนน

ระดับคุณภาพ

ต่ำกว่า14

1 (ปรับปรุง)

15-24

2 (พอใช้)

25-34

3 (ดี)

35 ขึ้นไป

4 (ดีมาก)

3. เทคนิคการเขียนรายละเอียดการให้คะแนน

สำนักงานทดสอบทางการศึกษา (กรมวิชาการ 2546) ได้กล่าวถึงเทคนิค

การเขียนดังนี้

1. กำหนดรายละเอียดขั้นต่ำไว้ที่ระดับ 1 แล้วเพิ่มลักษณะที่สำคัญสูงขึ้นมาที่ละระดับ เช่น งานเขียนมีประเด็นการประเมิน คือ เนื้อหา การใช้ภาษาการกำหนดรายละเอียดถ้าแบ่งออกเป็น 4 ระดับ ควรกำหนดลักษณะย่อยที่สำคัญให้ได้ 4 ลักษณะ เช่น

เนื้อหา

1. สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง

2. ลำดับเนื้อหาชัดเจน

3. เรียงนำเสนอใจ

4. มีจินตนาการ

การใช้ภาษา

1. ผิดพลาดมากแต่พอสื่อความหมายได้

2. ถูกต้องส่วนมากและสื่อความหมายได้

3. ผิดพลาดน้อย เชื่อมโยงภาษาได้ดี

4. ถูกต้องเกือบทั้งหมด สละสลวย งดงาม

การกำหนดรายละเอียดแต่ละระดับ โดยนำลักษณะย่อยมาจัดลำดับความสำคัญมาเขียนบรรยายให้ชัดเจนจากความสำคัญที่ต่ำสุดและเพิ่มตัวแปรถัดไปแต่ละระดับ ดังนี้

เนื้อหา	ระดับ 1	เนื้อหาที่เขียนสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง
	ระดับ 2	เนื้อหาที่เขียนสอดคล้องกับเนื้อเรื่องและลำดับเรื่องได้
	ระดับ 3	เนื้อหาที่เขียนสอดคล้องกับเนื้อเรื่องและลำดับเรื่องได้
	ระดับ 4	เนื้อหาที่เขียนสอดคล้องกับเนื้อเรื่องและลำดับเรื่องได้
ชัดเจน ไม่วกวน	ระดับ 1	เนื้อหาที่เขียนสอดคล้องกับเนื้อเรื่องและลำดับเรื่องได้
	ระดับ 2	เนื้อหาที่เขียนสอดคล้องกับเนื้อเรื่องและลำดับเรื่องได้
	ระดับ 3	เนื้อหาที่เขียนสอดคล้องกับเนื้อเรื่องและลำดับเรื่องได้
	ระดับ 4	เนื้อหาที่เขียนสอดคล้องกับเนื้อเรื่องและลำดับเรื่องได้
ชัดเจน ไม่วกวน สอดแทรกสาระบางอย่างทำให้เรื่องน่าสนใจ	ระดับ 1	เนื้อหาที่เขียนสอดคล้องกับเนื้อเรื่องและลำดับเรื่องได้
	ระดับ 2	เนื้อหาที่เขียนสอดคล้องกับเนื้อเรื่องและลำดับเรื่องได้
	ระดับ 3	เนื้อหาที่เขียนสอดคล้องกับเนื้อเรื่องและลำดับเรื่องได้
	ระดับ 4	เนื้อหาที่เขียนสอดคล้องกับเนื้อเรื่องและลำดับเรื่องได้
ชัดเจน ไม่วกวน สอดแทรกสาระบางอย่างทำให้เรื่องน่าสนใจและอ่านแล้วเกิดจินตนาการ	ระดับ 1	เนื้อหาที่เขียนสอดคล้องกับเนื้อเรื่องและลำดับเรื่องได้
	ระดับ 2	เนื้อหาที่เขียนสอดคล้องกับเนื้อเรื่องและลำดับเรื่องได้
	ระดับ 3	เนื้อหาที่เขียนสอดคล้องกับเนื้อเรื่องและลำดับเรื่องได้
	ระดับ 4	เนื้อหาที่เขียนสอดคล้องกับเนื้อเรื่องและลำดับเรื่องได้

2. กำหนดลักษณะย่อยระดับต่ำสุดไว้ที่ระดับ 1 แล้วเพิ่มความถูกต้องสูงขึ้นมาทีละระดับ จากตัวอย่างในข้อ 1 สามารถนำเทคนิคมาเขียนในประเด็น การใช้ภาษา ดังนี้

การใช้ภาษา	ระดับ 1	ผิดพลาดมากแต่พอสื่อความหมายได้
	ระดับ 2	ถูกต้องส่วนมากและสื่อความหมายได้
	ระดับ 3	ผิดพลาดน้อย เชื่อมโยงภาษาได้ดี
	ระดับ 4	ถูกต้องเกือบทั้งหมด สละสลวย งดงาม

ในการเขียนรายละเอียดดังกล่าวข้างต้น แสดงเป็นเชิงคุณภาพแต่ลักษณะดังกล่าวนี้อาจเขียนเชิงปริมาณ ดังนี้

การใช้ภาษา	ระดับ 1	ภาษาผิดพลาดไม่เกิน 50% แต่พอสื่อความหมายได้
	ระดับ 2	ภาษาถูกต้อง 50%- 70% และสื่อความหมายได้
	ระดับ 3	ภาษาถูกต้อง 70%- 90% เชื่อมโยงภาษาได้ดี
	ระดับ 4	ภาษาถูกต้อง 90%- 100% เป็นภาษาที่สละสลวย งดงาม

การเขียนรายละเอียดการให้ระดับคะแนนในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ มีทั้งจุดเด่นและจุดด้อยของแต่ละแบบ สำหรับเชิงคุณภาพมีจุดเด่น คือ บางตัวแปรหรือบางลักษณะไม่สามารถบรรยายได้เป็นปริมาณ เช่น ตัวแปรที่เป็นคำคุณศัพท์ เช่น สวยงาม ดี สนุกสนาน เป็นต้น จุดด้อย คือ ในการแปลผลเชิงคุณภาพ เช่น คำว่า มาก น้อย เล็กน้อยเหล่านี้ผู้ประเมินจะเกิดความลำเอียง แสดงคุณภาพออกมาไม่เท่ากัน สำหรับจุดเด่นของเชิงปริมาณ เราสามารถนับเป็นแห่ง สัดส่วน ร้อยละได้ แต่ก็มีจุดด้อยคือ แต่ละแห่งจะมีน้ำหนักที่ผิดแตกต่างกัน เช่น ถ้าผิดเรื่องการสะกดคำ ผิดโดยทำให้ความหมายเปลี่ยน ย่อมมีข้อแตกต่างในเรื่องน้ำหนัก เป็นต้น ในการเขียนต้องพิจารณาถึงความเหมาะสม พยายามให้เป็นประโยชน์มากที่สุด

3.กำหนดตัวแปรย่อยที่มีน้ำหนักเท่ากันทุกตัว แล้วระบุตัวแปรที่หายไปเท่าไร ระดับคะแนนก็จะลดหลั่นตามลำดับ เช่น การทำรายงาน อาจมี ประเด็นของรูปแบบ เนื้อหา ภาษา ความสะอาดประณีต ในกรณีนี้จะยกตัวอย่างรูปแบบ ที่เป็นการเขียนรายละเอียดการให้คะแนนดังนี้

กำหนดลักษณะย่อยของรูปแบบ ดังนี้ ปก คำนำ สารบัญ การอ้างอิง บรรณานุกรม เห็นว่าตัวแปรย่อยของรูปแบบ มีอยู่ 5 ตัว วิธีเขียนอาจเขียนดังนี้

รูปแบบ ระดับ 4 มีครบ คือ ปก คำนำ สารบัญ การอ้างอิง บรรณานุกรม

ระดับ 3 ขาด 1 ลักษณะ

ระดับ 2 ขาด 2 ลักษณะ

ระดับ 1 ขาด 3 ลักษณะ

กล่าวโดยสรุปจะเห็นได้ว่า rubrics ทั้ง 2 รูปแบบ เป็นเสมือนเครื่องมือที่ช่วยในการให้คะแนนในเป็นการประกันคุณภาพของการประเมินด้วย อันนั้นการกำหนดเกณฑ์และระดับคุณภาพของเกณฑ์จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากเพื่อบ่งบอกความเที่ยงตรงของการประเมิน ซึ่งในที่สุดจะนำไปสู่การประเมินตนเอง(Self- evaluation)และการ ปรับปรุงตนเอง(Self-adjustment) และเทคนิคการเขียนรายละเอียดการให้คะแนน มีดังนี้ กำหนดรายละเอียดขั้นต่ำไว้ที่ระดับ 1 แล้วเพิ่มลักษณะที่สำคัญ สูงขึ้นมาทีละระดับ กำหนดลักษณะย่อยระดับต่ำสุดไว้ที่ระดับ 1 แล้วเพิ่มความถูกต้องสูงขึ้นมาทีละระดับ กำหนดตัวแปรย่อยที่มีน้ำหนักเท่ากันทุกตัว แล้วระบุตัวแปรที่หายไปเท่าไร ระดับคะแนนก็จะลดหลั่นตามลำดับ

3.5.8 ข้อดีของการประเมินโดยใช้ Rubrics

(สมศักดิ์ ภู่วิภาดาพรรณ 2544) ได้กล่าวถึง ข้อดีของการประเมินโดยใช้ Rubrics ดังนี้

1. ช่วยให้การคาดหวังของครูที่มีต่อผลงานของนักเรียนบรรลุผลสำเร็จ ได้ โดยนักเรียนเกิดความเข้าใจ และสามารถใช้ Rubrics ต่อการประเมินและพัฒนาชิ้นงานของตน
2. ช่วยให้เกิดความกระตือรือร้นยิ่งขึ้นว่าต้องการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ หรือพัฒนาการอะไรบ้าง
3. ช่วยให้นักเรียนสามารถระบุคุณลักษณะจากงานที่เป็นตัวอย่างได้ โดยใช้ Rubricsตรวจสอบ
4. ช่วยให้นักเรียนสามารถควบคุมตนเองในการปฏิบัติงานเพื่อไปสู่ความสำเร็จได้

5. เป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมการปฏิบัติงานต่างๆ ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

6. ช่วยให้บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครอง ผู้สนับสนุน ผู้พิเทศก์ ได้เกิดความเข้าใจเกณฑ์ในการตัดสินผลงานนักเรียนที่ครูใช้

7. ช่วยในการให้เหตุผลประกอบการให้เกรดนักเรียนได้

8. ช่วยเพิ่มคุณภาพผลงานของนักเรียน

กมลวรรณ ตั้งชนกานนท์ (2557) ได้กล่าวว่า เกณฑ์การให้คะแนนแบบนี้มีลักษณะละเอียดเหมาะสำหรับการประเมินทักษะที่มีรายละเอียดค่อนข้างมากหรือซับซ้อน หรือประเมินทักษะของผู้รับการประเมินในช่วงอายุมากขึ้น ช่วยแก้ไขการประเมินทักษะซึ่งมีลักษณะค่อนข้างเป็นอัตนัย (Subjectivity) ได้ ซึ่งจะช่วยให้เกิดความเที่ยงที่เพิ่มขึ้นในการให้คะแนนในบริบทการประเมินในชั้นเรียน เกณฑ์การให้คะแนนยังช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียนเข้าใจได้ตรงกันว่าทักษะการปฏิบัติที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับหรือได้มาตรฐานเป็นอย่างไร เป็นการกระตุ้นการเรียนรู้และการกำกับตนเองของผู้เรียนตลอดจนทำให้ผู้เรียนได้ทราบขอบเขตของสิ่งที่ผู้สอนจะประเมินทั้งการประเมินกระบวนการปฏิบัติงานและผลงานที่ได้จากทักษะการปฏิบัตินั้น ซึ่งเป็นการลดความวิตกกังวลของผู้เรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานนั้นๆ ได้

โชติกา ภาชีผล (2554) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของการนำวิธีการให้คะแนนแบบรูบริคไปใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้การประเมินศักยภาพของผู้เรียนโดยให้ลงมือปฏิบัตินั้น หรือการประเมินผลงานแต่ละชิ้นของผู้เรียนที่ได้ลงมือปฏิบัติมีความจำเป็นที่จะต้องประเมินคุณภาพของงานอย่างเป็นปรนัยโดยการสร้างเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริคเพื่อกำหนดแนวทางในการตัดสินอย่างยุติธรรมและปราศจากความลำเอียง การให้คะแนนแบบรูบริคต้องมีความชัดเจนในเกณฑ์การให้คะแนนเพื่อให้ผู้ประเมินต่างคนกันสามารถใช้รูบริคแบบเดียวกันประเมินชิ้นงานผู้เรียนชิ้นเดียวกันแล้วให้คะแนนได้ตรงกัน ระดับของความสอดคล้องในการให้คะแนนของผู้ประเมิน 2 คนที่ประเมินอย่างอิสระจากกันจะเรียกว่า ความเที่ยง (Reliability) ของการประเมิน การใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริคมีประโยชน์สำหรับผู้สอนและผู้เรียนหลายประการ (โชติกา ภาชีผล 2554) ดังต่อไปนี้

1. รูบริคเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพมากทั้งในการเรียนการสอนและการประเมิน ช่วยปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานหรือการแสดงออกของผู้เรียน ในขณะเดียวกันก็ช่วยควบคุมการปฏิบัติด้วย โดยผู้สอนต้องกำหนดความต้องการหรือความคาดหวังในผลงานผู้เรียนอย่างชัดเจนและแสดงให้ผู้เรียนทราบว่าทำให้ถึงความคาดหวังนั้นได้อย่างไร ซึ่งมักปรากฏว่าคุณภาพของผลงานและการเรียนรู้ของผู้เรียนพัฒนาขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ข้อได้เปรียบอีกอย่างที่มักพบเสมอในเรื่องการใช้งานรูบริค คือ การให้คำอธิบายที่ชัดเจนในเรื่องคุณภาพ เมื่อผู้เรียนมีข้อบกพร่องตามเกณฑ์ใด ผู้สอนจำเป็นต้องช่วยชี้แนะและบอกได้ว่าผู้สอนคาดหวังให้ผู้เรียนทำอะไร

2. รุบริคช่วยลดเวลาผู้สอนในการประเมินงานของผู้เรียน ผลงานที่ผ่านการประเมินโดยเจ้าของผลงานเองและโดยกลุ่มซึ่งยึดเกณฑ์หรือรุบริคเป็นหลักนั้น ทำให้ข้อบกพร่องมีน้อยมากเมื่อมาถึงมือผู้สอน หากมีสิ่งใดต้องปรับปรุงบอกกล่าวกัน ผู้สอนก็เพียงแต่วางประเด็นนั้นในรุบริคแทนที่จะต้องอธิบายกันยืดเยื้อ นอกจากรุบริคยังช่วยให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนมากขึ้นเกี่ยวกับจุดเด่นและสิ่งที่ต้องปรับปรุง

3. รุบริคช่วยให้ผู้เรียนตัดสินคุณภาพผลงานของตนเองและของคนอื่นๆ อย่างมีเหตุผลเมื่อใช้รุบริคเป็นแนวทางการประเมิน ผู้เรียนจะสามารถชี้แนะและแก้ปัญหาเกี่ยวกับผลงานของตนเองและผู้อื่นได้อย่างตรงจุด การฝึกซ้ำๆ เกี่ยวกับการประเมินผลงานกลุ่มและผลงานของตนเองทำให้ผู้เรียนเพิ่มความรับผิดชอบ เกี่ยวกับผลงานของตนมากขึ้น

4. รุบริคมีความยืดหยุ่น คือมีระดับคุณภาพตั้งแต่ดีเยี่ยมจนถึงต้องปรับปรุง ทำให้ผู้สอนนำไปใช้กับผู้เรียนที่ละความสามารถได้ คือนำไปใช้กับผู้เรียนที่เรียนเก่งจนถึงผู้เรียนที่เรียนอ่อนโดยใช้เกณฑ์สะท้อนผลงานของเขา

5. รุบริคใช้ง่ายและอธิบายง่าย ผู้เรียนจะรู้ชัดเจนว่าเขาเรียนรู้อะไรบ้าง ในปลายเปิด (เขาก็จะประเมินได้อย่างถูกต้อง ผู้ปกครองก็เกิดความกระตือรือร้น และรู้ชัดเจนว่าลูกหลานจะต้องทำอะไรเพื่อให้ประสบความสำเร็จนอกจากนี้การให้คะแนนแบบรุบริคมีข้อดีอยู่หลายประการ เช่น ผู้สอนสามารถเพิ่มคุณภาพการสอนได้โดยตรง โดยมีเป้าหมายจุดเน้นและความตั้งใจที่มีรายละเอียดเฉพาะเป็นตัวอย่างสำหรับผู้เรียนได้ ผู้เรียนมีแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนตามความคาดหวังของผู้สอน ผู้เรียนใช้การให้คะแนนแบบรุบริคเป็นเครื่องมือพัฒนาความสามารถของตน และผู้สอนสามารถนำรุบริคไปใช้ซ้ำได้อีกในกิจกรรมอื่นๆ ได้อีกด้วย

สรุปได้ว่า เกณฑ์การให้คะแนน นั้นต้องกำหนดเกณฑ์ให้ชัดเจน ซึ่งเกณฑ์ใน การให้คะแนนจะต้องมีระดับสเกลที่แน่นอน และมีการบรรยายถึงคุณลักษณะของการปฏิบัติตามระดับของสเกลนั้นๆ เนื่องจากระดับของเกณฑ์การวัดได้บอกถึงคุณ ลักษณะ ที่สำคัญ ให้แก่ ครูผู้ปกครอง และบุคคลอื่น ๆ ที่สนใจ ทำให้มีการเรียนรู้ว่านักเรียนทำอะไรได้บ้าง และรู้อะไรบ้าง และยังช่วยนักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย

ดังนั้นการกำหนดเกณฑ์การ ให้คะแนนที่ดีต้องคำนึงถึงงานที่ให้ทำ และมีความสอดคล้องระหว่างคะแนนกับจุดมุ่งหมายการประเมิน นอกจากนี้เกณฑ์ที่สร้างต้องเป็นรูปธรรม มีความชัดเจน เหมาะสมกับระดับชั้น เพื่อให้เกิดความยุติธรรม และปราศจากความลำเอียง

4. การหาประสิทธิภาพ E1/E2

การหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (E1/E2)

หมายถึง การหาประสิทธิภาพการพัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตัน โคตย ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 โดยหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ

80 ตัวแรก (E1) หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการที่เกิดจากการนำทักษะการอ่านตัวโน้ตไปใช้กับนักเรียน แล้วทำการวัดผลทักษะการอ่านตัวโน้ตระหว่างเรียน เป็นแบบทดสอบทักษะการอ่านตัวโน้ตแบบย่อย ทำแผนในแต่ละแผน โดยใช้คะแนนจากแบบประเมินทักษะการอ่านตัวโน้ต ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

80 ตัวหลัง (E2) หมายถึง ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ซึ่งคำนวณได้ทำการวัดผลทักษะการอ่านตัวโน้ตหลังเรียน เป็นแบบทดสอบทักษะการอ่านตัวโน้ต ทั้งหมด 2 เพลง แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยแล้วเทียบเป็นร้อยละกับคะแนนเต็ม ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

$$\text{สูตร } E_1 = \frac{\sum X}{\frac{N}{A}} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 $\sum X$ แทน คะแนนรวมระหว่างเรียนของผู้เรียนทุกคน
 N แทน จำนวนผู้เรียน
 A แทน คะแนนเต็มระหว่างเรียนทั้งหมด

$$\text{สูตร } E_2 = \frac{\sum F}{\frac{N}{B}} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
 $\sum F$ แทน คะแนนรวมของผลลัพธ์ของการประเมินหลังเรียน
 N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด
 B แทน คะแนนเต็มของการประเมินหลังเรียน

เกณฑ์ในการหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนจะนิยมตั้งเป็นตัวเลข 3 ลักษณะ คือ 80/80 85/85 และ 90/90 ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับธรรมชาติของวิชาและเนื้อหาที่นำมาสร้าง สื่อ นอกจากนี้ยังตั้งเป็นเกณฑ์เป็นค่าความคลาดเคลื่อนไว้เท่ากับร้อยละ 2.5 นั่นคือ ถ้าตั้งเกณฑ์ไว้ที่ 80/80 เมื่อคำนวณแล้ว ค่าที่ถือว่าใช้ได้ 78/78 เป็นต้น ประสิทธิภาพของสื่อจะมาจากผลลัพธ์ของ การคำนวณ E1 และ E2 เป็นตัวแรกและตัวหลังตามลำดับ ถ้าตัวเลขเข้าใกล้ 100 มากเท่าใดยิ่งถือว่า เป็นประสิทธิภาพมากขึ้นเท่านั้น

5. การหาดัชนีประสิทธิผล

บุญชม ศรีสะอาด (2553)กล่าวว่านอกจากผู้วิจัยจะคำนวณหา ประสิทธิภาพของสื่อการสอน หรือنواتกรรมทางการศึกษาแล้ว ควรจะหาค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index : E.I.) ของสื่อ หรือنواتกรรมทางการศึกษาด้วยจะเป็นค่าที่แสดงอัตราการ เรียนรู้ที่ก้าวหน้าขึ้นจากพื้นฐานความรู้ เดิมที่มีอยู่แล้ว หลังจากที่ผู้เรียนได้เรียนจากสื่อหรือนวัตกรรม หรือแผนการจัดการเรียนรู้นั้นๆ ซึ่ง คำนวณได้หลายสูตร แต่นิยมใช้เป็นวิธีการหาค่า E.I. ด้วยวิธีการ ของกูดแมน (Goodman) เฟรเซอร์ (Fletchers) และชไนเดอร์(Schneider) ดังนี้

$$\text{ดัชนีประสิทธิผล (E.I.)} = \frac{\text{ผลรวมของคะแนนทดสอบหลังเรียน} - \text{ผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}{(\text{จำนวนนักเรียน} \times \text{คะแนนเต็ม}) - \text{ผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}$$

ตัวอย่างการเสนอค่า E.I.

ผลการหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการพัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซลตาน โคคาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้ศึกษา ค้นคว้าได้ วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผล จากคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน

7. ความพึงพอใจ

8.1 ความหมายของความพึงพอใจ

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของความพึงพอใจ ไว้ดังนี้

พิสุทธา อาริราษฎร์ (2551)ได้ให้ความหมาย ความพึงพอใจไว้ว่า ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยเฉพาะความรู้สึกนั้นทำให้บุคคลเอาใจใส่ และอาจกระทำการบรรลุถึงความมุ่งหมายที่บุคคลมีต่อสิ่งนั้น ความพึงพอใจเป็นเรื่องของความรู้สึก ทศนคติ หรือระดับความชอบส่วนบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้น ว่าสามารถตอบสนองความต้องการหรือทำให้บรรลุจุดหมายนั้นๆ ได้มากน้อยเพียงใด

ศุภสิริ โสมาเกต (2551)ได้ให้ความหมาย ความพึงพอใจไว้ว่า หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด หรือเจตคติของบุคคลที่มีต่อการทำงาน หรือการปฏิบัติกิจกรรมในเชิงบวก ดังนั้น ความพึงพอใจในการเรียนจึงหมายถึง ความรู้สึกพอใจในการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนและต้องดำเนินกิจกรรมนั้นๆ จนบรรลุผลสำเร็จ

สันติ บุญภิรมย์ (2557) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด หรือเจตคติของบุคคลที่มีต่อการทำงานหรือการปฏิบัติกิจกรรมในเชิงบวก ดังนั้น ความพึงพอใจในการเรียนรู้จึงหมายถึง ความรู้สึกพอใจชอบใจในการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน และต้องการดำเนินกิจกรรมนั้นๆ จนบรรลุผลสำเร็จ

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด หรือเจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือการปฏิบัติกิจกรรมในเชิงบวกต่อการพัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคดาย

8.2 องค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ หรือเจตคติเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้การปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วงไปได้ดี ซึ่งอาจเป็นวัตถุหรือสถานการณ์ต่างๆซึ่งเป็นเครื่องโน้มน้าวจิตใจให้งานนั้นประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้

จุฑาพรรธ ผดุงชีวิต (2550)กล่าวว่า เจตคติมีองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่

1. องค์ประกอบด้านความรู้ (Cognitive Component) ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหา ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสิ่งนั้น
2. องค์ประกอบด้านความรู้หรืออารมณ์ (Affective Tendency -Component) ความรู้สึก ความไม่พอใจ ชอบไม่ชอบองค์ประกอบด้านความรู้หรืออารมณ์ (Affective Tendency Component) ความรู้สึก ความไม่พอใจ ชอบ ไม่ชอบ
3. องค์ประกอบด้านแนวโน้มการกระทำ (Action Tendency Component)

สรุปได้ว่า สิ่งกระตุ้นให้บุคคลเกิดความพึงพอใจมีทั้งที่เป็นวัตถุ และไม่เป็นวัตถุ สภาพที่ทางกายปรารถนาและสภาพทางสังคม

8.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

ในการทำกิจกรรมใดๆ ก็ตามผู้ปฏิบัติจะเกิดความพึงพอใจต่อกิจกรรมนั้นมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับสิ่งจูงใจในกิจกรรมที่มีอยู่ ได้มีการศึกษาได้เสนอแนะแนวคิดไว้ ดังนี้

Herzberg (1959)ได้ทำการศึกษาค้นคว้าทฤษฎีที่เป็นเหตุที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ เรียกว่า The Motivation Hygiene Theory ซึ่งสนับสนุนและขยายแนวความคิดของ ลำดับความต้องการของมนุษย์ ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน 2 ปัจจัย คือ

1. ปัจจัยกระตุ้น (Motivation Factor) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับการงานซึ่งเป็นผลก่อให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน เช่น ความสำเร็จของงาน การได้รับการยอมรับนับถือ ลักษณะของงาน ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน

2. ปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factor) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในการทำงาน และมีหน้าที่ทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจในการทำงาน เช่น เงินเดือน โอกาสที่จะก้าวหน้าในอนาคต สถานะทางอาชีพ สถานะในการทำงาน เป็นต้น

Maslow (1970) นักจิตวิทยาชาวอังกฤษ ได้เสนอทฤษฎีความต้องการตามลำดับ โดยมีสาระความต้องการตามลำดับโดยมีสาระสำคัญคือ มนุษย์จะมีความต้องการตลอดเวลา ไม่มีที่สิ้นสุดตราบดีที่ยังมีชีวิตอยู่และความต้องการของมนุษย์จะมีลักษณะเป็นลำดับขั้นจากต่ำไปหาสูงตามลำดับ โดยมนุษย์จะเกิดความต้องการในระดับต้นก่อน เมื่อความต้องการนั้นได้รับการตอบสนองจนเป็นที่พอใจแล้ว มนุษย์จะเกิดความต้องการในระดับที่สูงขึ้นมา ซึ่งความต้องการของมนุษย์จะเป็นตัวผลักดันให้มนุษย์ทำสิ่งต่าง ๆ ลงไปเพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการขึ้น มาสโลว์ (Maslow) ได้แบ่งความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 5 ลำดับขั้นคือ

1. ความต้องการทางกายภาพ (Physiological Needs) หมายถึง ความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ที่มนุษย์จะขาดไม่ได้ ได้แก่ ความต้องการด้านสรีระ ความต้องการด้านปัจจัย 4 ความต้องการทางเพศ เป็นต้น

2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) หมายถึง ความมั่นคงปลอดภัยทั้งทางด้านร่างกาย และความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การได้รับความปลอดภัยจาก สิ่งต่างๆ รอบด้าน

3. ความต้องการทางด้านสังคม (Social Needs) เป็นความต้องการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคมและการยอมรับในสังคม ความเป็นมิตรและความรักจากเพื่อน

4. ความต้องการการยกย่องนับถือยอมรับ (Esteem Needs) หมายถึง ความต้องการที่จะมีชื่อเสียงเกียรติยศ ได้รับการเคารพยกย่องในสังคม ต้องการให้ผู้อื่นยอมรับนับถือว่าเป็นคนมีค่า ยอมรับในความรู้ ความสามารถ

5. ความต้องการที่จะประจักษ์ในตัวเอง (Self-Actualization) หมายถึง ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จสมหวังในชีวิตที่อยากทำ อยากเป็นในสิ่งที่ตนหวังไว้ ฝันไว้ ได้ทำอะไรตามที่ ตนเองต้องการอยากทำ และมีความสุขกับสิ่งที่ตนเองต้องการทำ

ชวลิต ชูกำแหง (2553 : 120) ได้กล่าวถึงแนวคิดพื้นฐานของความพึงพอใจที่ต่างกัน 2 ลักษณะ ในการปฏิบัติงานที่ผู้บริหารหรือครูจะต้องคำนึงถึงในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนหรือผู้ปฏิบัติงานเกิดความพึงพอใจ คือ

1. ความพึงพอใจนำไปสู่การปฏิบัติงาน การตอบสนองผู้ปฏิบัติงานจนเกิดความพึงพอใจ จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพของงานที่สูงกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการตอบสนอง

2. ผลของการปฏิบัติงานนำไปสู่ความพึงพอใจ ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจและผลการปฏิบัติงานจะถูกเชื่อมโยงด้วยกิจกรรมอื่นๆ ผลการปฏิบัติงานที่ดีจะนำไปสู่ผลตอบแทนที่เหมาะสมในที่สุดนำไปสู่การตอบสนองความพึงพอใจ ผลการปฏิบัติงานย่อมได้รับการตอบสนองในรูปของรางวัล ซึ่งแบ่งออกเป็นผลตอบแทนภายใน (Intrinsic Rewards) และผลตอบแทนภายนอก (Extrinsic Rewards) โดยผ่านการรับรู้เกี่ยวกับความยุติธรรมของผลตอบแทน ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ปริมาณของผลตอบแทนที่ผู้ปฏิบัติงานได้รับ นั่นคือ ความพึงพอใจในงานของผู้ปฏิบัติงานจะถูกกำหนดความแตกต่างระหว่างผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจริง และการรับรู้เรื่องเกี่ยวกับความยุติธรรมของ ผลตอบแทนที่รับรู้แล้วความพึงพอใจย่อมเกิดขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้สรุปทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจตามแนวคิดของชวลิต ชูกำแหง ที่กล่าวว่า แนวคิดพื้นฐานของความพึงพอใจที่ต่างกัน 2 ลักษณะ คือ 1) ความพึงพอใจนำไปสู่การปฏิบัติงาน และ 2) ผลของการปฏิบัติงานนำไปสู่ความพึงพอใจ เพื่อนำไปออกแบบรายการคำถามของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน

8.4 การวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้

ชวลิต ชูกำแหง (2551)อธิบายถึงการวัดจิตพิสัย สามารถทำได้หลายวิธี ซึ่งวิธีที่นิยมทำในปัจจุบัน คือ

1) การสังเกต (Observation) สังเกตการณ์พูด การกระทำ การเขียนของนักเรียนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ครูต้องการวัด

2) การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นการพูดคุยกับนักเรียนในประเด็นที่ครูอยากรู้ ซึ่งอาจเป็นทัศนคติของนักเรียน เพื่อนำสิ่งที่นักเรียนพูดออกมาแปลความหมายเกี่ยวกับลักษณะจิตพิสัยของนักเรียน

3) การใช้แบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เป็นการสร้างเครื่องมือขึ้นมาเพื่อวัดทัศนคติ วัดความสนใจ วัดคุณธรรมจริยธรรม ถ้าเป็นการวัดทัศนคติ วัดความสนใจ จะมีรูปแบบการวัด 3 รูปแบบ คือ แบบของลิเคิร์ท แบบเธอร์สตัน และแบบของออสกูด

โยธิน ศันสนยุทธ์ (2553)ได้กล่าวว่า มาตราวัดความพึงพอใจ สามารถกระทำได้หลายวิธี ได้แก่

1) การใช้แบบสอบถาม โดยผู้สอบถามจะต้องออกแบบสอบถามเพื่อต้องการทราบความคิดเห็น ซึ่งสามารถทำได้ในลักษณะที่กำหนดคำตอบให้เลือกหรือตอบคำถามอิสระ คำถามดังกล่าวอาจถามความพึงพอใจในด้านต่างๆ

2) การสัมภาษณ์เป็นวิธีวัดความพึงพอใจทางตรงทางหนึ่ง ซึ่งต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่ดี จึงจะทำให้ข้อมูลที่เป็นจริงได้

3) การสังเกตเป็นวิธีการวัดความพึงพอใจ โดยสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมาย ไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูด กริยาท่าทาง วิธีนี้จะต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจัง การสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน

ไพศาล วรคำ (2559) กล่าวว่า แบบสอบถามเป็นเครื่องมือใช้ถามความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือใช้สอบถามพฤติกรรมการปฏิบัติ คุณลักษณะและบุคลิกภาพ โดยให้กลุ่มตัวอย่างเขียนตอบหรือเลือกคำตอบที่จัดไว้ให้

1) ประเภทของแบบสอบถาม

แบบสอบถามนั้นจำแนกได้หลายประเภทตามเกณฑ์ที่ใช้ในการจำแนก ซึ่งในวิจัยครั้งนี้จะนำเสนอประเภทของแบบทดสอบโดยการจำแนกตามลักษณะของมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ในการวัดที่นำมาใช้ในการสร้างแบบสอบถามมีหลายลักษณะ ส่วนใหญ่ตั้งชื่อตามผู้คิดมาตรานั้นขึ้นมา ลักษณะของมาตราประมาณค่าที่นิยมใช้ในแบบสอบถามมีดังนี้

(1) มาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Scales) ส่วนใหญ่จะใช้ถามความรู้สึกหรือเจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยให้ผู้ตอบเลือกระดับความรู้สึกจากมากไปหาน้อย เช่น “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” “เห็นด้วย” “ไม่แน่ใจ” “ไม่เห็นด้วย” และ “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง” โดยกำหนดคะแนนเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 สำหรับข้อความเชิงบวก (Positive Statements) เช่น อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีเกียรติ และกำหนดคะแนนเป็น 1, 2, 3, 4 และ 5 สำหรับข้อความเชิงลบ (Negative Statements) เช่น อาชีพครูเป็นอาชีพที่ด้อยค่า เป็นต้น การแปลผลให้รวมคะแนนทั้งหมดของแบบวัด ถ้ามีคะแนนสูงแสดงว่ามีเจตคติต่อสิ่งนั้นในทางบวกสูง

ข้อบกพร่องที่สำคัญของมาตรวัดของลิเคิร์ต คือ คะแนนที่ให้ซึ่งแท้จริงแล้วเป็นเพียงลำดับความคิดเห็น ไม่สามารถบอกได้ว่าอันดับความคิดเห็นที่ต่างกันมีระยะห่างกันเท่าใด เช่น “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ซึ่งมีคะแนนเป็น 5 กับ “เห็นด้วย” ที่มีคะแนนเป็น 4 สองระดับนี้มีคะแนนแตกต่างกันเป็น 1 แต่ระยะห่างนี้ไม่มีความหมายใดๆ ในเชิงปริมาณ ทราบเพียงแต่ว่า “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” นั้นมากกว่า “เห็นด้วย” เท่านั้น

(2) มาตรวัดของออสกู๊ด (Osgood Scales) หรือ สเกลความแตกต่างทางความหมาย (Semantic differential Scale) เป็นการใช้นำคำคุณศัพท์ (adjective) ที่มีความหมายตรงกันข้ามกันเป็นสองขั้ว (bipolar) วัดเจตคติ เช่น ดี-เลว มิตร-ศัตรู ฉลาด-โง่ เป็นต้น ซึ่งคำคุณศัพท์ที่ใช้จะแบ่งออกได้เป็น 3 มิติด้วยกัน คือ

- มิติประเมินค่า (Evaluation) เช่น ดี-เลว รัก-เกลียด ฉลาด-โง่ เป็นต้น

- | | |
|--------------------------------------|--|
| 4. ยอมรับให้เข้าทำงานในอาชีพเดียวกัน | ☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ |
| 5. ยอมรับเป็นคนชาติเดียวกัน | ☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ |
| 6. ยอมรับเป็นผู้ท้องเที่ยว | ☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ |
| 7. ไม่ยอมรับให้เข้ามาในประเทศเลย | ☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ |

เป้าหมายที่สำคัญของมาตรวัดของกัทท์แมน คือ พยายามกำหนดแบบแผน การตอบของ คะแนนรวมของผู้ตอบแต่ละคนว่า บุคคลที่ได้คะแนนรวมเท่ากัน มีแบบแผนการตอบอย่างไร ตั้งแต่ บุคคลที่มีคะแนนรวมต่ำสุดไปจนถึงที่มีคะแนนรวมสูงสุด ซึ่งคะแนนรวมที่ได้จะมีลักษณะเป็นคะแนน สะสม เช่น จากตัวอย่างระดับการยอมรับมีคะแนนสะสมสูงจะเท่ากับ 6 และต่ำสุดเท่ากับ 0 (เลือกตอบ “ใช่” ในข้อ 7) ผู้ตอบที่ได้ 1 คะแนนก็คือผู้ตอบ “ใช่” ในข้อ 6 ข้ออื่นจะตอบ “ไม่ใช่” ทั้งหมด ผู้ที่ได้ 2 คะแนนนอกจากตอบ “ใช่” ในข้อ 6 แล้วก็จะตอบ “ใช่” ในข้อ 5 หรือข้ออื่นอีก หนึ่งข้อ (ยกเว้นข้อ 7 ที่เป็นนิเสธ) ซึ่งก็จะเป็นแบบแผนการตอบของแต่ละคน แต่โดยทั่วไปแล้วคน ส่วนใหญ่ (ไม่ควรน้อยกว่าร้อยละ 90) จะมีแบบแผนการตอบที่เหมือนกัน ถ้าแบบแผนการตอบ แตกต่างกันมากกว่าร้อยละ 10 ควรมีการปรับปรุงหรือสร้างใหม่ ผู้ตอบที่ได้คะแนนสูงสุด 6 คะแนน ก็คือผู้ที่ยอมรับได้ทุกสถานภาพ ตั้งแต่ข้อ 1-6 เป็นต้น การสร้างแบบสอบถามลักษณะนี้จะรับประกัน ความเป็นมิติเดียวของแบบสอบถามได้

2) ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

ในการสร้างแบบสอบถามมีรายละเอียดของขั้นตอนในการสร้าง ดังต่อไปนี้

- (1) ระบุตัวแปรและกลุ่มประชากรที่จะศึกษา
- (2) กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปรที่ต้องการวัด
- (3) ระบุวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งต้องพิจารณาถึงธรรมชาติของตัวแปรที่ศึกษา ธรรมชาติของกลุ่มประชากรเป้าหมาย และทรัพยากรที่มีอยู่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- (4) เลือกรูปแบบของแบบสอบถามที่ต้องการ
- (5) ร่างคำถามที่ต้องการถาม โดยการวางโครงสร้างของแบบสอบถามคร่าวๆ ให้ครอบคลุมตามประเด็นที่ต้องการถาม เขียนข้อคำถามและเรียงลำดับคำถาม ก่อนหลังให้เหมาะสม
- (6) นำเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านจิตวิทยา ด้านการวัดและประเมินผลหรือด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เพื่อความมั่นใจในข้อคำถามว่าสามารถวัดตัวแปรที่ต้องการศึกษาได้ เว้นแต่ผู้วิจัยจะมีความเชี่ยวชาญในการสร้างเครื่องมืออยู่แล้ว

(7) ทดลองใช้แบบสอบถาม โดยอาจเริ่มการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในข้อคำถาม และเก็บข้อมูลอื่นๆ เพื่อปรับปรุงแบบสอบถามให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง หลังจากนั้นก็เขียนคำชี้แจงและนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ ประมาณ 30-50 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม และพิจารณาเวลาที่เหมาะสมในการตอบแบบสอบถาม โดยกลุ่มตัวอย่างที่ทดลองใช้เครื่องมือต้องเป็นคนละกลุ่มกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย แต่มีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน

(8) พิจารณาคัดเลือกหรือปรับปรุงแบบสอบถาม ในกรณีที่มีความเชื่อมั่นต่ำ โดยอาจมีการตัดข้อคำถามบางข้อ หรือเพิ่มข้อคำถามตามความเหมาะสม แต่ต้องคงข้อคำถามที่ครอบคลุมตามประเด็นที่ต้องการวัดหรือตัวแปรที่ต้องการศึกษา ปรับปรุงคำถามและกลุ่มตัวเลือกให้ชัดเจนเหมาะสม ปรับปรุงคำชี้แจง เขียนจุดมุ่งหมายของแบบสอบถาม ขอความร่วมมือในการตอบ ตลอดจนให้สัญญาต่างๆ ที่จะรักษาความลับของผู้ตอบ

(9) จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ มีจดหมายนำส่งและวิธีการส่งแบบสอบถามกลับคืน

3) เทคนิคการใช้แบบสอบถามให้มีประสิทธิภาพ

(1) จัดทำแบบสอบถามให้อยู่ในรูปแบบที่เหมาะสม ดูดีดึงดูดใจ ให้อยากตอบ

(2) ควรทดลองใช้แบบสอบถามกับกลุ่มที่อยู่ในกลุ่มประชากรเดียวกันกับกลุ่มตัวอย่างก่อนที่จะนำไปใช้จริง หากผู้ตอบประมาณ 5% ขึ้นไปตอบคำตอบที่เป็นกลาง เช่น ไม่แน่ใจ ไม่มีความเห็น อาจต้องปรับปรุงตัวคำถามใหม่ เพราะคำถามที่ใช้อาจมีความคลุมเครือหรือไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะค้นหาความจริงจากผู้ตอบ

(3) ควรถามประเด็นที่เกี่ยวข้องในการวิจัยก่อนข้อมูลส่วนตัว หากข้อมูลส่วนตัวนั้นไม่ใช่ประเด็น

(4) เวลาที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามไม่ควรเกิน 30 นาที เวลาที่เหมาะสมควรอยู่ระหว่าง 15-20 นาที ในการทดลองใช้ควรให้ผู้ตอบระบุเวลาเริ่มทำแบบสอบถามและเวลาที่ทำเสร็จด้วย เพื่อนำมากำหนดเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยต่อไป

(5) ภาษาที่ใช้แบบสอบถามต้องเหมาะสมกับวัยวุฒิของผู้ตอบ

(6) ถ้าแบบสอบถามมีรูปแบบการตอบหลายๆ รูปแบบในฉบับเดียวกัน ควรเลือกคำถามที่ใช้วิธีตอบเหมือนกันมาอยู่ด้วยกัน เพื่อง่ายและสะดวกในการตอบ

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโศลตาน โคคาย แบบมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Scales) เป็นข้อคำถามเชิงบวก 5 ระดับ

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

8.1 งานวิจัยในประเทศ

นิศาชล บังคม (2553) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านโสตทักษะตามแนวคิดของโคคาย สำหรับนักเรียนเปียโนระดับขั้นต้น วัดอุปพระสงค์ของการวิจัย เพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านโสตทักษะตามแนวคิดของโคคาย สำหรับนักเรียน เปียโนระดับขั้นต้น และศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการฟัง ด้านความรู้และมีเจตคติที่ดีจากการทดลอง ใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านโสตทักษะตามแนวคิดของโคคาย สำหรับนักเรียนเปียโนระดับ ขั้นต้น ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนเปียโนระดับขั้นต้น อายุ 7 - 12 ปี จำนวน 16 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัยประกอบด้วย 5 ชนิด คือ 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านโสตทักษะตามแนวคิด ของโคคาย สำหรับนักเรียนเปียโนระดับขั้นต้น 2) แบบทดสอบทักษะด้านการฟังก่อนและหลังการ ทดลอง 3) แบบทดสอบด้านความรู้ก่อนและหลังการทดลอง 4) แบบวัดเจตคติ และ 5) แบบสังเกต พฤติกรรมและวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลอง ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้าน โสตทักษะ ตามแนวคิดของโคคาย สำหรับนักเรียนเปียโนระดับขั้นต้น มี 7 หัวข้อ ได้แก่ 1) แนวคิด 2) จุดประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กิจกรรม 5) สื่อการเรียนการสอน 6) การวัดและประเมินผล และ 7) หมายเหตุ แผนการจัดกิจกรรมมุ่งเน้นพัฒนาทักษะการฟัง โดยเริ่มสอนจากการขับร้อง ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของทั้งสองกลุ่มในภาพรวม ด้านการฟัง และด้านความรู้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนทางด้านเจตคติพบว่ากลุ่มทดลองมีเจตคติสูงกว่ากลุ่มควบคุม และกลุ่ม ทดลองยังมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับสูง

วรรณวุฒิ วรรณารุณ (2553) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลของการใช้กิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของโคคายที่มีต่อทักษะทางดนตรีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอยะยง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัย พบว่า (1) นักเรียนมีทักษะทางดนตรีมากขึ้น หลังจากได้รับการใช้กิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของโคคาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) นักเรียนมีทักษะทางดนตรีมากขึ้น หลังจากได้รับการให้ข้อเสนอแนะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

.05 (3) นักเรียนที่ได้รับการใช้กิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของโคดาไล มีทักษะทางดนตรีมากขึ้นกว่านักเรียนที่ได้รับการให้ข้อสนเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์ (2557a) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาเพื่อสร้างชุดการสอน คีย์บอร์ดเบื้องต้นโดยใช้วิธีการของโคดาไล ผลการวิจัย พบว่า วิธีการสอนดนตรีในระบบโคดาไล สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับวิธีการสอนปฏิบัติเครื่องดนตรีในระดับพื้นฐานได้ดียังยิ่ง สามารถสอนผู้เรียนให้เข้าใจ สัญลักษณ์ทางดนตรีและการอ่านโน้ตเรื่องจังหวะ ระดับเสียง ประโยคเพลง สามารถสร้างเป็นบทเพลง ฝึกหัดขึ้นมาใหม่ได้ไม่สิ้นสุด และสามารถเติมเต็มแนวคิดทางดนตรีได้ตามแต่ที่ผู้เขียนแบบเรียนต้องการ เช่น การสร้างวรรณคดีดนตรีอย่างง่าย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสุขสนุกสนาน และอยากเรียนรู้เหล่านี้รวมถึงจิตวิทยาการสอนดนตรีอันเป็นมรดกทางการสอนดนตรีศึกษาที่โคดาไลได้วางรากฐาน ซึ่งมีประโยชน์อย่างยิ่ง ต่อการนำไปพัฒนาการเรียนดนตรีต่อไป

มาริยา ปันณะกิจการ (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรม การเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคดาไลสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ผลการวิจัย พบว่า 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคดาไล มี 7 หัวข้อ โดยเน้นพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตจากการร้อง และการใช้หลักการสอนผู้ใหญ่ทำให้การสอน ดนตรีมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับลักษณะการเรียนรู้และความต้องการของผู้เรียน 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน คือ กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวม สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านโน้ตและความรู้ความเข้าใจ สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ด้านเจตคติซึ่งแบ่งเป็นค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินความพึงพอใจและค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกรเรียนพบว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านเจตคติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและมีความพึงพอใจหลังการเรียนการสอนอยู่ใน ระดับมาก สำหรับด้านพฤติกรรมกรเรียน พบว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรม การเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับสูง

สุธาสนิ ธีระพันธ์ (2558) ได้ศึกษาค้นคว้าการศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนขับร้องของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่ใช้วิธีสอนซึ่งปรับปรุงจากวิธีสอนดนตรีแบบโคดาไล กับกลุ่มที่ใช้วิธีสอนปกติ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 50 จังหวัดขอนแก่น กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 50 จังหวัด ขอนแก่น จำนวน 46 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยแบ่งออกเป็น 2

กลุ่มคือ กลุ่มควบคุม 23 คน และกลุ่มทดลอง 23 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เอกสารประกอบ การเรียนการสอนซึ่งปรับปรุงจากวิธีสอนดนตรีแบบโคตายและเอกสาร ประกอบการเรียนการสอนปกติระยะเวลาในการสอนแบบละ 8 ชั่วโมง (2 ชั่วโมง/สัปดาห์) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชนิดปรนัย จำนวน 30 ข้อ และแบบวัดเจตคติ ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบ การเรียนการสอนซึ่งปรับปรุง จากวิธีสอนดนตรีของโคตาย วิชาขับร้องชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ย โดยรวมหลังเรียน ด้านเจตคติ ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยเอกสารประกอบการเรียนการสอนปกติ แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญที่ระดับ.05 (2) นักเรียนที่เรียนด้วยนักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบ การเรียนการสอน ซึ่งปรับปรุงจากวิธีสอนดนตรีของโคตายมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วย เอกสารประกอบการเรียนการสอนปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประกอบแบบฝึกทักษะเรื่องการเป่าขลุ่ยรีคอร์เดอร์ มีความพึงพอใจเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

จิระพงษ์ ปะกาโส (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการเป่าขลุ่ยรีคอร์เดอร์ตามทฤษฎีของโซลตาน โคตาย ผลการวิจัย พบว่า 1.) กิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการเป่าขลุ่ยรีคอร์เดอร์ตามทฤษฎีของโคตาย โดยมีแบ่งเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 5 แผน ประกอบด้วยสาระสำคัญ ตัวชี้วัด จุดประสงค์ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้และบันทึกหลังการจัดการเรียนรู้ ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้หลังผู้เรียน เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง การเป่าขลุ่ยรีคอร์เดอร์ตามทฤษฎีของโคตาย ทำให้ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้เรื่อง การเป่าขลุ่ยรีคอร์เดอร์สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการเป่าขลุ่ยรีคอร์เดอร์ตามทฤษฎีของโคตาย ทำให้ ผู้เรียนมีความเข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน และผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ใน เรื่องการเป่าขลุ่ยรีคอร์เดอร์ จนทำให้มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้เรื่อง การเป่าขลุ่ยรีคอร์เดอร์สูงขึ้น 2.) ทักษะการเรียนรู้ เรื่อง การเป่าขลุ่ยรีคอร์เดอร์หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง การเป่าขลุ่ยรีคอร์เดอร์ตามทฤษฎี ของโคตาส่งกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กิจกรรม การเรียนรู้เรื่องการเป่าขลุ่ยรีคอร์เดอร์ตามทฤษฎีของโคตาย ที่เน้นทางด้าน การอ่านโน้ต ร้องโน้ตและ ปฏิบัติทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางทักษะการเป่าขลุ่ยรีคอร์เดอร์ที่ดีขึ้น

8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Tsisserev (1993) ได้ทำการเปรียบเทียบ ระหว่างวิธีการสอนของ ดมิทรี คาบาเลฟสกี (Dmitry Kabalevsky) กับ คาร์ล ออร์ฟ (Carl Orff) และโซตาน โคดาย (Zoltan Kodaly) พบว่าวิธีการสอนของคาบาเลฟสกี มีจุดแข็งด้านวงประสานเสียง และความซาบซึ้งในดนตรี (Music Appreciation) แต่ขาดความสมบูรณ์ในเรื่องดนตรี การประสานเสียง 2 จังหวะ และการปฏิบัติเครื่องดนตรี เหมือนวิธีการของ คาร์ ออร์ฟ และโซตาน โคดาย ที่อยู่ในอเมริกาเหนือ

Beatty (1989) ได้ศึกษาผลการใช้กิจกรรมการสอนดนตรีตามทฤษฎี ของโคไดเพื่อพัฒนาทักษะทางดนตรีกับนักเรียนชั้นมัธยมปลายที่มีอายุตั้งแต่ 14 - 18 ปี โดยแบ่งเป็นกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลองพบว่านักเรียนมัธยมปลายกลุ่มทดลองมีทักษะทางดนตรีสูง กว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยทางสถิติ

Pinar (1994) ศึกษาผลการฝึกปฏิบัติเกมกิจกรรมดนตรีตามทฤษฎี ของโคไดของนักเรียนตามหลักสูตรระดับ 6 เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองกับ กลุ่มควบคุมพบว่า นักเรียนที่ฝึกปฏิบัติเกมตามทฤษฎีของโคไดมีความคิดสร้างสรรค์ สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้ฝึกปฏิบัติ

Mann (1991) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเรื่อง การสอนฟลูต และนำวิธีการร้องตามลำดับขั้นโดยใช้บทเพลงที่ไม่เคยเห็นมาก่อน และฝึกการฟังตามหลักการสอนของโคดาย ซึ่งเป็นการศึกษานำร่อง (Pilot Study) ซึ่งใช้ระยะเวลา 13 สัปดาห์ ประชากรคือ นักเรียนในระดับปริญญาตรี ที่ปฏิบัติเครื่องมือฟลูต ที่ฟอร์ท อูลิส คอลเลจ (Fort Lewis Colleg) ในเมืองดัวร์ังโก (Durango) รัฐโคโลราโด จำนวน 6 คน ซึ่งทุกคนจะต้องทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ในช่วงเวลา 11 สัปดาห์ นักเรียนจะต้องเรียนปฏิบัติสัปดาห์ละครั้ง ๆ ละ 50 นาที การรวมวงฟลูตสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ๆ ละ 1 ชั่วโมง พบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติทั้ง 3 ด้าน การปฏิบัติเครื่องดนตรีในการอ่านโน้ต ที่ไม่เคยเห็นมาก่อน การร้องโน้ตที่ไม่เคยเห็นมาก่อน และความเที่ยงตรงของระดับเสียง ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ แสดงให้เห็นว่า วิธีการสอนของโคดาย มีประโยชน์อย่างมาก ซึ่งช่วยในการพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตที่ไม่เคยเห็นมาก่อนของนักเรียนในระดับเบื้องต้นได้เป็นอย่างดี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซลตาน โคตาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพังงูวิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 5 จำนวน 3 ห้อง รวม 67 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพังงูวิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 5 จำนวน 33 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย ดังนี้

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ชุดฝึกทักษะตามแนวคิดของโซลตาน โคตาย จำนวนรูปแบบละ 5 แผน
2. ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซลตาน โคตาย จำนวน 5 ชุด
3. แบบทดสอบทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซลตาน โคตาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
4. แบบประเมินทักษะการอ่านตัวโน้ต เป็นแบบสังเกตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยอิงจากเกณฑ์ของ (บุญเรียง ขจรศิลป์ 2543) เป็นแบบรูบรีคสกออร์ โดยเกณฑ์การให้คะแนนตัดสินคุณภาพ 3 ระดับ

5. แบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซลตัน โคดาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3.3 การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. การสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.1 ผู้วิจัยจะดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยยึดจุดมุ่งหมาย หลักการ สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ กระบวนการวัดผลประเมินผล ตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คู่มือครู และแนวการจัดการเรียนรู้การสอนดนตรีตามแนวคิดของโซลตัน โคดาย

1.2 คัดเลือกบทเพลงที่มีความเหมาะสมกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยเลือก จากบทเพลงสั้น ๆ จำนวน 2 เพลง แล้วนำมาวิเคราะห์และเกณฑ์การพิจารณาบทเพลงของ (ณรุทธ์ สุทธจิตต์ 2018) ซึ่งมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

1.2.1 ลักษณะของทำนองเพลง ทำนองเพลงมีช่วงกว้างของทำนองประมาณ ด - ค หรืออาจต่ำกว่าหรือสูงกว่าเล็กน้อย แนวทำนองง่าย มีความไพเราะและเป็นบทเพลงสั้น ๆ

1.2.2 ลักษณะจังหวะ รูปแบบของจังหวะทำนองไม่ซับซ้อน อัตราจังหวะคงที่และง่าย จังหวะมีความเร็วปานกลาง ลักษณะของการจัดเนื้อร้องเป็นแบบเต็มทำนองไม่มีการเอื้อน

1.2.3 ศึกษาเอกสารและหนังสือที่เกี่ยวข้องกับวิธีการ หลักการแนวคิด หลักทฤษฎี และเทคนิคแนวคิดโซลตัน โคดาย แล้วสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับชุดฝึกการอ่านโน้ต ตามแนวคิดของโซลตัน โคดาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการเน้นทักษะการฟัง ทักษะการร้องเพลง ทักษะการอ่านโน้ต - ร้องโน้ต ในทุก ๆ แผนการสอน จำนวน 5 แผน

1.2.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเนื้อหา สาระสำคัญ และจุดประสงค์การเรียนรู้ ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามขอบข่ายเนื้อหาหน่วยการเรียนรู้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1.3 แบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 เรื่อง ดังนี้

ชุดที่ 1 ลักษณะของตัวโน้ตและจังหวะ

ชุดที่ 2 การอ่านระดับเสียงโน้ต

ชุดที่ 3 สัญลักษณ์ตัวหยุดและการร้อง

ชุดที่ 4 องค์ประกอบสร้างสรรค์บทเพลง

ชุดที่ 5 บทเพลงสำหรับการร้อง

1.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสาระการเรียนรู้ สาระสำคัญ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ และชั่วโมงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แล้วนำมาสร้างตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ดังตารางที่ 7

ตาราง 7 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสาระการเรียนรู้ สาระสำคัญ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ และชั่วโมงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

เรื่อง	ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
1. ลักษณะของตัวโน้ตและจังหวะ	ศ 2.1 ลักษณะตัวโน้ตดนตรีไทยดนตรีสากลและจังหวะ	การอ่านและเขียนตัวโน้ต เป็นทักษะพื้นฐานสำคัญในการฝึกขับร้องและบรรเลงเครื่องดนตรี	1. นักเรียนสามารถอธิบายจังหวะและประเภทของโน้ตสากลได้ (K) 2. นักเรียนสามารถจำแนกตัวโน้ตและจังหวะเพลงได้ (P) 3. นักเรียนมีความตระหนักถึงคุณค่าในจังหวะและร้องโน้ต (A)	2
2. การอ่านระดับเสียงโน้ต	ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าดนตรี	การอ่าน การเขียน และการร้องโน้ตเพลงไทยและสากลเริ่มต้นจากการอ่านเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี ตัวโน้ตค่าตัวโน้ต รวมไปถึงกฎเกณฑ์ประจำหลัก และตัวโน้ตบนบันไดเสียง	1. นักเรียนสามารถบอกระดับเสียงตัวโน้ตได้ (K) 2. นักเรียนสามารถอ่านโน้ตจากเครื่องดนตรีได้ (P) 3. นักเรียนใฝ่เรียนรู้และขยันหมั่นเพียร (A)	2

ตาราง 7 (ต่อ)

เรื่อง	ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
3. สัญลักษณ์ตัว หยุดและการ ร้อง	2.1 เข้าใจสัญลักษณ์ ตัวหยุดและแสดงการ ร้องออกทางดนตรี อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่า ดนตรี ถ่ายทอด ความรู้สึก ความคิด ต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และ ประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน	สัญลักษณ์ตัวหยุด และการร้อง โน้ตเพลงไทยและ สากลเริ่มต้นจาก การอ่าน เครื่องหมายและ สัญลักษณ์ทาง ดนตรี ตัวโน้ต ค่าตัวโน้ต ตัวหยุด หยุด การร้อง รวม ไปถึงกฎเกณฑ์ประจำ หลัก การเพิ่มอัตรา จังหวะมีหลาย	1. นักเรียนสามารถอธิบาย สัญลักษณ์ตัวหยุดและร้อง โน้ตได้(K) 2. นักเรียนนักเรียน สามารถร้องเพลงได้ (P) 3. นักเรียนใฝ่เรียนรู้และ ขยันหมั่นเพียร (A)	2
4 องค์ประกอบ สร้างสรรค์ บทเพลง	มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออก ทางดนตรีอย่าง สร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่า ดนตรี ถ่ายทอด ความรู้สึก ความคิด ต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และ ประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน	องค์ประกอบ สร้างสรรค์บทเพลง เป็นส่วนสำคัญใน การสื่ออารมณ์ของ บทเพลง ทำให้บท เพลงมีความไพเราะ น่าฟัง และความซ้ำ หรือความเร็วของ บทเพลงนั้น โดย ผู้ประพันธ์เพลง เป็นผู้กำหนดขึ้น	1. นักเรียนสามารถบอก องค์ประกอบสร้างสรรค์ บทเพลงดนตรีได้ (K) 2. นักเรียนสามารถ เปรียบเทียบอารมณ์จาก บทเพลงได้ (P) 3.นักเรียนใฝ่เรียนรู้และ ขยันหมั่นเพียร (A)	2

ตาราง 7 (ต่อ)

เรื่อง	ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
5. บทเพลง สำหรับ การร้อง	ศ 2.1 ร้องเพลงและ ใช้เครื่องดนตรี บรรเลงประกอบการ ร้องเพลงด้วยบท เพลงที่หลากหลาย รูปแบบ	การร้องเพลงหรือใช้ เครื่องดนตรีบรรเลง ประกอบการร้อง เพลงด้วยบทเพลงที่ หลากหลายรูปแบบ เป็นการแสดง ความสามารถทาง ดนตรีอีกวิธีหนึ่ง และบทเพลงที่ สามารถนำมาฝึกร้อง หรือบรรเลงดนตรี นั้นมีหลายรูปแบบ	1. นักเรียนสามารถอธิบาย เหตุผลในการเลือกบทเพลง สำหรับร้องหรือบรรเลง ดนตรีได้ (K) 2. นักเรียนบรรเลงดนตรี ด้วยความสนุกสนาน มั่นใจ และมีความสุข(P) 3. นักเรียนร้องเพลงตามที่ กำหนดได้ (A)	2

1.5 กำหนดรูปแบบการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีขั้นตอนดังนี้

1.5.1 มาตรฐานการเรียนรู้

1.5.2 ตัวชี้วัด

1.5.3 สาระสำคัญ

1.5.4 จุดประสงค์การเรียนรู้

1.5.5 กิจกรรมการเรียนรู้

1.5.6 สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1.5.7 การวัดและประเมินผล

1.5.8 เกณฑ์การวัดและประเมินผล

1.5.9 บันทึกหลังสอน

1.6 นำแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และชุดฝึกการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโช
ตาน โคตยา จำนวน 5 แผน เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง
เหมาะสมกับเนื้อหา สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการ
ประเมินผล

1.7 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้แก้ไขในเรื่องการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบที่ถูกต้อง การเขียนคำสำคัญ จุดประสงค์

1.8 จากนั้นผู้วิจัยทำการสร้างแบบประเมินคุณภาพความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพ ดังนี้ (คณาจารย์ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 2564)

- คะแนน 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด
- คะแนน 4 หมายถึง เหมาะสมมาก
- คะแนน 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง
- คะแนน 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย
- คะแนน 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

1.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้ และแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพและความถูกต้องเหมาะสม ประกอบการเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข ในประเด็นของเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเนื้อหาทักษะการอ่านตัวโน้ต จึงปรับปรุงแก้ไขให้ทันเวลาในการพัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ตเพิ่มขึ้นโดยลดเวลาบรรยายเนื้อหาลง เพื่อจะได้มีเวลาฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตเพิ่มมากขึ้น

1.10 นำแผนการจัดการเรียนรู้ และแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านเพื่อประเมินความสอดคล้องของแผนในด้าน สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และสื่อการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านประกอบด้วย

1.10.1 รศ. ดร.อัมรินทร์ พูลพุดธา ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาวิจัย

1.10.2 รศ. ดร.อัฐพล อินตะเสนา ตำแหน่ง ประธานหลักสูตร กศ.บ ภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

1.10.3 ผศ. ดร.สยาม จวงประโคน ตำแหน่ง รองคณบดีฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี

1.10.4 อาจารย์ ดร.สุธาสินี ถิระพันธ์ ตำแหน่ง อาจารย์ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี

1.10.5 อาจารย์เสกสิทธิ์ สังฆะมณี ครูตำแหน่ง วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบรป่าวิทยาการ ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี

1.11 นำแบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มาหาค่าเฉลี่ย โดยมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป ถือว่าเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ได้ ซึ่งเกณฑ์การประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถวัดตาม

ค่าเฉลี่ย	4.51 - 5.00	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 - 4.50	หมายถึง	เหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.50	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตด้วยมือตามระดับเสียงของโซลตาน โคดาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 อยู่ในระดับเหมาะสมมาก

1.10.1 นำชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคดาย มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้เสร็จสมบูรณ์ จากนั้นนำไปทดลอง (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพังงาวิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง ได้ค่าคุณภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ E_1/E_2 เท่ากับ 81.39/86.76

1.10.2 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามระดับเสียงตามทฤษฎีของโซลตาน โคดาย มาปรับปรุงแก้ไขให้เรียบร้อย และจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. แบบวัดทักษะการอ่านตัวโน้ต

การสร้างแบบวัดทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซลตาน โคดาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือกผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาวิธีสร้างและการหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซลตาน โคดาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบที่ดีและการหาคุณภาพแบบทดสอบของ (สมนึก ภัททิยธนี 2560)

2.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้วิชาดนตรีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เนื้อหาที่ใช้การวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ทักษะการอ่านตัวโน้ต

2.3 สร้างแบบวัดทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต

ตามแนวคิดของโซลตาน โคดาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ต้องการใช้จริง 30 ข้อ มีเกณฑ์การให้คะแนน คือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน ดังตาราง

ตาราง 8 แบบวัดทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซลตาน โคดาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สาระการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวนข้อสอบ	
		สร้าง	ต้องการจริง
ลักษณะของตัวโน้ตและจังหวะ	1. นักเรียนสามารถบอกลักษณะของตัวโน้ตได้ 2. นักเรียนสามารถอ่านโน้ตตามจังหวะที่กำหนดได้	8	6
การอ่านระดับเสียงโน้ต	1.นักเรียนสามารถบอกเสียงโน้ตได้ 2. นักเรียนสามารถ	8	6
สัญลักษณ์ตัวหยุดและการร้อง	1.นักเรียนสามารถร้องโน้ตได้ 2.นักเรียนสามารถบอกตำแหน่งโน้ตได้	8	6
องค์ประกอบสร้างสรรค์บทเพลง	1.นักเรียนสามารถบอกองค์ประกอบของดนตรีได้ 2.นักเรียนสามารถสร้างสรรค์บทเพลงได้	8	6
บทเพลง	1.นักเรียนสามารถเลือกบทเพลงได้ 2.นักเรียนสามารถร้องเพลงตามจังหวะได้	8	6

2.4 นำข้อสอบวัดทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซลตาน โคดาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่อ อาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบ ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้เป็นราย ข้อ

2.5 นำข้อสอบวัดทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซลตาน โคดาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พร้อมแบบประเมิน เสนอต่อ ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสมด้านภาษา (IOC) เกณฑ์การ พิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคุณลักษณะ จุดประสงค์การเรียนรู้เป็นรายข้อ โดยถือ เกณฑ์ความสอดคล้องตั้งแต่ตั้งแต่ .50 – 1.00 (สมนึก ภัททิยธนี 2560)

ให้ +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดได้ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

ให้ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดได้ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

ให้ -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นไม่ได้วัดตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

2.6 วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของข้อสอบกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ คัดเลือกข้อสอบที่มีค่า (IOC) ที่ผ่าน 0.50 ถึง 1.00 มีจำนวน 10 ข้อ และ 0.80 - 1.00 มีทั้งหมด 20 ข้อ และที่ไม่ผ่านเกณฑ์มีทั้งหมด 10 ข้อ พบว่าข้อสอบ ทั้ง 30 ข้อ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 – 1.00

2.7 นำข้อสอบวัดทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซลตาน โคดาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผ่านการพิจารณาจาก ผู้เชี่ยวชาญมาพิมพ์เป็นแบบทดสอบ แล้วนำไปทดลองสอบ (Try Out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่ม ตัวอย่าง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3 โรงเรียนพังงูวิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 5 ซึ่งเป็นนักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ทั้งสองรูปแบบ

2.8 หาคุณภาพของข้อสอบโดยการหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (B) โดยวิธี ของเบรนนาน (Brennan) ด้วยวิธีดัชนี B-Index (Brennan Index) (สมนึก ภัททิยธนี 2560) โดย เลือกข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 – 1.00 คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ ได้แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคดาย จำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (B) ตั้งแต่ 0.47 – 0.84

2.9 นำข้อสอบทั้ง 30 ข้อ ที่คัดเลือกไว้ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นทั้ง ฉบับโดยใช้สูตรของโลเวทท์ (Lovett) (สมนึก ภัททิยธนี 2560) ได้ค่าความเชื่อมั่น (r) เท่ากับ 0.95

2.10 จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับสมบูรณ์จำนวน 30 ข้อ ที่ผ่านการตรวจคุณภาพแล้วเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การสร้างแบบประเมินทักษะการอ่านตัวโน้ต เป็นแบบสังเกตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยยึดตามหลักเกณฑ์การประเมินโดยทั่วไปของกิจกรรมดนตรี ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

4.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ สาระดนตรี และศึกษาทฤษฎี หลักการและวิธีการสร้างเครื่องมือวัดผลทางการศึกษา

4.2 ศึกษาขอบเขตของเนื้อหา และมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด ให้ครอบคลุมเนื้อหาวิชา

4.3 สร้างแบบประเมินทักษะปฏิบัติโดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาณ โคตยา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นแบบรูบรีคสกอว์ ดังตาราง

ตาราง 9 เกณฑ์การประเมินทักษะการอ่านตัวโน้ต แบบรูบรีคสกอว์ โดยเกณฑ์ให้คะแนนคุณภาพ 3 ระดับ ที่ ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยอิงจากเกณฑ์ของ (บุญเรียง ขจรศิลป์ 2543)

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1
ความถูกต้อง ชื่อตัวโน้ต	บอกชื่อตัวโน้ต ได้ถูกต้อง และมีความต่อเนื่องจนจบ Scale	บอกชื่อตัวโน้ต ได้ถูกต้อง และมีความต่อเนื่องจนจบ Scale และขาดความต่อเนื่อง เป็นส่วนมาก	บอกชื่อตัวโน้ต ได้ถูกต้อง และมีความต่อเนื่องจนจบ Scale และขาด ความต่อเนื่องตลอดทั้งการ อ่านตัวโน้ต
บอกภาษามือ ของโซลตาณ โคตยา	ปฏิบัติภาษามือ ตัวโน้ตให้ สอดคล้องจนจบ Scale	ปฏิบัติภาษามือ สอดคล้องจน จบ Scale ไม่ครบทุกท่าและ ขาดความต่อเนื่องเป็น ส่วนมาก	ปฏิบัติภาษามือ ไม่สัมพันธ์ กันจนจบScaleและขาด ความต่อเนื่อง
ร้องชื่อตัวโน้ต ให้สัมพันธ์ กับท่ามือของ โซลตาณ โค ตยา	ปฏิบัติภาษามือ และร้อง ชื่อตัวโน้ตให้สอดคล้องจน จบ Scale	ปฏิบัติภาษามือ และร้องชื่อ ตัวโน้ตให้สอดคล้องจนจบ Scale ไม่ครบทุกท่าและขาด ความต่อเนื่องเป็นส่วนมาก	ปฏิบัติภาษามือ และร้อง ชื่อตัวโน้ตไม่สัมพันธ์กันจน จบ Scale และขาดความ ต่อเนื่อง

ตาราง 9 (ต่อ)

รายการ ประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1
มีความ พร้อมเพรียง	ปฏิบัติการร้องโน้ตให้ สัมพันธ์กับภาษามือคู่และ สมาชิกกลุ่มอย่างพร้อม เพรียงต่อเนื่องจนจบเพลง	ปฏิบัติการร้องโน้ตให้สัมพันธ์ กับภาษามือกับคู่ แต่สมาชิก ขาดความพร้อมเพรียง	ปฏิบัติการร้องโน้ตและ ภาษามือ ไม่สัมพันธ์กับคู่และสมาชิก กลุ่มขาดความพร้อมเพรียง ตลอดทั้งเพลง

คะแนนตัดสินระดับคุณภาพ

คะแนน

1-4

5-9

10 ขึ้นไป

ระดับคุณภาพ

1 (พอใช้)

2 (ดี)

3 (ดีมาก)

4.4 นำแบบประเมินทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคตาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบคุณภาพและความถูกต้องเหมาะสม ประกอบการเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข ในประเด็นของลำดับคะแนนที่ใช้ในการประเมิน และเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละด้าน

4.5 นำแบบประเมินทักษะปฏิบัติดนตรี โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคตาย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นชุดเดียวกันกับการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และความชัดเจนของข้อความโดยกำหนดระดับการให้คะแนนสำหรับแต่ละข้อคำถาม ดังตาราง ที่ 9 ต่อไปนี้

พูน ปณ จิต ชีเว

ตาราง 10 แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

เนื้อหาการเรียนรู้	รายการประเมิน	คะแนนพิจารณา		
		+1	0	-1
ลักษณะของตัวโน้ตและจังหวะ	1. ความถูกต้องของชื่อตัวโน้ต			
	2. คำร้องกับสัมพันธ์จังหวะ			
	3. ออกเสียงได้ไพเราะ และถูกต้อง			
การอ่านระดับเสียงโน้ต	1. ความถูกต้องของระดับเสียงตัวโน้ต			
	2. ภาษามือสัมพันธ์กับคำร้อง			
สัญลักษณ์ตัวหยุดและการร้อง	1. ความถูกต้องของตัวหยุดและการร้อง			
	2. คำร้องตัวหยุดต้องสัมพันธ์จังหวะ			
	3. ออกเสียงได้ไพเราะ ชัดเจน			
องค์ประกอบสร้างสรรค์บทเพลง	1. ความถูกต้องของทำนองของการบรรเลงดนตรี โน้ตดนตรีต่างๆ			
	2. การจัดระเบียบเสียงโดยใช้ความหนักและเบา ช้าและเร็ว			
	3. รูปแบบของเสียงเพื่อผลิตเป็นเสียง เช่น ดีด สี ตี เป่า			
บทเพลงสำหรับการร้อง	1. Twinkle Twinkle Little Star			
	2. หนูมาลี			
	3. ออกเสียงได้ไพเราะ ชัดเจน			

หมายเหตุ คะแนน +1 หมายถึง ใช้ได้
 คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าใช้ได้หรือไม่
 คะแนน -1 หมายถึง ใช้ไม่ได้

4.6 นำแบบประเมินทักษะการอ่านตัวโน้ตที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพและความถูกต้องเหมาะสม และ ตรวจสอบการวัดและประเมินผล ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency or IOC) (สมบัติ ห้ายเรือคำ. 2551 : 101 – 102) โดยข้อสอบแต่ละข้อต้องมีค่าเฉลี่ย ของความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.5 – 1.00 ปรากฏว่ามีค่า 0.80 – 1.00 ซึ่งมีข้อสอบที่มีค่า IOC ที่อยู่ใน เกณฑ์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาที่ใช้ได้จำนวน 18 ข้อ จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของ ผู้เชี่ยวชาญ ในประเด็นของเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละด้าน

4.7 นำแบบประเมินทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตาม แนวคิดของโซลตาน โคตาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่คัดเลือกมา จำนวน 10 ข้อ มา วิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบวัดความสามารถทั้งฉบับ โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83 (สมบัติ ห้ายเรือคำ. 2551 : 101-102)

4.8 นำแบบประเมินทักษะการอ่านตัวโน้ต ไปทดลองกับ นักเรียน ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพังงูวิทยา 1 ห้องเรียน คือ ห้อง ม.1 จำนวน 34 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาข้อบกพร่อง และปรับปรุงแก้ไขชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ในประเด็น ของตัวโน้ต เนื่องจาก ตัวโน้ตมีจำนวนมาก ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถจำได้ทั้งหมด จึงส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถปฏิบัติทักษะ การอ่านตัวโน้ตได้ครบถ้วน

4.9 นำแบบประเมินทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตาม แนวคิดของโซลตาน โคตาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้ว จัดพิมพ์เป็นฉบับจริง เพื่อนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

5. การสร้างแบบวัดความพึงพอใจ

ผู้ศึกษาได้ศึกษาขั้นตอนการสร้างแบบวัดความพึงพอใจซึ่งเป็นมาตราส่วนแบบ ประมาณค่า (Rating Scale) และศึกษาการสร้างแบบสอบถามจากตำราการวัดผลการศึกษา ของ (สมนึก ภัททิยธนี 2560)

5.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เนื้อหาแนวคิดทฤษฎี และขั้นตอนในการสร้าง แบบวัดความพึงพอใจ (บุญชม ศรีสะอาด 2553)

5.2 สร้างแบบวัดความพึงพอใจในการเรียนรู้ของนักเรียน ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5ระดับ จำนวน 20 ข้อ ต้องการใช้จริง 15 ข้อ การให้ความหมายของคะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.3 นำแบบวัดความพึงพอใจ ผู้วิจัยสร้างขึ้นแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อ พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความชัดเจนของข้อความโดยกำหนดระดับการให้คะแนนสำหรับแต่ละข้อคำถาม ประกอบการเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข ในประเด็นของความถูกต้องและความเหมาะสมข้อคำถามของแบบวัดความพึงพอใจ

5.4 นำคะแนนที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ มาวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามประเด็นหลัก แล้วเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 ถึง 1.00 (สมนึก ภัททิยธนี 2560) เป็นข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ด้านความเที่ยงตรง ซึ่งจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ ผลปรากฏว่ามีข้อคำถามที่มีค่า IOC 0.80 จำนวน 6 ข้อ และมีค่า 1.00 จำนวน 9 ข้อ ผู้วิจัยจึงเลือก ข้อที่มีค่า 0.80 และ 1.00 ไว้ทั้งหมด และปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม ในประเด็นของข้อคำถามให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น

5.5 นำแบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคคาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองกับ (Try Out) กับนักเรียน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

5.6 นำผลมาวิเคราะห์เป็นรายข้อ เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ค่าคะแนน ค่าอำนาจจำแนก โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา α – Coefficient ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (สมบัติ ท้ายคำเรือ, 2553: 118) โดยคัดเลือกข้อที่มีความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป และหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ ปรากฏว่าแบบวัดความพึงพอใจ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.65 โดยคัดเลือกแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคคาย 15 ข้อ

5.7 จัดพิมพ์แบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคคาย ที่ผ่านการตรวจคุณภาพแล้วเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับชุดฝึกการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซตาน โคตยา ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนพังงาวิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 5 อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานีจำนวน 33 คน โดยมีขั้นตอนดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ปฐมนิเทศชี้แจงข้อตกลงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทักษะการอ่านตัวโน้ต สาระการเรียนรู้ศิลปะ รายวิชาดนตรี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซตาน โคตยา โดยแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ แจ้งบทบาท ของครูและนักเรียน และวิธีการปฏิบัติกิจกรรม
2. จัดสอบวัดทักษะการอ่านตัวโน้ตก่อนเรียน โดยใช้แบบวัดทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซตาน โคตยา จำนวน 30 ข้อ
3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซตาน โคตยา ตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง
4. ทำการวัดผลระหว่างเรียน โดยใช้คะแนนจากแบบประเมินทักษะการอ่านตัวโน้ตแบบย่อย
5. ทำการหาประสิทธิภาพของผลโดยรวม โดยใช้คะแนนจากแบบประเมินทักษะการอ่านตัวโน้ต ทั้งหมด 2 เพลง
6. จัดสอบวัดทักษะการอ่านตัวโน้ตหลังเรียน โดยใช้แบบวัดทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซตาน โคตยา
7. นักเรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซตาน โคตยา

ตาราง 11 แสดง วัน เวลา ในการดำเนินการศึกษา

วัน เดือน ปี	เวลา	กิจกรรมการดำเนินการ
1 ก.ย. 66	2 ชั่วโมง	ชุดฝึกที่ 1 ลักษณะของตัวโน้ตและจังหวะ
8 ก.ย. 66	2 ชั่วโมง	ชุดฝึกที่ 2 การอ่านระดับเสียงโน้ต
15 ก.ย. 66	2 ชั่วโมง	ชุดฝึกที่ 3 สัญลักษณ์ตัวหยุดและการร้อง
22 ก.ย. 66	2 ชั่วโมง	ชุดฝึกที่ 4 องค์ประกอบสร้างสรรค์บทเพลง
29 ก.ย. 66	2 ชั่วโมง	ชุดฝึกที่ 5 บทเพลงสำหรับการร้อง

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. วิเคราะห์ประสิทธิภาพของการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกการเรียนรู้ร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซลตาน โคคาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. วิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ร่วมกับทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซลตาน โคคาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. วิเคราะห์การเปรียบเทียบทักษะการอ่านตัวโน้ต ของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซลตาน โคคาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ร้อยละ 80
4. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซลตาน โคคาย โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายดังนี้

4.51 – 5.00	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การหาค่าทดสอบประสิทธิภาพตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ E1/E2 มีสูตร การใช้ดังนี้ (มนตรี วงษ์สะพาน, 2563)

$$\text{สูตร } E_1 = \frac{\sum X}{N} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum X$ แทน คะแนนรวมระหว่างเรียนของผู้เรียนทุกคน

N แทน จำนวนผู้เรียน

A แทน คะแนนเต็มระหว่างเรียนทั้งหมด

$$\text{สูตร } E_2 = \frac{\sum F}{B} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum F$ แทน คะแนนรวมของผลลัพธ์ของการประเมินหลังเรียน

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

B แทน คะแนนเต็มของการประเมินหลังเรียน

2. การคำนวณหาค่าความสอดคล้อง (Index of Item–Objective Congruence หรือ IOC เป็นค่าคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือโดยมีเกณฑ์ที่ยอมรับได้ คือ ค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยใช้สูตรการหาดัชนีความสอดคล้อง (มนตรี วงษ์สะพาน, 2563) ดังนี้

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้

R แทน คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3. การหาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้คำนวณตามวิธีการดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี 2552)

$$EI. = \frac{\text{คะแนนจากทักษะการอ่านตัวโน้ตก่อนเรียน} - \text{คะแนนจากทักษะการอ่านตัวโน้ตหลังเรียน}}{\text{ผลคูณของคะแนนเต็มกับจำนวนคน} - \text{คะแนนรวมจากทักษะการอ่านตัวโน้ตก่อนเรียน}}$$

4. การหาค่าอำนาจจำแนก (B) จากผลการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร ดังนี้ (คณาจารย์ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2564)

$$\text{สูตร } B = \frac{U}{N_1} - \frac{L}{N_2}$$

เมื่อ B แทน ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ

N_1 แทน จำนวนคนรอบรู้ (หรือสอบผ่านเกณฑ์)

N_2 แทน จำนวนคนไม่รอบรู้ (หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์)

U แทน จำนวนคนรอบรู้ (หรือสอบผ่านเกณฑ์) ตอบถูก

L แทน จำนวนคนไม่รอบรู้ (หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์) ตอบถูก

5. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทักษะดนตรี โดยวิธีการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา โดยวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) (สมบัติ ห้ายเรือคำ. 2551 : 118)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์แอลฟา

K แทน จำนวนข้อคำถาม

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

6. การค่าความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence หรือ IOC เป็นค่าคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาดนตรีโดยมีเกณฑ์ที่ยอมรับได้ คือ ค่า IOC ต้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 โดยใช้สูตรการหาดัชนีความสอดคล้อง (มนตรี วงษ์สะพาน, 2563) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแบบวัด

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

7. วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกข้อสอบรายข้อของแบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาดนตรี โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบ Pearson (Item–Total Correlation) ของเพียร์สัน (Pearson) (มนตรี วงษ์สะพาน, 2563) ดังนี้

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

$\sum X$ แทน ค่ารวมของการตอบแบบทดสอบของผู้ตอบแต่ละคน

$\sum Y$ แทน คะแนนในแต่ละข้อของผู้ตอบแบบทดสอบ

$\sum X^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของกำลังสองของคะแนน X

$\sum Y^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของกำลังสองของคะแนน Y
 $\sum XY$ แทน ผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่าง X กับ Y แต่ละคู่
 N แทน จำนวนผู้ตอบแบบทดสอบ

8. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียน วิชาดนตรี ด้วยวิธีการคำนวณค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach) สำหรับหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือวัดที่ให้คะแนนแต่ละข้อแตกต่างกัน (มนตรี วงษ์สะพาน, 2563) โดยสูตรการ คำนวณ ดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
 K แทน จำนวนข้อคำถามทั้งหมด
 S_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ
 S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งหมด

9. ด้านความพึงพอใจต่อการเรียน ใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) วิเคราะห์ข้อมูล โดย หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (บุญชม ศรีสะอาด, (2554, : 68 - 76)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ คือ ค่าเฉลี่ย
 $\frac{\sum X}{N}$ คือ ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 คือ จำนวนคะแนนในกลุ่ม

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\bar{X}$ คือ คะแนนแต่ละตัว
 N คือ จำนวนคะแนนในกลุ่ม
 Σ คือ ผลรวม

3. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

3.1 ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร ดังนี้ (สาธิตา สกุศลรัตนกุลชัย, 2563)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ
 f แทน ความถี่หรือจำนวนข้อมูล
 n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3.2 ค่าเฉลี่ย ของคะแนน คำนวณโดยใช้สูตร ดังนี้ (สาธิตา สกุศลรัตนกุลชัย, 2563)

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X_i}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่มตัวอย่าง

3.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยคำนวณจากสูตร (สาธิตา สกุศลรัตนกุลชัย, 2563)

$$S.D. = \sqrt{\Sigma \left(\frac{x_i - \bar{x}}{n-1} \right)}$$

เมื่อ $S.D.$ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X_i แทน คะแนนแต่ละตัว
 n แทน จำนวนคนทั้งหมด

4. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

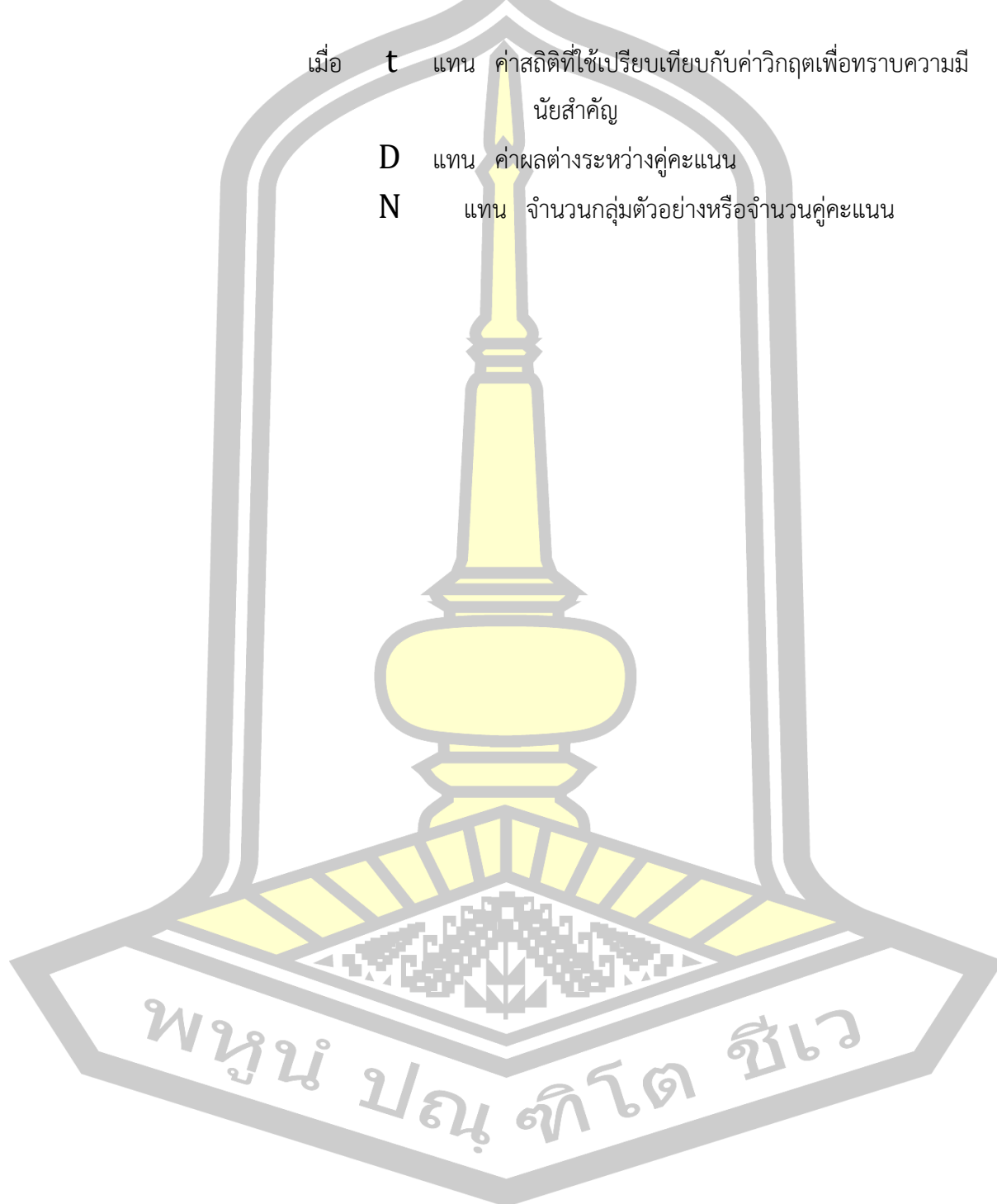
การหาค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับสื่อประสม ใช้สูตร t-test (Dependent Samples) (คณาจารย์ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2564)

$$t = \frac{\sum D^2}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตเพื่อทราบความมีนัยสำคัญ

D แทน ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน



บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้มีการกำหนดสัญลักษณ์และความหมายสัญลักษณ์ที่ใช้ในการแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
t	แทน	ค่าสถิติการเปรียบเทียบกับค่าวิกฤติเพื่อทราบความเป็น
นัยสำคัญ		
S. D.	แทน	ส่วนเบี่ยงมาตรฐาน
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

4.2 ลำดับขั้นที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ประสิทธิภาพของการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกการเรียนรู้ร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซลตาน โคดาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซลตาน โคดาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบทักษะการอ่านตัวโน้ต ของนักเรียนที่ด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคดาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ร้อยละ 80

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซตาน โคดาย

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการเรียนรู้ด้วยร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซตาน โคดาย ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ดังตาราง ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตด้วยมือ ตามระดับเสียงของโซตาน โคดาย

รายการ	N	คะแนน เต็ม	คะแนน รวม	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ
คะแนนระหว่างเรียน (E_1)	33	100	4290	81.39	0.87	81.39
คะแนนหลังเรียน (E_2)	33	30	990	26.03	1.59	86.76
ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ E_1/E_2 เท่ากับ 81.39/86.76						

จากตารางที่ 12 พบว่า การพัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซตาน โคดาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 81.39 และมีประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 86.76 แสดงให้เห็นว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 81.39/86.76 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซตาน โคดาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตาราง 13 วิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซตาน โคดาย

รายการ	N	คะแนน เต็ม	$\bar{X}$	ร้อยละ	E.I.
คะแนนก่อนเรียน	33	30	16.27	54.24	0.7108
คะแนนหลังเรียน	33	30	26.03	86.77	

จากตารางที่ 13 พบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผลทักษะการอ่านตัวโน้ต ของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ร่วมกับชุดฝึกการอ่านโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคดาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 0.7108 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 71.08

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบทักษะการอ่านตัวโน้ต ของนักเรียนที่ด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคดาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ร้อยละ 80 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 33 คน เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 ดังตารางที่ 14

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านตัวโน้ต ของนักเรียนที่ด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคดาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 33 คน ตามเกณฑ์ร้อยละ 80

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	คะแนนเฉลี่ย	คะแนนร้อยละ	S.D	df	t	Sig.
หลังเรียน	33	30	859	26.03	86.76	1.59	32	7.3	.01*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 14 พบว่า ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคดาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 86.76 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเกณฑ์ร้อยละ 80 พบว่า นักเรียนที่เรียนทักษะทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคดาย มีทักษะการอ่านตัวโน้ต สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

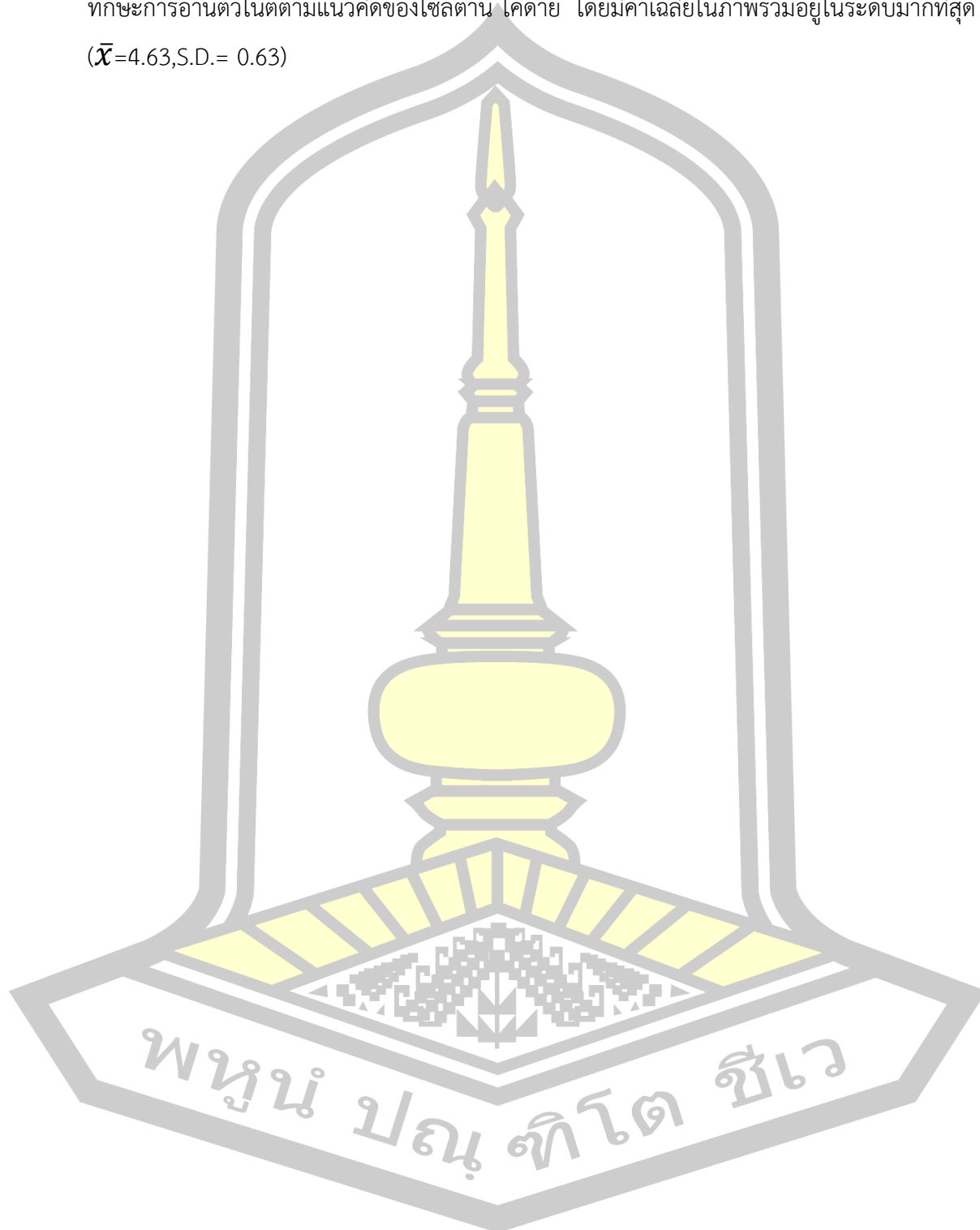
พูน ปณ จิต ชีเว

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโชตาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังตารางที่ 15

ตาราง 15 แสดงผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโชตาน

รายการประเมิน	ผลการวิเคราะห์		ระดับความพึงพอใจ
	$\bar{X}$	S.D	
1. ข้าพเจ้าชอบการเรียนรู้ทักษะการอ่านตัวโน้ต	4.67	0.69	มากที่สุด
2. ข้าพเจ้าชอบบรรยากาศห้องเรียนในขณะที่ครูจัดการเรียนการสอน	4.58	0.56	มากที่สุด
3. ครูผู้สอนอำนวยความสะดวกแก่นักเรียนในการทำกิจกรรม	4.61	0.50	มากที่สุด
4. ครูผู้สอนแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน	4.73	0.57	มากที่สุด
5. ข้าพเจ้าคิดว่าเนื้อหาการเรียนทักษะการอ่านตัวโน้ตเหมาะกับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน	4.55	0.75	มากที่สุด
6. ครูผู้สอนส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม และรายบุคคล	4.64	0.60	มากที่สุด
7. ครูผู้สอนส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และร่วมกันอภิปราย	4.52	0.76	มากที่สุด
8. ข้าพเจ้ามีความเห็นว่าทักษะการอ่านตัวโน้ตเรียนสนุกและน่าสนใจ	4.73	0.63	มากที่สุด
9. ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามปัญหา	4.61	0.61	มากที่สุด
10. ครูผู้สอนมีวิธีการสอนและใช้สื่ออย่างหลากหลาย	4.52	0.67	มากที่สุด
11. ข้าพเจ้าคิดว่าชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีความทันสมัยและน่าสนใจ	4.58	0.61	มากที่สุด
12. ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยให้นักเรียน เรียนรู้ได้ด้วยตัวเอง	4.82	0.46	มากที่สุด
13. ครูผู้สอนส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุด อินเทอร์เน็ต หรือแหล่งเรียนรู้อื่นๆ	4.79	0.55	มากที่สุด
14. ครูผู้สอนตั้งใจสอน ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ	4.61	0.66	มากที่สุด
15. ข้าพเจ้าเรียนอย่างมีความสุข	4.52	0.71	มากที่สุด
รวม	4.63	0.63	มากที่สุด

จากตารางที่ 15 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตัน โคตาย โดยมีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.63, S.D.= 0.63$)



บทที่ 5

สรุป อภิปราย แลข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตด้วยมือ ตามระดับเสียงของโซลταν โคตาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สามารถสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผลการวิจัย
3. อภิปรายผลการวิจัย
4. ข้อเสนอแนะ

5.1 ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซลταν โคตาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลταν โคตาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านตัวโน้ต ของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซลταν โคตาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซลταν โคตาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

5.2 สรุปผลการวิจัย

1. การพัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลταν โคตาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 81.39/86.76 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ตั้งไว้ 80/80
2. ค่าดัชนีประสิทธิผลทักษะการอ่านตัวโน้ต ของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซลταν โคตาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 71.08

3. นักเรียนที่เรียนทักษะทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคคาย มีทักษะการอ่านตัวโน้ต สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. นักเรียนมีความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคคาย โดยมีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D.=0.63)

5.3 อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคคาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพังงูวิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 5 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ขออภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. การพัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคคาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพังงูวิทยา ได้ค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.39/86.76 หมายความว่า จากการวัดผลทักษะการอ่านตัวโน้ตระหว่างเรียน เป็นแบบทดสอบทักษะการอ่านโน้ตแบบย่อย นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะการอ่านตัวโน้ตได้ถูกต้อง โดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 81.39 และ จากการวัดผลทักษะการอ่านตัวโน้ตหลังเรียน เป็นแบบทดสอบทักษะการอ่านตัวโน้ตทั้งหมด 2 เพลง นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะการอ่านตัวโน้ต ได้ถูกต้อง และมีความชำนาญมากขึ้น เนื่องจากแบบทดสอบเป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนได้แสดงความสามารถของตนเอง และให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติทักษะการอ่านตัวโน้ตได้ด้วยตนเอง โดยการเรียนรู้ผ่านชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตของโซลตาน โคคาย โดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 86.76 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากแผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคคาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้สร้างถูกต้องตามหลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคคาย ทำให้นักเรียนรู้สึกสนุกสนาน (ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์ 2557a) ได้อธิบายว่า ชุดฝึกทักษะ สามารถสอนผู้เรียนให้เข้าใจ สัญลักษณ์ทางดนตรีและการอ่านโน้ตเรื่องจังหวะ ระดับเสียง ประโยคเพลง สามารถสร้างเป็นบทเพลง ฝึกหัดขึ้นมาใหม่ได้ไม่สิ้นสุด และสามารถเติมเต็มแนวคิดทางดนตรีได้ตามแต่ที่ผู้เขียนแบบเรียนต้องการ เช่น การสร้างวรรณคดีดนตรีอย่างง่าย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานและอยากเรียนรู้ เกิดความสนุกสนาน โดยมีกติกาการเล่นที่ชัดเจน ช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้รวมถึงช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และ สติปัญญา และนำเอา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซลตาน โคคาย โดยจัด

กิจกรรมการเรียนการสอนตามขั้นตอนของรูปแบบการสอนทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซล ตาน โคคาย นำเข้ามาอยู่ในชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ซึ่งกระบวนการเรียนการสอนของชุดฝึก ทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซล ตาน โคคาย มีทั้งหมด 5 ขั้นตอนได้แก่

ขั้นที่1 ขั้นฟังและร้องเพลง ผู้สอนแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตาม ความ สามารถ คือ เก่ง ปานกลางค่อนข้างเก่ง ปานกลางค่อนข้างอ่อน และอ่อน แล้วให้นักเรียนแต่ ละกลุ่มจับคู่กันเป็น 2 คู่ ครูเปิดเสียงตัวโน้ตให้นักเรียนฟัง แล้วครูได้ร้องให้นักเรียนเป็นตัวอย่าง เสร็จ แล้วให้นักเรียนซ้อมร้องตัวโน้ตตามครู

ขั้น2 ขั้นใช้สัญญาณมือแทนระดับเสียง ผู้สอนให้นักเรียนจับคู่ของตัวเอง เสร็จแล้ว ครูอธิบาย หรือทำภาษามือ(โซล ตาล โคคาย)ให้นักเรียนดูละร้องโน้ตไปพร้อมกัน

ขั้นที่3 ขั้นใช้สัญลักษณ์แทนจังหวะ ผู้สอนเขียนตัวโน้ต บนกระดาน แล้วอธิบายให้ นักเรียนฟังว่า ลักษณะตัวโน้ตละจังหวะ ซึ่งครูผู้สอนจะใช้เครื่องหมาย (+) แทนจังหวะตก และใช้ เครื่องหมายลบ (-) แทนจังหวะยก

ขั้นที่4 ขั้นการอ่านและร้องโน้ต ผู้สอนให้สมาชิกแต่ละคู่ช่วยกันฝึกซ้อมร้องตัวโน้ตให้ คล่องแคล่ว ในเพลงที่กำหนดให้ 2 เพลง เพื่อที่จะนำมาร้องเล่นดนตรีในขั้นตอนถัดไป

ขั้นที่5 ขั้นบรรเลงดนตรี ผู้สอนให้ผู้เรียนแต่ละคู่แบ่งหน้าที่กัน คนหนึ่งทำหน้าที่อ่าน โน้ต และคนหนึ่งทำสัญลักษณ์มือ สลับกันให้ครบทั้ง 2 เพลงที่ผู้สอนกำหนดให้ เพื่อเป็นการวัดและ การประเมินผล ทักษะการอ่านตัวโน้ตของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิระพงษ์ ปะกาโส (2562) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตาม แนวคิดของโซล ตาน โคคาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ประสิทธิภาพของแผนการ จัดการเรียนรู้นี้ที่เน้นทักษะการอ่านตัวโน้ตกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี)ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มี ประสิทธิภาพ 86.06 / 88.00

2. ค่าดัชนีประสิทธิผลทักษะการอ่านตัวโน้ต ของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ร่วมกับ ชุดฝึกการอ่านโน้ตตามแนวคิดของโซล ตาน โคคาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ค่า ประสิทธิภาพ เท่ากับ 54.24 และ 86.77 คิดเป็นร้อยละ 71.08 หมายความว่านักเรียนมีความก้าวหน้า ทางการเรียนรู้มากขึ้น ซึ่งน่าจะเป็นผลมาจากผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่ม สาระการเรียนรู้ ศิลปะ สาระดนตรี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ศึกษาคู่มือครู ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และรวบรวมปัญหาด้านการสอนและผลการเรียน เพื่อนำมา เปรียบเทียบ ระหว่างเนื้อหา มาตรฐานการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้และเวลาเรียน ศึกษาเอกสาร และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของโซล ตาน โคคาย และได้ผ่าน กระบวนการตรวจสอบแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ ตลอดคณะกรรมการ ควบคุมวิทยานิพนธ์ นำผลจากการทดลอง (Try-out) ไปปรับปรุงก่อนการทดลองสอนจริงเพื่อให้ได้

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความสมบูรณ์ และมีคุณภาพมากขึ้น ผู้วิจัยได้จัดรูปแบบการเรียนรู้เพื่อตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคตยา มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการอ่านตัวโน้ตทั้งแบบกลุ่มและรายบุคคล มีการนำมาร้องต่อเพื่อนในชั้นเรียนให้รับรู้ด้วยวิธีการที่เหมาะสม ครูผู้สอนจะประเมินพฤติกรรมการเรียนและผลการปฏิบัติทักษะการอ่านตัวโน้ตของนักเรียนไปพร้อมกันด้วย และมุ่งเน้นทักษะการอ่านตัวโน้ตให้นักเรียนได้ฝึกฝนความชำนาญด้านดนตรีมากขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของซึ่งสอดคล้องกับ (จิระพงษ์ ปะกาโส 2562) ได้กล่าวว่า การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการเป่าขลุ่ยรีคอร์เดอร์ตามทฤษฎีของโซลตาน โคตยา ผลการวิจัย พบว่า ดัชนีประสิทธิผลมีค่าเท่ากับ 86.53/85.97

3. ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคตยา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 หลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 86.76 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.01 ทั้งนี้เนื่องมาจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคตยา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้สร้างถูกต้องตามหลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคตยา ที่ให้ผู้เรียนฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตแบบย่อย ไปจนถึงทักษะการอ่านตัวโน้ตเป็นบทเพลง ทำให้ง่ายต่อการฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต อีกทั้งสามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้เป็นอย่างดีทำให้ผู้เรียน มีความกระตือรือร้นที่จะฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต และยังสามารถฝึกได้ทุกที่ ทุกเวลา ไม่ต้องรอให้ครูสอนในห้องเรียน ดังนั้นผู้เรียนจึงปฏิบัติทักษะการอ่านตัวโน้ตได้ดียิ่งขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีทักษะการอ่านตัวโน้ต หลังเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุธาสนี ถิระพันธ์ 2558) ได้ศึกษาการศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนขับร้องของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่ใช้วิธีสอนซึ่งปรับปรุงจากวิธีสอนดนตรีแบบโคตยา กับกลุ่มที่ใช้วิธีสอนปกติ พบว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างเรียนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 80.39 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 83.76 ซึ่งมีคะแนนหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคตยา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพังงวิทยาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 5 เป็นไปในทางบวก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.63$, $S.D.=0.63$) ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคตยา เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกท้าทายในการเรียนนักเรียนได้กันฝึกปฏิบัติทักษะจากง่ายไปหายาก สามารถเชื่อมโยงทักษะการอ่านตัวโน้ตแบบย่อยไปถึงทักษะที่สมบูรณ์และชำนาญได้ด้วยตนเอง มีทักษะการอ่านตัวโน้ตเพิ่มมากขึ้น ได้พัฒนาดนเองตามศักยภาพ และ

ผู้วิจัยได้สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงหลักสำคัญในการสร้างองค์ประกอบและขั้นตอน ผู้เรียนสามารถศึกษาและฝึกปฏิบัติกิจกรรมอย่างหลากหลาย สามารถค้นพบและสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง มีเนื้อหาเหมาะสม ไม่ง่ายและยากเกินไปซึ่งเป็นผลทำให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่า ต้องการและชอบทักษะการอ่านตัวโน้ต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (มาริยา ปิณณะกิจการ 2556) ได้ศึกษาค้นคว้าการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านโสตทักษะตามแนวคิดของโคตยา สำหรับนักเรียนเป็ยโนระดับชั้นต้น

5.4 ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ครูผู้สอนต้องมีความเข้าใจในรูปแบบการเรียนการสอนทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตาล โคตยาอย่างลึกซึ้ง เพื่อการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนมากที่สุด

1.2 การที่จะพัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ตได้นั้น นักเรียนควรมีทักษะพื้นฐานทางทักษะการอ่านตัวโน้ตที่ดีด้วย โดยครูควรปูพื้นฐานด้านทักษะการอ่านตัวโน้ต เช่น ฝึกการอ่านตัวโน้ตและภาษามือตามตัวโน้ตให้คล่อง ก่อนที่จะเรียนเรื่องอื่นๆต่อไป

1.3 ครูผู้สอนต้องนำรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดของโซลตาล โคตยามาใช้ในแต่ละเพลง ควรแบ่งขั้นตอนให้ดี เพื่อไม่ให้เกินระยะเวลาและสามารถสอนได้ตามเวลาที่กำหนด โดยที่นักเรียนสามารถปฏิบัติได้จริง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาและพัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ทักษะการอ่านตัวโน้ตร่วมกับเทคนิควิธีการสอนรูปแบบอื่นๆ เช่น คาร์อ็อฟ ชูชกิ เป็นต้น เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง

2.2 ควรทำการวิจัยและเปรียบเทียบผลกระทบของการใช้ ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต ตามแนวคิดของโซลตาล โคตยา เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

พูน ปณ จิต ชีเว

บรรณานุกรม

Beatty, R. J. (1989). "A Comparative Study of a Kodaly-Based Developmental Music Program and a Traditional Public School Music Program at the Kindergarten Level."

Bratcher, S. and L. Ryan (2003). Evaluating children's writing: A handbook of grading choices for classroom teachers, Routledge.

Brookhart, S. M. (1999). The Art and Science of Classroom Assessment. The Missing Part of Pedagogy. ASHE-ERIC Higher Education Report, Volume 27, Number 1, ERIC.

Chanchang Jirachapan (2022). "การจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิด สะเต็ม ศึกษาตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบ 5C ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฟิสิกส์ และความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4."

Chanprasert, K., et al. (2022). "การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในสถานการณ์ Covid-19 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เชียงราย เขต 3." The Journal of Pacific Institute of Management Science (Humanities and Social Science) 8(3): 85-95.

Hargreaves, D. J., et al. (2018). "Musical identities mediate musical development." Music and music education in people's lives 1: 124-142.

Herzberg, F. a. o. (1959). The Motivation to wor. New York, John Wiley andSons.

Mann, R. G. (1991). The use of Kodaly instruction to develop the sight-reading skills of undergraduate flute students, Arizona State University.

Maslow, A. (1970). Human need theory, Craven & C.J. Hirnle

Mc Millan JH (2001). "การประเมินห้องเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาและแนวปฏิบัติในการให้คะแนน, ประเด็น และการปฏิบัติด้านการวัดผลทางการศึกษา, 20." 1.

Pinar, C. (1994). Practice games for selected musical concepts in a level six Kodaly Curriculum created in hypercard stacks, Silver Lake College.

Ritcharoon Pichit (2019). "เกณฑ์ การ ให้ คะแนน: เครื่องมือ สำหรับ ครู เพื่อ ประเมิน ผลลัพธ์ การ เรียน รู้ ที่ แท้จริง และ ยุติธรรม."

Shabani, E. A. a. J. P. (2020). "การตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างรูปกริยาต่างๆ เพื่อประเมินการเขียน."

Tsisseriev, A. (1993). An analysis of the music education methodology of Dmitry Kabalevsky and a comparison with those of Zoltan Kodaly and Carl Orff.

Walser Tamara M (2011). "การใช้รูปกริยามาตรฐานเพื่อส่งเสริมมาตรฐานระดับสูง ความเป็นธรรม แรงจูงใจของ นักเรียน และการประเมินเพื่อการเรียนรู้."

แซมมณี, ท. (2562). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

โชติกา ภาชีผล (2554). การสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ, คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

โยธิน ศันสนยุทธ์ (2553). จิตวิทยา. กรุงเทพฯ, สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

ไพศาล วรคำ (2559). การวิจัยทางการศึกษา. มหาสารคาม, ตักสิลาการพิมพ์.

กมลวรรณ ดั่งธนกานนท์ (2557). การวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย.

กรมวิชาการ, ก. (2546). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตร

การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ, โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กระทรวงศึกษาธิการ (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กระทรวงศึกษาธิการ (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร, พัฒนาคุณภาพวิชาการ(พว).

คณาจารย์ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2564). พื้นฐานการวิจัย การศึกษา, ตักสิลาการพิมพ์.

จรินทร์ จิตต์มัน (2020). "แนวทาง การ จัดการ เรียน การ สอน ขับ ร้องเพลง พื้นบ้าน ล้าน นา ใน กิจกรรม พัฒนา ผู้เรียน ตาม วิธี การ ของ โค ดาย สำ ห รับ นักเรียน ระดับ ประถม ศึกษา ตอน ปลาย จังหวัด เชียงใหม่."

จิระพงษ์ ปะกาโส (2562). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการเป่าขลุ่ยรีคอร์เดอร์ตามทฤษฎีของโซลตัน โคดาย (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

จุฑาพรรธ ผดุงชีวิต (2550). วัฒนธรรม การสื่อสาร และอัตลักษณ์. กรุงเทพฯ, แอคทีฟ พรินท์ จำกัด.

ขวลิต ชูกำแพง (2551). การพัฒนาหลักสูตร, สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ณรุทธิ์ สุทธิจิตต์ (2018). "การ สอน ดนตรี ตาม หลักการ โค ดาย และ ทฤษฎี การ เรียน รู้ โดย ใช้ สมอง เป็น ฐาน." Journal of Fine and Applied Arts Khon Kaen University 10 2.

ณรุทธิ์ สุทธิจิตต์ (2561). ดนตรีศึกษา หลักการและสาระสำคัญ. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิตินา แคมมณี (2564). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นรรักษ์ ผืนเขียว (2561). การ วิเคราะห์ องค์ประกอบ การ ออกแบบ แผนการ จัดการ เรียน รู้ ที่ เน้น แนวคิด ของ นักเรียน ใน การ ปฏิบัติการ สอน ที่ ใช้ การ ศึกษา ขั้น เรียน และ วิธี การ แบบ เปิด เพื่อ เรียน รู้ แนวคิด ของ นักเรียน.

นัฐพร พิษณุกร, บ. ข., & ธ นินา ญ สุนทร, (2020). "การ พัฒนา คุณลักษณะ ตัว บ่ง ชี้ และ แบบ ประเมิน คุณธรรม อัต ลักษณะ สำหรับ นักเรียน ใน สังกัด องค์การ บริหาร ส่วน จังหวัด นนทบุรี." วารสาร สันติ ศึกษาปริทรรศน์ ม จร.8 6.

นิสาชล บังคม (2553). การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านโสดทักษะตามแนวคิดโคตตาย สำหรับนักเรียน เปียโนระดับขั้นต้น. กรุงเทพฯ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญเรียง ขจรศิลป์ (2543). วิธีวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ, พี.เอ็น.การพิมพ์.

บุญชม ศรีสะอาด (2553). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ, สุวีริยาสาส์น.

ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์ (2557a). การศึกษาเพื่อสร้างชุดการสอนคีย์บอร์ดเบื้องต้นโดยใช้วิธีการของโคตตาย. วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ.

ประสาธ เนืองเฉลิม (2554). หลักสูตรการศึกษา สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

พิสุธา อาริราษฎร์ (2551). การพัฒนาซอฟต์แวร์ทางการศึกษา. มหาสารคาม, หจก.

อภิชาติการพิมพ์.

พินสัน เควินดี,(1998). "รูปrikและการใช้ในวิทยาศาสตร์แบบรวม" การแทรกแซงในโรงเรียนและคลินิก 34."

ภูอำไพ สมชนก (2560). "ผลของการใช้รูปrikต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการประเมินและประเมินผลการศึกษาของ นักศึกษามหาวิทยาลัยญาณ ดิส มหาวิทยาลัยรังสิต."

มนตรี วงษ์สะพาน (2563). พื้นฐานการวิจัยและการสอน ตักสิลาการพิมพ์.

มาปาดัง วรายุทธ, ว. ภ. แ. ณ. จ. (2020). "การพัฒนาการทำกิจกรรมความรู้ความรู้จักชะ ปฏิบัติตามแนวคิดของ เด วิลล์ เรื่อง พื้นฐาน นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5." วารสาร มจร นครธิต, 7.

มาริยา ปันณะกิจการ (2556). การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโค ดายสำหรับผู้เรียนเป็ยวัยผู้ใหญ่ตอนต้น. กรุงเทพฯ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รัตนภรณ์ ทรงนภาวุฒิกุล (2017). "การวัด และ ประเมินผลการเรียนรู้ด้วยการให้คะแนนแบบ รูปrik." 1.

ราชบัณฑิตยสถาน (2555). พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ ฉบับบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ, อรุณการพิมพ์.

รุ่งศิริรินทร์ จันทรหอม (2006). "การ สร้างเกณฑ์การประเมินผลงานทางคหกรรมศาสตร์ด้วยรูปrik."

ฤทธิจัญญ พิจิตร (2565). "การประเมินโครงการวิจัย: เทคนิควิธีการและการให้ข้อเสนอแนะนำคำแนะนำ." วารสารการศึกษา STOU 15 1.

วรรณวุฒิ วรรณารุณ (2553). ผลของการใช้กิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของโคโด ที่มีต่อทักษะทางดนตรีของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดงจังหวัดสมุทรปราการ. กรุงเทพฯ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วรกร สิโอ (2019). "การ บรรเลง แซ ก โซ โพน ประกอบ การ แสดง หมอลำ ใน อีสาน." 1.

วาริรัตน์ แก้วอุไร (2564). การพัฒนาหลักสูตร จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ, สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร.

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2554). การออกแบบการเรียนรู้ตามแนวคิด Backword Design, สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย

มหาสารคาม.

ศุภสิริ โสมาเกต (2551). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการเรียนรู้โดยโครงงานกับการเรียนรู้ตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน).

มหาสารคาม, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สมนึก ภัททิยธนี (2560). การวัดผลการศึกษา, ประสานการพิมพ์.

สมศักดิ์ ภูวิภาดาธรรม (2544). การยติผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามสภาพจริง. เชียงใหม่, สำนักพิมพ์ THE KNOWLEDGE CENTER.

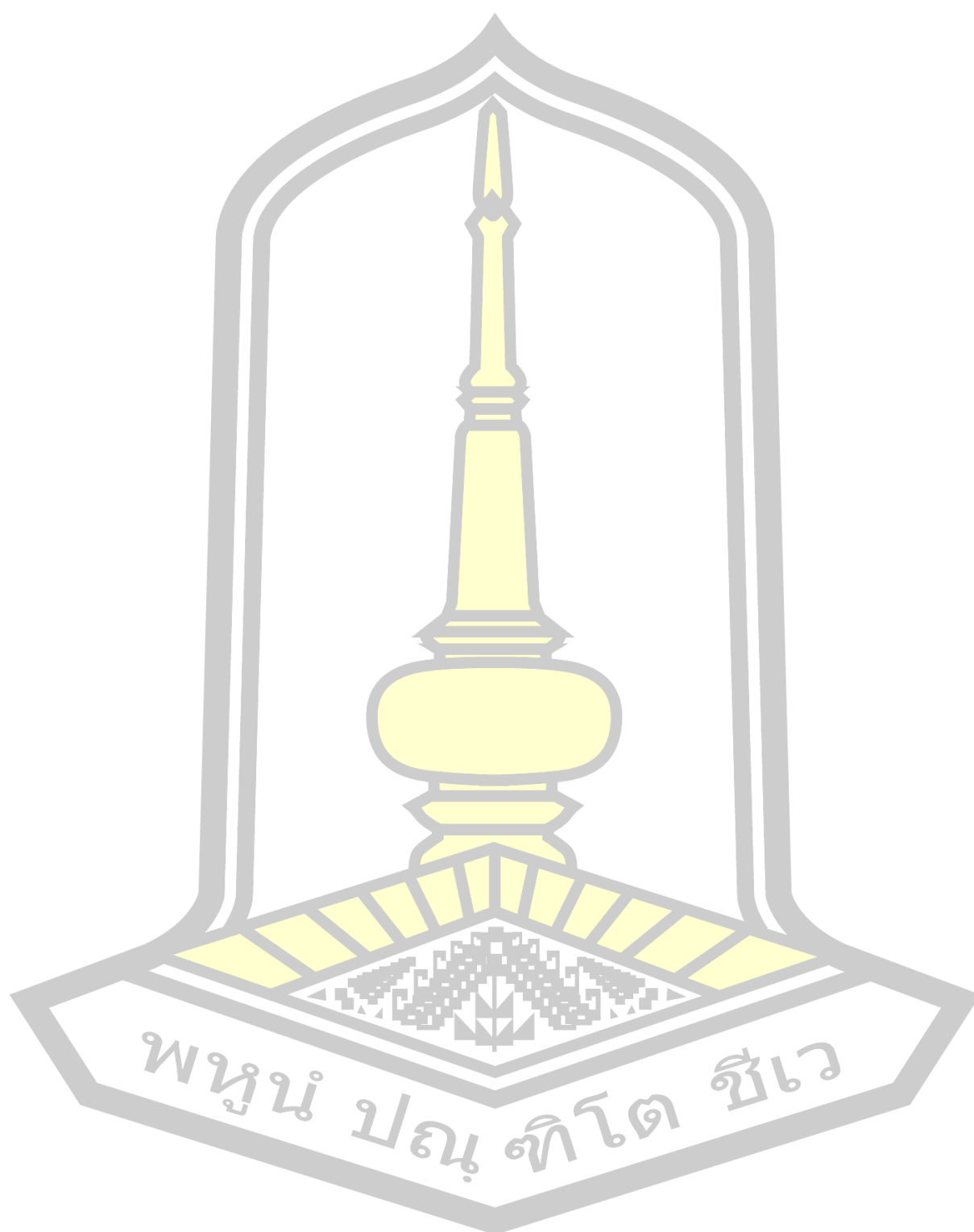
สันติ บุญภิรมย์ (2557). การบริหารจัดการในห้องเรียน. กรุงเทพฯ, ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.

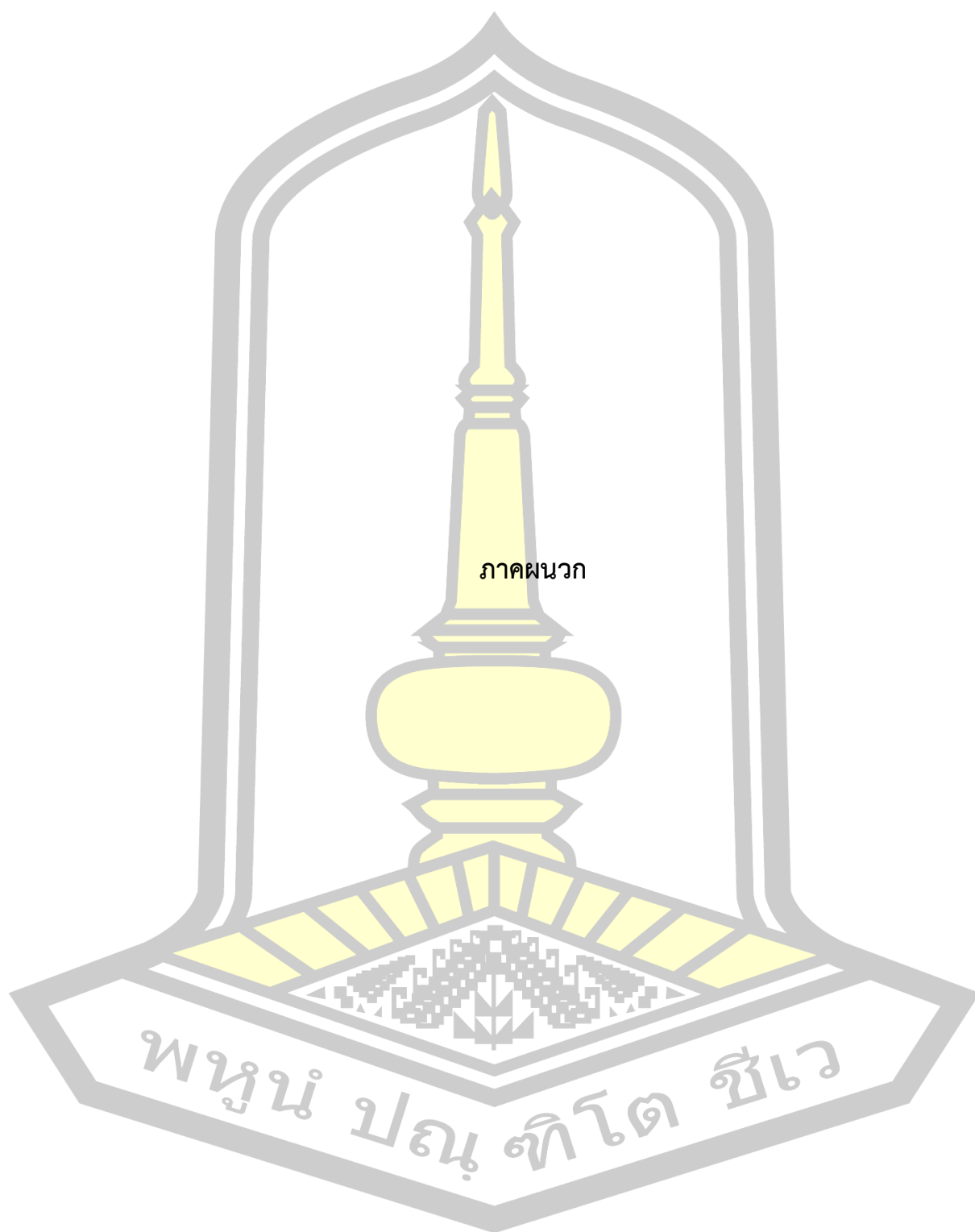
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน, โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สุราสินี ถิระพันธ์ (2558). การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนซ้ำร้องของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่ใช้วิธีสอนซึ่งปรับปรุงจากวิธีสอนดนตรีแบบโคดาย กับกลุ่มที่ใช้วิธีสอนปกติ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 50 จังหวัดขอนแก่น. มหาสารคาม, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุราสินี ถิระพันธ์ (2016). "การ ศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนซ้ำร้องของนักเรียนชั้น ประถมปีที่ 6 ระ หว่า ง ก ลุ่ม ที่ ใช้วิธี สอนซึ่งปรับปรุงจากวิธี สอนดนตรีแบบโคดายกับ กลุ่มที่ใช้วิธี สอนปกติ โรงเรียนราช ประชานุเคราะห์ 50 จังหวัดขอนแก่น." ournal of Education Khon Kaen University (Graduate Studies Research), 10 5.

อัครพล เดชวัชรนนท์ (2023). "การ พัฒนา ศักยภาพ เพื่อ แสดง ดนตรี." วารสาร ดนตรี และ การ แสดง 9(1): 153-159.





ภาคผนวก

พูน ปณ จิต ชีเว

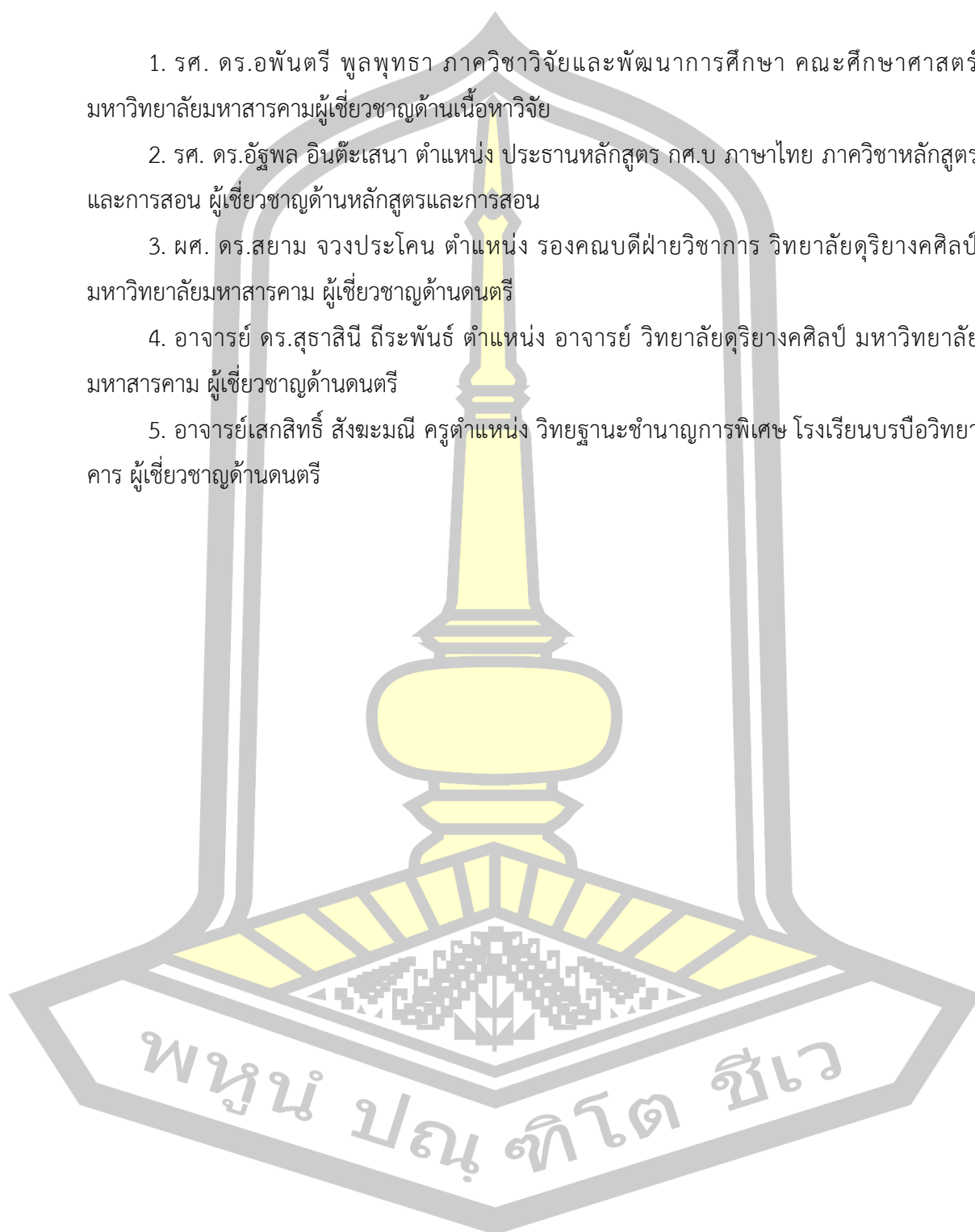


ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ และหนังสือขอความอนุเคราะห์

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ

1. รศ. ดร.อพันธ์ พูลพuthา ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาวิจัย
2. รศ. ดร.อัฐพล อินตะเสนา ตำแหน่ง ประธานหลักสูตร กศ.บ ภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน
3. ผศ. ดร.สยาม จวงประโคน ตำแหน่ง รองคณบดีฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี
4. อาจารย์ ดร.สุธาสินี ถิระพันธ์ ตำแหน่ง อาจารย์ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี
5. อาจารย์เสกสิทธิ์ สังฆะมณี ครูตำแหน่ง วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบรบือวิทยาคาร ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี





บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โทร 6216

ที่ อว 0605.5(2)/ว4334

วันที่ 24 สิงหาคม 2566

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.อัฐพล อินตะเสนา

ด้วย นางสาวชิตชนก ประธาน นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับชุดฝึกการอ่านโน้ต ตามแนวคิดของโซตาน โคตาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) หลักสูตรและการสอน โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิทยา วรพันธุ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์





บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โทร 6216

ที่ อว 0605.5(2)/ว4334

วันที่ 24 สิงหาคม 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สยาม จวงประโคน

ด้วย นางสาวชิตชนก ประธาน นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับชุดฝึกการอ่านโน้ต ตามแนวคิดของโซดาน โคดาเย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) หลักสูตรและการสอน โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิทยา วรพันธุ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โทร 6216

ที่ อว 0605.5(2)/ว4334

วันที่ 24 สิงหาคม 2566

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.สุธาสินี ถิระพันธ์

ด้วย นางสาวชิตชนก ประธาน นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับชุดฝึกการอ่านโน้ต ตามแนวคิดของโซดาน โคตตาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) หลักสูตรและการสอน โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิทยา วรพันธุ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์





บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โทร 6216

ที่ อว 0605.5(2)/ว4334

วันที่ 24 สิงหาคม 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.อพนันท์ พูลพุดธา

ด้วย นางสาวชิตชนก ประธาน นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับชุดฝึกการอ่านไต่ ตามแนวคิดของโซตาน โคตาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) หลักสูตรและการสอน โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิทยา วรพันธุ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์





ที่ อว 0605.5(2)/ว4334

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

24 สิงหาคม 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นายเสกสิทธิ์ สังฆะมณี

ด้วย นางสาวชิดชนก ประธาน นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับชุดฝึกการอ่านโน้ต ตามแนวคิดของโซตาน โคตยา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) หลักสูตรและการสอน โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิทยา วรพันธุ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุสืออ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0841873369



ที่ อว 0605.5(2)/ว2093

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

30 สิงหาคม 2566

เรื่อง ขออนุญาตยืมเครื่องใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพังงพิทยาคม

ด้วย นางสาวชิดชนก ประธาน นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับชุดฝึกการอ่านโน้ต ตามแนวคิดของโชตาน โคคาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) หลักสูตรและการสอน โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิทยา วรพันธุ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขออนุญาตยืมจากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวชิดชนก ประธาน ทำการทดลองใช้เครื่องมือเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุสืออ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0841873369

การพัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัว

โน้ตตามแนวคิดของโซนตาล โคดา

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชุดที่ 1

ลักษณะของตัวโน้ตและจังหวะ



จัดทำโดย

สปีเอกหญิง ชิตชนก ประธาน



คำนำ

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการทบทวนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยดังกล่าว และข้อมูลจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550 - 2554) มาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งเป้าหมายพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และกระบวนการพัฒนาหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

การพัฒนาชุดฝึกทักษะทางดนตรี ที่ผู้จัดทำได้จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริม พัฒนาการทางด้านการเคลื่อนไหวและสรีระทางกาย พัฒนาการด้านสังคม อารมณ์ ความคิด และสติปัญญา ด้านภาษา จริยธรรม และพัฒนาการด้านการสร้างสรรค์โดยเฉพาะทักษะที่เกิดจากการปฏิบัติดนตรี การเคลื่อนไหวของร่างกาย โดยใช้อุปกรณ์ดนตรีที่มีอยู่จริงในสถานศึกษา คือ คีย์บอร์ด อันเป็นการเสริมสร้างทักษะให้กับเด็กนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้จัดทำ ได้ดำเนินการโดยใช้ชุดจัดชุดฝึกทักษะทางดนตรี จำนวน 5 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 ลักษณะของตัวโน้ตและจังหวะ

ชุดที่ 2 การอ่านระดับเสียงโน้ต

ชุดที่ 3 สัญลักษณ์ตัวหยุดและการร้อง

ชุดที่ 4 องค์ประกอบสร้างสรรค์บทเพลง

ชุดที่ 5 บทเพลงสำหรับการร้อง

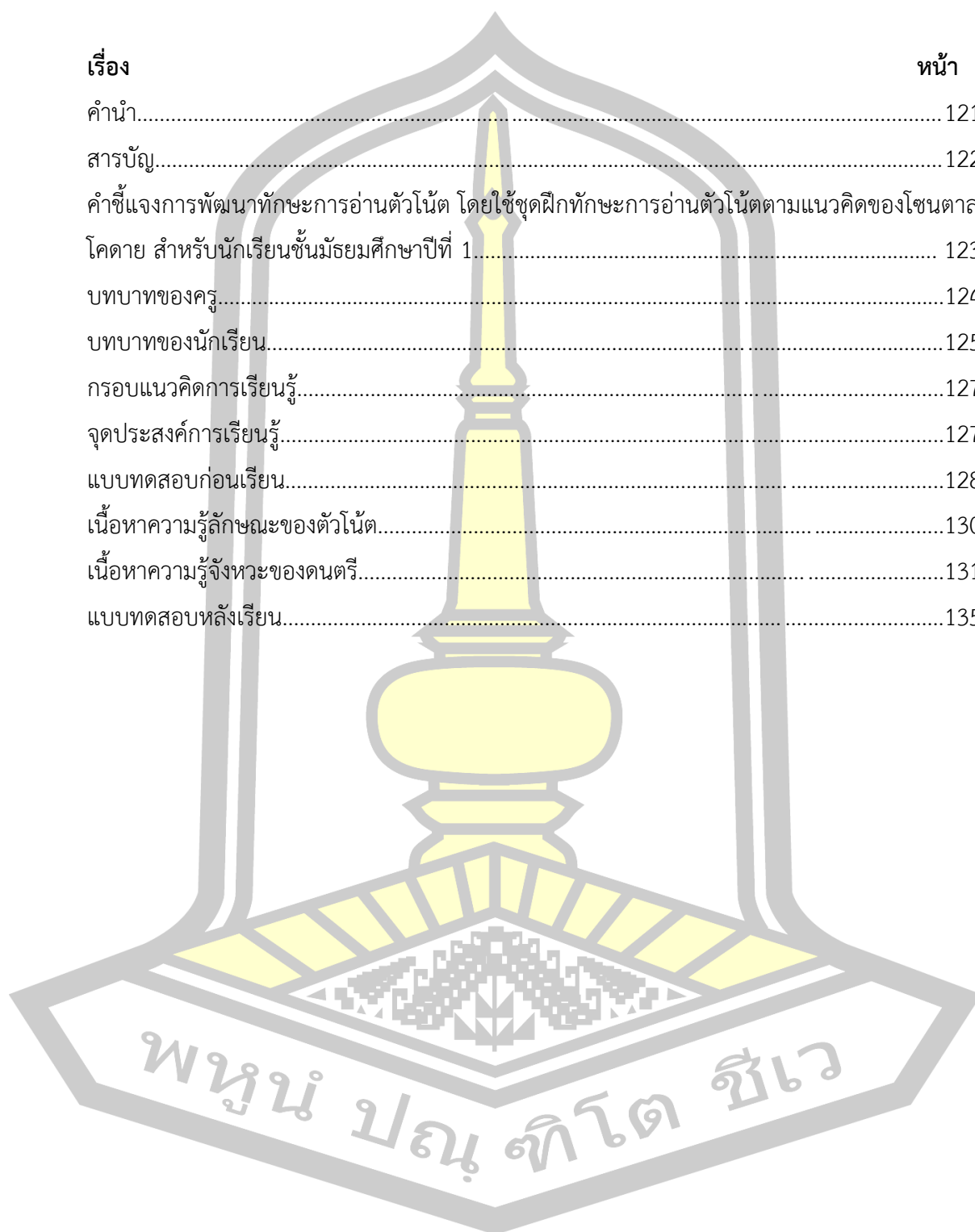
ทั้งนี้ ผู้จัดทำใช้แนวคิดชุดฝึกทักษะทางดนตรี ตามแนวคิดและ ทฤษฎีการเรียนรู้ของโคดาย (Kodaly approach) ผู้จัดทำขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ คณะครู ตลอดจนผู้จัดทำเนื้อหา เอกสารที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำแนวทางการจัดทำตลอดจนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้ศึกษา ทดลอง และทำกิจกรรมตามชุดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อการฝึกประสบการณ์ชุดนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจในการศึกษาและการนำชุดฝึกทักษะนี้ไปใช้ให้บรรลุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์การศึกษาเพื่อเยาวชนของชาติสืบไป

ผู้จัดทำ

สิบเอกหญิง ชิดชนก ประธาน

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ.....	121
สารบัญ.....	122
คำชี้แจงการพัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซนทาล โคตตาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	123
บทบาทของครู.....	124
บทบาทของนักเรียน.....	125
กรอบแนวคิดการเรียนรู้.....	127
จุดประสงค์การเรียนรู้.....	127
แบบทดสอบก่อนเรียน.....	128
เนื้อหาความรู้ลักษณะของตัวโน้ต.....	130
เนื้อหาความรู้จังหวะของดนตรี.....	131
แบบทดสอบหลังเรียน.....	135



**คำชี้แจงการพัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของ
โชนตาล โคคาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**

การพัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโชนตาล โคคาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชุดที่ 1 เรื่อง ลักษณะของตัวโน้ตและจังหวะ มีจุดมุ่งหมายเพื่อมุ่งเน้นให้เกิดทักษะที่ต่อการปฏิบัติดนตรี มีกิจกรรมเรียนรู้ ประกอบด้วย

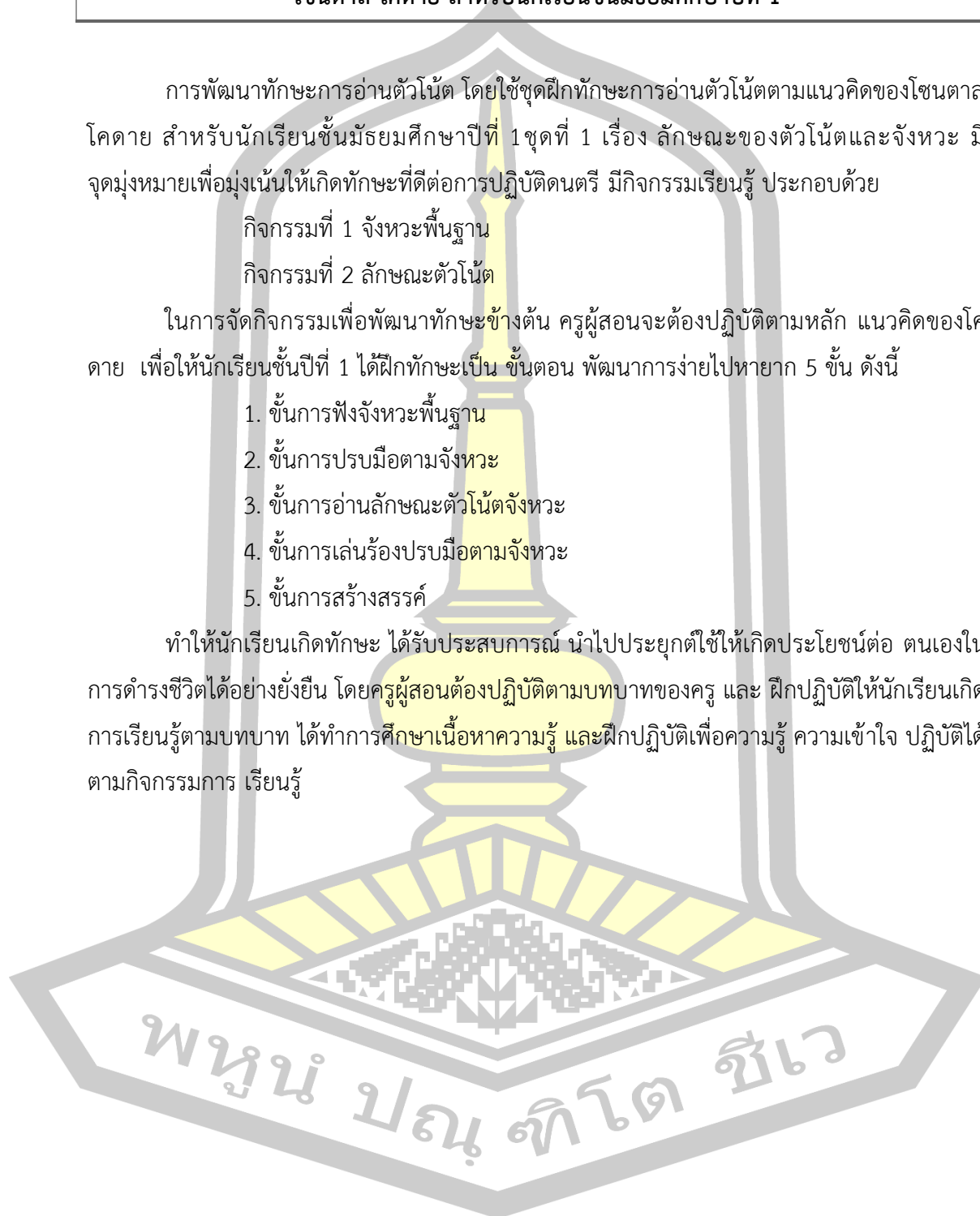
กิจกรรมที่ 1 จังหวะพื้นฐาน

กิจกรรมที่ 2 ลักษณะตัวโน้ต

ในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะข้างต้น ครูผู้สอนจะต้องปฏิบัติตามหลัก แนวคิดของโคคาย เพื่อให้นักเรียนชั้นปีที่ 1 ได้ฝึกทักษะเป็น ขั้นตอน พัฒนาการง่ายไปหายาก 5 ขั้น ดังนี้

1. ขั้นการฟังจังหวะพื้นฐาน
2. ขั้นการปรบมือตามจังหวะ
3. ขั้นการอ่านลักษณะตัวโน้ตจังหวะ
4. ขั้นการเล่นร้องปรบมือตามจังหวะ
5. ขั้นการสร้างสรรค์

ทำให้นักเรียนเกิดทักษะ ได้รับประสบการณ์ นำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อ ตนเองในการดำรงชีวิตได้อย่างยั่งยืน โดยครูผู้สอนต้องปฏิบัติตามบทบาทของครู และ ฝึกปฏิบัติให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามบทบาท ได้ทำการศึกษาเนื้อหาความรู้ และฝึกปฏิบัติเพื่อความรู้ ความเข้าใจ ปฏิบัติได้ตามกิจกรรมการ เรียนรู้



บทบาทของครู

การพัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซนตาล โคดาเย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง ลักษณะของตัวโน้ตและจังหวะ ครูผู้สอนควรปฏิบัติ ดังนี้

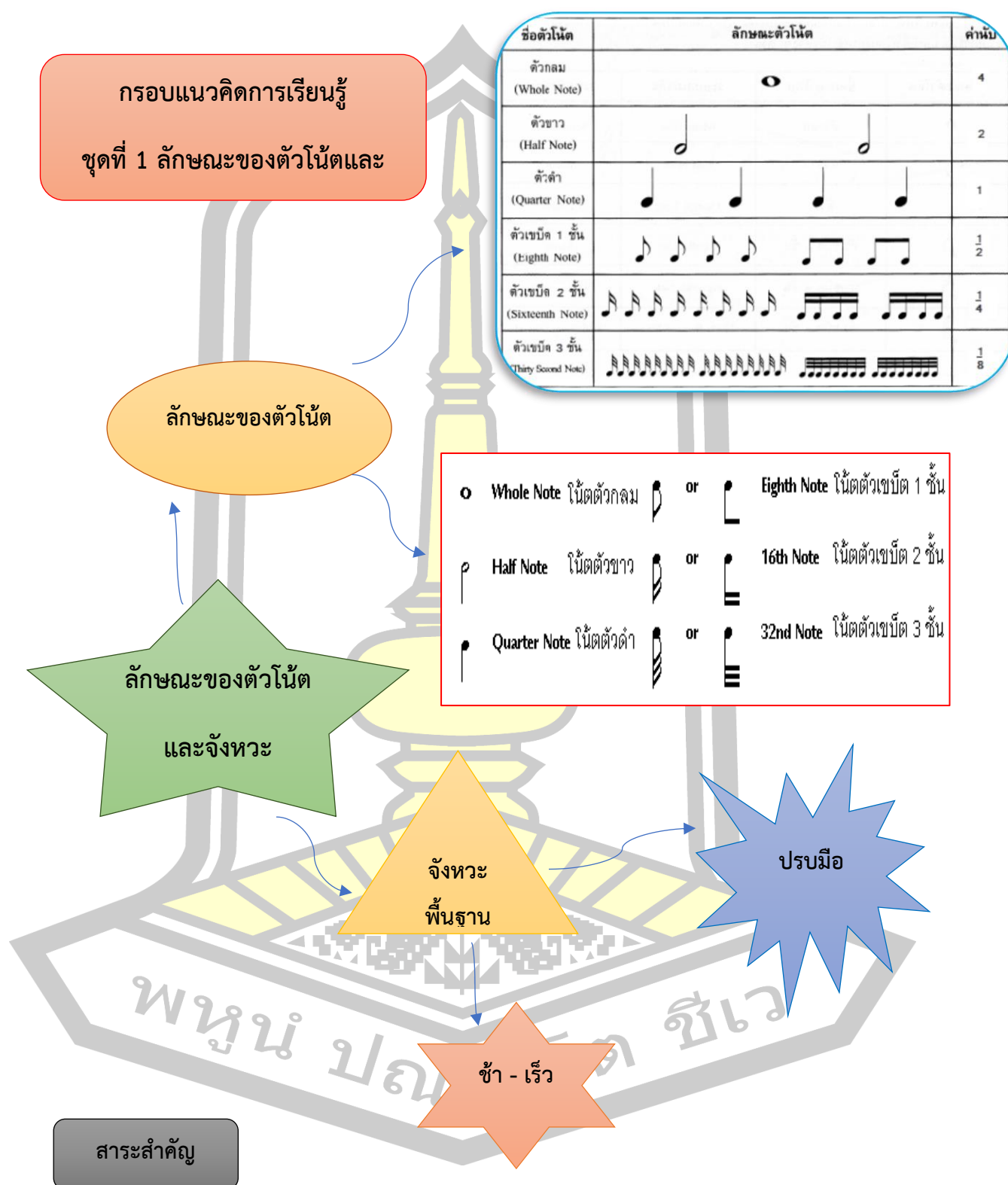
1. ครูเป็นผู้อ่านและแนะนำให้เด็กรู้จักชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามระดับเสียง ตามแนวคิดของโซนตาล โคดาเย ชุดที่ 1 เรื่อง ลักษณะตัวโน้ตและจังหวะ
2. ครูอธิบาย ชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ชุดฝึกของโคดาเยนี้ให้นักเรียนเข้าใจ
3. ครูดำเนินการตามแผนการจัดประสบการณ์ ประกอบการใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามระดับเสียง ตามแนวคิดของโซนตาล โคดาเย ชุดที่ 1 เรื่อง ลักษณะตัวโน้ตและจังหวะ ประกอบด้วยการทำแบบทดสอบก่อนเรียน การให้เด็กเรียนรู้บัตรเนื้อหาความรู้ ฝึกปฏิบัติเพื่อทบทวนความรู้ ความเข้าใจจากบัตรกิจกรรมการเรียนรู้ที่
 - 1 – 2 โดยทำการทดสอบหลังเรียน ทบทวนความรู้ และทดสอบการนำไปใช้เพื่อให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมั่นคง
4. ครูนำผลการทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรมบันทึก ลงในผลกิจกรรมการเรียนรู้
5. ในทุกกิจกรรม ครูควรให้เด็กได้เห็นและปฏิบัติจากสื่อการเรียนรู้ที่เป็น รูปธรรม และใช้ภาพจากชุดฝึกเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามหลักแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ด้านดนตรีของโคดาเยและสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ตาม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของการเรียน
6. ครูควรรอบคอบและระมัดระวังอันตรายและอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นกับเด็ก ตลอดเวลา ระหว่างทำกิจกรรมการเรียนรู้
7. ครูสามารถทบทวนความรู้จากจัดชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามระดับเสียง ตามทฤษฎีของโซนตาล โคดาเย ชุดที่ 1 เรื่อง ลักษณะตัวโน้ตและจังหวะ ให้กับเด็กทั้งในและนอกเวลาเรียน รวมถึงการเรียนรู้ นอกห้องเรียนได้ เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ตลอดจนการพัฒนาความรู้ ความคิด และทักษะการปฏิบัติอย่างยั่งยืนให้กับเด็กต่อไป

บทบาทของนักเรียน

การพัฒนาทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซนตาล โคดาเย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง ลักษณะของตัวโน้ตและจังหวะ นักเรียน ควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ปฏิบัติตามคำแนะนำของครูผู้สอนในทุกขั้นตอนการเรียนรู้
2. ตั้งใจต่อการเรียนรู้ จากบัตรเนื้อความรู้
3. ปฏิบัติการเรียนรู้จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน และทำกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1-2
4. การปฏิบัติกิจกรรมทุกกิจกรรม ต้องทำตามกติกาที่กำหนดร่วมกัน ดังนี้
 - 4.1 ระยะเวลาการปฏิบัติกิจกรรม
 - 4.2 การใช้เก็บรักษาชุดฝึก
 - 4.3 การใช้และเก็บรักษาอุปกรณ์ประกอบการทำกิจกรรม
5. ระหว่างการทำกิจกรรม นักเรียนต้องระมัดระวังอุบัติเหตุให้มากที่สุด
6. หลังปฏิบัติกิจกรรมทุกครั้ง นักเรียนต้องนำเสนอผลการเรียนรู้ที่ได้ ทั้งการ อภิปราย ร่วมกันถึงประโยชน์จากการเรียนรู้ ผลคะแนนจากบันทึกผลการเรียนรู้ และ นำเสนอการนำไปใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และสร้างสรรค์เมื่ออยู่กับ ผู้ปกครองที่บ้านหรือนอกเวลาเรียนได้

พูน ปณ จิต ชีเว



จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านลักษณะโน้ตและจังหวะได้อย่าง ถูกต้อง
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถร้องเสียงโน้ตตามจังหวะได้อย่างถูกต้อง
3. เพื่อปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนุกสนานตามชุดฝึกที่กำหนดให้

สาระการเรียนรู้

1. สาระที่ควรเรียนรู้

ลักษณะของโน้ตและจังหวะ เช่น โน้ตตัวกลม โน้ตตัวขาว โน้ตตัวดำ โน้ตเข้บัต 1 ชั้น

2. ประสบการณ์สำคัญ

ได้จัดชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามระดับเสียง ตามทฤษฎีของโซลตัน โคดาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อายุประมาณ 12 - 13 ปี จึงมีการนำแนวทางการสอนดนตรีของโคดาย มาปฏิบัติการสอน สำหรับประสบการณ์สำคัญ ได้แก่

1. ทักษะการฟัง (ฟังเสียงตัวโน้ต)
2. ทักษะการร้อง (ร้องเสียงตัวโน้ต)
3. ทักษะการเคลื่อนไหว
4. ทักษะการเล่น (การร้องและเคลื่อนไหวและสลับกันตามโน้ตด้วยตนเอง เป็นคู่ เป็นกลุ่ม)
5. ทักษะสร้างสรรค์ (ใช้ทักษะภาษามือของโคดาย)

พูน ปณ จิต ชีเว

แบบทดสอบก่อนเรียน

ชุดที่ 1 เรื่อง ลักษณะของตัวโน้ตและจังหวะ

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....ห้อง.....

ความมุ่งหมาย เพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจจากชุดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ลักษณะของตัวโน้ต และจังหวะ เวลาในการทดสอบ ข้อละ 1 นาที จำนวน 10 ข้อ

คำชี้แจง 1. ข้อสอบนี้เป็นข้อสอบรายบุคคล

2. ให้นักเรียนอ่านโจทย์และเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดให้กากบาท X ลงกระดานคำตอบ ที่ครูกำหนดให้

1. จังหวะ คืออะไร

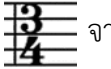
- ก. การเปล่งเสียงตามตัวโน้ต
- ข. การจัดเรียงของเสียง
- ค. การเคลื่อนที่ของแนวทำนองหรือเสียง
- ง. การนำตัวโน้ตมาเรียงให้เสียงสูงต่ำ

2.  จากรูปภาพในหนึ่งห้องมีกี่ จังหวะ

- ก. 2 จังหวะ
- ข. 3 จังหวะ
- ค. 4 จังหวะ
- ง. 5 จังหวะ

3.  จากรูปภาพทราเมซิกเนเจอร์ 2/2 โน้ตตัวขาว  ในหนึ่งห้องมีกี่ จังหวะ

- ก. 2 จังหวะ
- ข. 3 จังหวะ
- ค. 4 จังหวะ
- ง. 1 จังหวะ

4.  จากรูปภาพในหนึ่งห้องมีกี่จังหวะ

ก. 4 จังหวะ

ข. 3 จังหวะ

ค. 2 จังหวะ

ง. 5 จังหวะ

5. จากรูปภาพในหนึ่งห้องมีกี่จังหวะ 

ก. 2 จังหวะ

ข. 5 จังหวะ

ค. 4 จังหวะ

ง. 3 จังหวะ

6.  จากรูปภาพโน้ต ทั้งหมดมีชื่อว่า

ก. โน้ตตัวขาว

ข. โน้ตตัวดำ

ค. โน้ตตัวกลม

ง. โน้ตเข้บ็ต

7.  จาภาพตัวโน้ตมีชื่อว่า.

ก. โน้ตตัวกลม

ข. โน้ตตัวดำ

ค. โน้ตตัวขาว

ง. โน้ตเข้บ็ต

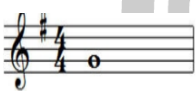
8.  จากรูปภาพตัวโน้ตชื่อว่า

ก. โน้ตตัวขาว

ข. โน้ตตัวดำ

ค. โน้ตตัวกลม

ง. โน้ตเข้บ็ต 1 ชั้น

9.  จากรูปภาพตัวโน้ตมีชื่อว่า

ก. โน้ตตัวขาว

ข. โน้ตตัวกลม

ค. โน้ตตัวดำ

ง. โน้ตเข้บ็ต 1 ชั้น

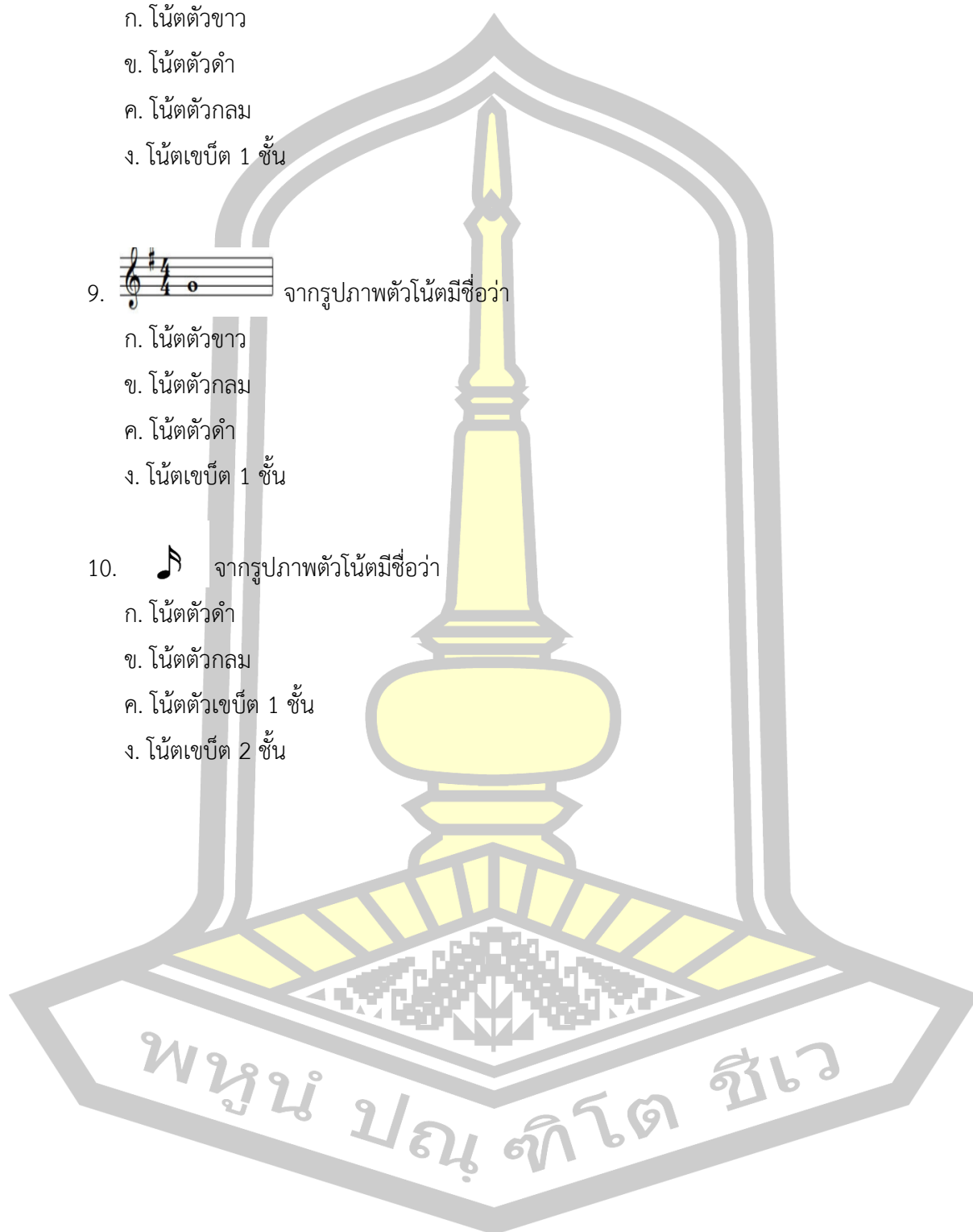
10.  จากรูปภาพตัวโน้ตมีชื่อว่า

ก. โน้ตตัวดำ

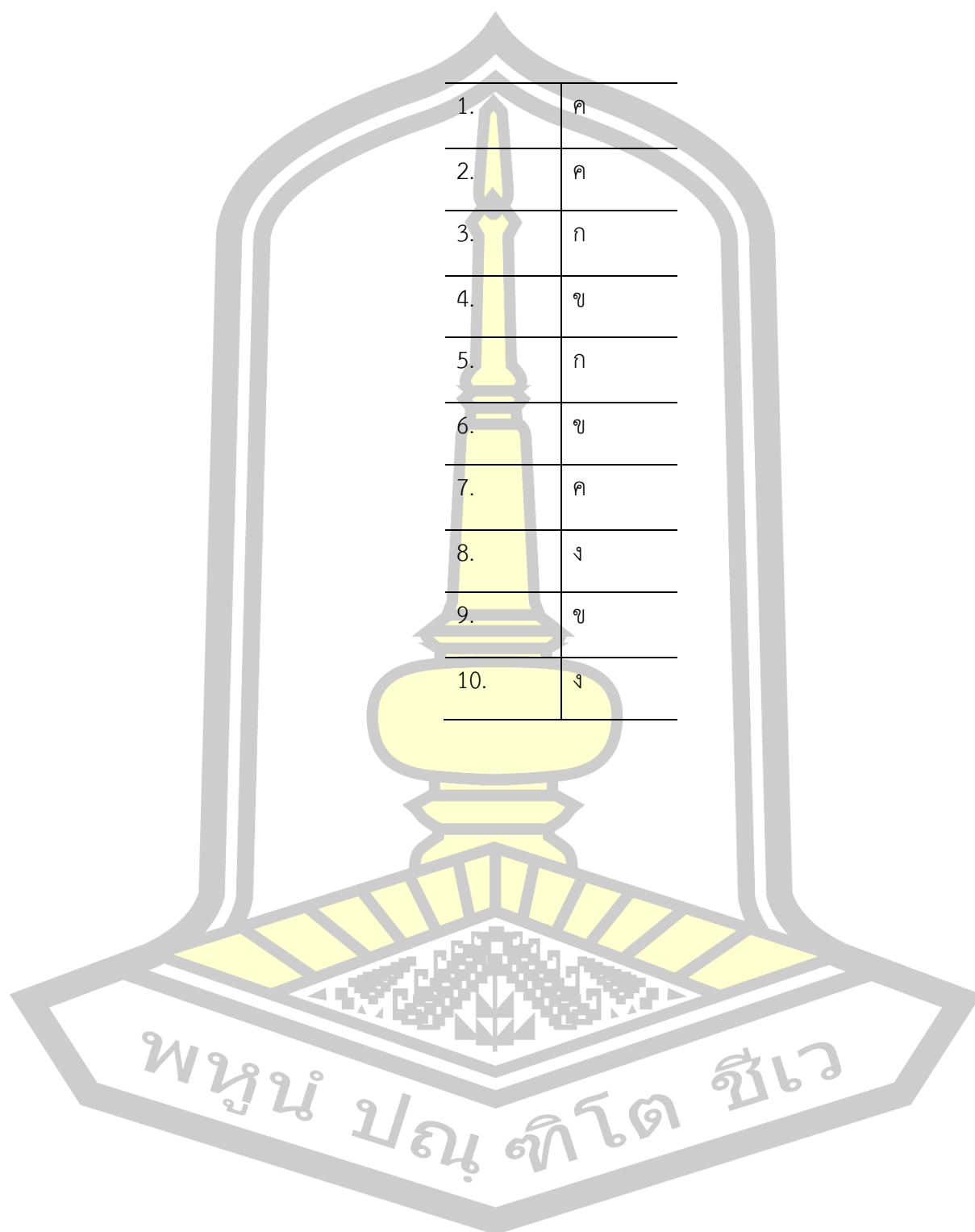
ข. โน้ตตัวกลม

ค. โน้ตตัวเข้บ็ต 1 ชั้น

ง. โน้ตเข้บ็ต 2 ชั้น



แบบเฉลยข้อสอบก่อนเรียน ชุดที่ 1 เรื่อง ลักษณะของตัวโน้ตและจังหวะ





เนื้อหาความรู้

แล้วสะกดเป็นคำ ๆ จึงจะมีความหมาย ที่เราสามารถเขียนเป็นการแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ และเป็นการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น

ในทางดนตรีก็เช่นกันความคิดของผู้ประพันธ์เพลง (Composer) ที่แต่งเพลงออกมาจะถูกบันทึกไว้ด้วยตัวโน้ตเพื่อให้นักดนตรีได้เล่นและถ่ายทอดอารมณ์ออกมาให้ผู้ฟังได้โดยที่นักดนตรีผู้นั้นไม่เคยรู้จักมาก่อนได้ ตัวโน้ตที่ใช้บันทึกในลักษณะต่าง ๆ นั้นจะกลายเป็นสัทภาษาของผู้ฟัง

ลักษณะของตัวโน้ต

เป็นระบบการบันทึกแทนเสียงดนตรีที่มีมาตั้งแต่ศตวรรษที่ 11 โดย กิโด เดอ อเรซโซ (Guido d' Arezzo, 995-1050) บาทหลวงชาวอิตาลี ต่อมาได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งสมบูรณ์อย่างที่เราได้พบเห็นและใช้กันในปัจจุบัน ตัวโน้ตสามารถบอกหรือสื่อให้นักดนตรีทราบถึงความสั้น – ยาว, สูง – ต่ำ ของระดับเสียงได้ เราจึงควรมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับลักษณะของตัวโน้ตดนตรี (Music Notation) พอสังเขปดังนี้

○	Whole Note	โน้ตตัวกลม	or	⏏	Eighth Note	โน้ตตัวเข็บ 1 ชั้น
⏏	Half Note	โน้ตตัวขาว	or	⏏	16th Note	โน้ตตัวเข็บ 2 ชั้น
⏏	Quarter Note	โน้ตตัวดำ	or	⏏	32nd Note	โน้ตตัวเข็บ 3 ชั้น

พูน ปณ จิต ชีเว



ภาพแสดงส่วนประกอบของตัวโน้ต



ภาพแสดงการเปรียบเทียบลักษณะตัวโน้ต

จากภาพข้างต้นสามารถอธิบายได้ว่า

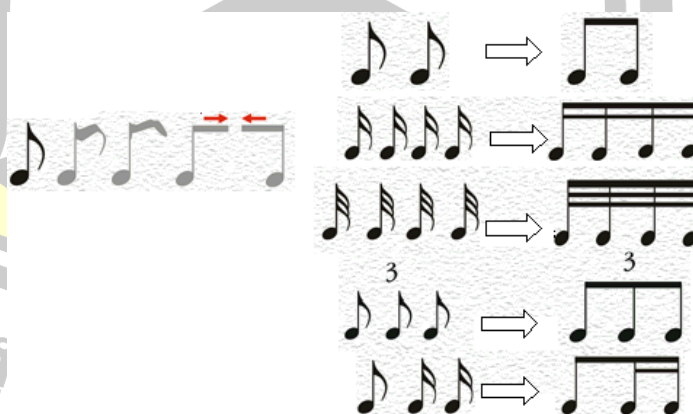
โน้ตตัวกลม 1 ตัว ได้ตัวขาว 2 ตัว หรือได้ตัวดำ 4 ตัว

โน้ตตัวขาว 1 ตัว ได้ตัวดำ 2 ตัว

โน้ตตัวดำ 1 ตัว ได้ตัวเข้บิตหนึ่งชั้น 2 ตัว

โน้ตตัวเข้บิตหนึ่งชั้น 1 ตัว ได้ตัวเข้บิตสองชั้น 2 ตัว

1. การเขียนโน้ตตัวเข้บิตตั้งแต่สองตัวติดกันขึ้นไปเรามักเขียนโดยนำชายธง (flag) มารวมกันโดยใช้เส้นตรงเช่น



2. การเขียนโน้ตตัวดำ, ตัวขาว และตัวเข้บิต () ให้พึงสังเกตเสมอว่าถ้าทางของตัวโน้ตชี้ขึ้นทางอยู่ทางด้านขวา แต่ถ้าทางชี้ลง ทางจะลงทางซ้ายมือ สำหรับโน้ตตัวเข้บิต ทางจะชี้ขึ้นหรือลง ชายธงอยู่ทางด้านขวาเสมอ

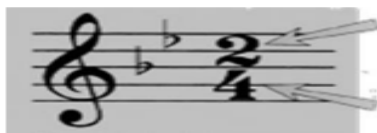
3. การที่จะกำหนดให้ตัวโน้ตทางขึ้นหรือลงให้ยึดเส้นที่ 3 ของบรรทัด 5 เส้น (Staff) เป็นหลัก กล่าวคือตัวโน้ตที่คาบอยู่เส้นที่ 3 และต่ำลงมาหาตัวโน้ตจะต้องขึ้น ส่วนโน้ตที่คาบอยู่เส้นที่ 3 หรือสูงขึ้นไปหาตัวโน้ตจะต้องลง สำหรับโน้ตที่คาบอยู่เส้นที่ 3 เองนั้นทางจะขึ้นหรือลงก็ได้ให้ยึดตัวโน้ตที่อยู่ภายในห้องหรือโน้ตที่อยู่ข้างเคียงเป็นหลัก ดังตัวอย่าง



จังหวะของดนตรี

จังหวะ (Rhythm) หมายถึงเสียงยาว ๆ สั้น ๆ หรือเสียงหนัก ๆ เบา ๆ ซึ่งประกอบอยู่ในส่วนต่าง ๆ ของบทเพลง มีองค์ประกอบทั่ว ๆ ไปดังนี้

อัตราจังหวะ (Time) คือการจัดแบ่งจังหวะเคาะออกเป็นกลุ่มๆ เพื่อทำให้เกิดการเคาะจังหวะ และการเน้น อย่างสม่ำเสมอ การจัดกลุ่มจังหวะเคาะที่พบในบทเพลงทั่ว ๆ ไปคือ 2, 3, และ 4 จังหวะเคาะ ตัวอย่างเช่น อัตรา 2 จังหวะ 1-2-1-2-1-2-1-2 อัตรา 3 จังหวะ 1-2-3-1-2-3-1-2-3-1-2-3 อัตรา 4 จังหวะ 1-2-3-4-1-2-3-4-1-2-3-4-1-2-3-4 เครื่องหมายกำหนดจังหวะ จะประกอบไปด้วย เลขคล้ายๆเศษส่วน(แต่ไม่มีเส้นชั้นกลาง) มีตัวบนกับตัวล่าง โดยแต่ละตัวเลขก็จะบอกค่าของตัวโน้ตในห้องแต่ละห้อง ดังนี้



- ตัวเลขตัวบน คือจำนวนตัวโน้ตที่สามารถอยู่ในห้องเพลงได้ใน 1 ห้อง
- ตัวเลขตัวล่าง คือตัวเลขที่แทนค่าของตัวโน้ตนั้น ๆ (อ้างอิงจากแผนผังแสดงค่าของตัวโน้ต)

ตัวอย่างเช่น



ความเร็วจังหวะ (Tempo) หมายถึงความช้าหรือความเร็วของบทเพลงนั้น โดยผู้ประพันธ์เพลงเป็นผู้กำหนดขึ้น การกำหนดอัตราความเร็วของจังหวะ มีการกำหนดศัพท์ขึ้นมาใช้โดยเฉพาะ โดยจะเขียนอยู่บนและตอนต้นของบทเพลง ตัวอย่างคำศัพท์ที่กำหนดความเร็วจังหวะ เช่น Largo=ช้ามาก Andante=ช้า Moderato=ปานกลาง Allegro=เร็ว Presto=เร็วมาก

ลีลาจังหวะ (Rhythmic Pattern) หมายถึงกระสวนของจังหวะ หรือรูปแบบของจังหวะ ที่ถูกกำหนดขึ้นมา เพื่อใช้บรรเลงประกอบบทเพลง เช่น ลีลาจังหวะร่าวก ลีลาจังหวะตลก ลีลาจังหวะมาร์ช (March) ลีลาจังหวะวอลทซ์ (Waltz) ลีลาจังหวะสโลว์ (Slow) ลีลาจังหวะแทงโก (Tango) ลีลาจังหวะร็อค (Rock) เป็นต้น



Simple Duplo 2 beats in a bar	Simple Triple 3 beats in a bar	Simple Quadruple 4 beats in a bar
$\frac{2}{2}$	$\frac{3}{2}$	$\frac{4}{2}$
$\frac{2}{4}$	$\frac{3}{4}$	$\frac{4}{4}$
$\frac{2}{8}$	$\frac{3}{8}$	$\frac{4}{8}$

ตัวอย่างการปรบมือจังหวะพื้นฐาน

จังหวะ 1/4				
จังหวะ 2/4				
จังหวะ 3/4				
จังหวะ 4/4				

แบบทดสอบหลังเรียน

ชุดที่ 1 เรื่อง ลักษณะของตัวโน้ตและจังหวะ

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....ห้อง.....

ความมุ่งหมาย เพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจจากชุดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ลักษณะของตัวโน้ตและจังหวะ เวลาในการทดสอบ ข้อละ 1 นาที จำนวน 10 ข้อ

คำชี้แจง 1. ข้อสอบนี้เป็นข้อสอบรายบุคคล

2. ให้นักเรียนอ่านโจทย์และเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดให้กากบาท X ลงกระดานคำตอบที่ครูกำหนดให้

1. จังหวะ คืออะไร

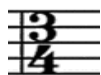
- ก. การเคลื่อนที่ของแนวทำนองหรือเสียง
- ข. การจัดเรียงของเสียง
- ค. การเปล่งเสียงตามตัวโน้ต
- ง. การนำตัวโน้ตมาเรียงให้เสียงสูงต่ำ

2.  จากรูปภาพในหนึ่งห้องมีกี่จังหวะ

- ก. 4 จังหวะ
- ข. 3 จังหวะ
- ค. 8 จังหวะ
- ง. 5 จังหวะ

3.  จากรูปภาพทราเมซิกเนเจอร์ 2/2 โน้ตตัวขาว  ในหนึ่งห้องมีกี่จังหวะ

- ก. 4 จังหวะ
- ข. 3 จังหวะ
- ค. 2 จังหวะ
- ง. 1 จังหวะ



4.  จากรูปภาพในหนึ่งห้องมีกี่จังหวะ

- ก. 4 จังหวะ
- ข. 1 จังหวะ
- ค. 2 จังหวะ
- ง. 3 จังหวะ

5. จากรูปภาพในหนึ่งห้องมีกี่จังหวะ

- ก. 3 จังหวะ
- ข. 5 จังหวะ
- ค. 4 จังหวะ
- ง. 2 จังหวะ

6.  จากรูปภาพโน้ตทั้งหมดมีชื่อว่า

- ก. โน้ตตัวเอก
- ข. โน้ตตัวดำ
- ค. โน้ตตัวกลม
- ง. โน้ตตัวขาว

7.  จากภาพตัวโน้ตมีชื่อว่า.

- ก. โน้ตตัวกลม
- ข. โน้ตตัวดำ

ค. โน้ตตัวแดง

ง. โน้ตตัวขาว



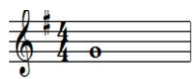
จากรูปภาพตัวโน้ตชื่อว่า

ก. โน้ตตัวขาว

ข. โน้ตตัวดำ

ค. โน้ตเข้บ็ต 1 ชั้น

ง. โน้ตเข้บ็ต 2 ชั้น

9.  จากรูปภาพตัวโน้ตมีชื่อว่า

ก. โน้ตตัวดำ

ข. โน้ตตัวขาว

ค. โน้ตตัวกลม

ง. โน้ตเข้บ็ต 1 ชั้น

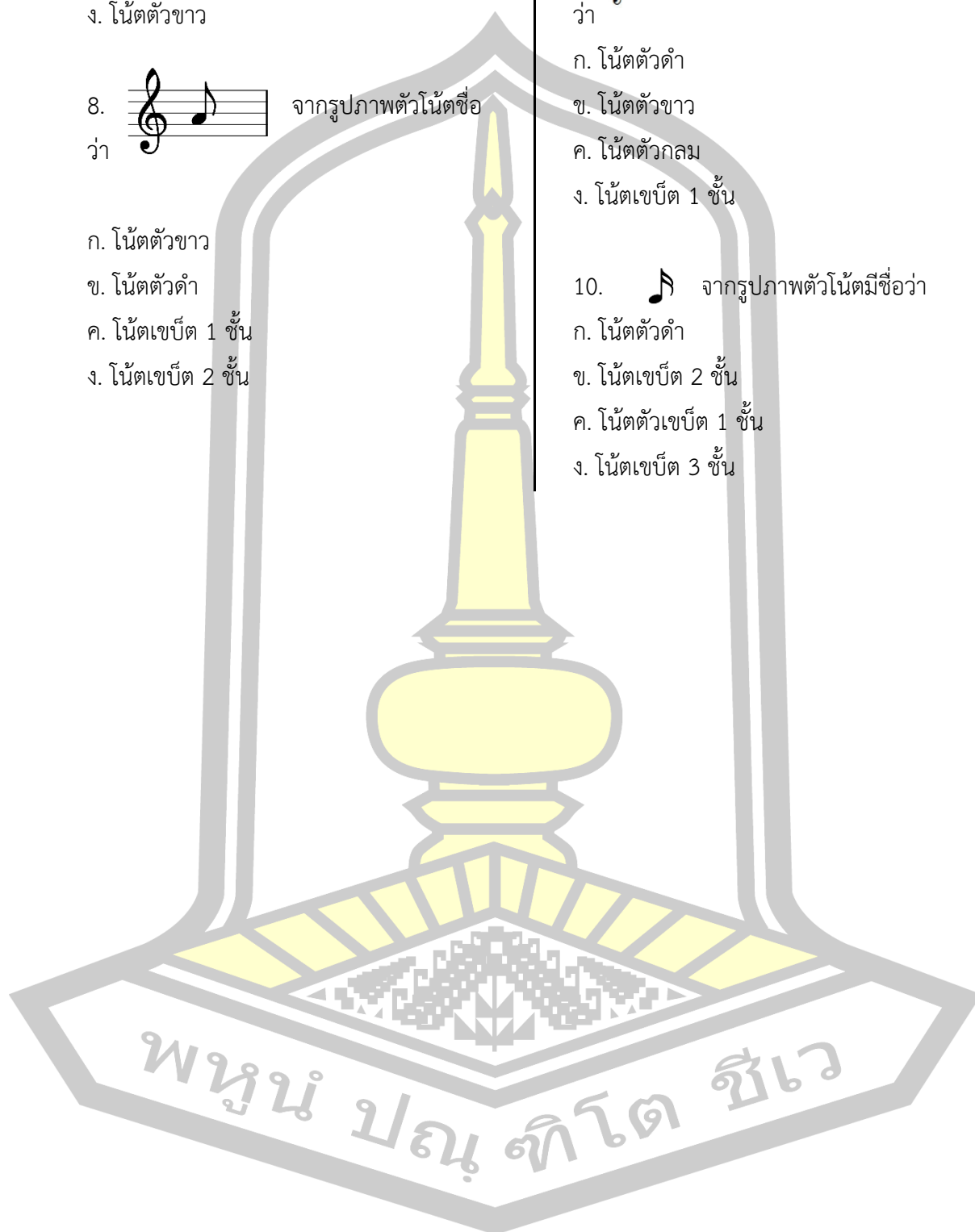
10.  จากรูปภาพตัวโน้ตมีชื่อว่า

ก. โน้ตตัวดำ

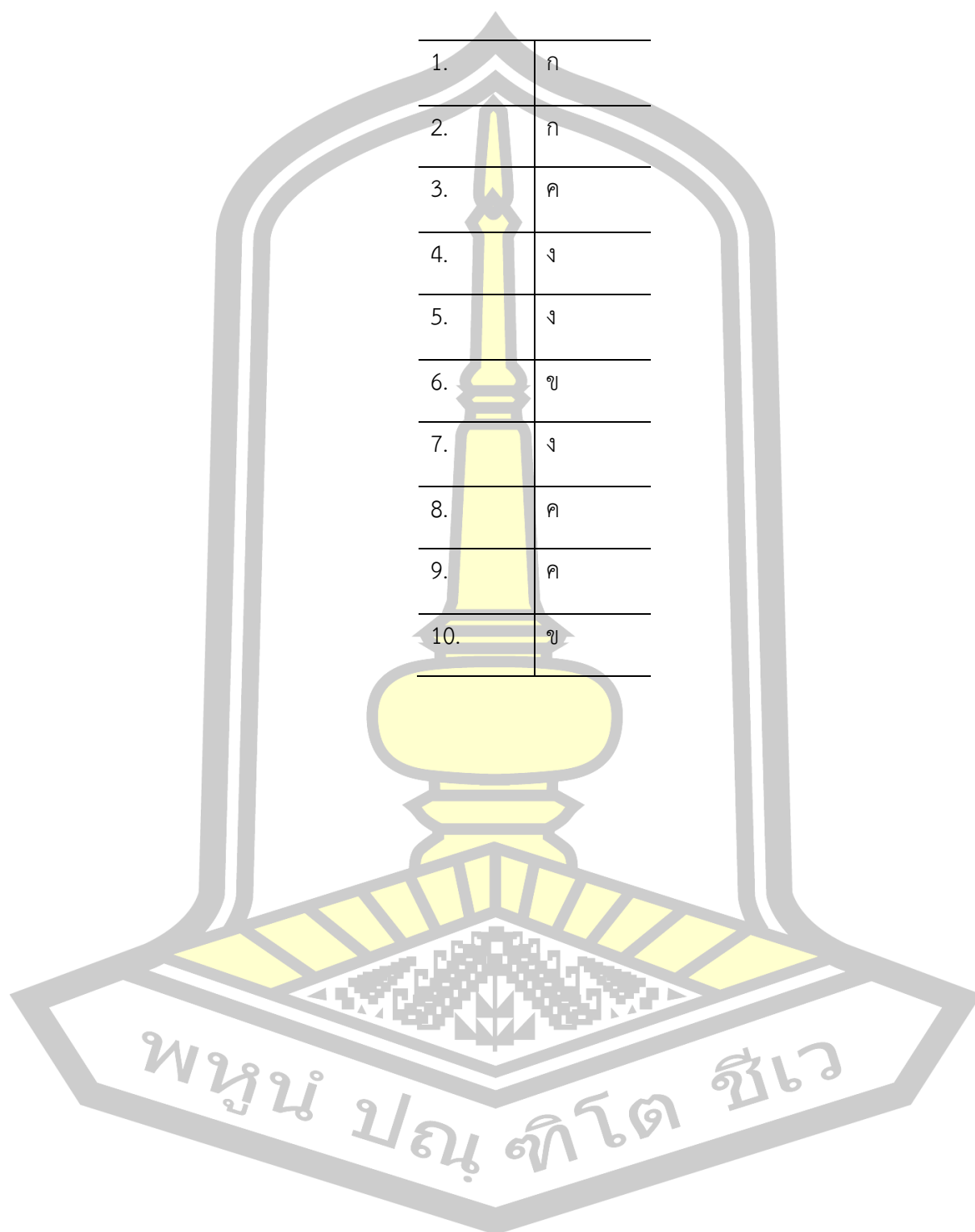
ข. โน้ตเข้บ็ต 2 ชั้น

ค. โน้ตตัวเข้บ็ต 1 ชั้น

ง. โน้ตเข้บ็ต 3 ชั้น



แบบเฉลยข้อสอบหลังเรียนเรียน ชุดที่ 1 เรื่อง ลักษณะของตัวโน้ตและจังหวะ



แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ สาระวิชาดนตรี

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ลักษณะของตัวโน้ตและจังหวะ

จำนวน 2 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ลักษณะตัวโน้ตและจังหวะ

จำนวน 2 ชั่วโมง

ครูผู้สอน สิบเอกหญิงจิตชนก ประธาน

1. สาระสำคัญ

การอ่านและเขียนตัวโน้ต เป็นทักษะพื้นฐานสำคัญในการฝึกขับร้องและบรรเลงเครื่องดนตรี

2. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ศ 2.1 ลักษณะตัวโน้ตดนตรีไทยดนตรีสากลและจังหวะ

ตัวชี้วัด ม.1/1 เขียน ร้องโน้ตไทยและโน้ตสากล

ม.1/2 เปรียบเทียบโน้ตและเสียงของเครื่องดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมที่ต่างกัน

3. สาระการเรียนรู้

3.1 การเขียนโน้ต

3.2 การทำจังหวะเป็นวง

3.4 การร้องชื่อตัวโน้ต

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการสื่อสาร

4.2 ความสามารถในการคิด

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายจังหวะและประเภทของโน้ตสากลได้ (K)

2. นักเรียนสามารถจำแนกตัวโน้ตและจังหวะเพลงได้ (P)

3. นักเรียนมีความตระหนักถึงคุณค่าในจังหวะและร้องโน้ต (A)

6. กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของโชตาน โคตยา

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิดสี่สหาย นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน	
สื่อการเรียนรู้ : เอกสารประกอบการสอน 1. ครูอธิบายเกี่ยวกับสัญลักษณ์ทางดนตรีให้นักเรียนฟัง 2. ครูให้นักเรียนดูลักษณะตัวโน้ตและจังหวะแล้วให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม เช่น - สัญลักษณ์ในภาพเกี่ยวข้องกับโน้ตตัวใด - จังหวะ 1 2 3 4 ประมวลแบบใด - นักเรียนรู้จักตัวโน้ตและจังหวะใดในภาพบ้าง 3. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด	คำถามกระตุ้นความคิด • สัญลักษณ์ทางดนตรีมีความสำคัญอย่างไร (พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ใน ดุลยพินิจของครูผู้สอน)
ขั้นสอน	
สื่อการเรียนรู้ : 1. หนังสือเรียน ดนตรี-นาฏศิลป์ ม.1 2. บทเรียนคอมพิวเตอร์ Youtube 3. ใบงานที่ 1.1	คำถามกระตุ้นความคิด • ตัวโน้ตเพลงไทย และตัวโน้ตเพลงสากล มีความแตกต่างกันอย่างไร (พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ใน ดุลยพินิจของครูผู้สอน)
ชั่วโมง 1 ขั้นที่1 ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความ สามารถ คือ เก่ง ปานกลางค่อนข้างเก่ง ปานกลางค่อนข้างอ่อน และอ่อน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่กันเป็น 2 คู่ ขั้นที่2 ครูให้นักเรียนแต่ละคู่ร่วมกันศึกษาความรู้เรื่องตัวโน้ต จากหนังสือเรียนหรือบทเรียนคอมพิวเตอร์ Smart L.O. LMS Lite ตามหัวข้อที่กำหนดให้ ดังนี้ - คู่ที่ 1 ศึกษาความรู้เรื่อง ลักษณะของตัวโน้ต - คู่ที่ 2 ศึกษาความรู้เรื่อง จังหวะ ขั้นที่3 ครูเขียนตัวโน้ต บนกระดาน แล้วอธิบายให้นักเรียนฟังว่า ลักษณะตัวโน้ตละจังหวะมีชื่อเรียกทาง	

ดนตรีว่าอย่างไร นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด ชั่วโมง 2 ขั้นที่4 สมาชิกแต่ละคู่ช่วยกันทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง ลักษณะของตัวโน้ตและจังหวะ โดยแบ่งหน้าที่กันทำ ใบงาน คู่ละ 1 ตอน กับสมาชิกอีกคู่หนึ่งในกลุ่ม โดยให้เพื่อนที่เรียนอ่อนได้เลือกหัวข้อก่อน หรือเลือกหัวข้อที่สนใจก่อน ขั้นที่5 สมาชิกแต่ละคู่ช่วยกันสืบค้นคำตอบที่คู่ตนเองรับผิดชอบแล้วนำมาอภิปรายให้สมาชิกอีกคู่หนึ่งภายในกลุ่มฟัง จนได้คำตอบที่สมบูรณ์ และมีความเข้าใจตรงกันทุกคน ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบในใบงานที่ 1.1		
--	--	--

7. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียนวิชาดนตรี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. ชุดฝึกทักษะลักษณะตัวโน้ตและจังหวะ
3. ใบงานที่ 1.1 เรื่อง ลักษณะตัวโน้ตและจังหวะ

8. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. นักเรียนสามารถอธิบายจังหวะและประเภทของโน้ตสากลได้ (K)	- การรายงานกลุ่มหน้าชั้นเรียน ตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย - ทดสอบความรู้รายบุคคล ด้วยการทำแบบทดสอบการคิดวิเคราะห์เรื่องลักษณะตัวโน้ตและจังหวะ	ใบงานที่ 1 เรื่อง ลักษณะตัวโน้ตและจังหวะ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับ80%
2. นักเรียนสามารถบอก	สืบค้นข้อมูลได้อย่าง	แบบสังเกตพฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์การ

ชื่อตัวโน้ตและจังหวะได้ (P)	ถูกต้อง เขียนข้อมูลที่ สืบค้นลงในใบงาน	การนำเสนอผลงาน	ประเมินระดับ80%
3. มักเรียนมีความ ตระหนักถึงคุณค่าใน จังหวะและร้องโน้ต (A)	สังเกตจากพฤติกรรม การเรียนรู้ของผู้เรียน	แบบประเมินพฤติกรรม แบบทดสอบปรนัย หลัง เรียนจำนวน 10 ข้อ	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ80%

10. บันทึกหลังสอน

.....

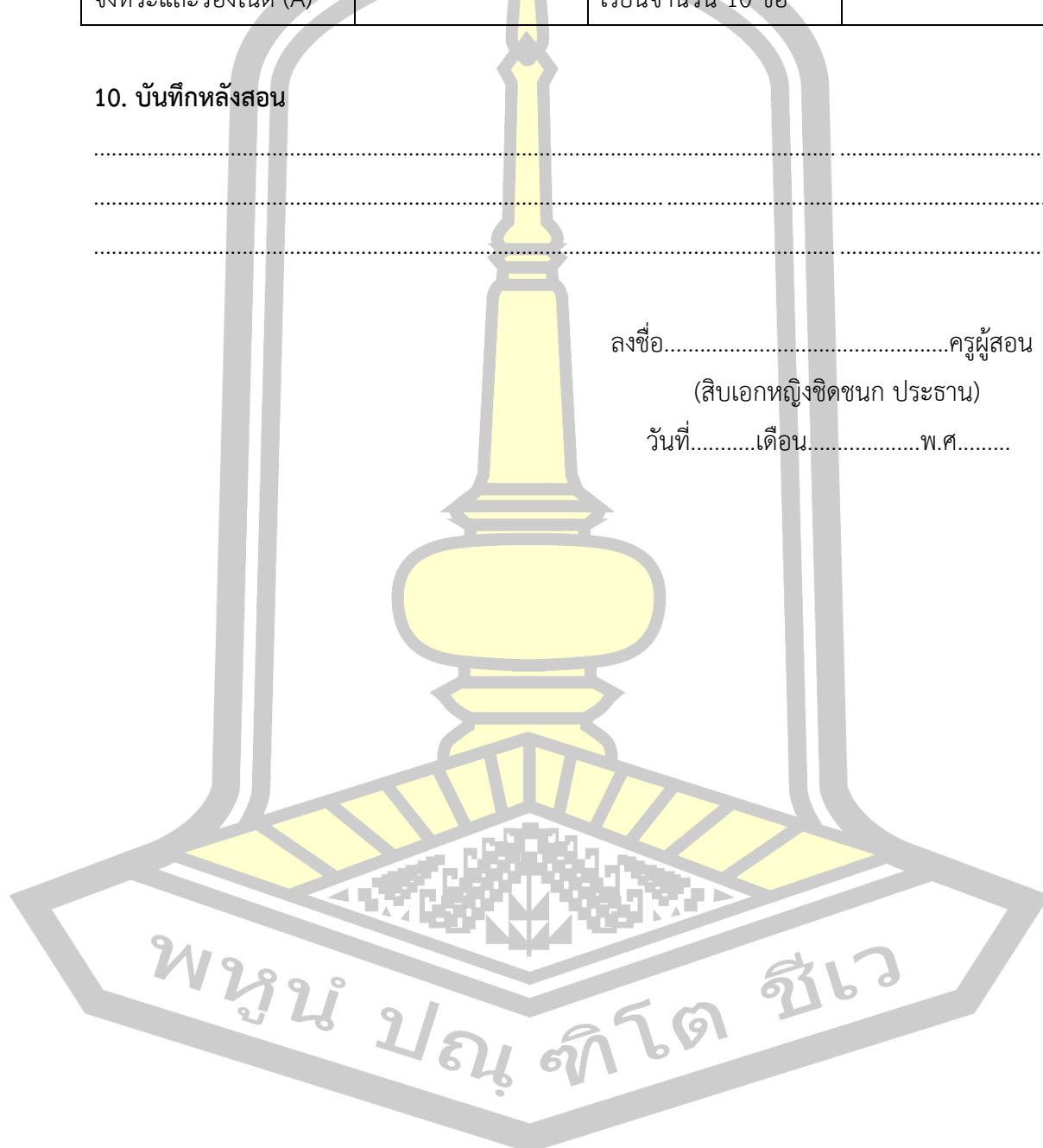
.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(สืบทอดจากพิธีกรรม ประทาน)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....



เกณฑ์การประเมิน

ประเมินผลงาน	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
คำตอบ ครบถ้วนในแต่ ละข้อ	คำตอบ ครบถ้วน ชัดเจน	คำตอบ ครบถ้วนแต่ไม่ ค่อยชัดเจน	คำตอบไม่ ครบถ้วน ขาด ไป 1 ข้อ	คำตอบไม่ ครบถ้วน ขาดไป 2 ข้อ	คำตอบมีแค่ 1 ข้อ ที่เหลือ ไม่ครบถ้วน
การตอบคำถาม จากใบงาน	ตอบคำถาม ถูกต้องมีการ อ้างอิง แหล่งที่มา น่าเชื่อถือ	ตอบคำถาม คำตอบถูกต้อง เป็นบางส่วนมี การอ้างอิง แหล่งที่มา น่าเชื่อถือ	ตอบคำถามไม่ ค่อยถูกต้อง มี การอ้างอิง ประกอบ	ตอบคำถาม ไม่ถูกต้อง มี การอ้างอิง ประกอบ	ตอบคำถามไม่ ถูกต้อง ไม่มี การอ้างอิง
เขียนอธิบาย คำตอบได้เข้าใจ	เขียนอธิบาย คำตอบได้ อย่าง ถูกต้อง และเข้าใจ	เขียนอธิบาย คำตอบ ค่อนข้าง ถูกต้อง	เขียนอธิบาย คำตอบไม่ ถูกต้อง	เขียนอธิบาย คำตอบ เนื้อหาไม่ ชัดเจนไม่ ถูกต้อง	ไม่มีการเขียน อธิบายคำตอบ หรือเขียน อธิบายน้อย เกินไป

เกณฑ์การให้คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
11-15	ดีมาก
6-10	ดี
1-5	ผ่าน

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

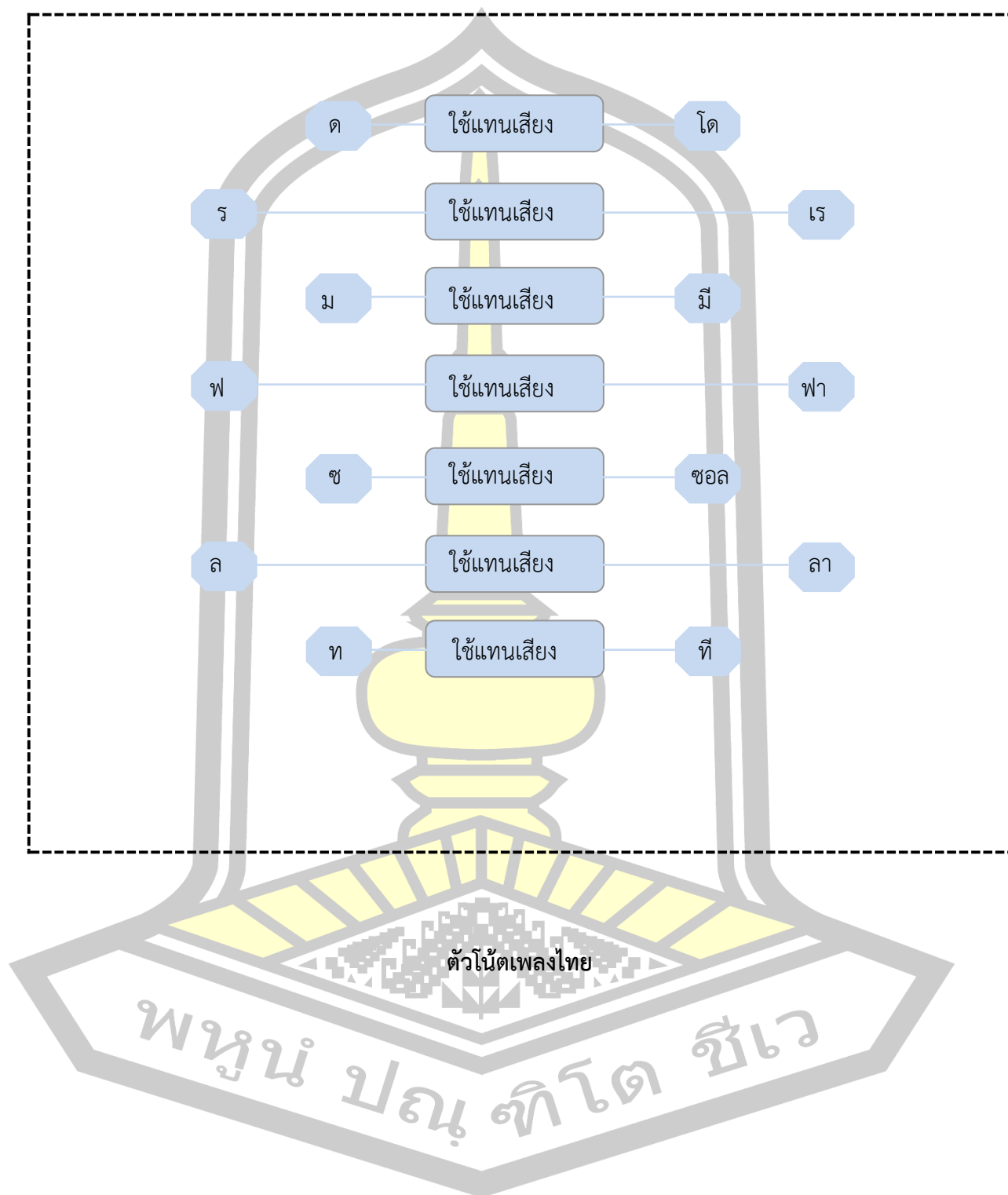
เกณฑ์การประเมิน

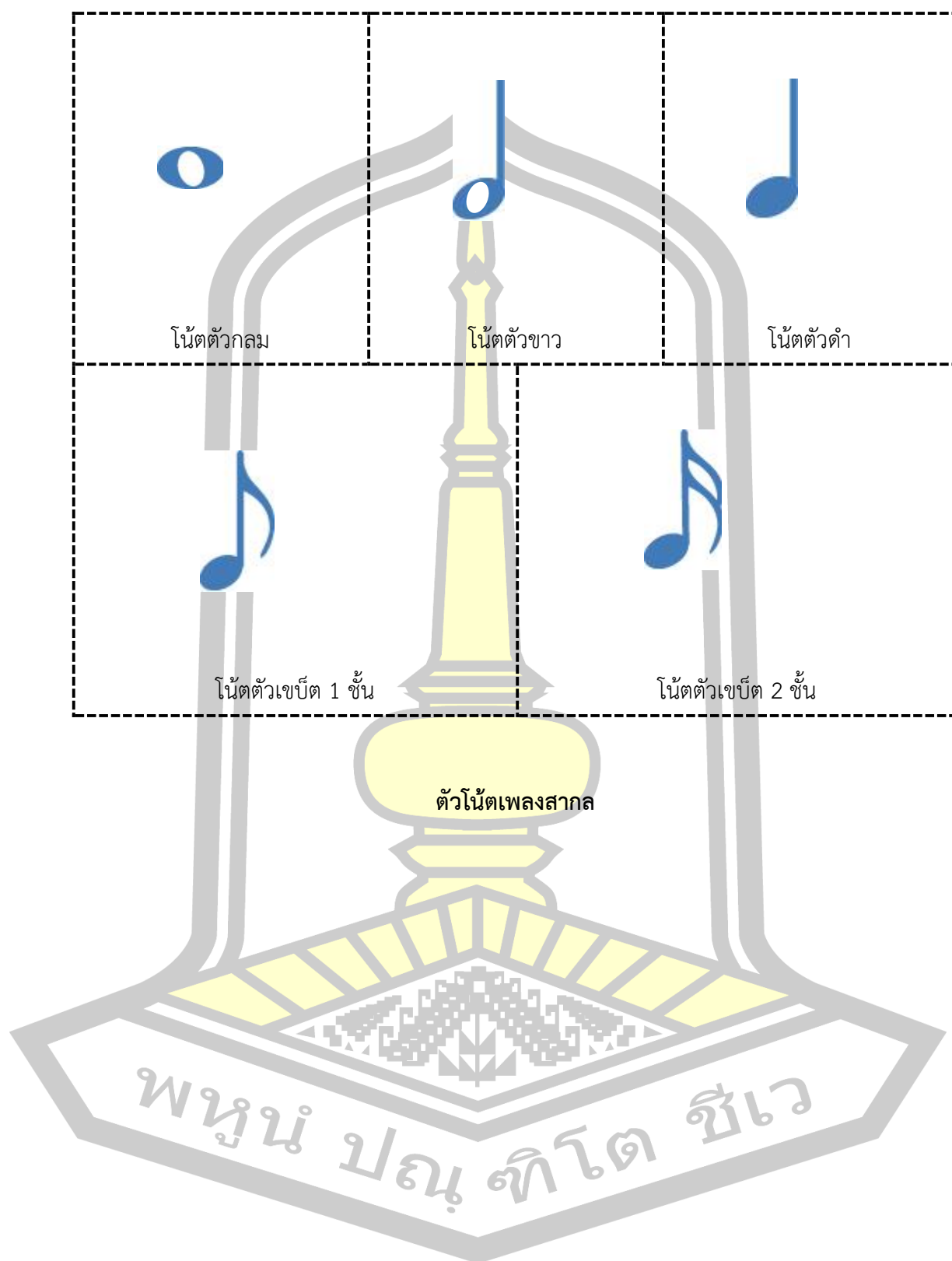
ประเมิน พฤติกรรม	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
มีส่วนร่วม ในชั้นเรียน	มีส่วนร่วมใน การทำกิจกรรม ดีมาก	มีส่วนร่วมใน การทำกิจกรรม ดี	มีส่วนร่วมใน การทำ กิจกรรมปาน กลาง	มีส่วนร่วมใน การทำ กิจกรรม พอใช้	ไม่เข้าเรียน หรือร่วม กิจกรรมน้อย มากควร ปรับปรุง
ปฏิบัติงาน ด้วยความ ตั้งใจ	ความรับผิดชอบ ต่อการเรียน ดีมาก	ความรับผิดชอบ ต่อการเรียนดี	ความ รับผิดชอบต่อ การเรียน ปานกลาง	ความ รับผิดชอบ ต่อการเรียน พอใช้	ควรปรับปรุง
มีความ รับผิดชอบ งานที่ได้รับ มอบหมาย	ความรับผิดชอบ งานที่ได้รับ มอบหมายดี มาก	ความรับผิดชอบ งานที่ได้รับ มอบหมายดี	ความ รับผิดชอบงาน ที่ได้รับ มอบหมาย ปานกลาง	ความ รับผิดชอบ งานที่ได้รับ มอบหมาย พอใช้	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
11-15	ดีมาก
6-10	ดี
1-5	ผ่าน

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน





ตัวอย่างการปรบมือจังหวะพื้นฐาน

จังหวะ 1/4	
จังหวะ 2/4	 
จังหวะ 3/4	  
จังหวะ 4/4	   

อัตราจังหวะธรรมดา

Simple Time Signatures

$\frac{2}{2} = \text{half note}$	$\frac{2}{4} = \text{quarter note}$	$\frac{2}{8} = \text{eighth note}$	$\frac{2}{16} = \text{sixteenth note}$
$\frac{3}{2} = \text{half note}$	$\frac{3}{4} = \text{quarter note}$	$\frac{3}{8} = \text{eighth note}$	$\frac{3}{16} = \text{sixteenth note}$
$\frac{4}{2} = \text{half note}$	$\frac{4}{4} = \text{quarter note}$	$\frac{4}{8} = \text{eighth note}$	$\frac{4}{16} = \text{sixteenth note}$

ใบงานที่

1.1

ลักษณะชื่อของตัวโน้ต

ตอนที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนโน้ตเพลงไทย แทนเสียงดนตรีที่กำหนด

ใช้แทนเสียง	โด
ใช้แทนเสียง	เร
ใช้แทนเสียง	มี
ใช้แทนเสียง	ฟา
ใช้แทนเสียง	ซอล
ใช้แทนเสียง	ลา
ใช้แทนเสียง	ที

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนโน้ตเพลงสากล ตามที่กำหนด มาอย่างละ 5 ตัว

1. โน้ตตัวกลม.....
2. โน้ตตัวขาว.....
3. โน้ตตัวดำ.....
4. โน้ตตัวเข้บัต 1 ชั้น.....
5. โน้ตตัวเข้บัต 2 ชั้น.....

ใบงานที่

1.1

ลักษณะชื่อของตัวโน้ต

**ตอนที่ 1**

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนโน้ตเพลงไทย แทนเสียงดนตรีที่กำหนด

ด	ใช้แทนเสียง	โด
ร	ใช้แทนเสียง	เร
ม	ใช้แทนเสียง	มิ
พ	ใช้แทนเสียง	ฟา
ช	ใช้แทนเสียง	ซอล
ล	ใช้แทนเสียง	ลา
ท	ใช้แทนเสียง	ที

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนโน้ตเพลงสากล ตามที่กำหนด มาอย่างละ 5 ตัว

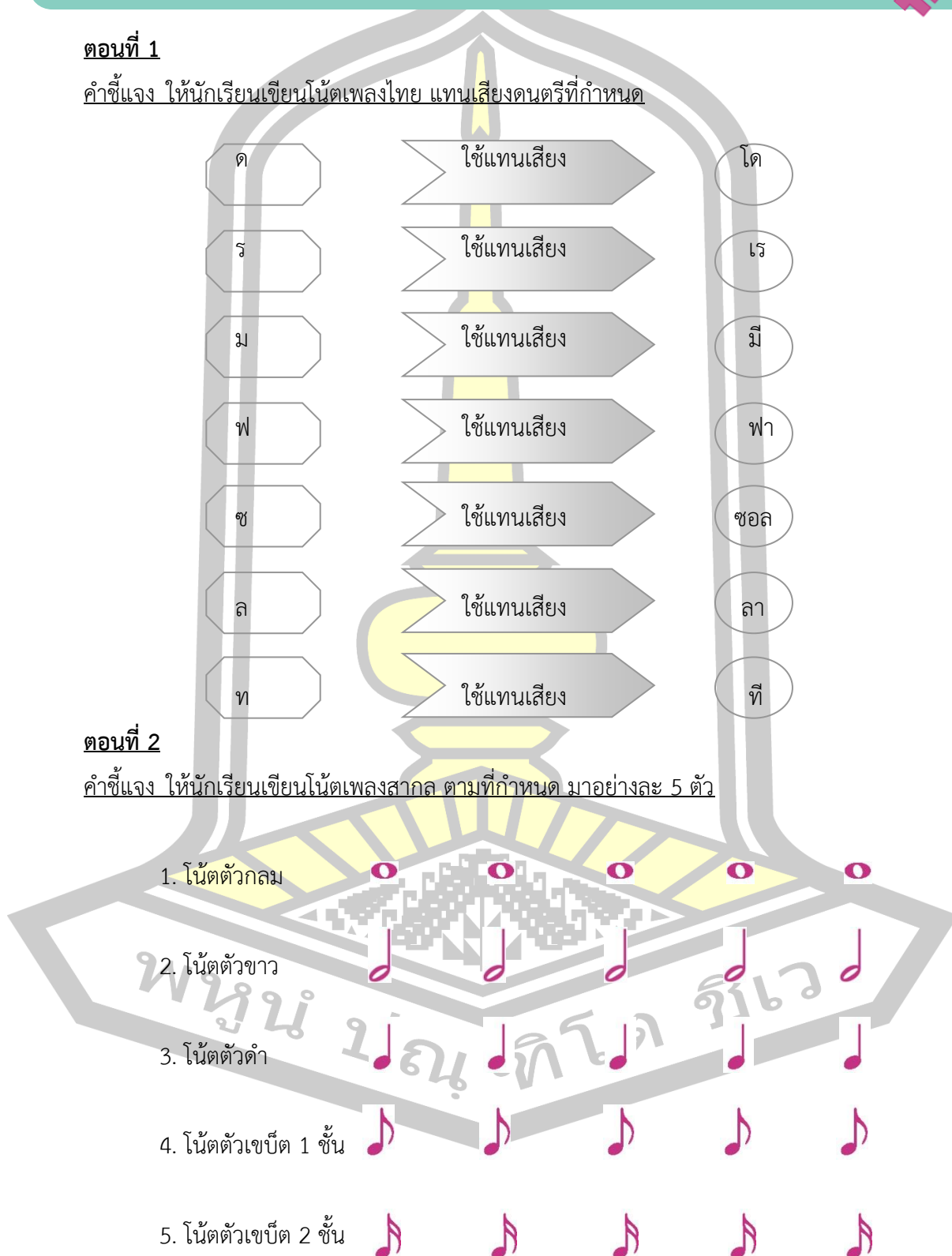
1. โน้ตตัวกลม

2. โน้ตตัวขาว

3. โน้ตตัวดำ

4. โน้ตตัวเข้บ็ต 1 ชั้น

5. โน้ตตัวเข้บ็ต 2 ชั้น



แบบประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ชุดฝึกการอ่านโน้ตตามแนวคิดของโชตาน โคตยา

วิชาดนตรี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

โดยผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง แบบประเมินนี้มีด้วยกัน 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ประเมินความเหมาะสมของการเขียนองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ชุดฝึกทักษะการอ่านโน้ต ตามแนวคิดของโชตาน โคตยา

คำสั่ง : โปรดใส่คะแนนหมายเลข 5, 4, 3, 2, หรือ 1 ลงในช่องว่างท้ายข้อในแต่ละแผนที่ตรงกับความคิดเห็น

ของท่าน ซึ่งมี 5 ระดับ ดังนี้

เหมาะสมมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
เหมาะสมมาก	ให้	4	คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	ให้	3	คะแนน
เหมาะสมน้อย	ให้	2	คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

ตัวอย่าง

รายการประเมิน	แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้					
	1	2	3	4	5	6
1. จุดประสงค์การเรียนรู้						
1.1 สอดคล้องกับเนื้อหา.....	4	5	3	4	5	4
1.2 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน.....	5	3	2	3	4	3

พูน ปณ จิต ชีเว

รายการประเมิน	แผนการจัดการเรียนรู้						
	1	2	3	4	5	6	7
4.9 ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น.....							
4.10 สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้.....							
							
	..	..	..	..	..	..	..
							
	...						
5. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้							
5.1 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน.....							
5.2 เหมาะสมกับเนื้อหา.....							
5.3 เหมาะสมกับเวลาและการจัดกิจกรรม.....							
6. การวัดและประเมินผล							
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้.....							
6.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้.....							
6.3 สอดคล้องกับตัวชี้วัด.....							
6.4 ใช้เครื่องมือวัดได้อย่างเหมาะสม.....							
6.5 มีเกณฑ์วัดที่ชัดเจน.....							
6.6 มีการประเมินผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง.....							

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

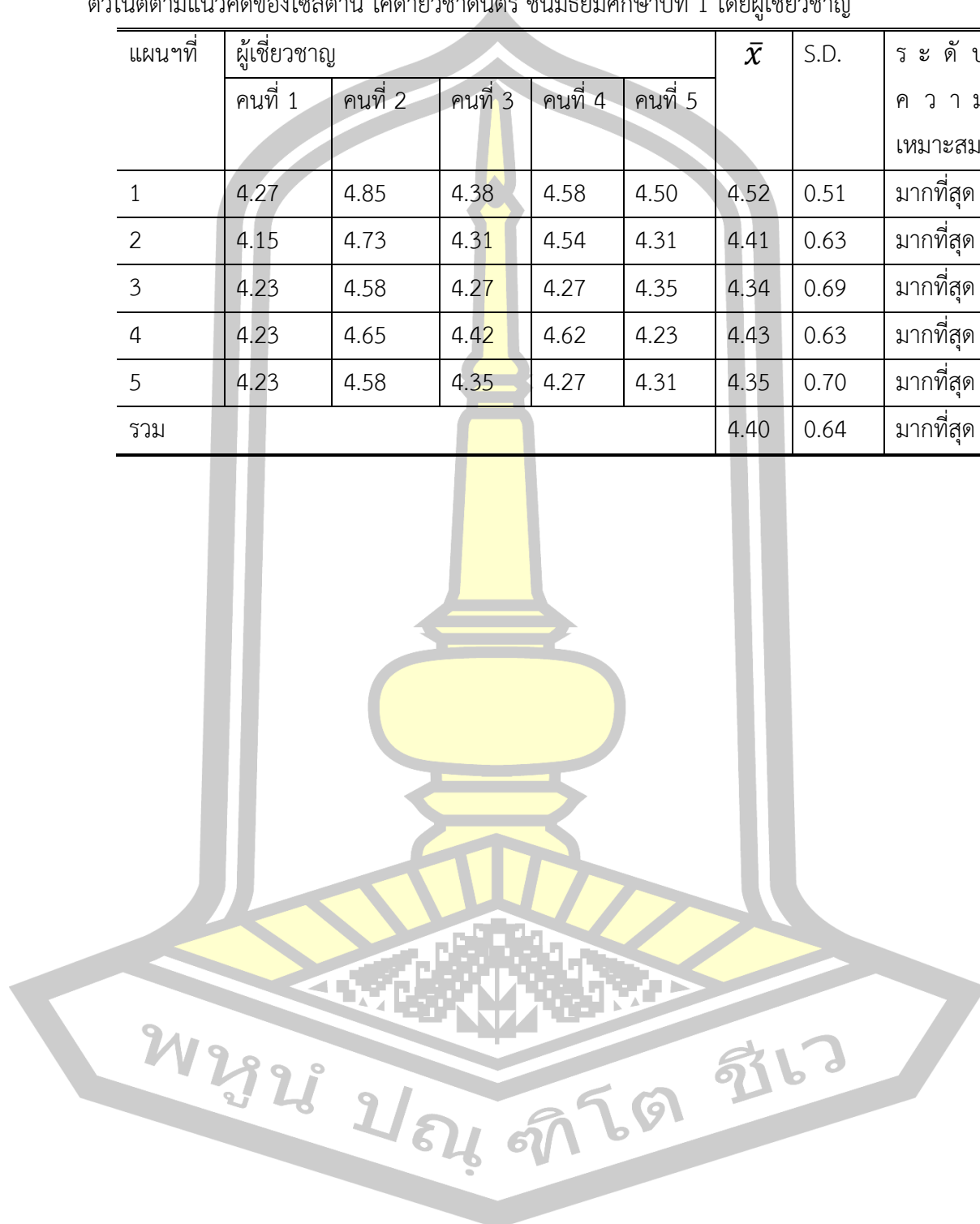
ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....



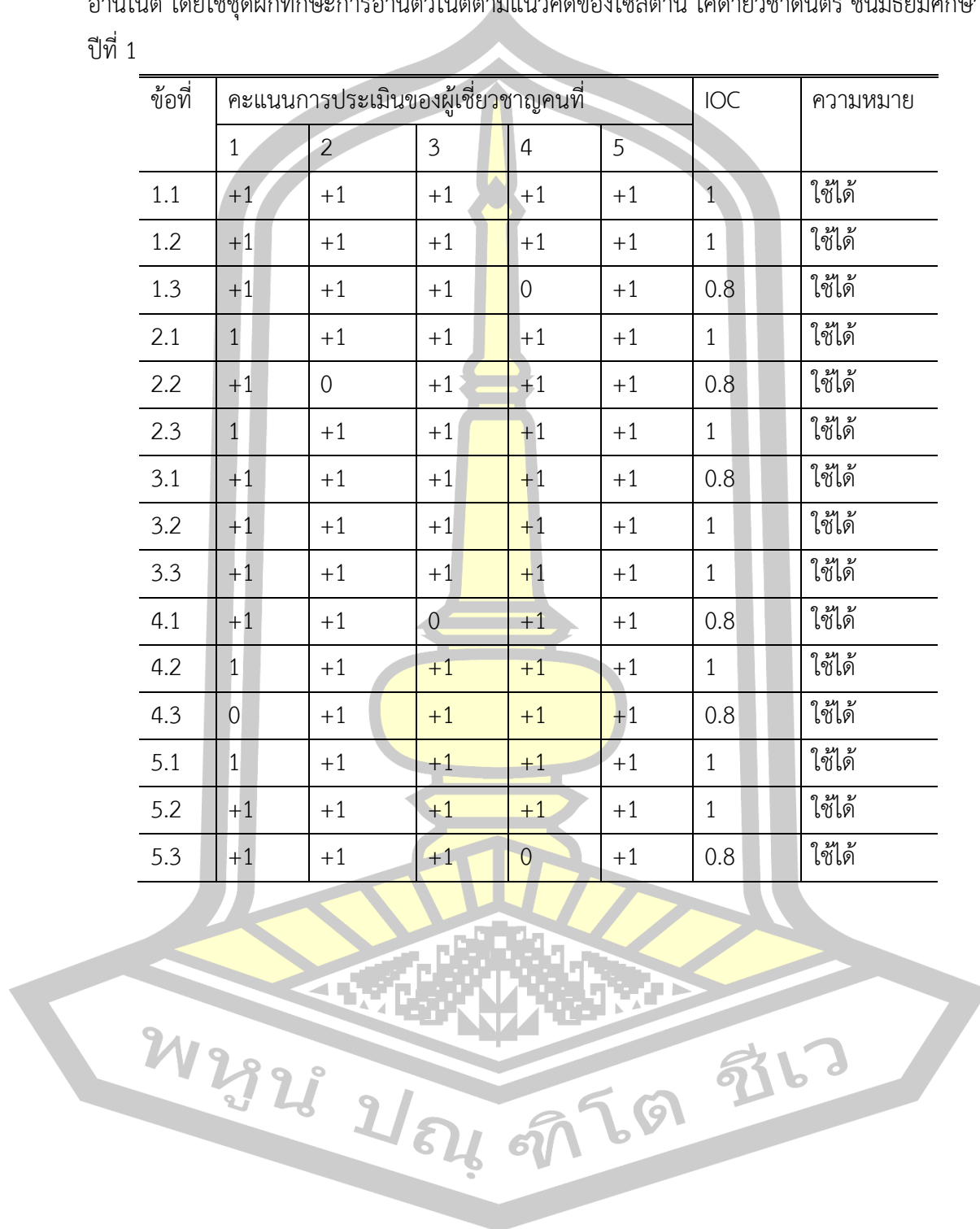
ตาราง 16 ตารางสรุปผลการประเมินทักษะการอ่านตัวโน้ตการอ่านโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่าน
ตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตัน โคตยาวิชานตรี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ

แผนฯที่	ผู้เชี่ยวชาญ					$\bar{x}$	S.D.	ร ะ ดั บ ค ว า ม เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	4.27	4.85	4.38	4.58	4.50	4.52	0.51	มากที่สุด
2	4.15	4.73	4.31	4.54	4.31	4.41	0.63	มากที่สุด
3	4.23	4.58	4.27	4.27	4.35	4.34	0.69	มากที่สุด
4	4.23	4.65	4.42	4.62	4.23	4.43	0.63	มากที่สุด
5	4.23	4.58	4.35	4.27	4.31	4.35	0.70	มากที่สุด
รวม						4.40	0.64	มากที่สุด



ตาราง 17 ตารางผลการหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินทักษะการอ่านตัวโน้ตการอ่านโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ตตามแนวคิดของโซลตัน โคดายวิชาดนตรี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ข้อที่	คะแนนการประเมินของผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC	ความหมาย
	1	2	3	4	5		
1.1	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
1.2	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
1.3	+1	+1	+1	0	+1	0.8	ใช้ได้
2.1	1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2.2	+1	0	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
2.3	1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.1	+1	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
3.2	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.3	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4.1	+1	+1	0	+1	+1	0.8	ใช้ได้
4.2	1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4.3	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
5.1	1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5.2	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5.3	+1	+1	+1	0	+1	0.8	ใช้ได้



ตาราง 18 ตารางผลการหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความพึงพอใจ ที่มีต่อ ทักษะการอ่านตัวโน้ต ของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ร่วมกับชุดฝึกการอ่านโน้ตตามแนวคิดของโซลตัน โคดาเย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ข้อที่	คะแนนการประเมินของผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC	ความหมาย
	1	2	3	4	5		
1	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	1	+1	+1	+1	+0	0.8	ใช้ได้
5	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
6	+1	+1	0	+1	+1	1	ใช้ได้
7	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
8	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	0	+1	1	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
12	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
13	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
15	+	+1	+1	10	+1	0.8	ใช้ได้

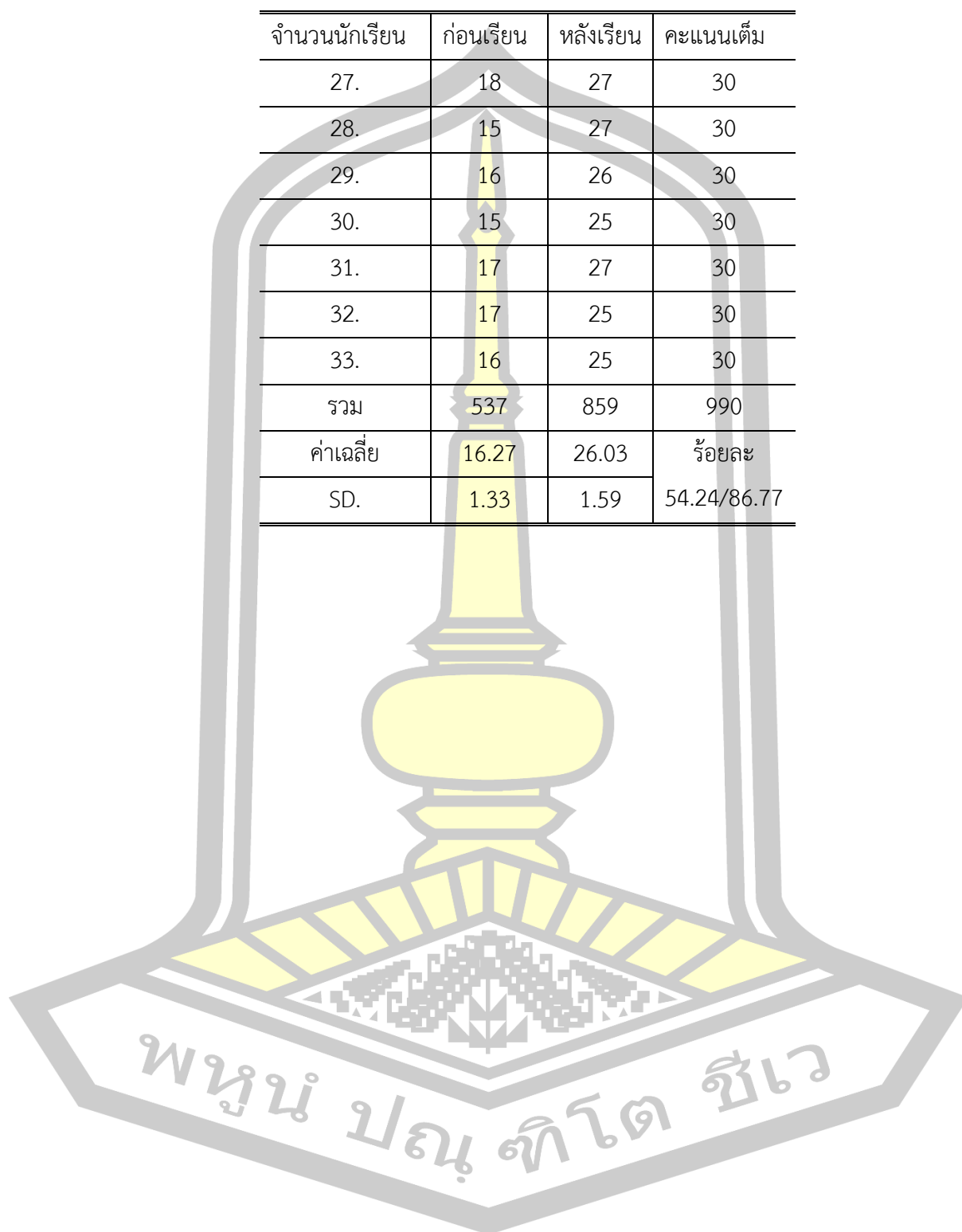


ตาราง 19 ค่าดัชนีประสิทธิผลทักษะการอ่านตัวโน้ต ของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ร่วมกับชุดฝึกการอ่านโน้ตตามแนวคิดของโซลตาน โคดาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียน

จำนวนนักเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน	คะแนนเต็ม
1.	15	26	30
2.	16	25	30
3.	17	25	30
4.	15	25	30
5.	18	26	30
6.	16	27	30
7.	17	25	30
8.	15	25	30
9.	19	25	30
10.	17	27	30
11.	16	26	30
12.	18	25	30
13.	15	27	30
14.	16	28	30
15.	15	25	30
16.	14	28	30
17.	15	28	30
18.	19	29	30
19.	17	27	30
20.	16	27	30
21.	17	25	30
22.	18	27	30
23.	15	20	30
24.	17	25	30
25.	16	27	30
26.	14	27	30

ตาราง 19 (ต่อ)

จำนวนนักเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน	คะแนนเต็ม
27.	18	27	30
28.	15	27	30
29.	16	26	30
30.	15	25	30
31.	17	27	30
32.	17	25	30
33.	16	25	30
รวม	537	859	990
ค่าเฉลี่ย	16.27	26.03	ร้อยละ
SD.	1.33	1.59	54.24/86.77

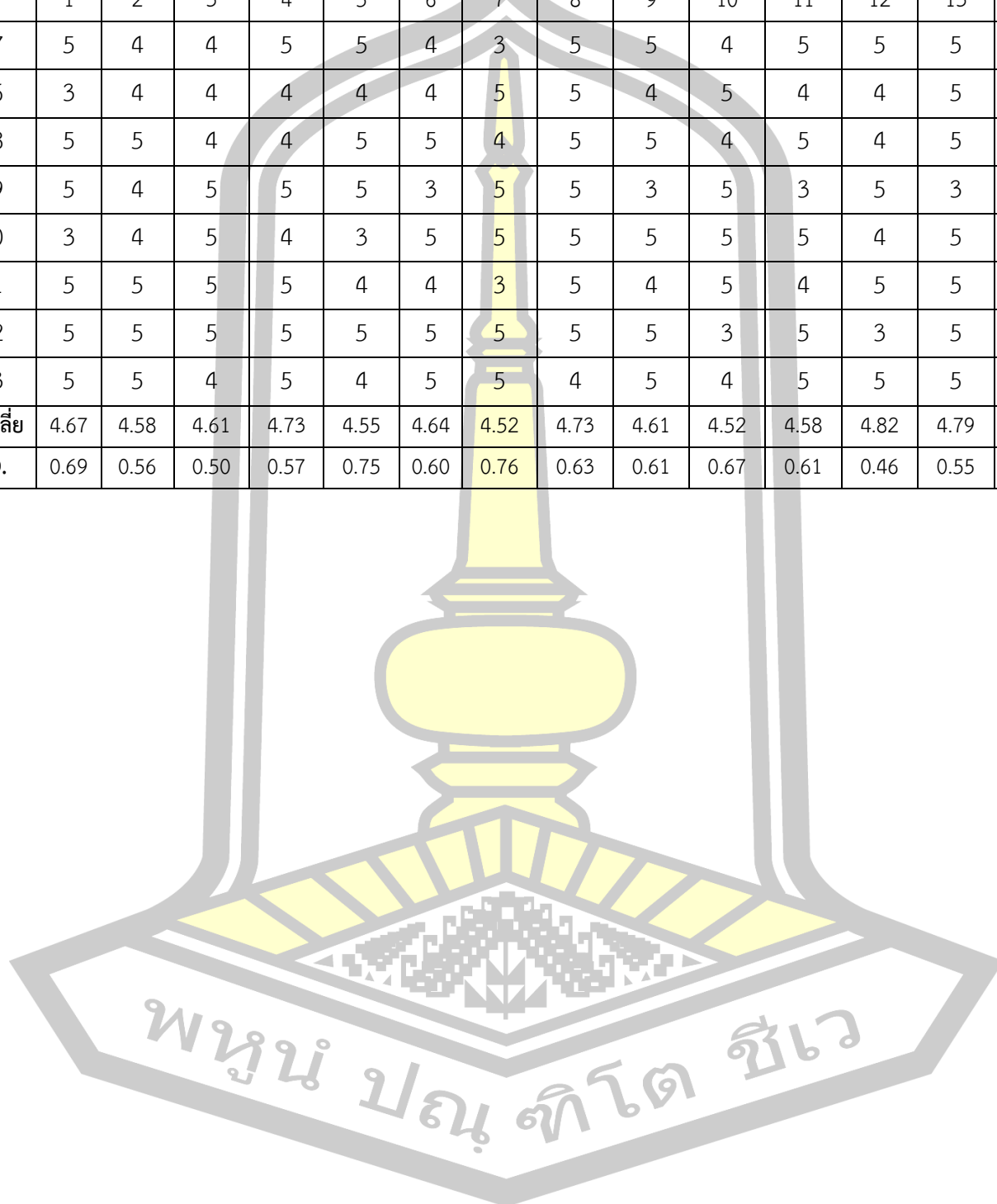


ตาราง 20 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อทักษะการอ่านตัวโน้ต โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านตัวโน้ต
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ลำดับ	คะแนนความพึงพอใจ														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	5	3	5	5	3	5	4	5	5	4	5	5	3	5	5
2	5	4	4	5	5	5	3	5	5	4	5	5	5	4	5
3	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
4	5	4	5	5	3	4	5	3	4	5	4	5	5	4	5
5	4	5	4	5	5	5	4	5	5	4	5	5	4	5	4
6	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
7	3	5	5	5	5	5	5	4	5	4	5	5	4	5	4
8	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5
9	5	5	5	3	5	4	5	5	4	5	4	5	5	4	5
10	5	4	4	5	5	5	3	5	5	4	5	5	5	4	5
11	5	4	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	4
12	3	5	5	4	5	4	5	5	4	5	4	5	5	5	5
13	5	5	5	3	5	5	5	3	5	3	5	5	5	4	4
14	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
15	5	5	4	5	5	5	5	5	5	3	5	5	5	5	5
16	5	5	4	5	3	3	5	5	3	5	3	5	5	5	5
17	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	3
18	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
19	5	5	5	5	4	4	4	5	4	5	4	5	5	5	4
20	5	4	4	5	5	5	3	5	5	5	4	5	5	5	5
21	5	4	4	5	5	5	5	3	5	5	5	5	5	5	5
22	4	5	4	5	4	4	5	5	4	5	4	5	4	3	5
23	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4	4	5	5	5	3
24	4	5	5	5	5	5	5	5	4	4	4	5	5	5	3
25	5	5	4	4	3	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4

ตาราง 20 (ต่อ)

ลำดับ	คะแนนความพึงพอใจ														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
27	5	4	4	5	5	4	3	5	5	4	5	5	5	4	5
26	3	4	4	4	4	4	5	5	4	5	4	4	5	5	4
28	5	5	4	4	5	5	4	5	5	4	5	4	5	4	4
29	5	4	5	5	5	3	5	5	3	5	3	5	3	3	5
30	3	4	5	4	3	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5
31	5	5	5	5	4	4	3	5	4	5	4	5	5	5	5
32	5	5	5	5	5	5	5	5	5	3	5	3	5	3	5
33	5	5	4	5	4	5	5	4	5	4	5	5	5	5	3
ค่าเฉลี่ย	4.67	4.58	4.61	4.73	4.55	4.64	4.52	4.73	4.61	4.52	4.58	4.82	4.79	4.61	4.52
SD.	0.69	0.56	0.50	0.57	0.75	0.60	0.76	0.63	0.61	0.67	0.61	0.46	0.55	0.66	0.71



ตาราง 21 ตารางแสดงคะแนนการวัดทักษะการอ่านตัวโน้ตหลังเรียน (E2)

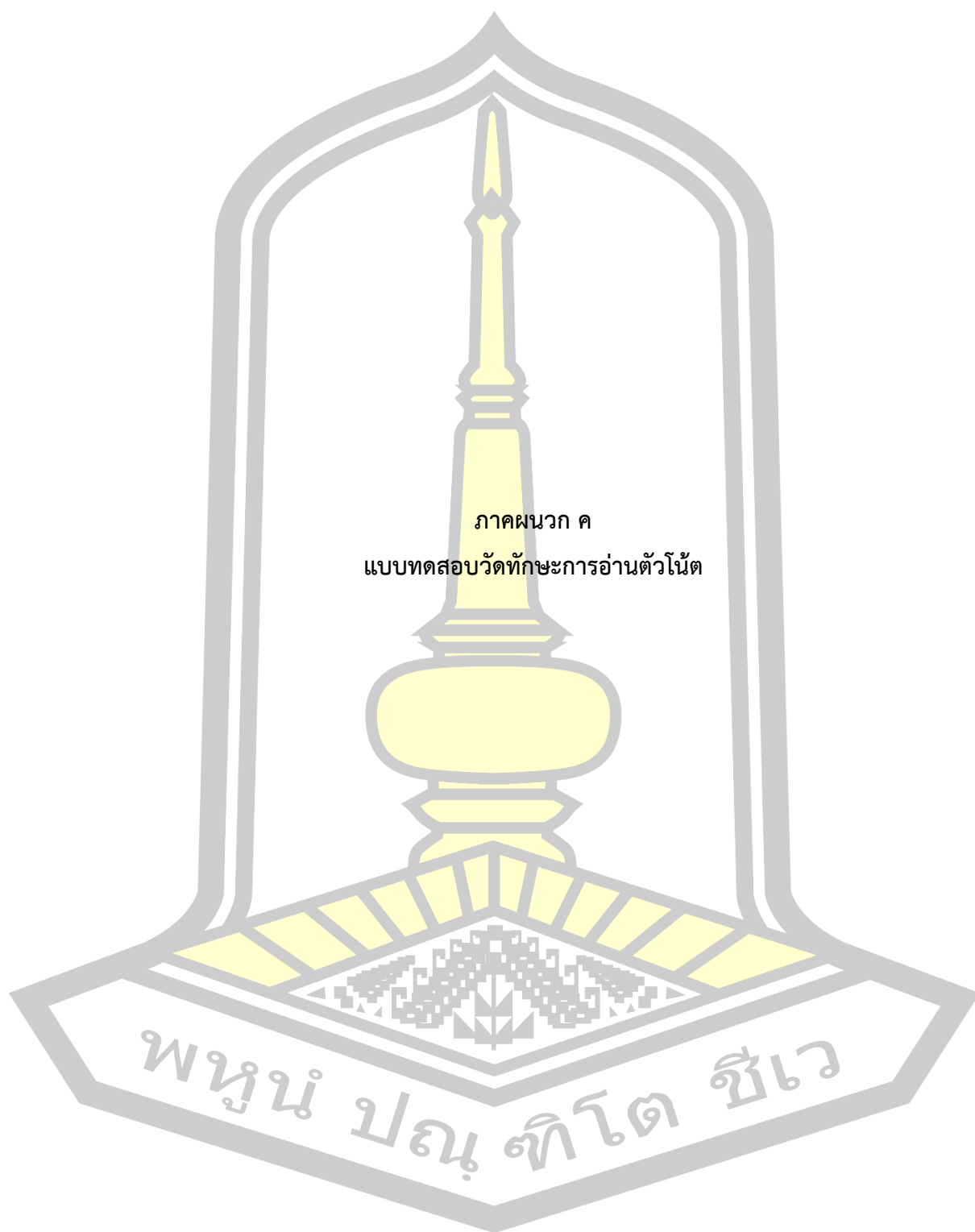
จำนวนนักเรียน	เพลงที่ 1				เพลงที่ 2				รวมเพลง		รวม 30
	ความถูกต้องของตัวโน้ต(3)	บอกภาษามือของโซลตาเล โคตยา(3)	ร้องชื่อตัวโน้ตให้สัมพันธ์กับท่ามือของโซลตาเล โคตยา(3)	มีความพร้อมเพียง(3)	ความถูกต้องของตัวโน้ต(3)	บอกภาษามือของโซลตาเล โคตยา(3)	ร้องชื่อตัวโน้ตให้สัมพันธ์กับท่ามือของโซลตาเล โคตยา(3)	มีความพร้อมเพียง(3)	ความถูกต้องของตัวโน้ต(3)	มีความพร้อมเพียง(3)	
1	3	3	2	3	3	2	2	2	3	3	26
2	3	3	2	3	3	2	2	3	3	3	27
3	3	3	2	2	3	2	2	3	3	2	25
4	3	3	2	3	2	2	2	3	2	2	24
5	3	2	2	3	2	3	3	2	2	3	25
6	3	2	2	3	3	3	2	2	3	3	26
7	3	3	2	3	3	2	3	3	2	2	26
8	3	2	3	2	3	2	2	3	2	3	25
9	3	3	2	2	2	3	2	2	3	3	25
10	3	3	2	2	3	2	2	3	3	2	25
11	3	2	2	2	3	2	3	2	3	3	25
12	3	3	3	2	3	3	3	2	2	2	26
13	3	2	2	3	3	3	2	3	3	3	27
14	3	3	2	2	2	2	3	2	3	3	25
15	3	3	2	2	3	2	3	2	3	2	25
16	3	3	2	2	3	3	2	3	3	3	27
17	3	3	2	3	3	2	2	2	3	3	26
18	3	3	2	3	3	2	2	3	3	3	27
19	3	3	2	2	3	2	2	3	3	2	25
20	3	3	2	3	2	2	2	3	2	2	24
21	3	2	2	3	2	3	3	2	2	3	25
22	3	2	2	3	3	3	2	2	3	3	26
23	3	3	2	3	3	2	3	3	2	2	26
24	3	2	3	2	3	2	2	3	2	3	25
25	3	3	2	2	2	3	2	2	3	3	25

ตาราง 21 (ต่อ)

จำนวนนักเรียน	เพลงที่ 1				เพลงที่ 2				รวมเพลง		รวม 30
	ความถูกต้องข้อตัวโน้ต(3)	บอกภาษามือของโซลตาเล โคตาย(3)	ร้องข้อตัวโน้ตให้สัมพันธ์กับท่ามือของโซลตาเล โคตาย(3)	มีความพร้อมเพียง(3)	ความถูกต้องข้อตัวโน้ต(3)	บอกภาษามือของโซลตาเล โคตาย(3)	ร้องข้อตัวโน้ตให้สัมพันธ์กับท่ามือของโซลตาเล โคตาย(3)	มีความพร้อมเพียง(3)	ความถูกต้องข้อตัวโน้ต(3)	มีความพร้อมเพียง(3)	
26	3	3	2	2	3	2	2	3	3	2	25
27	3	2	2	2	3	2	3	2	3	3	25
28	3	3	3	2	3	3	3	2	2	2	26
29	3	2	2	3	3	3	2	3	3	3	27
30	3	3	2	2	2	2	3	2	3	3	25
31	3	3	2	2	3	2	3	2	3	2	25
32	3	3	2	2	3	3	2	3	3	3	27
33	3	3	2	3	3	2	3	2	2	3	26
ค่าเฉลี่ย	2.94	2.64	2.22	2.50	2.72	2.36	2.42	2.58	2.61	2.83	23.43

จากตารางที่ 19 พบว่า นักเรียนคะแนนทักษะการอ่านตัวโน้ตหลังเรียน (E2) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในแต่ละด้านเรียงลำดับ ดังนี้ นักเรียนมีคะแนนด้านความถูกต้องความถูกต้องข้อตัวโน้ต(เพลงที่ 1= 2.94, เพลงที่ 2 = 2.72, รวมเพลง = 2.58) นักเรียนมีคะแนนด้านความพร้อมเพียง (เพลงที่ 1= 2.50, เพลงที่ 2 = 2.58, รวมเพลง = 2.83) นักเรียนบอกภาษามือของโซลตาเล โคตาย (เพลงที่ 1= 2.64, เพลงที่ 2 = 2.36, รวมเพลง = 2.61)

พูน ปณ จิต ชเว



ภาคผนวก ค
แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านตัวโน้ต

พูน ปณ จิโต ชีเว

แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านตัวโน้ต

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบชุดนี้เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบมี 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ใช้เวลาสอบ 30 นาที
2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดลงในกระดาษคำตอบ เมื่อต้องการเปลี่ยนคำตอบให้ขีดทับคำตอบเดิม
3. ห้ามขีดเขียนหรือเครื่องหมายใด ๆ ลงในแบบทดสอบชุดนี้

ตัวอย่าง

ข้อ (00)

(00) จากรูปภาพโน้ตอยู่ระดับเสียงใด

ก. โด

ข. เร

ค. ฟา

ง. มี

ถ้าต้องการตอบข้อ ก. ให้ทำดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง
(00)	x			

ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบจากข้อ ก เป็นข้อ ค ให้ทำดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง
(00)	✕		x	

แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านตัวโน้ต

สาระการเรียนรู้ วิชาดนตรี หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ลักษณะของตัวโน้ต

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านโจทย์และเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดให้กากบาท × ลงกระดาษคำตอบที่ครูกำหนดให้และกำหนดให้ใช้กฎแจชอลเท่านั้น

1. จังหวะ คืออะไร

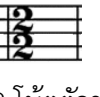
- ก. การเปลี่ยนเสียงตามตัวโน้ต
- ข. การจัดเรียงของเสียง
- ค. การเคลื่อนที่ของแนวทำนองหรือเสียง

เสียง

- ง. การนำตัวโน้ตมาเรียงให้เสียงสูงต่ำ

2.  จากรูปภาพในหนึ่งห้องมีกี่จังหวะ

- ก. 2 จังหวะ
- ข. 3 จังหวะ
- ค. 4 จังหวะ
- ง. 5 จังหวะ

3.  จากรูปภาพทราเมซิกเนเจอร์ 2/2 โน้ตตัวขาว ในหนึ่งห้องมีกี่จังหวะ

- ก. 2 จังหวะ
- ข. 3 จังหวะ
- ค. 4 จังหวะ
- ง. 1 จังหวะ

4.  จากรูปภาพในหนึ่งห้องมีกี่จังหวะ

- ก. 4 จังหวะ
- ข. 3 จังหวะ

ค. 2 จังหวะ

ง. 5 จังหวะ

5. จากรูปภาพในหนึ่งห้องมีกี่จังหวะ 

ก. 2 จังหวะ

ข. 5 จังหวะ

ค. 4 จังหวะ

ง. 3 จังหวะ

6.  จากรูปภาพโน้ตทั้งหมดมีชื่อว่า

ก. โน้ตตัวขาว

ข. โน้ตตัวดำ

ค. โน้ตตัวกลม

ง. โน้ตเข้บัต

7.  จากรูปภาพตัวโน้ตมีชื่อว่า.

ก. โน้ตตัวกลม

ข. โน้ตตัวดำ

ค. โน้ตตัวขาว

ง. โน้ตเข้บัต

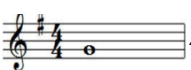
8.  จากรูปภาพตัวโน้ตชื่อว่า

ก. โน้ตตัวขาว

ข. โน้ตตัวดำ

ค. โน้ตตัวกลม

ง. โน้ตเข้บัต 1 ชั้น

9.  จากรูปภาพตัวโน้ตมีชื่อว่า

- ก. โน้ตตัวขาว
- ข. โน้ตตัวกลม
- ค. โน้ตตัวดำ
- ง. โน้ตเข้บ็ต 1 ชั้น

10.  จากรูปภาพตัวโน้ตมีชื่อว่า

- ก. โน้ตตัวดำ
- ข. โน้ตตัวกลม
- ค. โน้ตตัวเข้บ็ต 1 ชั้น
- ง. โน้ตเข้บ็ต 2 ชั้น

11.  จากรูปภาพโน้ตอยู่ระดับเสียงใด

- ก. ที
- ข. โด
- ค. ซอล
- ง. ลา

12.  จากรูปภาพโน้ตอยู่ระดับเสียงใด

- ก. ฟา
- ข. ซอล
- ค. มี
- ง. เร

13.  จากรูปภาพโน้ตอยู่ระดับเสียงใด

- ก. D
- ข. C
- ค. B
- ง. E

14.  จากรูปภาพโน้ตอยู่ระดับเสียงใด

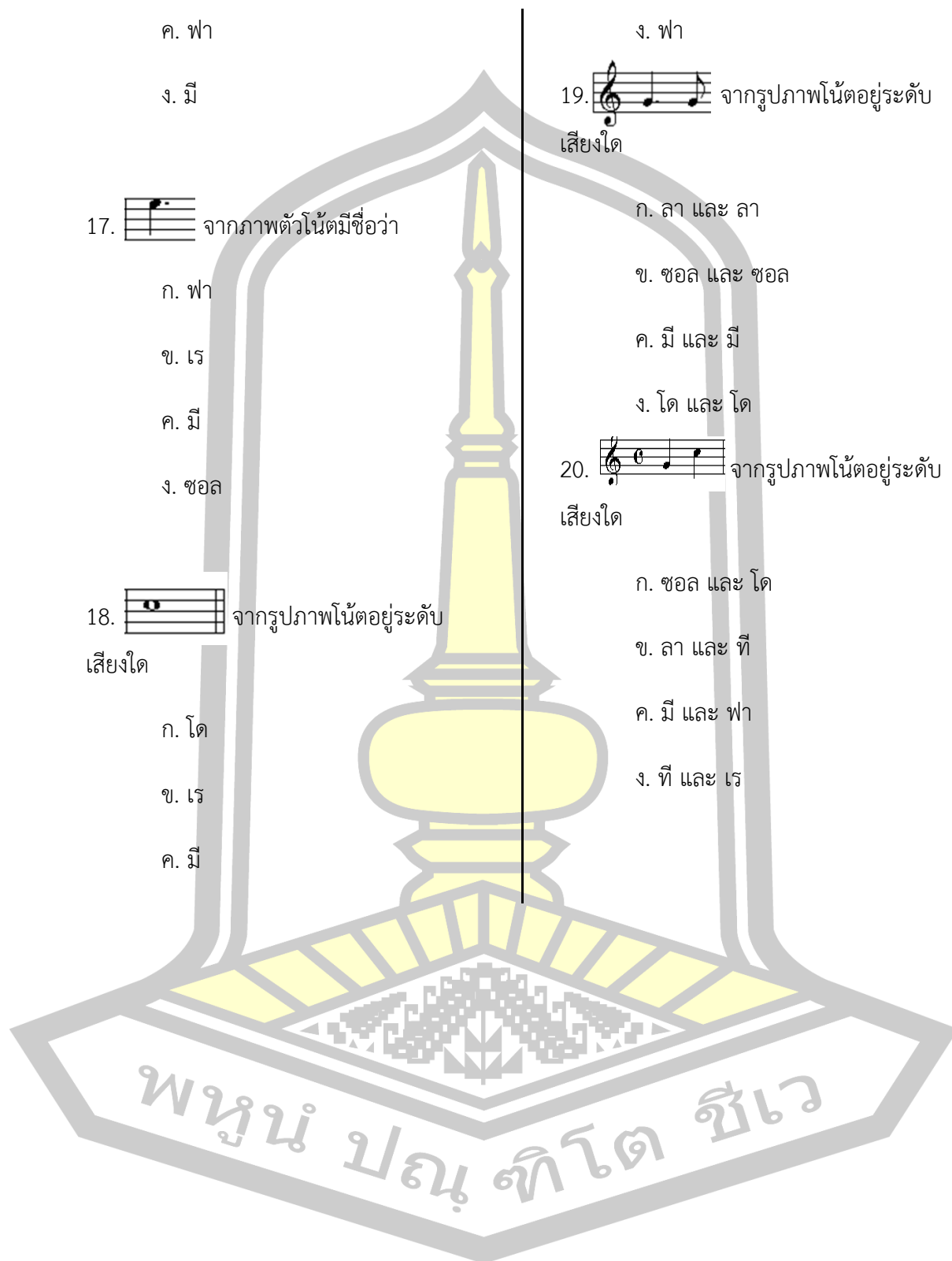
- ก. เร และ ที
- ข. ซอล และ โด
- ค. มี และ เร
- ง. เร และ เร

15.  จากรูปภาพโน้ตอยู่ระดับเสียงใด

- ก. ลา
- ข. ซอล
- ค. ฟา
- ง. เร

16.  จากรูปภาพโน้ตอยู่ระดับเสียงใด

- ก. โด
- ข. เร



ค. ฟา

ง. มี

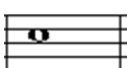
17.  จากภาพตัวโน้ตมีชื่อว่า

ก. ฟา

ข. เร

ค. มี

ง. ซอล

18.  จากรูปภาพโน้ตอยู่ระดับเสียงใด

ก. โด

ข. เร

ค. มี

ง. ฟา

19.  จากรูปภาพโน้ตอยู่ระดับเสียงใด

ก. ลา และ ลา

ข. ซอล และ ซอล

ค. มี และ มี

ง. โด และ โด

20.  จากรูปภาพโน้ตอยู่ระดับเสียงใด

ก. ซอล และ โด

ข. ลา และ ที

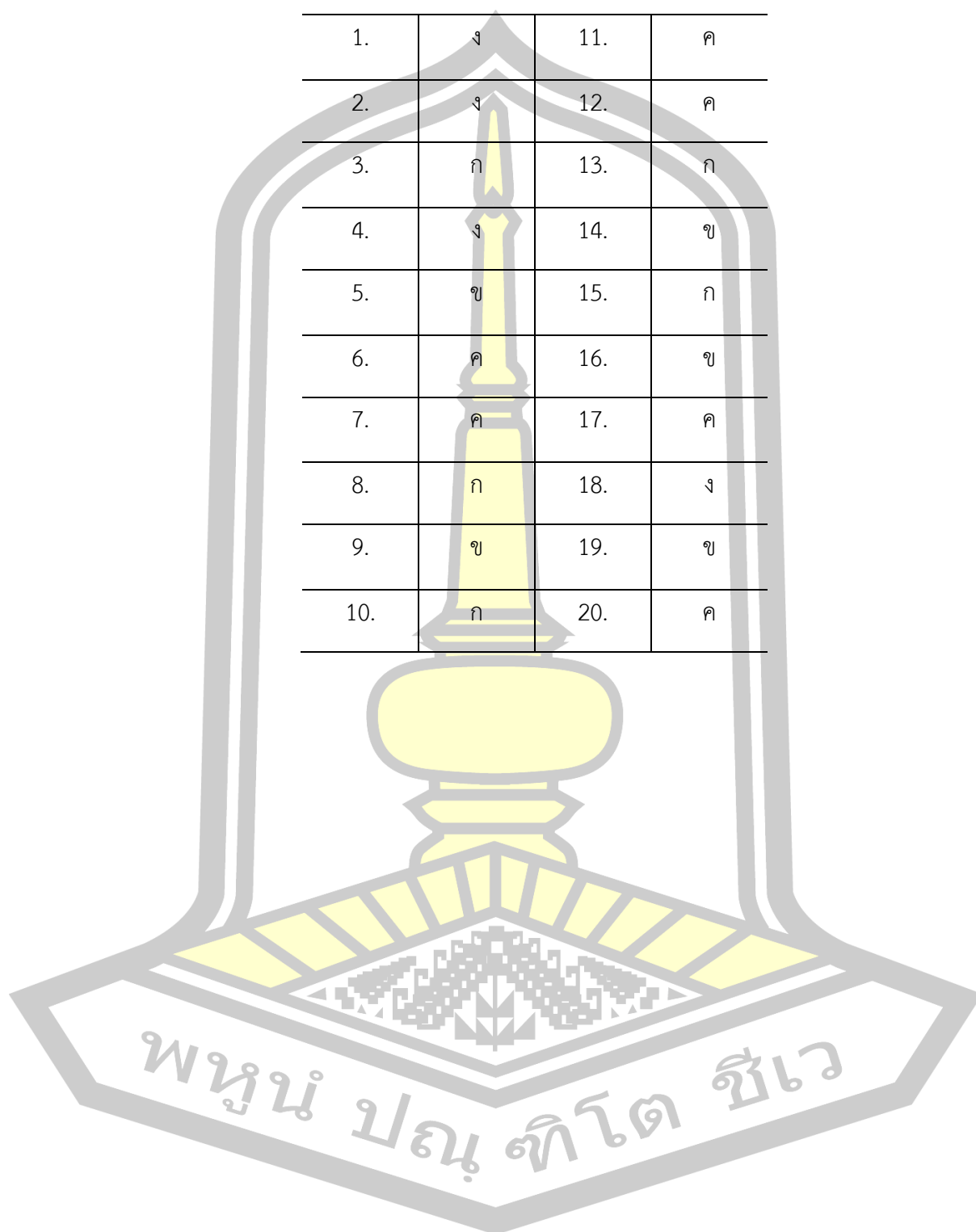
ค. มี และ ฟา

ง. ที และ เร

พหุ ประถมศึกษา ชีวะ

แบบเฉลยแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านตัวโน้ต

1.	ง	11.	ค
2.	ง	12.	ค
3.	ก	13.	ก
4.	ง	14.	ข
5.	ข	15.	ก
6.	ค	16.	ข
7.	ค	17.	ค
8.	ก	18.	ง
9.	ข	19.	ข
10.	ก	20.	ค

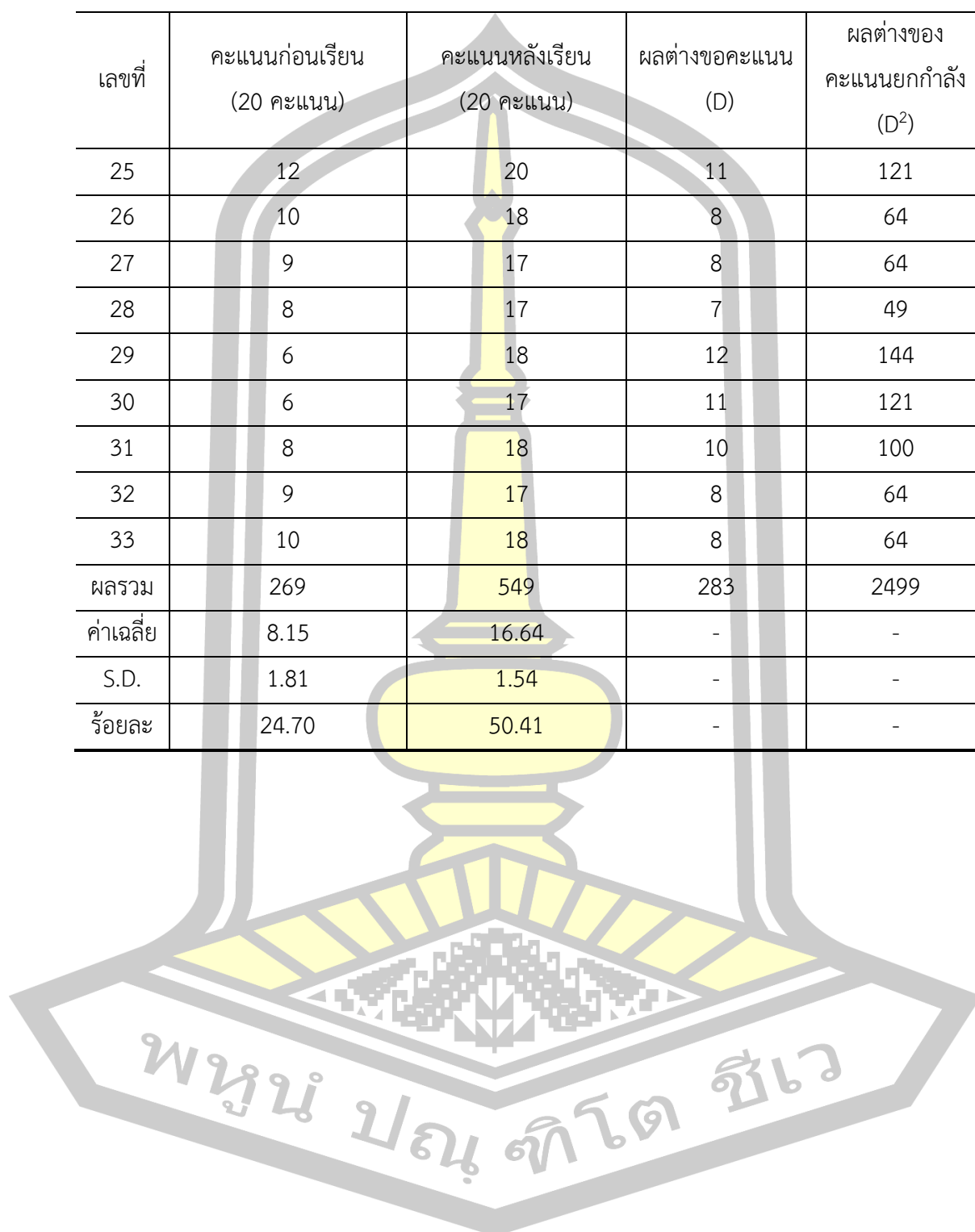


ตาราง 22 คะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ชุดฝึกการอ่านโน้ต ตามแนวคิดของโชตาน
โคตยา เรื่อง การอ่านโน้ต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เลขที่	คะแนนก่อนเรียน (20 คะแนน)	คะแนนหลังเรียน (20 คะแนน)	ผลต่างของคะแนน (D)	ผลต่างของคะแนน ยกกำลังสอง (D ²)
1	8	16	8	64
2	6	15	9	81
3	6	16	10	100
4	7	15	8	64
5	8	16	8	64
6	9	17	8	64
7	10	16	6	36
8	11	17	6	36
9	10	17	7	49
10	9	17	8	64
11	6	13	7	49
12	5	14	9	81
13	7	16	9	81
14	8	17	9	81
15	7	15	8	64
16	10	18	8	64
17	11	20	9	81
18	8	17	9	81
19	7	18	11	121
20	6	16	10	100
21	6	17	11	121
22	7	14	7	49
23	8	15	7	49
24	9	17	8	64

ตารางที่ 22 (ต่อ)

เลขที่	คะแนนก่อนเรียน (20 คะแนน)	คะแนนหลังเรียน (20 คะแนน)	ผลต่างขอคะแนน (D)	ผลต่างของ คะแนนยกกำลัง (D ²)
25	12	20	11	121
26	10	18	8	64
27	9	17	8	64
28	8	17	7	49
29	6	18	12	144
30	6	17	11	121
31	8	18	10	100
32	9	17	8	64
33	10	18	8	64
ผลรวม	269	549	283	2499
ค่าเฉลี่ย	8.15	16.64	-	-
S.D.	1.81	1.54	-	-
ร้อยละ	24.70	50.41	-	-



ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	สิบเอกหญิงชิดชนก ประธาน
วันเกิด	25 มีนาคม 2536
สถานที่เกิด	110 หมู่ 8 ตำบลโนนราธิ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	110 หมู่ 8 ตำบลโนนราธิ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม 44130
ประวัติการศึกษา	พ.ศ.2550 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบรบือวิทยาคาร อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม พ.ศ. 2553 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบรบือวิทยาคาร อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม พ.ศ. 2560 ปริญญาตรีศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (ศป.บ.) สาขาดูริยางค์ศิลป์ วิทยาลัยดุริยางค์ศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2566 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปณ ทัต ชีเว